

HET BOEK JOZUA.

Het boek Jozua ontleent zijn naam aan de zoon van Hun, de door God zelf verordende opvolger van Mozes.

Het sluit onmiddellijk aan op het laatste boek van Mozes, Deuteronomium en deelt ons mee, hoe Kanaän, in de kracht van de Heere, door het volk, onder aanvoering van Mozes' opvolger, wordt ingenomen en veroverd, hoe daarna het land onder de verschillende stammen van Israël wordt verdeeld, ten gevolge van de beschikkingen door Mozes op Gods bevel gemaakt, en eindelijk hoe door Jozua alles wordt gedaan, om Israël te wijzen op zijn verhouding tegenover de Heere God, en op de betrekking, die er bestaat tussen God en Zijn Verbondsvolk.

Zeer geleidelijk laat het zich verdelen in twee grote hoofddelen, waarvan het eerste deel (hoofdstuk 1-12) ons bericht, de inbezitneming van het land en het tweede (13-24), ons vertelt over de geschiedenis van de verdeling van het land en wat daarmee in verband staat.

Jozua betekent, wat naam en geschiedenis aangaat, Christus. Ofschoon hij maar een dienaar van Mozes was, toch heeft hij, nadat deze gestorven was, het volk in Kanaän gebracht en de erfenis van de Heere verdeeld. Alzo is ook Christus eerst onder de wet gebracht en heeft haar voor ons gediend; daarna, toen het einde van de wet was gekomen, heeft hij een ander ambt, dat van het Evangelie ingesteld, zodat wij nu geleid worden door hem in het geestelijk rijk van een vrolijk en rein geweten voor God, wetende dat wij eeuwig heersen.

HOOFDSTUK 1.

JOZUA WORDT IN ZIJN ROEPING GESTERKT.

I. Vs.1-9. Spoedig na de dood van Mozes ontvangt Jozua het bevel van God, het volk het beloofde land in te voeren, en dat land te verdelen; hem wordt de Goddelijke hulp tot dit werk toegezegd, maar hij wordt ook vermaand, om de wet trouw te zijn.

1. Het geschiedde nu, na a) de (1447 v. Chr.) dood van Mozes, de knecht des HEREN, toen de 30 treurdagen (Deuteronomium 34: 8), geëindigd waren, dat de HEERE, waarschijnlijk in een gezicht des nachts, tot Jozua, 1) de zoon van Hun, uit de stam Efraïm (Num.14: 9,17) de dienaar van Mozes (Exod.17: 9 vv. Num.11: 28) en geroepen opvolger, sprak,²⁾ zeggende:

a) Deuteronomium 1: 38

1) Jozua werd vroeger Hosea (Num.13: 16) genoemd, hetgeen betekent "gered" of "redder", maar later heeft Mozes, zonder twijfel geleid door een profetische geest, zijn naam veranderd in Jozua, hetgeen betekent: "Jehova zal redden" of "de redding van Jehova". Zonder twijfel zag hij daarop dat Jozua een instrument in de hand van God zou zijn, om Israël te redden van de hand van de vijanden, en het van overwinning tot overwinning over de verschillende Kanaänitische volken te leiden, totdat Hij het in het bezit van het heilige land stelde.

Allereerst toont God hier Zijn voortdurende zorg voor Zijn volk, door het te blijven begenadigen en voor zijn heil zorg te dragen. Want dat Hij Jozua, de nieuwe leider, door het herhalen van de bevelen bevestigt, heeft betrekking op de voortdurende gang van zijn gunst, opdat zij niet zouden menen, dat zij, na Mozes dood aan zichzelf waren overgelaten.

Want wel had Hij Jozua uitverkoren, om Zijn volk te besturen, maar niet alleen heeft Hij hem het ambt opgelegd, maar zelfs voorziet Hij hem ook van geestelijke goederen.

Maar omdat ook de dappersten, ofschoon zij goed zijn toegerust, als zij voor het feit komen te staan wel eens aarzelen of wankelen, daarom was deze vermaning geenszins overbodig, opdat Jozua zich spoedig voor de onderneming zou klaarmaken. Evenwel hierdoor werd zijn roeping voor de tweede maal bevestigd, maar hierom ook had dit plaats, opdat het volk niet zou aarzelen, welgemoed zijn leidsman te volgen, van wie het zag, dat hij geen voet verzette, tenzij God hem voorging..

2) Het spreken van de Heere tot Jozua moet onderscheiden worden van dat tot Mozes. Van Mozes alleen wordt gezegd, dat God met hem sprak als van aangezicht tot aangezicht. Het spreken tot Jozua geschiedde, zoals dit had plaats gehad met Abraham en de andere Bijbelheiligen, echter niet door middel van de Hoge priester door de Uriem en Tummim, maar onmiddellijk.

2. Mijn knecht Mozes is gestorven en zo is de tijd gekomen, dat gij, in plaats van te rouwklagen, uw ambt aanvaardt; maak u nu op, trek over deze Jordaan, die voor u ligt, gij en

al dit volk, tot het land, dat Ik hun, de kinderen van Israël, geef, dat ik hun te geven beloofd heb en nu ook werkelijk geven wil.

1) Jozua tegenover Mozes. Een tweede Mozes had Israël thans niet meer nodig, maar alleen een hand die met wijsheid voltooide, wat Mozes begonnen had en door zijn dood verhinderd was te voleindigen; een hart, dat de grote gedachte van die grote Geest verstaan en zo veel mogelijk in zich opgenomen had; een voet, die niet aarzelde om het moeilijke spoor te betreden, nog vóór zijn heengaan door de vinger van Mozes gewezen. Wat Israël thans mocht wensen, het was vóór alle dingen (men versta het woord slechts niet verkeerd) een werktuig, om de belofte van God aan Abraham geheel te vervullen; een roede van God over de zonden van de Amorieten; een bouwmeester, die geen nieuwe plannen ontwerpt, maar het bestek voltooit, waarvan zijn voorganger, naar menselijke berekening, al te vroegtijdig werd afgeroepen. Zo'n man moest minder een zelfstandige, kolossale grootheid nevens of boven andere grootheden zijn, maar een meer bescheiden, ofschoon nog altijd uitstekende plaats in het midden van zijn broeders innemen. Wanneer wij Jozua en Mozes tegenover elkaar plaatsen, het bewijst voor de eerstgenoemde niet weinig, dat het hem lukt de liefde, de gehoorzaamheid, het vertrouwen van het volk in nog hoger mate dan de zoon van Amram te winnen. Mozes kan geen veertig dagen op de berg van de wetgeving toeven, of het volk verbreekt het verbond van de Heere en slaat telkens opnieuw aan het muiten; Jozua integendeel-"het volk dient de Heere al de dagen van zijn leven en al de dagen van de oudsten, die lang na Jozua leefden en het werk van de Heere gezien hadden" (hoofdstuk 24: 31). Geen toon van opstand wordt, zover wij weten tegen zijn voorschriften aangeheven; zelfs aan zijn strengste maatregelen onderwerpt men zich zonder hoorbare tegenspraak; hij wordt niet slechts diep betreurd na zijn dood, maar bij zijn leven door allen geëerd. Bewijst het niet veel voor Jozua, dat hij zulke harten zo vast en zo lange tijd wist te boeien, en ook de verkeerdheid van het volk wist te dragen, zonder dat hij zelfs een enkele maal, zoals Mozes te Kades, in drift en wrevel zichzelf vergat? Zo'n man verdient, voorwaar, een ereplaats onder de allergrootsten van ons geslacht te bekleden, zoals de maan in glans en luister de schitterendste sterren te boven gaat, al kan zij ook de zon, van wie zij haar glans ontleent, niet nabij komen, al schijnt zij zelfs bloedrood van kleur.

3. a) Elke plaats, waarop uw voetzool treden zal, 1) geen enkele voetbreedte uitgezonderd, heb Ik u gegeven, 2) zoals Ik tot Mozes gesproken heb. (Deuteronomium 11: 24).

a) Joz.14: 9

1) Hiermee wil de Heere God zeggen, dat het gehele land hun eigendom zal worden. Ook het geringste stuk grond zal hun ten deel vallen.

2) Hiermee wordt gewezen op het Goddelijk Raadsbesluit, dat reeds lang te voren was genomen en nu zal worden uitgevoerd.

4. Van de woestijn Zin, in het zuiden (Numeri 34: 3 vergelijk Numeri 13: 1 en deze 1) van uw huidige legerplaats zichtbare Libanon af, in het westen, tot aan de grote rivier, de rivier Frath, de Eufraat, in het noorden, het gehele, tussen de drie opgenoemde punten gelegen land van de

Hethieten²) en andere Kanaänieten (Deuteronomium 1: 8, en tot aan de grote, Middellandse Zee, tegen de ondergang van de zon, het westen, zal uw gebied zijn (Genesis 15: 18).

1) In het Hebreeuws Hazzèh. Deze hier, omdat van de plaats, waar Jozua stond, het gebergte, dat hier genoemd wordt, zichtbaar was.

2) Hethieten. Dit volk wordt alleen genoemd, maar duidt het gehele volk van Kanaän aan. Hethieten staat hier voor Kanaänieten.

5. Niemand van de huidige inwoners, van wie gij het gebied te veroveren hebt, zal voor uw aangezicht bestaan al de dagen van uw leven 1) (Deuteronomium 11: 25); zoals Ik met Mozes geweest ben, zal Ik met u zijn. a) Ik zal u niet begeven en zal u niet verlaten (Deuteronomium 31: 8).

a) Hebr. 13: 5,6

1) Daar hij te doen had met vele en woeste vijanden, was het noodzakelijk, Jozua op bijzondere wijze zo'n vertrouwen te schenken. Overigens wat God beloofd had over de te veroveren grond, zou onmiddellijk door deze bezorgdheid kunnen verdonkerd worden: maar wat een zware taak is het zoveel volken te verslaan! Daarom wordt deze moeilijkheid uit de weg geruimd. En opdat Hij alle twijfel des te beter zou wegnemen, wijst Hij op de overwinningen van Mozes, waardoor God heeft getoond, dat het voor Hem volstrekt geen moeilijke zaak is, om wie weet hoeveel troepen en legermachten te verstrooien. Daarom wordt Jozua bevolen, te kijken naar de hulp, die God aan Mozes heeft verleend, hoe de uitslag van de oorlogen is geweest, die Hij onder Zijn leiding en op Zijn gezag had ondernomen.

6. Wees 1) dan sterk en heb goede moed! (Deuteronomium 31: 7,23); want gij zult dit volk dat land erfelijk doen bezitten, dat Ik hun vaders heb gezworen, hun te geven.

1) De vermaning, om dapper te zijn, wordt eraan toegevoegd en wel herhaaldelijk, opdat zij des te meer zou klemmen. Ja, de belofte wordt nog met andere woorden erbij gegeven, waar Jozua in zijn roeping wordt bevestigd, opdat hij zijn last niet twijfelend zou aanvaarden, waarvan hij weet, dat zij hem van Gods wege op de schouders was gelegd, of ook, indien hij met moeilijkheden zou worstelen, dat hij niet midden in de uitvoering van het werk zou blijven steken. Want het zou niet genoeg geweest zijn, zich van begin af aan krachtig aan te gorden, indien hij niet tegelijk goed toegerust had doorgezet. Want, ofschoon het een eigenschap van het geloof is, ons te bezielen, om krachtig te handelen, zoals het ongeloof op zijn beurt door talmen en lafhartigheid wordt geopenbaard, zo is het uit deze plaats op te maken, dat het niet genoeg is, dat de belofte slechts werkzaam zij, indien niet de prikkel van de vermaning erbij komt. Want indien Jozua, wiens vurigheid overigens buitengewoon was, moest opgewekt worden om zijn plicht te volbrengen, hoeveel te meer behoren wij geprikkeld te worden, die met zo grote luiheid werken.

Niet met een enkel woord, maar met zeer veel woorden wekt de Heere God Zijn dienstknecht op. Israël zal Kanaän bezitten. Zo lagen de plannen van God en nu zal God omwille van

Zichzelf aan de spits treden, om Zijn volk, niettegenstaande hun zonden en ongerechtigheden, het beloofde land te schenken.

7. Alleen wees sterk en heb zeer goede moed, uw arbeid zal niet vruchteloos zijn, 1) maar wees dan ook vaardig en wakker, dat gij waarneemt te doen naar de gehele wet, die Mozes Mijn knecht naar Mijn wil u, zowel als het volk, geboden heeft, en wijk daarvan niet ter rechter-, noch ter linkerhand; want het is de rechte weg, opdat gij verstandig handelt alom, weer gij zult gaan2) (Deuteronomium 28: 13vv., 4: 5vv.).

1) Jozua, toentertijd ongeveer 93 jaar, had geen bang en zwak karakter; reeds in de strijd tegen Amalek had hij bewezen een held te zijn (Exod.17: 8vv.), en bij de verspieding van Kanaän moed en beradenheid te over aan de dag gelegd (Num.14: 6vv.). Maar terwijl hij tot nog toe door de sterke arm van Mozes was geleid, zou hij van nu af de last alleen op zich nemen om Israël te leiden, en hoe zwaar dit was, ja! dat wist hij wel het best, hij die 40 jaar lang Mozes ter zijde gestaan en gezien had, dat ook deze krachtige held menigmaal in het gevaar had verkeerd, om onder de last van zijn ambt te bezwijken (Num.11: 11vv.). Daarom zal hij wel 's avonds van de laatste van die treurige dagen (Deuteronomium 34: 8) onder vele kommervolle gedachten, hoe hij zijn ambt toch waarnemen zou, zijn ingesluimerd. Doch God geeft genade aan de ootmoedigen, en zo openbaart Hij zich ook hier aan Jozua in een nachtelijk gezicht, en neemt hem door een moedgevende toespraak alle zorgen van het hart. Wat een verschil tussen Jozua en de meeste krijgsoversten in de wereld, die zich op de sterkte van het paard, op de benen van hun soldaten, op hun schatten, vestingen en oefeningen verlaten en zo voor al het andere moeten leren, dat een soldaat mens en niet God is, hun paarden vlees zijn en niet geest, dat de dag van de bezoeking van de Heere gaat over hoge torens en sterke muren; dat de Heere schatten te grabbel kan werpen, de wijzen in hun arglistigheid vangen kan en dat de overwinning van Hem is (Jes.31: 3; 2: 15 Jer.15: 13 Job 5: 13 Spreuken 21: 31 Jer.9: 23 Prediker 9: 11). Wanneer zij dit niet erkennen dat God de eer moet ontvangen, dan mag het hun zo lang goed gaan, totdat door hen de oordelen van God over andere goddelozen gebracht zijn: maar dan zullen zij verbroken worden als een bijl, die zich beroemt tegen hem, die daarmee hakt, en als een zeug, die pocht tegen hem, die haar trekt (Jes.10: 15), zij zullen als vijanden van Jezus voor de voetbank van Zijn voeten neergeworpen worden. Zo ging het Jozua niet. Hij was ook bij zijn hoge waardigheid en macht nederig, daarom werd hij door God verhoogd; hij zocht de eer van God, daarom gaf God hem eeuwige eer; hij stelde zijn vertrouwen op de levende God, daarom was zijn geluk blijvend

2) Al wie zich richt naar Gods woord, handelt wijs en gelukkig, en wie zich door zijn eigen goeddunken leiden laat, handelt dwaas en ijdel. Wij weten niet hoe het met onze zaak gesteld is, welke wij zonder Gods wet alleen naar onze eigen zin doen; wij weten niet of zij God aangenaam is, wij slaan in de lucht, wij gaan af op iets dat onzeker is, als wij iets doen naar onze zin, ja! wij zijn er zeker van dat het God niet behaagt al wat wij zo doen.

8. Dat het boek van deze door Mozes geschreven wet, ook in al wat de overheden en leidlieden van het volk aangaat (Deuteronomium 17: 14vv.), niet wijkt van uw mond, 1) dat gij nimmer zult ophouden het stil voor u zelf te lezen en het luid het volk te verkondigen

(Deuteronomium 6: 6vv., 11: 18vv.); maar overleg het dag en nacht (Psalm 1: 2), opdat gij waarneemt te doen naar alles, wat daarin geschreven is. Want dan zult gij uw wegen voorspoedig maken, 2)uw ondernemingen met een gelukkig einde bekroond zien, en dan zult gij verstandig handelen, uw zaken beginnen en volvoeren.

1) God, de Heere, wil hiermee tegen Jozua zeggen, dat het Hem niet genoeg is, dat het Woord in zijn mond is, maar het moet ook betracht worden. Het Woord van God moet niet alleen met de mond beleden, maar als geschreven zijn op de tafel van het hart, opdat het leven zij naar het Woord van God.

2) Al wie Gods licht en leiding wil genieten zonder zich als Jozua, aan het boek van de wet te houden, vervalt in een toestand van dweperij en wordt door zijn fantasie en door dwalende geesten jammerlijk bedrogen. Al wie dus recht wil wandelen, onderwerpe in geloof en gehoorzaamheid zijn verstand en zijn wil aan het geschreven woord van God, en geniete daarbij de gemeenschap met God, de Vader door Christus, in de Heilige Geest.

9. Heb Ik het u in de zo-even gesproken woorden niet bevolen? 1) Wees sterk en heb goede moed, en, als Mijn woorden enige invloed op u kunnen uitoefenen, verschrik niet voor de zo vreselijke taak, om een geheel volk uit zijn land uit te roeien, en ontzet u niet over versterkte steden en strijdbare legers, want de HEERE, uw God, is met u overal, waar gij heengaat.

1) Door het wijzen op het feit, dat de Heere God hem geroepen had, ontvangt Jozua zijdelings de stellige belofte, dat zijn werk zeker zal slagen; dat hij voorspoedig zal zijn in al zijn arbeid en in de Godsspraak, die hij ten uitvoer zal brengen.

II. Vs.10-18. Wanneer Jozua nu zijn eerste maatregelen neemt, om over de Jordaan te gaan, leggen de hoofdlieden van het volk, die hij om zich heeft verzameld de belofte van onbepaald vertrouwen en gehoorzaamheid af, terwijl de 2 ½ stam, die reeds aan deze zijde van de rivier hun erfdeel hebben ontvangen, hem hun hulp bij de verovering van het land toezeggen.

10. Toen hij door deze woorden van de Heere bemoedigd was om zijn werk dadelijk te beginnen, gebod Jozua de ambt- of hoofdlieden van het volk, die als schrijvers van de geslachtsregisters, niet alleen voor de samenroeping van de dienstplichtigen (Deuteronomium 20: 5), maar ook voor de uitvoering van de bevelen van de opperbevelhebber moesten zorgen, en die hij nu waarschijnlijk in de morgen van de 3de Abib of Nisan, onze maand April, tot zich riep, zeggende:

11. Gaat door het midden van het leger en beveelt het volk, zeggende: bereidt voedsel, levensmiddelen voor u: want binnen nog drie dagen zult gij over deze Jordaan gaan, 1) uit uw huidige legerplaats in Sittim opbreken en tot aan de Jordaan voorttrekken, om, wanneer ook al het andere is voorbereid, over die rivier te gaan, dat gij binnen gaat om te erven het land, dat de HEERE, uw God, u geeft om te beërven.

1) Dit betekent niet, dat zij met drie dagen reeds de Jordaan overgetrokken zouden zijn, maar dat zij met drie dagen zo ver zouden zijn gevorderd, dat zij de Jordaan konden overtrekken.

12. En Jozua sprak tot de Rubenieten, en Gadieten en de halve stam van Manasse, die reeds het land van de beide Amorieten koningen, Sihon en Og, tot hun erfdeel hadden ontvangen (Num.34), zeggende:

12. En Jozua sprak tot de Rubenieten, en Gadieten en de halve stam van Manasse, die reeds het land van de beide Amorieten koningen, Sihon en Og, tot hun erfdeel hadden ontvangen (Num.34), zeggende:

13. Gedenkt het woord, dat Mozes, de knecht van de Heere, u geboden heeft, zeggende: als hij uw begeerte inwilligde om de reeds veroverde landstrecken te mogen bezitten: de HEERE, uw God, geeft u rust, en Hij geeft u dit land, maar gij zult vóór uw broeders, de kinderen van Israël, tot rust gekomen, mee optrekken, totdat de Heere uw broeders ook tot rust doet komen (Deuteronomium 3: 18-20 Num.32: 16vv.).

14. Laat uw vrouwen, uw kleine kinderen en uw vee blijven in het land, dat Mozes u aan deze oostzijde van de Jordaan gegeven heeft; maar gij zult gewapend optrekken voor het aangezicht van uw broeders, alle strijdbare helden en zult hen helpen.

15. Totdat de HEERE uw broeders rust geeft zoals u, en dat zij ook erfelijk bezitten het land, dat de HEERE, uw God, hun geeft; dan, wanneer dit gebeurd is, zult gij terugkeren naar het land van uw erfenis, en zult het erfelijk bezitten, dat Mozes, de knecht van de HEERE, u gegeven heeft, aan deze zijde van de Jordaan tegen de opgang van de zon. 1)

1) Jozua wijst hier de in vs.12 genoemde stammen op twee zaken, om hen aan te zetten, mee op te trekken tot de strijd, nl. op het bevel van Mozes, hen in Deuteronomium 3: 18-20 gegeven, en op de billijkheid, dat, waar zij reeds in bezit zijn van hun erfenis, zij ook hun medebroeders helpen, om het land te veroveren.

16. Toen antwoordden zij, de oudsten en hoofden van de twee en een halve stammen, Jozua, zeggende: Al wat gij ons geboden hebt, zullen wij doen en overal, waar gij ons zenden zult, zullen wij gaan. 1)

1) Niet slechts berusten zij erin, maar gewillig volbrengen zij, wat zij verschuldigd zijn te doen. En dit is eerst het volbrengen van zijn plicht, blij te doen wat God gebiedt, niet uit noodzaak, zoals Paulus zegt (2 Cor.9: 7). Indien iemand zegt, dat het maar weinig met de waarheid overeenkwam, zich erop te beroemen, dat zij Mozes hadden gehoorzaamd, tegen wie zij dikwijls hadden gemopperd, dan antwoord ik, dat, ofschoon zij niet altijd met die ijver, die hen had gepast, hem waren gevolgd, zij zich toch genoeg hadden geschikt om hem te gehoorzamen, zodat hun gehoorzaamheid niet alleen redelijk was geweest, maar de hoogste lof waardig, indien wij bedenken hoe oproerig hun vaders waren geweest en met wat een grote stoutmoedigheid deze geprobeerd hadden, het juk, hun van Gods zijde opgelegd, af te schudden.

17. Zoals wij in alles naar Mozes hebben geluisterd, zo zullen wij naar u luisteren: alleen dat de HEERE, uw God, met u zij, zoals Hij met Mozes geweest is; wij stellen wel op de

voorgond, terwijl wij dit beloven, dat de Heere, zoals Hij met Mozes, Zijn knecht en dienaar deed, Hij zo ook met u zij, maar aan de andere kant hebben wij een vast vertrouwen, dat dit zo zijn zal!

18. Elke man, die uw mond weerspanning wezen zal en uw woorden niet horen zal in alles, wat gij hem gebieden zult, die zal, naar het woord van Mozes (Deuteronomium 17: 12), gedood worden; alleen wees sterk en heb goede moed 1)zoals Mozes zelf, toen hij u tot zijn opvolger aanstelde (Deuteronomium 31: 7 vv.), u in de naam van God vermaand heeft, opdat wij in u een stoutmoedige en standvastige leidsman hebben.

1) Wij bemerken hier zo duidelijk, dat in plaats van het ongelovig en weerspanning geslacht, in de woestijn gestorven, een nieuw geslacht vol geloof en vertrouwen opgestaan is. Wat de hoofdliden hier in de naam van het volk beloven, was, zoals later blijken zal, meer dan een ijdel woord; ook de twee en een halve stam hebben het trouw gehouden (hoofdstuk22: 1-6), ofschoon niet al hun krijgsvolk de Jordaan overging, maar slechts 40.000 man (hoofdstuk14: 13), terwijl de overige 70.000 (Num.26: 7,18,34) tot bescherming van de vrouwen, kinderen en kudden achterbleven en ook tot verdediging van het in bezit genomen land, omdat anders de Amorieten zich daarvan opnieuw meester gemaakt zouden hebben.

HOOFDSTUK 2.

DE VERSPIEDERS WORDEN DOOR RACHAB VERBORGEN.

I. Vs.1-24. Ook tot de verovering van Kanaän en zijn steden doet Jozua de nodige stappen, omdat hij in het geheim twee verspieters naar Jericho zendt, om het land en de gezindheid van de inwoners te verspieden. Deze nemen hun intrek bij een hoer aldaar, Rachab genaamd, worden door haar tegen de onderzoekingen van de koning, die weet dat zij in de stad zijn, in zekerheid gesteld, en beloven haar met een eed, dat haar leven en dat van haar huisgenoten bij de verovering van de stad gespaard zal blijven. Nadat zij zich 3 dagen lang in het gebergte van Jericho hebben opgehouden, keren zij tot Jozua terug met een gunstig bericht.

1. Jozua nu, de zoon van Hun, had op dezelfde dag, dat hij de lieden van het volk en de hoofden van de twee en een halve stam bij zich ontbood, om met hen op de in Joz.1: 10) bepaalde wijze te handelen, twee mannen, die heimelijk, zonder dat een van de kinderen van Israël het wist, verspieden zouden, gezonden van Sittim, waar het leger sedert het vertelde in Num.22: 1; 25: 1 zich ophield, zeggende: Gaat heen over de Jordaan, bezichtigt het land en in het bijzonder de meest nabij zijnde stad Jericho 1) (Joz.6: 1), en brengt mij bericht, hoe het met de vestingwerken en de tegen ons ondernomen maatregelen van verdediging gesteld is. Zij dan gingen en kwamen, nadat zij die dag de omstreken van Jericho hadden doorkruist, tegen de avond, ten huize van een vrouw, een hoer, wier naam was Rachab en wier huis of bij of op de stadsmuur stond (vs.15); en zij sliepen daar.2)

1) Het gerucht van deze zending moest niet onder het volk verspreid worden, omdat daardoor het gevaar van ontdekking voor de verspieters nog groter werd; tevens wilde Jozua beletten dat, als de berichten, die zij brachten, ongunstig waren, de kinderen van Israël zich daardoor zouden laten ontmoedigen (Num.13: 28 vv.). In dit geval had hij de ontvangen berichten zeker voor zich gehouden.

2) Bij zo iemand konden zij het gemakkelijkst onderdak vinden; het bezoek van mannen was daar niet vreemd, ook konden zij daar menig bericht ontvangen; bovendien was de ligging van het huis voor ontvluchten gunstig, wanneer dat nodig was. In geen geval kan aan zondige bedoelingen worden gedacht; integendeel, zij zullen door hun gedrag, terwijl zij zich verre hielden van de onvruchtbare werken van de duisternis, op het hart van Rachab, die reeds de werking van de Heilige Geest voelde, maar nog niet tot waarachtige bekering gekomen was, een diepe indruk hebben gemaakt. Wij geven van haar zielstoestand deze verklaring: Toen bij de berichten over hetgeen de Israëlieten aan Sihon en Og, koningen van de Amorieten, gedaan hadden, een algemene vrees zich van de inwoners van Jericho meester maakte (vs.10), was de gemoedsaandoening van Rachab nog iets meer dan vrees voor een machtige en overwinnende vijand; zij erkende haar zedelijke verdorvenheid en leerde daarbij de ware, levende God kennen (vs.11). Want het wordt altijd, zowel bij Christenen als bij Heidenen ondervonden, dat de kennis van schuld tot ware kennis van God leidt. Deze eerste ontroering werd echter weer verzacht, daar sedert de overwinning van de Amorieten door Israël niet gebeurde om naar het eigenlijke Kanaän op te rukken; zij had, om zo te zeggen, weer ruimer adem geschept, na de gedachten, die zich onderling beschuldigen of verontschuldigen en zette

nu weer rustig haar oude handwerk voort. Het was toentertijd dat de verspieders tot haar inkeerden, en juist daarin dat zij in zekere opzichten verre van haar bleven, bemerkte Rachab wie zij waren; zulke mensen waren haar geheel vreemd, en vervulden niet alleen door hun ernstig voorkomen haar voor edele aandoeningen reeds voorbereid hart, met veel eerbied, maar wekten ook bij haar de vurige begeerte naar God met groter kracht op, en zo besloot zij spoedig met de beslistheid, haar eigen, zich bij het volk van God te voegen en tegen de aanklachten van het geweten onder de vleugels van Gods genade een schuilplaats te zoeken. Terwijl zij daardoor zich van haar volk, waarmee de gemeenschap haar niets dan ellende en verderf had aangebracht, met vastberadenheid afscheidde, deelde zij later (vs.9vv.) zonder aarzeling aan de verspieders de vrees en de moedeloosheid van haar stadgenoten mee, terwijl zij geen aanleiding geeft om door ons van lage verraderlijkheid te worden beschuldigd, daar zij toch niets had mee te delen over oorlogstoebereidselen, maar alleen in hetgeen zij zegt, haar eigen gemoedsovertuiging uitspreekt, om daarop de bede voor zich en het huis van haar vader ter verschoning te doen volgen. Belangrijk voor de beschouwing van de geschiedenis is nog in het bijzonder de leiding van God, die de verspieders tot Rachab bracht en haar met hen verenigde; want terwijl deze lichamelijke redding behoeften, gold dit bezoek de redding van haar ziel.

2. Toen werd de koning te Jericho door wachters, die hij overal in de stad gesteld had, om dadelijk met al wat de kinderen van Israël ondernamen, bekend te worden, bericht, zeggende: Zie in deze nacht, heden tegen het vallen van de avond, zijn hier mannen gekomen van de kinderen van Israël, om dit land te doorzoeken en hebben bij de hoer Rachab nachtverblijf gekozen.

3. Daarom zond de koning van Jericho tot Rachab, zeggende: Breng de mannen uit, die tot u gekomen zijn, die in uw huis gekomen zijn; want zij zijn gekomen om het gehele land te doorzoeken.

4. Maar die vrouw had, nog voordat de boden van de koning bij haar kwamen, daar zij zelf reeds, bedacht had, dat de komst van de verspieders bij haar niet kon verborgen blijven en haar huis zou onderzocht worden, die beide mannen genomen en zij had hen op zeer geschikte wijze (vs.6) verborgen, en zei aldus, toen die boden bij haar waren gekomen en haar het bevel van de koning bekend maakten, zo rustig en natuurlijk mogelijk: Er zijn mannen bij mij gekomen, zoals gij naar waarheid zegt; maar ik wist niet van waar zij waren, anders had ik wel uit eigen beweging de koning bericht daarvan gezonden.

5. En het gebeurde, toen men de poort zou sluiten, toen het donker was, dat die mannen weer uitgingen, zonder mij iets van hun plannen mee te delen; ik weet niet, waarheen die mannen gegaan zijn, maar zij kunnen nog niet ver weg zijn, achtervolgt hen daarom haastig, want gij zult ze zeker achterhalen. 1)

1) De leugen van Rachab moeten wij, Christenen, geenszins nemen voor een bewijs, dat die ons bij dergelijke gelegenheden zou geoorloofd zijn; want, of schoon zij de God van Israël als de enige, oppermachtige God erkende, was zij echter in de ware godsdienst en in Zijn wetten nog niet onderwezen.

6. Maar zij had hen bij het in vs.4 vermelde platte dak van haar huis verborgen (Deuteronomium 22: 8, doen klimmen en zij had hen aldaar verstopt onder de vlasstoppels, die van (door) haar op het dak beschikt waren, om daar in de zon gedroogd te worden.

Daar het vlas in Egypte, dus zeker ook in de omstreken van Jericho, waar het klimaat ongeveer hetzelfde is als dat van Egypte, meer dan 3 voet hoog en als een riet zo dik is, waren de op het dak uitgespreide vlasstoppels voor een bedekking zeer geschikt. Wat nu het antwoord aangaat, dat Rachab aan de boden van de koning geeft, zo blijkt daaruit de bedoeling om de verspieders tot elke prijs te redden; want aan hun redding hing die van haar eigen ziel en van het gehele huis van haar vader. Het eerste nu, dat uit haar gedrag blijkt, is geloof, een levend geloof in Israël's God; en dat geloof is het dan ook, dat door de Schrift in haar geroemd wordt (Hebr.11: 31 Jak.2: 25). Maar wij moeten toch ook verklaren, dat zij een verkeerd middel gebruikt. Want zij bedriegt de koninklijke boden en houdt zich alsof zij niet het minste vermoeden had, dat die Israëlitische mannen verspieders waren, en daarom hun niet gevraagd had, van waar zij waren gekomen, noch zich daarom bekommerd had, waarheen zij gegaan waren; ja! zij geeft om elk verder onderzoek af te weren, de koninklijke boden de raad om die mannen spoedig te vervolgen, daar zij hen zeker zouden inhalen. Deze misleiding van de dienaren van haar koning was werkelijk opzettelijk; zij had nog beslist haar geloof in Israël's God kunnen bewaren en getroost op Zijn hulp kunnen vertrouwen; dan zou zij niet gemeend hebben, de vervulling van Gods raadsbesluiten en de redding van de verspieders van haar kant door een zondig middel te hulp te moeten komen. Ondertussen gebeurt het niet zelden, zoals Calvijn zegt, dat de heiligen, terwijl zij de rechte weg willen inslaan, te zelfde tijd op verkeerde wegen raken. En wanneer nu de Heere bij Rachab, zoals bij de vroedvrouwen in Egypte (Ex.1: 19), juist over de leugen heen op haar liefde voor Israël en op de begeerten van het geloof gezien en haar wel gedaan heeft, dan is dat juist "de wonderbaar rechtvaardige genade van God, die rekent naar hetgeen een ieder gegeven is en gedenkt van welk maaksel wij zijn." Echter zulke voorbeelden mogen niet worden gebruikt, om daarop de mening te gronden, dat de zogenaamde nood- of dienstleugen iets is, dat door de Schrift veroorloofd wordt. Daartegen getuigen reeds in het Oude Verbond twee andere gevallen, zowel Abrahams (Genesis12: 10vv., 20: 1 vv.) als David's (1 Samuel .21: 5vv.) leugen. Met beslistheid wordt in het Nieuwe Verbond het woord van de Heere: "Legt af de leugen en spreekt de waarheid, een ieder met zijn naaste," uitgesproken. Ook heeft Calvijn volkomen gelijk, wanneer hij ter verklaring van deze plaats, verder zegt, dat het, zelfs bij een goed doel, ten dienste van de naaste, niet geoorloofd is te liegen, daar God een God van de waarheid is. Wel zijn wij deels niet verplicht, om in ieder geval de volle waarheid te spreken; daar zijn toestanden en betrekkingen in overvloed, waarin men zwijgen moet, ofschoon ook daar "in de meeste gevallen de verklaring te willen zwijgen, en dus de belijdenis dat men de waarheid weet, te pas komt, opdat niet het zwijgen liegen worde."

En deels is het ene ook door de gelovigen te dikwijls gemaakte ervaring, dat "de vloek van de leugenachtigheid, die op de menselijke samenleving rust, door alle levensbetrekkingen heengaat, en tot leugen verlokt, zonder dat men zich altijd van leugen verre kan houden." Daarom zal de Christen menigmaal niets anders overblijven dan de algemene ellende als zodanig te ondervinden en God te klagen.

Maar daarom blijft het gebod: spreek de waarheid, met onverbiddelijke strengheid toch van kracht, en moeten wij het veel liever toestemmen, dat wij leugenaars en zondaars zijn uit ongestadigheid in de liefde en liefdeloosheid in de omgang, dan nalaten om naar de volmaaktheid van de man, waarover Jakobus spreekt (Jak.3: 2), te jagen. De uitgesproken nood- of dienstleugen is dan ook altijd zelfs in de beste gevallen nog een teken of van een wijsheid, die liefde en vertrouwen, of van een liefde, die wijsheid mist; zij mag zich dan met haar zwakheid verontschuldigen, maar nooit zich de lof van plicht en dienst toe-eigenen.

7. Die mannen nu, de boden van de koning, het woord van Rachab gelovende, en dus haar huis niet verder onderzoekende, jaagden hen, de daar verborgen verspieders, na, op de weg van de Jordaan, tot aan de veren, 1) die over de stroom voerden, en die men bij een gewone waterstand kon doorwaden; en men sloot de poort toe, nadat zij uitgegaan waren, die hen najaagden, opdat de laatsten, mochten zij nog in de stad zijn, niet zouden kunnen ontkomen.

1) De Jordaan heeft naar beneden meer dergelijke veren, het ene daar, waar de bij Beth Nimra voorbij stromende Wady in de Jordaan valt, het andere (el Helu) boven de monding van de Nahr Hesban. Welke van die twee het toen gebruikte (Richteren 3: 28 2 Samuel .19: 15vv.) is geweest, is nu onzeker. In het jaargetijde, waarin deze geschiedenis voorvalt (Joz.3: 15) kon om de hoge waterstand geen van deze beide veren gebruikt worden, de verspieders moesten dus heen en terug zwemmen, waartoe een bijzondere heldenmoed nodig was vanwege het daarmee verbonden levensgevaar (1 Kronieken 12: 15).

8. Eer zij, de verspieders, die in hun schuilplaats (vs.6) niet vermoedden, dat beneden in het huis naar hen gevraagd werd, nu daar hun rustplaats gereed maakten en sliepen, hetgeen zij bij de nu gevallenduisternis zeker zouden hebben gedaan, als niet Rachab hen gewaarschuwd had voor het dreigend gevaar, zo klom zij naar hen het dak op.

9. En zij sprak tot die mannen, nadat zij hun het in vs.3-5 verhaalde had meegedeeld: Ik weet dat de HEERE uw God, de alleen-ware God (vs.11), u dit land gegeven, te geven bepaald heeft, en daarom ook zeker geven zal, en dat uw verschrikking op ons gevallen, en dat al de inwoners van dit land voor uw aangezicht gesmolten zijn, dat niemand uw aanval zal kunnen weerstaan.

10. Want wij hebben gehoord, dat de HEERE de wateren van de Schelfzee uitgedroogd heeft voor uw aangezicht, toen gij uit Egypte ging (Exod.14: 21vv.) en wat gij aan de twee koningen van de Amorieten, Sihon en Og, gedaan hebt, die op de overzijde van de Jordaan waren, die gij verbannen hebt, 1)in de kracht van uw God en naar Zijn bevel (Num.21: 21vv.).

1) De voornaamste oorzaak van de beroering deelt zij mee, als dat het gerucht, omtrent de van te voren ongehoorde wonderen verspreid, alle gemoederen heeft aangegrepen, dat God voor de Israëlieten streed. Want er was geen twijfel aan, of de weg door de Rode Zee was van Gods wege geboden, omdat de wateren nooit door een verandering van de natuur tot dichte massa's zou ophogen, tenzij wanneer God, als de Werkmeester van de natuur, het zou bevelen.

Die verandering van de elementen toonde daarom aan, dat God aan de zijde van het volk stond, waarvoor Hij een droog pad door de wateren en langs afgronden had gegeven. Ook de overwinningen op Sihon en Og, zoals bekend, hadden waarlijk als bewijs moeten gelden van dezelfde gunst jegens de Israëlieten. Daarom had de overtuiging alle gemoederen in bezit genomen, dat God op de tochten van het Israëlitische volk hun Hoofdleider was geweest. Vandaar de schrik en verwarring. Maar tegelijk is het waarschijnlijk, dat zij door het valse denkbeeld waren bedrogen, alsof de God van Israël in de strijd hoger stond, dan de goden van Egypte. Zoals de dichter verdichte, alsof er een zeker God is, die in Zijn bescherming dit of dat volk opneemt, met anderen strijdt en hen tegen elkaar doet strijden, terwijl sommige hun cliënten beschermen. Maar het geloof van Rachab stijgt hoger op, terwijl zij aan de God van Israël alleen de hoogste macht met eeuwigheid toeschrijft.

11. Als wij het hoorden, zo versmolt ons hart, en er bestaat geen moed meer in iemand, vanwege uw aanwezigheid (Exod.15: 14vv.; 23: 27 Deuteronomium 2: 25; 11: 25) want ook het water van de Jordaan kan voor uw aangezicht opgedroogd worden, dat gij droogvoets overkomt tot ons, en zo zal dan ook wel over ons een zelfde lot als over die twee koningen beschoren zijn; de HEERE, uw God, is een God boven in de hemel en beneden op de aarde, 1) tegen wie alle afgoden van de Kanaänieten niets kunnen doen, en wiens oordeel ook over allen geveld is.

1) Wanneer Rachab wat zij gelooft, dat Jehova God is boven in de hemel en beneden op de aarde, als de belijdenis van alle Kanaänieten voorstelt, brengt zij slechts wat zij voelt op haar landgenoten over, zonder dat deze tot hetzelfde geloof waren gekomen. Waren alle Kanaänieten daartoe gekomen, dan waren zij voor de straf van de uitroeiing bewaard gebleven. Maar hetzelfde wonder, dat in het hart werkelijk geloof werkt, brengt in het ongelovige hart tot des te zwaarder verharding, zoals het woord van God de gelovige een reuk van het leven ten leven, de ongelovige een reuk van de dood ten dode wordt (2 Kor.2: 16).

2) Rachab erkent en belijdt hier God, de Heere, zoals Hij werkelijk is, verheven boven het heelal, maar inwerkende in het heelal. Waar zij onder de bewerking van de Heilige Geest is, daar wordt zij ingeleid in de heilgeheimen van God, zoals al Gods kinderen.

12. Nu dan, zweert mij toch bij de HEERE, 1) die ook ik tot mijn God aanneem, omdat ik weldadigheid aan u gedaan en u uit de handen van de koning gered heb, dat gij ook weldadigheid doen zult aan het huis van mijn vader, wanneer onze stad door uw hand veroverd wordt, en geeft mij van zo'n eed een waarteken, waarop ik vertrouwen kan.

1) Ook hiermee toont Rachab haar geloof, dat zij de verspieters laat zweren. Door het geloof ziet zij de stad reeds ingenomen, maar vraagt nu ook niet alleen bewaring voor haar zelf, maar ook voor het huis van haar vader. Het geloof is bij haar door de liefde werkende.

13. Dat gij met mij mijn vader en mijn moeder in leven zult houden, evenals mijn broeders en mijn zusters, met alles wat zij aan kinderen en andere bezittingen hebben, en dat gij onze zielen van de dood redden zult.

14. Toen spraken die mannen, de gevraagde eed zwerende, tot haar: Onze ziel zij voor u om te sterven,¹⁾ wij geven God ons leven tot een pand voor u, dat Hij ons verderven mag, wanneer een van de onzen u of de uwen enig leed aandoet! Indien gij onze zaak niet te kennen geeft, indien gij met de uwen ook verder de zaak, die ons hier heeft gebracht, voor de koning en zijn volk verbergt, en ons niet later in gevaar brengt om vervolgd en gevangen te worden; het zal dan gebeuren, wanneer de HEERE ons dit land geeft, dan zullen wij aan u en aan het huis van uw vader weldadigheid en trouw bewijzen.

1) De dood bidden zij zichzelf toe, indien zij niet trouw zorg zouden dragen voor de redding van Rachab. Want wat sommigen vertalen: Wij zullen onze zielen ervoor geven, lijkt mij gedwongen en al te gewrongen, terwijl het niet anders is, dan dat zij zich voor Gods aangezicht ertoe verplichten, zichzelf stellen tot een zoenoffer, indien Rachab iets vijandige overkomt door hun nalatigheid. Het woordje *voor u* heeft ook betrekking op de vader en de broeders en zusters. Hun eigen leven geven zij over, zodat het bloed van hen kan geëist worden, indien Rachabs familie niet ongedeerd overblijft. Want daarin is de heiligheid van de eed gelegen, dat ofschoon men mensen ongestraft kan bedriegen, God, wanneer de eed ertussen is gekomen, rekenschap vraagt voor trouweloosheid.

De hier vermelde voorwaarde rust niet zozeer op het wantrouwen tegen Rachab, maar is meer voor haar een dwangreden om ook over haar huisgenoten te waken, opdat niet door hen verraad gepleegd zou worden; het gehele huis van Rachab moest solidair voor de zekerheid van de verspieters waken, dan zouden deze van hun kant voor haar en de haren solidair aansprakelijk zijn, dat hun van de zijde van de kinderen van Israël geen leed zou overkomen. Dit blijkt vooral uit de zeer juiste vertaling van dit vers in de Statenvertaling.

15. Zij, door zo'n belofte gerustgesteld, liet hen dan neer met een zeel, een uit karmozijn of scharlakenrood garen gedraaid touw, door het venster; want haar huis was op de stadsmuur, was onmiddellijk met de stadsmuur verbonden, zodat deze de buitenmuur vormde, en zij woonde op de muur, had haar woonkamer boven op de muur, zodat het venster daarbuiten uitkwam.

Dat huis moet tevens het enige geweest zijn, ten minste aan deze zijde van de stad; want in de volgende verzen spreekt Rachab nog met de mannen, die bij de muur staan, zonder te vrezen, dat iemand van de burens dit gesprek horen zal. Daaruit wordt tevens verklaard, waarom de verspieters juist dit huis tot hun nachtverblijf kozen (vs.1), en ook hoe later, bij de inneming, dit huis weer dadelijk kon worden opgemerkt (hoofdstuk6: 22vv.). Het stond daar alleen nog ongedeerd, terwijl de muren reeds overal ingestort waren.

16. En zij zei tot hen, toen zij behouden naar beneden waren gekomen (vs.18): Gaat op het in het westen gelegen gebergte, opdat niet misschien, wanneer gij wijken wilt in de richting van de Jordaanveren, de vervolgers (vs.7) u ontmoeten, en verbergt u daar drie dagen, totdat de vervolgers teruggekeerd zullen zijn, dan zullen zij in ieder geval de vervolging staken; en gaat daarna uw weg, want gij hebt niets meer te vrezen.

Jericho, 1 ½ Duitse mijl van de Jordaan verwijderd, is van 3 kanten-noord-, west- en zuidwaarts amfitheatersgewijs door een naakt, onvruchtbaar gebergte omgeven; in het noorden loopt dit tot Bethsean, in het zuiden tot aan de Dode Zee. In de laatstgenoemde streek springt het gebergte zeer diep in en vormt een inspringende boog naar het westen, totdat het opeens weer naar het zuidoosten loopt en een streek verder zuidelijk in het voorgebergte Râs el Feshkah aan de westkant van de Dode Zee uitloopt. Noch in dit, noch over het algemeen in het westelijk van Jericho gelegen deel van de gehele bergstreek was een schuilplaats voor de verspieders aan te raden, daar zij zich aldaar te ver van de Jordaan moesten verwijderen; wij verstaan dus onder het hierboven vermelde gebergte met de meeste uitleggers het noordelijk gebergte, dat later de naam Quarantanie ontving; het verheft zich 12-1500 voet boven de vlakte als bijna loodrechte rotswand, en is aan de oostelijke zijde vol grotten en holen, die zeer goede schuilplaatsen voor de verspieders opleverden.

17. Ook zeiden die mannen tot haar: Wij zullen onschuldig zijn van uw eed, die gij ons hebt doen zweren, en niet met ons eigen leven voor uw redding en die van de uwen instaan.

18. Zie, wanneer wij in het land komen, om het in te nemen, zo zult gij dit snoer van scharlakendraad aan het venster binden, waardoor gij ons naar beneden heeft gelaten, want zó alleen zal het voor de onzen kenbaar zijn, opdat niemand zich daaraan vergrijpt, en gij zult bovendien bij u in huis verzamelen uw vader en moeder, en uw broeders, en het gehele gezin van uw vader, want zó alleen kunnen de onzen weten, wie u toebehoort, om hen te sparen.

19. Zo zal het gebeuren, al wie uit de deuren van uw huis naar buiten zal gaan, a) zijn bloed zal op zijn hoofd, wanneer hij in het algemene bloedbad, dat in de stad zal worden aangericht, mede omkomt, en wij zullen onschuldig zijn; maar al wie bij u in het huis zal zijn, diens bloed zij op ons hoofd, indien een hand tegen hem zich zal: Voor zijn behoud blijven wij borg.

a)MATTHEUS.27: 25

20. Maar, zoals wij reeds eenmaal gezegd hebben (vs.14), indien gij zelf of door iemand van de uwen, onze zaak te kennen zult geven, zo zullen wij eveneens niet langer gehouden zijn aan uw eed, die gij ons hebt doen zweren.

De verspieders beletten iedere willekeurige verklaring en toepassing van de eed, en tonen oprechte, gemoedelijke mannen te zijn, die het met hun eed zeer nauw nemen, omdat zij Rachab drie dingen voorstellen: zij zal 1) haar huis zichtbaar maken door het snoer van scharlakenrood aan het venster te binden;

2) bij de verovering van de stad al haar verwanten in haar huis bijeenroepen; 3) de verspieders ook verder niet verraden, zoals zij hun tot hiertoe trouw bewees. De allegorische uitlegging heeft van oude tijden af in de rode kleur van het zeel, waaraan het huis kenbaar zou zijn, een zinspelend gezien op het bloed van Christus, waarmee ons hart besprenkeld moet worden, om genade en vrij spraak te vinden op de dag des oordeels

Anderen, zoals Keil, zien in de scharlakenrode draad het teken van levensredding voor Rachab, omdat de scharlakenrode kleur de kleur is van het krachtige leven.

21. Zij nu zei: Het zij also naar uw woorden, ik neem uw voorwaarden aan en zal mij daarnaar richten. Toen liet zij hen gaan en zij gingen weg (vs.22) en zij bond, later, toen Jericho ingenomen werd (hoofdstuk. 6: 20 vv.), het scharlaken snoer aan het venster.¹⁾

1) Het is een eigenaardigheid van de Hebreeuwse wijze om de geschiedenis te vertellen, vooral in het boek Jozua, dat de hoofdzaken van een voorval, samengevat en tot een afgesloten geheel gebracht, later nog verscheidene daarbij behorende omstandigheden vermeld worden. Dit moet men altijd in het oog houden, om zich niet te verwarren in de voorstelling van het vertelde, waarbij niet altijd de geschiedkundige orde naar het innerlijk verband van de afzonderlijke delen vastgehouden, en de stof anders verdeeld wordt dan wij dit gewend zijn..

Dit laatste deed zij natuurlijk niet meteen, dit zou argwaan hebben verwekt, maar later, toen de Israëlieten voor de stad stonden.

22. Zij dan, zoals reeds opgemerkt is, gingen heen en kwamen op het gebergte, 1) dat Rachab hun als een toevluchtsoord aangeraden had (vs.16), en bleven daar drie dagen, 2) totdat de vervolgers naar Jericho teruggekeerd waren; want de vervolgers hadden hen op al de weg, die naar de Jordaan voerde, gezocht, maar niet gevonden.

1) Waarschijnlijk het gebergte aan de noordzijde van Jericho, dat later de naam van Quarantanie heeft bekomen, een gebergte vol grotten en spelonken en daarom tot schuilplaats uitstekend geschikt..

2) Die in de wegen van God zijn, mogen verwachten, dat de Voorzienigheid hen zal beschermen; dit ontheft hen echter niet alle voorzorgen van voorzichtigheid te nemen tot eigen veiligheid. God wil ons beschermen, maar wij mogen ons niet moedwillig aan het gevaar blootstellen. Wij moeten op Gods Voorzienigheid vertrouwen, haar niet verzoeken..

23. Alzo keerden die twee mannen, omdat zij na zo lange tijd niet meer voor enig gevaar te vrezen hadden, terug en daalden af van het gebergte; en voeren over de Jordaan, en kwamen, naar onze berekening 1) op de avond van de 6de Nisan (vs.1 met hoofdstuk. 1: 10) bij Jozua, de zoon van Hun, die niet reeds zoals zijn voornemen was geweest, op de morgen van die dag naar de Jordaan opgebroken was, maar eerst hun terugkomst afgewacht had, en zij vertelden hem al wat hun overkomen was.

1) De tijdrekening hier en in het volgende hoofdstuk levert enige bezwaren op. In navolging van Josefus gaan de meeste uitleggers van de veronderstelling uit, dat de in Joz.3: 2 vermelde drie dagen dezelfde zijn, waarbinnen Jozua (hoofdstuk. 1: 11) de overtocht over de Jordaan bepaald had, en rangschikten de gebeurtenissen nu op de verschillende wijze: daar sommigen de uitzending van de verspieders stellen voor het in hoofdstuk. 1: 11 aan het volk gegeven bevel, voedsel te verzamelen, terwijl anderen aannemen dat deze in dezelfde tijd plaatsvonden. Echter deze verschillende zienswijzen worden gedrukt, de ene door deze, de andere door andere bezwaren. Daarom heeft Vatablus (onder Frans I, hoogleraar in de Hebreeuwse taal te Parijs, gestorven 1547 als abt van Bellozane, beroemd door zijn

verklaringen van het Oude Testament) de drie dagen, in hoofdstuk. 1: 11 vermeld, beschouwd niet als tijdsopgave, maar als termijn voor de bereidheid van het volk tot de overtocht, en hebben ook wij deze verklaring overgenomen; met Keil alzo rekenende: op de 3de Nisan bevel om zich reisvaardig te houden en uitzending van de verspieders; op de 6de terugkomst van deze; op de 7de verlaten van de legerplaats te Sittim; op de 10de overtocht over de Jordaan..

24. En zij¹⁾ zeiden tot Jozua: Zeker de HEERE heeft dat gehele land in onze handen gegeven; want alle inwoners van het lands zijn voor onze aangezichten gesmolten, en zullen daarom geen sterke tegenstand bieden.

1) Deze passage leert, dat Jozua in de keuze van de verspieders niet bedrogen is uitgekomen, omdat uit hun taal blijkt, dat zij kordate mannen waren, begaafd met een zeldzame onverschrokkenheid. Anderen zouden wellicht, nog niet bekomen van de eenmaal ondergane schrik, de gehele legerplaats in verwarring hebben gebracht. Deze echter, omdat zij de verwonderlijke goedheid van God, zowel in het gelukkig slagen van hun zending, als in het gered worden uit het gevaar, erkenden, vermaanden en Jozua en het volk, om zonder aarzeling voort te gaan. Ofschoon toch de belofte alleen, dat zij het land in bezit zouden krijgen, hun voldoende had moeten zijn, toch schraagt God de zwakheid van de Zijnen, opdat, om de twijfel, aan hetgeen beloofd was, op te heffen, Hij hen door ervaringen bevestigt. De verwarring van de volken heeft aldus bevestigd, dat God niet tevergeefs gesproken had, wanneer Hij begonnen is hen angst aan te jagen en als het ware op de vlucht te drijven, als zaten de horzels hen op de hielen. Zij maken de gevolgtrekking op uit het voorbeeld van Rachab, dat hun het land is gegeven, omdat de kracht van de inwoners door vrees bijna was vergaan..

HOOFDSTUK 3.

ISRAËL GAAT DROOGVOETS OVER DE JORDAAN.

I. Vs.1-13. De volgende morgen breekt Jozua met de kinderen van Israël van Sittim op, en trekt naar de Jordaan. Nadat hij hier drie dagen gerust en alles voor de overtocht over de rivier voorbereid heeft, maakt hij het volk bekend met de wonderdadige wijze, waarop de Heere de overtocht zal doen plaats hebben, deelt op de 10de Nisan, als dag van de overtocht aan de priesters de voorschriften mee, die hun aangaan, en laat twaalf mannen, uit iedere stam een, verkiezen, die van de bodem van de rivier stenen zullen meenemen tot herinnering aan dit merkwaardig voorval.

1. Jozua dan, nadat de verspieders hun ontmoeting (hoofdstuk. 2: 23) hadden meegedeeld, maakte zich de volgende dag, de 7de Nisan, 's morgens vroeg op, met het volk, dat zich reeds de vorige dag gereed had gehouden (hoofdstuk. 1: 11), en zij reisden van Sittim (hoofdstuk. 2: 1), en kwamen tot aan de Jordaan, hij en al de kinderen van Israël; en zij overnachtten 1) daar, zij hielden op deze dag en de twee volgende rust, dus tot en met de 9den Nisan, voordat zij overtrokken. 2)

1) In het Hebreeuws wajalinoe. De eerste betekenis is *overnachten* en de tweede, daarvan afgeleid, *vertoeven, rust houden*. De Israëlieten bleven daar dan ook twee dagen, omdat zij pas de 9de van de maand Nisan overtrokken, zoals uit vers 2 blijkt..

2) Daar het volk Israël over de Jordaan gaande in het vijandelijk land kwam, moest vooraf nog veel worden toebereid, waartoe men om de vrouwen en kinderen een geruimer tijd nodig had; bovendien moest men, daar de rivier juist toentertijd boven het gewone peil was, en de overtocht over de veren voor een geheel leger onmogelijk was, eerst afwachten wanneer en hoe men deze hindernissen zou overwinnen. De Jordaan (van het Hebreeuwse JARAD = afvloeien, dus van dezelfde betekenis als Rijn, van het Duitse rinnen = vloeien), de hoofdriever van Palestina (van daar in het Hebreeuws altijd met het lidwoord, de Jordaan, de vloed bij uitnemendheid) ontspringt aan de zuidelijke helling van de Libanon en aan de voet van de grote Hermon uit 3 à 4 bronnen, loopt ongeveer 8 mijlen oostelijk van de kust van de Middellandse Zee, met haar evenwijdig, tussen de twee van de Libanon uitgaande bergketens, en valt, nadat zij haar bronnen en bijriviertjes in zich opgenomen en door een moerassige landstreek zich een weg gebaad heeft, in het 2 ½ uur lange en 1 uur brede meer Merom (hoofdstuk. 11: 5,7). Uit de bergen, die dit meer in het zuiden insluiten, schiet zij dan met sterke vaart, stroomt zeer snel door een landstreek van twee mijlen en stort haar water in, het bekoorlijke, ongeveer 3 mijl lange en 1 ½ mijl brede meer Gennesareth (hoofdstuk. 12: 3; 13: 27) aldus genaamd naar de stad Gennesareth, in de stam Naftali. Op de bodem van die zee laat zij het tot hiertoe meegevoerde slik achter, stroomt van deze uitgang met talloze krommingen en wendingen, en ongeveer 27 grotere en 80 kleinere watervallen vormende, een veld, door de Arabieren het Ghor genoemd (hoofdstuk. 11: 2; 12: 3) tussen beide zijden waarvan steile, naakte rotswanden zich uitstrekken en dat aan het boven einde 2, aan het beneden einde 3-4 uur breed is. Terwijl dit omstreeks 13 mijl lang, hebbende aan het boven einde een breedte als die van de Saale bij Halle, in Duitsland, op vele plaatsen in kleine

zeer ondiepe rivierbeddingen verdeeld is, ja op sommige plaatsen onder klippen en doornstruiken verdwijnen, neemt de vloed aan beide zijden een menigte beken in zich op (Deuteronomium 8: 10) en stort zich eindelijk met sterke stroom in de Dode Zee (Ge 19: 29). Tweemaal is de Jordaan over haar gehele uitgestrektheid bevaren; a. in augustus 1847 door de Engelse luitenant M.Molyneux, die eraan twijfelde de vele krommingen van de vloed op zijn kaart te kunnen aanbrengen; b. door een Amerikaanse expeditie onder luitenant Lynch, dezelfde, die ook de bodem van de Dode Zee onderzocht heeft. Het bed van de rivier ligt over het algemeen diep onder de bodem van de zee, daalt eindelijk 1231 voet onder deze bodem en is dus wel de grootste diepte op de gehele aardbodem; hetgeen ertoe geleid heeft om een aardverschuiving in vroegere eeuwen aan te nemen. De rivier zelf is visrijk, heeft tamelijk hoge, met bomen en riet begroeide oevers en troebel, geelachtig, meer lauw dan koud, maar drinkbaar water, dat lange tijd kan bewaard worden. Jaarlijks, en wel met Pasen, baden vele pelgrims zich tot herinnering aan de doop van de Heere in de stroom; en wel tegenover Jericho, waarbij gewoonlijk menigeen door de sterke stroming gedurende die tijd verdrinken..

2. En het geschiedde, dat de ambtlieden, de hoofdmannen (hoofdstuk. 1: 10), op het einde van drie dagen, in de middags van de 9de Nisan, als men met de voorbereidselen gereed was (vs.1), normaalspoor het midden van het leger gingen; zij deden dit op bevel van Jozua, die intussen nog bepaalde mededelingen van de Heere had ontvangen, hoe men over de Jordaan moest gaan.

3. En zij geboden het volk, zeggende: Wanneer gij morgen de Ark des Verbonds met de HEERE, uw God, ziet oprijzen en verder gaan (Num.10: 33vv.), en de Levitische priesters (Deuteronomium 17: 9 2, deze dragende, in plaats van de anders hiervoor aangewezen Kahathieten (Num.3: 13), tot een teken, dat de Heere iets bijzonders met u voor heeft, staat gij ook op van uw huidige rustplaats en volgt haar, 1) waarheen zij u voor gaat (vs.11).

1) Hier hebt gij nu opnieuw de voornaamste hoofdzaak van het geloof: niet angstvallig onderzoeken wat God zal doen, noch nauwkeurig narekenen, hoe het gebeuren zal, wat beloofd is, maar alle zorgen, die ons nog beangstigen, aan Zijn Voorzienigheid toevertrouwen. En, omdat Zijn Macht onbegrensd is, ons aan haar toe vertrouwen, onze zinnen boven hetgeen van deze wereld is verheffen en door het geloof te omhelzen wat wij met ons verstand niet kunnen vatten..

4. Dat 1) er nochtans ruimte zij tussen u en tussen deze, bij de tweeduizend ellen in de maat, zoveel als een sabbatsreize bedraagt (Hand.1: 12); en nadert tot deze niet; gij moet u niet onmiddellijk bij haar aansluiten, maar op de aangewezen afstand blijven; volgt haar, opdat gij die weg weet, die gij gaan zult, u de weg, die u door haar gebaad wordt, zelf juist en helder zult voorstellen; want gij zijt door die weg gisteren en eergisteren niet gegaan; het is geen gewone, alledaagse, maar een wonderbare, door God Zelf u gebaande weg, die gij wel ter harte mag nemen; maar dit zou gij niet kunnen doen, wanneer onmiddellijk achter haar grote volksmassa's voorttrekken; die haar aan uw gezicht zouden onttrekken.

1) Dit bevel heeft twee redenen. Er moest een afstand zijn tussen de Ark en het volk, zowel om Israël de heilige vrees en eerbied te behouden voor de onmiddellijke aanwezigheid van de

Heere, als ook om het volk moed en vertrouwen in te boezemen. Was er enige afstand, dan kon Israël de Ark in het gezicht houden en door dit gezicht bemoedigd worden, om voort te trekken. Duidelijk beeld van wat de geestelijke Ark voor al Gods kinderen is..

5. Jozua zei ook tot het volk, liet op dezelfde tijd door de ambtlieden aan het volk bevelen: Heiligt 1) u, want morgen zal de HEERE wonderen in het midden van u doen, zoals Hij eenmaal deed aan uw vaders, toen Hij hen droogvoets door de Schelfzee voerde (Exod.14: 21vv.).

1) In het Hebreeuws Hithkadoschoe, Heiligt u, in de zin van *zich heilig voor Gods aangezicht stellen*. Moet dit opgevat worden in de Levitische zin van het woord, d.w.z. moest Israël zich reinigen, van kleren wisselen, enz., of moet dit opgevat worden in de meer geestelijke betekenis? Wij voor ons zijn van mening, dat het in laatst genoemde betekenis moet worden opgevat. Dus niet in de zin van Exod.19: 10. De toestand van het volk was toch geheel anders. Toen was het rustig gelegerd bij Sinaï's gebergte, nu was het op mars en stond het gereed zich te meten met zijn vijanden. De Levitische heiliging duurde bovendien zeven dagen..

Innerlijk moest Israël zich voorbereiden op hetgeen komen zou..

6. Vervolgens sprak Jozua op de volgende morgen, de 10de Nisan, tot de priesters, zeggende: Neemt de Ark des Verbonds op, en gaat door voor het aangezicht van dit volk. Zij dan namen de Ark des Verbonds op, en zij gingen voor het aangezicht van het volk.

De wolkkolom, die anders de tocht had geleid (Ex.13: 21vv.) en daar waar de tabernakel werd opgericht, op deze rustte (Exod.40: 34vv. Num.9: 15vv.) verschijnt hier niet meer; met de intocht in Kanaän wordt dit uiterlijk teken van Gods aanwezigheid aan het volk ontnomen, daar het dit niet meer nodig heeft..

7. Want de HEERE had, toen de stoet zich in beweging zette, tot Jozua, door zijn Geest gezegd: Deze dag zal Ik beginnen 1) u groot te maken voor de ogen van geheel Israël, opdat zij weten, dat Ik met u zijn zal, zoals Ik met Mozes geweest ben, en zij dus aan u evenzeer gehoorzaam zijn als aan hem (hoofdstuk. 1: 5,7).

1) De wonderbare leiding door de Jordaan was slechts het begin van die grote rij van wonderen, waardoor de Heere Zijn volk in het bezit van het beloofde land zou stellen en Jozua in de leiding van zijn ambt, evenals Mozes, voor Israël verheerlijken.

Zoals de Heere God Mozes in zijn ambt bevestigde door het wonder van de Rode Zee, zo bevestigde de Heere God Jozua voor de ogen van het volk door het wonder van de Jordaan..

8. Gij dan zult daartoe de priesters, die de Ark van het Verbond dragen, gebieden, zeggende: Wanneer gij komt tot aan het uiterste 1) van het water van de Jordaan, staat dan stil in de Jordaan, opdat de kinderen van Israël reeds uit de verte (vs.4) behoorlijk kunnen waarnemen hoe op hetzelfde ogenblik het water zich voor uw voeten verdelen en wijken zal.

1) In het Hebreeuws Ad ketsee mee. De Statenvertaling geeft "aan het uiterste van het water". Ook kan vertaald worden, wat ook duidelijker is, *aan de oever van*. De bedoeling is toch deze, dat, zo gauw de priesters het water van de Jordaan zouden bereiken, zij zouden moeten stilstaan, opdat het water door de aanwezigheid van God, afgebeeld in de Ark, zou wijken..

9. Toen zei Jozua, nadat hij dit de priesters had bevolen, ook handelende naar het bevel, dat God hem met betrekking tot het volk had gegeven, tot de kinderen van Israël, om hun onverdeelde aandacht te wekken: Komt hierheen en hoort de woorden van de HEERE, uw God.

10. Verder voortgaande zei Jozua: Hieraan, 1) aan wat verder gebeuren zal, zult gij bekennen, dat de levende God in het midden van u is, in tegenstelling tot de dode goden van de Heidenen, en dat Hij, die levende God, evenals nu, Zich ook verder aan u verheerlijken en geheel voor uw aangezicht uitdrijven zal de Kanaänieten, en de Hethieten, en de Hevieten, en de Ferezieten, en de Girgazieten, en de Amorieten, en de Jebuzieten.

1) Dat Jozua zegt, dat het volk uit het wonder zou erkennen, dat God in het midden van hen was, daarmee hekelt hij zijdelings hun ongeloof, omdat tot volkomen zekerheid enkel de belofte van God voldoende had moeten zijn..

Als God, de Heere, in het midden van u is, dan moet er overwinning komen. Dan kan de triomf niet uitblijven. Dan zullen de dood en de zonde en de duivel in u ten ondergaan, want zij kunnen het tegen God niet uithouden..

En of dan al de ongerechtigheden en verdorvenheden, als zoveel Jebuzieten en Hethieten en Girgazieten, ja, al spande elk volk van Kanaän tegen u samen en zouden zij een verbond sluiten om uw ziel te verderven, dan kunnen en zullen ze u toch niet ten onder brengen. ().

11. En dit is het wat nu gebeuren zal: ziet, de Ark van het Verbond van de HEERE van de gehele aarde 1) gaat voor uw aangezicht in de Jordaan, en zal u door deze rivier een weg banen.

1) God openbaart zich, noemt zich met opzet de Heere van de gehele aarde, juist om bij Israël het geloof te wekken en te behouden, dat geen rivier, en geen stroom, geen volk tevens zo machtig was, om iets te vermogen tegen Zijn wil en tegen de vervulling van Zijn beloften..

12. Nu dan, neemt gij u twaalf mannen uit de stammen van Israël's, uit iedere stam één man, wat deze zullen doen, zal Ik u te zijner tijd zeggen (hoofdstuk. 4: 1vv.).

13. Want het zal gebeuren, wanneer de voetzolen van de priesters, die de Ark van de HEERE, de Heere van de gehele aarde dragen, in het water van de Jordaan zullen rusten, zullen de wateren van de Jordaan afgesneden worden, en als door een onzichtbare hand tegengehouden worden, te weten de wateren, die van boven stromen, a) en zij zullen op een hoop blijven staan en het naar beneden afvloeiende water zal voor u een droog pad achterlaten.

a) Psalm 114: 3

Bij het veer Helu, waar wij de overtocht zouden moeten verwachten, is de stroom bij een hoge waterstand 80-100 voet breed, 10-12 voet diep, en heeft een zo snelle vaart, die geoeffende zwemmers, die recht willen overzwemmen, slechts op belangrijke afstand naar beneden de overkant bereiken. Daaruit volgt dan dat de Heere Zijn volk door een wonder van Zijn almacht te hulp moest komen; maar behalve dat moest Jozua deels voor de ogen van het gehele volk groot gemaakt en als Gods dienaar en profeet verheerlijkt worden, deels opnieuw de verzekering ontvangen, dat een levende God in het midden van het volk wandelde, die het ook in het bezit van het land stellen zou. Eindelijk zou zowel de roem van als de schrik voor de HEERE zich door geheel Kanaän verbreiden, om daardoor de verovering van het land gemakkelijker te maken.

II. Vs.14-4: 14. Nu vindt de overtocht werkelijk plaats. Zodra de voeten van de priesters, die de Ark van het Verbond dragen, het water aanraken, blijft het water, dat van boven vloeit, staan, terwijl de wateren naar beneden wegvloeien; de priesters plaatsen zich met de Ark in de droog geworden rivier, de kinderen van Israël trekken om hen heen, naar de andere oever. Jozua laat niet alleen die 12 mannen stenen uit de rivier meenemen, maar richt ook zelfs een gedenkteken van stenen in de vloed op.

14. En het geschiedde toen het volk in de morgen van de 10de Nisan vertrok uit zijn tenten, waarin zij die drie dagen hadden gerust (vs.2), om over de Jordaan te gaan, a) droegen de priesters, naar het bevel van Jozua (vs.6), de Ark van het Verbond voor het aangezicht van het volk.

a) Hand.7: 45

15. En toen zij, die de Ark droegen, tot aan de Jordaan 1) gekomen waren, en de voeten van de priesters, die de Ark droegen, net in het water stonden; de Jordaan nu was vol 2)

a) al de dagen van de oogst aan al haar oevers, het water liep over zijn oevers en vulde het benedendal 1) met water, zoals dat altijd gebeurde in de gersteoogst, in Maart of April.

a) 1 Kronieken 12: 15

1) Zoals in vs.1 is opgemerkt, is het Ghor of Jordaanveld aan het bovenste gedeelte (bij Bethsean) 2 uur breed en krijgt beneden Jericho zelfs een breedte van 2-4 uur. Het vormt echter geenszins een effen vlakte, maar is terrasachtig van vorm, terwijl het eigenlijke, ongeveer een kwartier brede Jordaandal ongeveer 40 voet dieper ligt dan het veld, dat zich dan verder tot aan de beide oevers liggende kalkrotsen uitstrekt. In dit dal, dat met bomen en rietgewas bedekt is en met de zandige hellingen, waardoor het aan beide zijden begrensd is, op een in het oog vallende wijze een tegenstelling vormt, treft men nu de rivierbedding aan, zonder in gewone gevallen de hoogte daarvan te bereiken; integendeel liggen de oevers nog iets lager; in het tijdperk, waarover hier gesproken wordt, wanneer de stroom ten gevolge van de regen en het smelten van de sneeuw op de Libanon en de Hermon, zijn hoogste waterstand

bereikt heeft, zijn er dikwijls overstromingen, die soms ook nog in onze dagen die begroeide streek land onder water zetten..

2) Deze uitdrukking dient, om alle tegenwerpingen af te snijden dat het stilstaan van de wateren een natuurlijk verschijnsel was, en daarom op het grote wonder de aandacht te vestigen, dat hier door de Heere God verricht werd, om zijn volk Kanaän in te leiden..

16. Zo stonden¹⁾ de wateren, die van boven af kwamen; zij rezen op één hoop, zeer ver van de stad Adam af, ²⁾ die aan de zijde van Sarthan ³⁾ ligt (zeer ver van de plaats waar men overging, 3-4 mijlen ten noorden daarvan, en die naar de zee van het vlakke veld, te weten de Zoutzee, afliepen, vergingen, namelijk zij werden afgesneden,) ⁴⁾ zodat de bedding van de rivier droog was. Toen trok het volk over, tegenover Jericho.

1)Allereerst stelt hij de vorm van het wonder in het licht, om alle twijfel op te heffen, omdat gewone stervelingen naar andere oorzaken naarstig onderzoek doen, om de genade van God te verdonkeren. Het is wel mogelijk, dat voor korte tijd de vloed van de wateren wordt tegengehouden en de een of andere droge plaats voor de dag komt, of de loop veranderd wordt en zich ergens anders verzet. Maar de samengevloede wateren tot een hoop te doen staan, gebeurt nooit op natuurlijke of toevallige wijze. Hierom wordt gezegd, dat de wateren, die te voren van af een hoger gelegen plaats vloeiden om langs een naar beneden voerende weg een voortdurende afloop te zoeken, toen zijn blijven staan. En het is volstrekt niet twijfelachtig, of dit ongeloofelijk schouwspel heeft schrik ingeboezemd, opdat de Israëlieten des te beter zouden erkennen, dat zij midden in de dood bewaard werden. Want wat was die samenhoping van water anders dan een graf, om de gehele menigte te bedekken, indien de wateren, volgens hun natuur, waren blijven vloeien. Indien zij op de wateren hadden gewandeld, zoals men op een brug wandelt, zou er bij hen reeds geloof geweest zijn. Maar nu, terwijl de wateren over hun hoofden als bergen hingen, was het alsof zij onder de wateren een open en vlakke weg moesten vinden..

2) Uit het verband blijkt, dat Adam de naam is van een stad, al wordt die nergens vermeld. Vermoedelijk lag zij in de nabijheid van het huidige meer Damieh, waarbij men nu nog de overblijfselen van een brug uit de tijd van de Romeinen vindt.

3)Zuidwestelijk van het in de vorige aanmerking vermelde veer, treft men een lange verheven bergrug aan, nu Kurn Sartabeh genoemd, die in zijn vertakkingen zich bijna tot de Jordaan uitstrekt, en schijnt door te dringen tot aan de bergen aan de andere zijde, waarom het Jordaandal hier zeer nauw is. Deze plaats vormt de grensscheiding tussen het bovenste en onderste Ghor, en kan wel het geschiktste voor de afdamming van het water geweest zijn; daarom hebben wij dan ook de stad Zarthan hier geplaatst, waarmee al het andere, dat in de Bijbel over deze stad wordt gezegd (Richteren 7: 22l; 1 Koningen .4: 12; 7: 47), zich laat verenigen. Anderen zoeken haar veel noordelijker, dichtbij Beth-Sean, wegens hetgeen gezegd wordt (1 Koningen .4: 12)..

4) Hoe gehoorzaam zijn alle de schepselen van God, die Hij gemaakt heeft. Wat een heerlijk God dienen wij, aan wie alle machten van de hemel en alle elementen zich gewillig onderwerpen.

Wanneer de stroom van de Jordaan niet kan buiten houden, kan Kanaäns macht niet weer verdringen..

17. Maar de priesters, die de Ark van het Verbond met de HEERE droegen, stonden steevast, 1)op het droge, in het midden van de Jordaan: en geheel Israël ging voorbij de Ark van het Verbond, die als het ware de wateren tegenhield (hoofdstuk4: 18), over op het droge, totdat heel het volk, gevolgd door de Rubenieten, de Gadieten en de halve stam van Manasse, (hoofdstuk 4: 12 vv.), geëindigd had door de Jordaan te trekken, 2) waartoe ongeveer een halve dag nodig was, terwijl de rijen de breedte hadden van een Duitse mijl.

1) In het Hebreeuws Hakeen. Zeer juist in onze Statenvertaling door steevast vertaald, in de zin van "met vaste voet", zodat zij niet van hun plaats weken, al de tijd, waarin Israël de Jordaan door trok..

2) Het Israël, dat door de Rode Zee getrokken was, stierf; het Israël, dat door de Jordaan trok, de Ark van het Verbond aan hun hoofd, was een nieuw geslacht, erfgenaam van de beloften en van de bezitting van Kanaän. Evenzo vonnist de wet de oude mens en eist het leven hem, de genade is voor de nieuwe mens en geleidt hem tot het doel van de bestemming. Zo komt in het leven van iedere gelovige een Rode Zee en een Jordaan, een Mozes en een Jozua voor. Maar als de wet de oude zonde gedood heeft, hebben wij niet langer te beven voor de dreigende golven; zij voeren ons niet andermaal terug in een dorre woestijn; zij worden voor ons de heilige weg, langs welke God ons geleiden zal, om ons bekwaam te maken om deel te hebben aan het erfgoed van de heiligen in het licht.

Wat Mozes naar het woord van de Heere met zijn staf bewerkte (Exod.14: 16vv. Ex 14.16), dat volbrengt hier de Ark van het Verbond als het met de grondlegging van Gods rijk in Israël verordende zichtbare teken van de aanwezigheid van de Heere. Waar de gewone genademiddelen aanwezig zijn, werken Gods genade en almacht door deze niet onmiddellijk; dat moest Israël hier leren, en tegelijk een levendig bewijs ontvangen van de belofte van de Heere, dat Hij Zijn heerlijkheid, van de Ark van het Verbond uitgaande, aan het volk openbaren zou..

HOOFDSTUK 4.

GEDENKTEKEN VAN DE WONDERVOLLE TOCHT DOOR DE JORDAAN.

1. Het geschiedde nu, toen al het volk geëindigd had over de Jordaan te trekken, dat de HEERE, op dezelfde wijze als in hoofdstuk 3: 7, verder tot Jozua sprak, zeggende:

2. Neemt gij u nu de reeds (hoofdstuk 3: 12) uitgekozen twaalf mannen uit het volk, uit elke stam één man.

3. En gebied hun, zeggende: Neemt voor u op, van hier uit het midden van de Jordaan, uit de standplaats van de voeten van de priesters, 1) van de plaats waar de priesters nog stevast staan (hoofdstuk 3: 17), en bereidt twaalf stenen, en brengt ze met u over, en stelt ze in het nachtleger; in de plaats onder de vrije hemel, waar gij deze nacht zult overnachten.

1) De stenen, die ter gedachtenis moesten gesteld worden, waren van de plaats genomen waar de voeten van de priesters stonden en de Ark in het midden van de Jordaan rustte. Onze dierbaarste herinneringen van redding en de beginselen van dank voor het verkregene en van roem voor de toekomst, moeten afgeleid zijn van het priesterschap van Jezus Christus en van de Ark van Zijn verlossing.

4. Jozua dan riep 1) die twaalf mannen, die hij had uitgekozen uit de kinderen van Israël, als vertegenwoordigers van het gehele volk, uit elke stam één man.

1) Hoewel reeds eerder over deze twaalf mannen gesproken is, zo geeft Jozua hen toch niet eerder de opdracht, voordat de Heere hem weer daartoe uitdrukkelijk het bevel heeft gegeven. De opvolger van Mozes toont in al zijn verrichtingen een diep afhankelijk gevoel van zijn God..

5. En Jozua zei tot hen: Gaat weer over vóór de Ark van de HEERE, uw God, midden in de Jordaan; en heft u een ieder één steen op zijn schouder, naar het getal van de stammen van de kinderen van Israël;

6. Opdat dit een teken, een gedenkteken van het wonder, dat de Heere heden gedaan heeft, zij onder u; wanneer namelijk uw kinderen morgen vragen zullen, zeggende (Exod.13: 14): wat zijn-wat betekenen voor u deze stenen?

7. Zo zult gij, hun vaders, tot hen zeggen: 1) Omdat de wateren van de Jordaan zijn afgesneden geweest voor de Ark van het Verbond met de HEERE, toen zij door de Jordaan trok, werden de wateren van de Jordaan afgesneden; zo zullen deze stenen de kinderen van Israël ter gedachtenis zijn tot in eeuwigheid.

1) Ofschoon op zichzelf de stenen niet zouden spreken, zo geeft Hij echter aan de vaderen het monument als teken om te spreken, opdat de weldaad van God aan de kinderen verkondigd zou worden. Hier nu wordt van de vaderen verlangd, zowel om te streven naar vroomheid, als

hun bevolen, in het onderrichten van hun kinderen alle mogelijke moeite te geven. Want God wil, dat door de eeuwen heen deze kennis van hand tot hand zou gaan, opdat wie toen nog niet geboren waren, door de vaders echter onderwezen, getuigen ervan zouden zijn uit het gehoor, ofschoon zij de zaken met eigen ogen niet hadden gezien..

8. De kinderen van Israël nu deden also, zoals Jozua geboden had, en zij namen door de twaalf door hen gekozen mannen, twaalf stenen op midden uit de Jordaan, zoals de HEERE tot Jozua gesproken had, naar het getal van de stammen van de kinderen van Israël; en zij brachten ze met zich over naar het nachtleger, naar Gilgal (hoofdstuk 5: 9), en stelden ze aldaar.

9. Jozua 1) richtte ook nog bovendien twaalf stenen op midden in de Jordaan, op de standplaats van de voeten van de priesters, die de Ark van het Verbond droegen; en zij zijn daar tot op deze dag, waarop de verteller dat schreef.

1) Wat Jozua hier deed, was hem wel niet door God bevolen, maar deed hij als een herinnering voor het toen levend geslacht. De andere twaalf stenen dienden tot een gedenkteken voor alle eeuwen. De bewering van sommigen, dat dit vers een bijvoeging is van latere schrijvers, is te verwerpen, omdat zo'n daad geheel overeenkomt met het karakter van Jozua..

10. De priesters nu, die de Ark droegen, stonden midden in de Jordaan, totdat alles volbracht was, wat de HEERE Jozua geboden had, het volk te zeggen, naar al wat Mozes, eer hij van hier ging, zijn geroepen opvolger Jozua geboden had, dat hij de Heere in alles gehoorzaam en getroost en onbevreesd zijn zou (Deuteronomium 3: 21vv.; 31: 7vv.). En het volk, zo lang de priesters in de Jordaan stonden en de kinderen van Israël lieten voorbijgaan, haastte, niet, omdat hun hart beefde aan de voet van de dreigende waterberg, want het wist dat de sterke hand van God die tegenhield; maar opdat de priesters niet langer dan nodig was, stonden, en hun kracht verloren en opdat als de grote menigte nog vóór het invallen van de nacht aan de overzijde kwam; zo gebeurde het ook, en het volk trok geheel en tot op de laatste man over.

11. En het gebeurde, toen al het volk geëindigd had over te gaan, toen ging volgens een bijzonder bevel (vs.15vv.), de Ark van de HEERE over, en de priesters gingen weer gelijk vóór de overtocht (hoofdstuk 3: 6), voor het aangezicht van het volk, totdat men in Gilgal overnachtte (vs.19).

12. En 1) de kinderen van Ruben en de kinderen van Gad, evenals de halve stam van Manasse, trokken net als vóór de overtocht, dadelijk achter de Ark, gewapend voor het aangezicht van de kinderen van Israël; zoals Mozes tot hen gesproken (Num.32: 20vv.) en Jozua aan degedane belofte (hoofdstuk 1: 12vv.) herinnerd had.

1)Opzettelijk wordt hier vermeld, dat de stammen van Ruben en Gad en de halve stam van Manasse mee optrokken, om te doen uitkomen, en dat Israël in zijn geheel ten strijde trok tegen de vijanden, en dat dit geslacht de hoogste eerbied toonde, niet alleen voor Jozua, maar ook voor Mozes. Zullen de Kanaänieten en de Jebuzieten en alle heidense volken verslagen

worden, dan moet dit gebeuren en naar het bevel van God, in dit geval hun door Mozes meegedeeld, en door geheel het volk..

Niet de gedeelde Kerk is machtig tegen de geestelijke vijanden, maar de Kerk in haar geheel optrekkende, naar het bevel van God, onder de banier van haar Koning en Heer..

13. Omtrent veertigduizend toegeruste, 1) uitgelezen krijgslieden trokken voor het aangezicht van de HEERE ten strijde naar de vlakke velden, op de door een inham, die het westelijke aan de Jordaan zich aansluitend gebergte maakt, gevormde, ongeveer 3-4 uur brede vlakte van Jericho.

1) De opgave van het optrekken van omtrent 40.000 strijdbare mannen van de stammen aan de oostzijde van de Jordaan, wordt er nu bijgevoegd, omdat het vroeger moeilijk vermeld kon worden, terwijl het toch uitdrukkelijk vermeld moest worden, hoe die stammen hun gegeven woord volkomen vervuld hebben..

14. Op die dag maakte de HEERE naar Zijn belofte (hoofdstuk 3: 7), Jozua groot in aanzien voor de ogen van geheel Israël, en zij, de kinderen van Israël, vreesden hem, naar hun belofte (hoofdstuk 1: 16 vv.), zoals zij Mozes gevreesd hadden, al de dagen van zijn leven, want in het wonder van het droogvoets gaan door de Jordaan, hadden zij duidelijk genoeg gezien, dat de Heere met hem was.

Dit was nu wel niet het voornaamste doel van het wonder, dat Jozua in macht en aanzien zou uitblinken, maar omdat het voor het publiek belang hoogst noodzakelijk was, dat Jozua's gezag vast stond, heeft God dit gedaan als toegift van Zijn genade, zodat hij als het ware met heilige tekenen is versierd, die bij het volk eerbied verwekten, opdat niemand hem zou durven verachten. Indien toch de grote menigte niet door een hoofd wordt geregeerd, wordt het van zelf verstrooid. Daarom heeft God, om te zorgen voor het heil van Zijn eigen volk, Jozua groot gemaakt, opdat zijn roeping verzekerd zou worden. Uit deze plaats is daarom te leren, dat wie door God ons worden aanbevolen, door wiens hand Hij Zijn macht op zichtbare wijze openbaart, deze bij ons de rechte eer en eerbied zouden behouden..

I. Vs.15-24. Terwijl de priesters nu bevolen wordt hun plaats te verlaten en ook uit de Jordaan op te klimmen, keren haar wateren, niet meer door de Ark tegengehouden, terug en stromen zij weer als te voren. De stenen door de twaalf mannen meegebracht, richt Jozua op de plaats van het eerste nachtleger tot een gedenkteken op, welke plaats nu de naam Gilgal krijgt.

15. De HEERE dan, om hier terug te keren tot de tijd, toen reeds het gehele volk was overgegaan, maar de priesters nog met de Ark in het midden van de Jordaan stonden (vs.10), sprak tot Jozua, hem voet voor voet bij de hand leidende en hem traspgewijs meedeelde wat hij te doen had (hoofdstuk 3: 7 vv.; 4: 1,7), zeggende:

16. Gebied de priesters, die de Ark van de Getuigenis dragen, dat zij nu uit de Jordaan opklimmen.

17. Toen gebod Jozua de priesters, zeggende: Klimt op uit de Jordaan.

18. En het gebeurde, toen de priesters, die de Ark van het Verbond met de HEERE droegen, uit het midden van de Jordaan opgeklimmen waren, en de voetzolen van de priesters op het droge waren, keerden de wateren van de Jordaan, die eerder, toen de priesters met hun voeten het water raakten, weggelopen waren, blijvende staan op een hoop (hoofdstuk 3: 15) weer in hun plaats, 1) en gingen als gisteren en eergisteren aan al haar oevers.

1) Hierdoor werd het voor iedereen duidelijk, dat werkelijk de Ark van het Verbond en daarom de Heere God zelf de wateren van de Jordaan tot een hoop had doen staan. Om dat duidelijk te doen uitkomen, moesten de priesters ook niet eerder hun standplaats verlaten, dan na en volgens het uitdrukkelijk bevel van de Heere..

19. Het volk nu was de tiende dag van de eerste maand, van het kerkelijk jaar, de maand Abib of Nisan, uit de Jordaan opgeklimmen, dus op dezelfde dag, waarop de afzondering van het Paaslam had plaatsgevonden (Exod.12: 1vv.), en zij, de kinderen van Israël, legerden zich te Gilgal, op die plaats, die later Gilgal werd genoemd (hoofdstuk 5: 9), aan het oosteinde, ongeveer een half uur ten zuiden van Jericho, en tweeëneenhalf uur ten westen van de Jordaan.

20. En Jozua richtte die twaalf stenen te Gilgal op, die zij uit de Jordaan genomen hadden.1)

1) Hebben wij niet evenveel reden als de Israëlieten om de goedheid van onze God, te prijzen. Hij heeft wonderlijke dingen gedaan voor Zijn Kerk in het algemeen, als voor ons zelf in het bijzonder. Zien wij niet met ootmoedige en dankbare bewondering op de vele en gestadige bedelingen van de Voorzienigheid ons ten gunste? Zullen wij geen pilaar oprichten met een opschrift voor onze God, die ons door talloze gevaren en droefenissen op zo wondervolle wegen geleid heeft? Tot hiertoe heeft ons de Heere geholpen, zoals Hij aan Zijn Heiligen vanouds heeft gedaan. O die grote dwaasheid en snode ondankbaarheid van de mensen, die Zijn hand niet opmerken en Zijn goedheid in hun gedurige uitredingen niet erkennen!.

21. En hij sprak tot de kinderen van Israël, zeggende: Wanneer uw kinderen morgen hun vaders vragen zullen, zeggende: (vs.6vv.) Wat zijn, wat betekenen, deze stenen?

22. Zo zult gij, de dan levende vaders, het uw kinderen te kennen geven, zeggende: Op het droge is Israël door deze Jordaan gegaan.

22. Zo zult gij, de dan levende vaders, het uw kinderen te kennen geven, zeggende: Op het droge is Israël door deze Jordaan gegaan.

23. Want de HEERE, uw God, heeft de wateren van de Jordaan voor uw aangezichten doen opdrogen? totdat gij er doorheen bent gegaan; zoals de HEERE, uw God, aan de Schelfzee gedaan heeft, die Hij voor ons aangezicht, toen wij mee uittrokken, heeft doen opdrogen, totdat wij daardoor gegaan waren.

24. Opdat 1)alle volken van de aarde de hand van de HEERE kennen zouden, dat zij sterk is, en opdat althans gij van uw zijde de HEERE, uw God, vreest te alle tijde; daar die kennis bij de andere volken toch maar altijd is als een kortstondige flikkering in de donkere nacht, waarop spoedig een zwarte duisternis weer invalt.

1) Hij vermeldt dat God hun dit bewijs van Zijn macht heeft gegeven, niet om daarmee alleen tot Zijn volk te spreken, meer ook opdat het gerucht ervan wijd en zijn onder de volken zou verspreid worden. Want ofschoon hij Zijn lof wil verkondigen in Sion, zo wilde hij toch ook zijn daden aan de heidense volken bekend maken, opdat deze gedwongen zouden worden te bekennen, dat Hij de ware God was. En, Wie zij naar hun natuur graag veracht zouden hebben, Die moesten zij tegen wil en dank vrezen, zoals in het lied van Mozes wordt gezegd: "Onze vijanden zijn rechters (Deuteronomium 32: 21). Dit betekent nu, dat hoewel zij niet zouden willen geloven, zich toch, uit het zien van de werken van God, tot deze bekentenis gedwongen zouden voelen. Maar omdat het hun geen voordeel aanbracht, te weten hoe groot de kracht van God was, scheidt Jozua hen van de Israëlieten, aan wie hij een bijzondere kennis toebeschikt, nl. die, welke een heilige vrees voor God bij hen verwekte. "Opdat, zegt hij, de volken zouden erkennen, maar gij voor uw God zoudt vrezen." Daarom, terwijl de ongelovigen door hun duisternis het licht verdonkeren, laten wij uit de beschouwing van de werken van God leren te wandelen in de vrees voor God. Hij voegt erbij, te allen tijde, omdat de genade, waarover nu gehandeld wordt, tot verscheidene eeuwen zich zou uitbreiden..

Daarom heeft dit wonder tweërlei doel. Allereerst om de volken tot de erkenning te brengen, dat de God van Israël de enige God is, de God van hemel en aarde, en ten tweede, opdat Israël gedwongen zou worden de Heere te vrezen en Hem de eer van Zijn Naam te geven..

HOOFDSTUK 5.

BESNIJDENIS EN PAASVIERING IN HET BELOOFDE LAND.

I. Vs.1-12. Voor de verovering en inbezitneming van Kanaän, ofschoon de koningen van dit land reeds sidderen en beven voor de kinderen van Israël, moet de Verbondsbetrekking van Israël tot God weer ten volle bevestigd zijn. Daarom volbrengt Jozua het goddelijk bevel van de besnijdenis aan allen, die dat Verbondsteken nog niet ontvingen, en viert dan met het gehele volk het Pascha, waarvan de tijd nu nabij is.

1. En het gebeurde, toen al de koningen van de Amorieten, 1) van de Amoritische volksstammen, die aan deze zijde van de Jordaan westwaarts, in het middelste deel van het lands, en al de koningen van de Kanaänieten, die aan de zee waren, die de lagere delen van het land aan de zeekant bewoonden, hoorden dat de HEERE de wateren van de Jordaan had uitgedroogd voor het aangezicht van de kinderen van Israël, totdat wij daardoor gegaan waren, zo versmolt hun hart 2) en er was geen moed meer in hen voor het aangezicht van de kinderen van Israël, die een zo machtige en wonderdoende God aan hun zijde hadden, zodat zij zich in hun steden opsloten en het nachtleger te Gilgal niet durfden aantasten.

1) Van alle Kanaänitische volksstammen waren in het gebergte de Amorieten toen de machtigste; voor de bewoners van de lagere streken, die meer handelaars waren dan krijgslieden, wellicht in afhankelijkheid leefden van de sterke en machtige Amorieten, was de naam "Kanaänieten", d.i. "de nederigen, de gebogenen" wel het meest geschikt..

2) Wel versmolt hun het hart, zodat zij geheel en al bevreesd werden voor de kinderen van Israël, maar zij zochten geen afwending van de straf, die op hen zou komen. Hun zonden waren volkomen geworden. Het ging de Kanaänieten als weleer de inwoners van Sodom en Gomorra, wier zonden ook volkomen waren geworden. De tijd van de bezoeking was gekomen. Er was voor Kanaäns inwoners geen ontkomen meer aan de straffende hand van God..

2. In die tijd, d.i. toen de kinderen van Israël zo rustig en zo veilig waren gelegerd-waarschijnlijk op de volgende dag na de overtocht over de Jordaan, d.i. op de 11de Nisan, sprak de HEERE tot Jozua: Maak u stenenmessen, zoals die tot voltrekking van de besnijdenis vanouds af waren gebruikt geworden (Exod.4: 25), en besnijdt opnieuw, 1) zoals Abraham gedaan heeft met geheel zijn huis (Genesis17: 23vv.) de kinderen van Israël ten tweeden male, opdat het gedurende 38 jaren verzuimde Verbondsteken opnieuw worde ingesteld, en Israël, zoals toen het vertrok uit Egypte, een volk gij, dat in al zijn leden het teken van het Verbond aan zich draagt.

1) In het Hebreeuws Schenith. Ten tweeden male, echter niet in de zin van hetzelfde, wat reeds eenmaal gebeurd was, overdoen, of voor de tweede maal doen, maar in deze zin, dat zoals vroeger het geslacht, uit Egypte gekomen, besneden was, alzo ook dit geslacht besneden moet worden..

De reden, waarom nu dit bevel kwam, ligt ook hierin, dat de vrees bij de volken van Kanaän, verwekt door Gods wonderdaden, de vijand zou verhinderen, de Israëlieten, als zij in een machteloze toestand verkeerden, ten gevolge van de besnijdenis, aan te vallen..

3. Toen maakte zich Jozua, in stipte gehoorzaamheid aan Gods bevel, stenen messen en besneed met de hulp van hen, die ouder waren dan 38 jaar, en dus het Verbondsteken droegen, de kinderen van Israël op de buiten de legerplaats gelegen heuvel, die nu later naar de aldaar verrichte bewerking, heuvel van de voorhuiden genoemd werd.

4. Dit nu was de oorzaak, waarom hen Jozua besneed; al het volk, dat uit Egypte vertrokken was, de mannen, alle krijgslieden, waren gestorven; van de mannelijke Israëlieten, die uit Egypte waren getrokken, waren alle krijgslieden van 20 jaar oud en daarboven (Num.14: 22 vv.; 29vv.) gestorven, in de woestijn, op de weg, nadat zij uit Egypte naar Kanaän getrokken waren.

5. Want al het volk dat vertrok, was besneden, en van deze leefden nog ongeveer 300.000 man; maar al het volk, dat geboren was in de woestijn, op weg, nadat zij uit Egypte naar Kanaän getrokken waren, naar berekening 6-700.000 man, hadden zij niet besneden.

6. Want de kinderen van Israël wandelden veertig jaar in de woestijn, totdat vergaan was het gehele volk van de krijgslieden, die uit Egypte gegaan waren, die de stem van de HEERE niet gehoorzaam geweest waren, aan wie de HEERE (Num.14: 21vv.) gezworen had, dat Hij hun niet zou laten zien het land, dat de HEERE hun vaders gezworen had, ons, het zaad van Abraham, te zullen geven, een land, vloeiende van melk en honing.

7. Maar hun zonen heeft Hij in hun plaats gesteld, na hen doen opstaan; die heeft Jozua besneden, omdat zij de voorhuid nog hadden; want zij hadden hen op de weg niet besneden.

Volgens Num.14: 33vv. moesten ook de zonen van dat verworpen, tot het sterven in de woestijn veroordeeld geslacht, hun misdaad dragen. Nu ontnam de Heere wel niet ieder teken van Zijn genade aan het volk, maar liet hun, om onder het opkomend geslacht het bewustzijn levend te houden, dat na geëindigde straf tijd het Verbond weer met hen zou worden opgericht, -de aanwezigheid van de wolk- en vuurkolom; gaf hun verder het manna en instellingen, waardoor hun oog op het beloofde land gericht werd (Nu 14: 45); echter kon gedurende de straf tijd het Verbondsteken van de besnijdenis aan hen, die toen werden geboren, niet worden voltrokken, daar juist het Verbond, zo dan al niet opgeheven, dan toch krachteloos was. Toen nu het volk over de beek Sared in het land van de Amorieten binnenrukte, was de straf tijd geëindigd (Num.21: 12 Deuteronomium 2: 13vv.); maar wilde Mozes, als zelf aan het doodsoordeel onderworpen, de zo gewichtige daad van de volksbesnijding niet zonder het uitdrukkelijk Godsbevel volbrengen. En de Heere beval de vernieuwing van het Verbondsteken niet, voordat Hij Israël in het beloofde land gebracht en door dit krachtig bewijs van Zijn genade de harten voor de volbrenging van Zijn gebod ontvankelijk gemaakt had; zoals Hij dan ook in het algemeen niet vraagt, vóórdat Hij gegeven heeft..

Dit nu is als de oorzaak aan te merken, omdat de kinderen van Israël door de woestijn hebben gedood, totdat het gehele geslacht, dat geweigerd had God te gehoorzamen, was vergaan. Waaruit, naar mijn mening, is op te maken, dat de instelling van de besnijdenis is weggelaten als een teken van vervloeking en verwerping gedurende al die tijd. Het is wel waar, dat die straf aan onschuldigen werd voltrokken, maar dienstig was, dat zij persoonlijk werden gestraft, omdat God hen voor het vervolg zou verwerpen. Wanneer zij daarom hun nakroost in niets zagen onderscheiden van de heidenen en de vreemde volken, dan werd hun tegelijk openbaar, wat zij hadden verdiend..

Verwerpelijk is daarom de mening, dat de besnijdenis is nagelaten, omdat Israël een voorttrekkend volk was. Wij weten toch, dat het volk soms gedurende geruime tijd op dezelfde plaats bleef. Nee, Israël had het Verbond verbroken; het geslacht, dat uit Egypte was getrokken, had tegen God gerebelleerd, en nu deelden ook de kinderen in de straf, doordat zij het Verbondsteken misten, totdat het oude geslacht in de woestijn was gestorven en het nieuwe door God in het land van de belofte was gebracht..

Als Israël het uit nalatigheid had nagelaten, was gewis de straf aan hen voltrokken, dat, wie niet besneden was, uitgeroeid zou worden. Ammi was toen Lo-ammi geworden..

De bewering van sommigen, dat men Doop en Avondmaal kan ontberen en toch in de gunst van God blijven, met beroep op deze geschiedenis, gaat daarom ook volstrekt niet op..

8. En het gebeurde toen men een einde gemaakt had al dat volk te besnijden, zo bleven zij rustig in hun plaats, in hun tent in het leger, totdat de wondkoorts terug bleef en zij genezen waren.

9. Verder sprak de HEERE tot Jozua, op de avond van de dag van de besnijding: Heden heb Ik de smaad van Egypte van u afgewenteld, de hoon van de Egyptenaren, als had Ik u tot uw verderf uit hun land gevoerd, om u in de woestijn te doden (Exod.34: 12), en waarvoor gedurende de tijd van uw verwerping wel een schijn van waarheid bestond (Num.14: 15vv.). Ik heb die smaad weggenomen door volkomen herstelling van Mijn Verbondsbetrekking, die tevens waarborg is, dat Ik u nu ook Kanaän tot eigendom geven en het plan met uw uitvoering uit het land van dienstbaarheid verwezenlijken zal. Daarom noemde men de naam van die plaats Gilgal, 1) d.i. afwenteling, tot op deze dag, nu zij nog altijd zo genoemd wordt (2 Samuel .19: 15,40 Micha 6: 5).

1) Volgens Josefus legerde Israël zich 50 stadiën d.i. 2 ½ uur, van de Jordaan, en 10 stadiën, of ½ uur, van Jericho, alzo in de vlakte tussen Jericho en de Jordaan, op een onbewoonde en onbebouwde plaats, die eerst als legerplaats van de Israëlieten de naam Gilgal ontving. Een dorp of stad bestond daar toentertijd op die plaats nog niet, maar ontstond pas nadat Israël zich voorgoed in Kanaän had gevestigd, en werd onder Saul (1 Samuel .10: 8; 13: 7) en David (2 Samuel .19: 16,41), en wellicht nog na de ballingschap (Nehemia 12: 29) aldus genoemd..

Ten tijde van de kruisvaders stond te Gilgal een kerk. Nu is van deze plaats geen spoor meer te ontdekken, zoals Robinson ons meedeelt..

Deze plaats was vroeger geen stad, ook al is zij het later niet geworden, zoals sommigen ten onrechte hebben beweerd; zodat ook nu geen sporen daarvan ontdekt worden. Over twee andere namen met dezelfde plaats zie hoofdstuk 9: 6..

10. Terwijl de kinderen van Israël te Gilgal gelegd lagen, en nu weer geheel in het Verbond met de Heere stonden, zo hielden zij, voor het Pascha, 1) op de veertiende dag van deze maand Abib, in de avond, zoals de wet voorschreef (Exod.12: 18, Lev.23: 6 23.6, Num.28: 16, Deuteronomium 16: 6) op de vlakke velden van (bij) Jericho.

1) Het Pascha was in de woestijn niet gehouden. Ook dit stond in verband met het niet besneden zijn, omdat geen onbesnedenen aan het Paasmaal mocht deelnemen. Nu echter Israël weer in de volle Verbondsbetrekking met de Heere God stond, nu werd ook weer het Pascha uitgevoerd..

11. En zij aten van het overjarige koren van het land, de volgende dag van het Pascha, van het zevendaagse Paasfeest, d.i. op de 16de Abib of Nisan, nadat op de morgen van die dag de aanbidding van de beweeggarve (Lev.23: 9vv.) plaats had gevonden, ongezuurde broden van gerstemeel en verzengde, op vuur geroosterde (Le 2: 14) aren, eveneens op dezelfde dag: want vroeger dan na de aanbidding van de beweeggarve, durfden zij volgens de eerder aangehaalde plaats niets van de nieuwe oogst genieten, maar aten het ongezuurde van de voorraad, meegebracht uit het oostelijk Jordaanland (Hoofdstuk 1: 11).

12. En het Manna, deze goddelijke spijs gedurende de omzwerving (Ex 16: 14:), hield op, nadat het reeds in de laatste maanden, sedert men de eigenlijke woestijn achter zich had, bij toeneming verminderd was, de volgende dag, op dezelfde 16de Nisan, nadat zij van het overjarige koren van het land gegeten hadden; en de kinderen van Israël hadden geen Manna meer, maar zij aten in hetzelfde jaar van de inkomst van het land Kanaän, tot een teken, dat de tijd van de woestijnreis nu voorbij en een nieuwe leiding van God begonnen was (Ex 16: 35).

God is niet gewend wonderen te doen, waar men natuurlijke middelen heeft om iets te verkrijgen. Hij wijst ons op de gewone weg van de voeding door handenarbeid; die weg wil Hij zegenen, daardoor ons onderhouden. Daarom Christenen, die dit leest: Treedt vrolijk voort op 's Heren wegen, en neemt uw plicht getrouw in acht! 't Wordt eindelijk alles u ten zegen, zo gij slechts biddend daarop wacht: die maar gelovig op Hem ziet, begeeft, verlaat Hij eeuwig niet!.

II. Vs.13-6: 5. Terwijl Jozua onder de muren van Jericho ronddwaalt, vol ernstige gedachten over die ontzaglijke onderneming, om die sterke en goed verdedigde stad te veroveren, een onderneming, die in eigen kracht onuitvoerbaar is, staat opeens een tot de strijd toegerust krijgsman voor hem. Deze geeft zich aan Jozua als Vorst over het hemelleger te kennen, en deelt hem mee hoe de stad zal worden ingenomen.

13. Voorts gebeurde het, toen Jozua, nadat de feestdagen waren voorbijgegaan, en hij zich bezighield met het plan van de verovering van Kanaän, bij Jericho 1)was, dat hij zijn ogen van de grond, waarop hij al peinzende staarde, ophief en zag toe, en ziet, er stond een man

tegenover hem, die, behalve dat hij als krijgsman gekleed was, een uitgetrokken zwaard in zijn hand had (Num.22: 23,31). En Jozua, hem werkelijk voor een krijgsman houdende, ging, naderde nog dichter tot hem, en zei tot hem: Zijt gij van ons, van de kinderen van Israël, of van onze vijanden?

1) Eigenlijk staat er: *in* Jericho. De betekenis is niet, dat hij werkelijk in de stad was, of onder haar muren stond, maar dat hij als in de geest in of bij Jericho verbleef, nadacht over de beste wijze van haar te kunnen veroveren. Terwijl hij zo peinsde en overwoog, wat hem te doen stond, verschijnt hem de Vorst van het leger van de Heere, om hem te zeggen, op welke wijze de Heere Jericho in zijn handen zal geven..

14. En hij zei: Nee, Ik behoor noch tot u noch tot uw vijanden, maar ik ben de Vorst van het leger van de HEERE, zowel van het hemelse, de heilige Engelen (Genesis32: 1vv.), als over het aardse, over Mijn volk, de kinderen van Israël (Exod.7: 4,12). Ik ben nu gekomen, om het opperbevel over dit laatste op Mij te nemen! Toen viel Jozua op zijn aangezicht ter aarde en aanbad, en zei tot Hem: Wat spreekt mijn HEERE tot zijn knecht?1) Bemerkte hij nog niet, dat hij in de persoonlijkheid van die raadselachtige krijgsman de Engel van het aangezicht voor hem had, die naar de gedurig herhaalde belofte van de Heere, voor het aangezicht van het volk zou worden heengezonden, en in wie Gods naam zijn zou (Exod.14: 19; 23: 30), zo wist hij toch, dat hier een hemels wezen, een engel voor hem stond.

1) Er is reden om te geloven, dat Paulus op de goddelijke openbaringen aan de oude kerk het oog heeft, wanneer hij het voorbestaan van Christus met Zijn vorige verschijningen op aarde vergelijkende, Hem de gedaante van God toekent (Fil.2: 6).

Deze is de tweede persoon in de gezegende Drie-eenheid, zoals bewezen is: 1e. door Zijn naam "Vorst van het leger van de hemel"; 2e. door de goddelijke eer, die Jozua Hem geeft; 3e. doordat Hij dezelfde hulde eist als de Heere, die aan Mozes in de braambos verscheen; 4e. doordat Hij bepaald Jehova genoemd is in het volgend hoofdstuk.).

15. Toen zei1) de Vorst van het leger van de HEERE, om zich duidelijker te openbaren, en wel als degene, die eenmaal met Mozes gesproken had uit de brandende braambos (Ex.3: 5), tot Jozua: Trek uw schoenen van uw voeten, want de plaats, waarop gij staat, is om Hem, die gij hier voor u ziet staan, heilig. En Jozua deed dit, tevens zich inwendig voorbereidende, om de verdere openbaringen van de Zoon van God (hoofdstuk 6: 2) te vernemen.

1) Opdat de verschijning des te meer indruk zou maken en tevens als bewijs van eerbied en vrees beveelt de machtige Engel aan Jozua, om zijn schoenen uit te trekken. Het is een terugslag op hetgeen Mozes bij de berg Sinaï was bevolen, om geen andere reden, dan dat God Zijn glorie daar openbaarde. Want de heiligheid van de ene plaats is niet groter dan die van de andere, hetzij door een bijzonder heilig feit. Zo roept Jakob uit (Genesis28: 17), dat de plaats, waar hij zich nabij God had gekend nl. Bethel, een te vrezen plaats was en de poort van de hemel. Daarom dat deze heilige man bevolen wordt, zijn schoenen uit te trekken, met deze ceremonie legt God hem het geloof in zijn aanwezigheid op en verhoogt Hij het gewicht van de verschijning, niet omdat het ontschoeien van de voeten op zichzelf tot de dienst van

God gerekend moet worden, maar omdat door dergelijke hulpmiddelen de zwakheid van de mensen te hulp wordt gekomen, om zich des te beter tot het vereren van God te oefenen en te bereiden. Verder, zoals God de plaatsen, waar Hij verschijnt, door Zijn aanwezigheid heiligt, zo komt het mij waarschijnlijk voor, dat ook door dit gesprek de voortreffelijkheid van het land Kanaän wordt geopenbaard, waarin God Zijn verblijf had gekozen, om daarin zuiver vereerd te worden. Vandaar dat het hier en daar, Zijn rust wordt geroemd (Psalm 95: 11; 132: 14)..

Aan het einde van het vers wordt de gehoorzaamheid van Jozua geprezen, opdat diens voorbeeld de nakomelingschap zou leren, in dat land heilig de vrees voor God te beoefenen..

HOOFDSTUK 6.

INNEMING EN VERWOESTING VAN DE STAD JERICHO.

1. Jericho nu sloot de poorten toe; en was gesloten voor het aangezicht van de kinderen van Israël; er ging niemand uit en er ging niemand in. 1)

1) Het was dus zeer moeilijk, ja! naar de geringe menselijke middelen, die toen in de macht waren van de kinderen van Israël (2 Makk.12: 15), zo goed als onmogelijk de stad te vermeesteren; en toch moest zij worden genomen, want zij was de sleutel van het gehele land. Juist dat had Jozua opgemerkt, toen hij onder de muren van Jericho voortging, en had hem de blikken als radeloos naar de grond doen richten (hoofdstuk 5: 13). Aan de Zuidwestzijde van de Jordaanstroom, daar waar deze het breedst is (hoofdstuk 3: 1), ligt in een 3 uur lang en 1 uur brede grasvlakte (welke tegen de haar van verre omringende woestijn in de haar aan de achterzijde begrenzend ruwe en naakte bergrug (Jos 2: 16) zo heerlijk afsteekt en haar ontstaan aan de rijkelijk vloeiende bron Ain es Sultan in het noordwesten (2 Koningen ingen .2: 19vv.) en aan de Wady Kelt in het zuiden (1 Koningen ingen .17: 3), heeft te danken) de stad Jericho, nu een hoop ellendige stenen hutten, Erika of Riha genaamd, met ongeveer 200 trage en zwakke, in de zonden van Sodom en Gomorra levende inwoners. Door de lage, naar de zijde van de Middellandse Zee in bergen gesloten ligging van de streek, tieren hier de heerlijkste Oosterse planten, de dadel-, de balsemboom, de palm, de roos enz.; waarom Jericho ook de palmstad genoemd wordt, (Deuteronomium 34: 3 Richteren 1: 16; 3: 13) en om haar rozen (honderdbladige) geroemd wordt (Sirach 24: 28). Nu steekt slechts een alleenstaande, verdorde palmboom, zonder kroon en takken boven de doornheggen uit, welke de menigte van de vroeger genoemde hutten omringen; en wat men bij ons "de roos van Jericho noemt" (*Anastica hierochuntica*) is een rankachtige, in de zandvlakten van Palestina en Arabië thuis horende plant, met een welriekende bloem, die, verdroogd, zich tezamentrekt als een kogel, zo groot als een vuist), en in warm water gelegd, als opnieuw begint te leven, maar in niets op de roos lijkt. De ligging van Jericho aan de weg, die uit het aan de overzijde liggende land naar het eigenlijke Kanaän voerde, maakte haar versterking nodig niet alleen ten tijde van de tocht naar Kanaän, maar ook later onder de Makkabeeën (1 Makk. 9: 50; 16: 12) en onder Herodes de Grote, welke laatste haar zeer verfraaide, ook met een kostbaar paleis. Ook is hij daar gestorven. Onder de heerschappij van de Romeinen was te Jericho een overste van de tollenaars (Luk.19: 2) om de verzending van balsum, en in het algemeen, om de uitgebreide uitvoer van handelswaren..

Om twee redenen wordt deze opmerking geplaatst midden in het gesprek van de Heere met Jozua. De eerste reden is, om te wijzen op de grote moeilijkheid voor Israël, om die stad in te nemen; de tweede, om de aandacht te vestigen op de verdwaasdheden van Jericho's inwoners, die meenden, dat zij hun macht konden stellen tegen de macht van Israëls God, en dat, waar Hij nog kort te voren had getoond de macht te bezitten, Zijn volk een droog pad in de Jordaan te kunnen bereiden..

2. Toen zei de HEERE 1) tot Jozua: Zie, Ik heb Jericho met haar koning en haar strijdbare helden in uw hand gegeven, 2) zodat zij in weerwil van haar hoge muren en sterke torens en gesloten poorten zonder moeite in uw hand vallen zal.

1) De Heere is "de Vorst van het leger van de Heere," of de Engel van de Heere, de Engel van Zijn aangezicht, die tegen Jozua gezegd had, om zijn schoenen uit te trekken..

2) In het Hebreeuws Nathathi, gegeven. Dit woord wordt hier gebruikt, om het raadsbesluit van God te kennen te geven, volgens welke Hij besloten had, om Jericho zo en op die wijze in de handen van Zijn volk te geven..

3. Gij dan allen, die krijgslieden bent, zult vanaf morgen onder begeleiding van de priesters met de Verbondsark (hoofdstuk 3: 6; 4: 11) en onder het geschal van zeven bazuinen (vs.4vv.) dagelijks rondom ds stad gaan, de stad omringende éénmaal; zo zult gij doen zes dagen lang. Gij zult dit doen in die orde, dat die uit de stammen van Ruben, Gad en half Manasse voor de priesters uitgaan, en die uit de overige stammen hen volgen.

4. En zeven priesters zullen zeven ramsbazuinen dragen vóór de ark: zeven grote, een sterk doordringend geluid voortbrengende horens, zoals deze bij de aankondiging van het hallel- of vrijlatingsjaar (Lev.25: 9, "Nu 10: 2) gebruikt worden; en gij zult op de zevende dag de stad niet eenmaal maar zevenmaal omgaan; en de priesters zullen bij iedere omgang met de bazuinen blazen.

I. Vs.6-27. Volgens het ontvangen bevel laat Jozua de volgende dag en verder nog zes dagen lang het krijgsvolk om de stad gaan, terwijl de Ark van het Verbond in het midden van het leger door de priesters gedragen en door deze op de bazuin geblazen wordt; op de zevende dag gaat het krijgsvolk zevenmaal om de stad. Voor de zevende maal dit op die zevende dag doende, heffen de krijgslieden een veldgeschreeuw aan, daar vallen de muren, en nu begint de verbanning en verbranding van de stad; Rachab wordt om de dienst aan het volk van God bewezen en volgens de gedane belofte met haar gehele huis gespaard.

6. Toen riep Jozua, de zoon van Nun, willende de volgende morgen het bevel van de Heere opvolgen (vs.3), de priesters, en zei tot hen: Draagt de Ark van het Verbond, en dat zeven priesters zeven ramsbazuinen dragen, vóór de Ark van de HEERE, en daarop blazen.

7. En tot het krijgsvolk zei hij, Trekt door achter de priesters met de Ark, en gaat rondom deze stad; en wie toegerust is, wie tot de veertigduizend gewapenden van de 2 1/2 stam (hoofdstuk 4: 12vv.), behoort, die ga door, volgens de roeping van deze stammen, om voor het aangezicht van hun broeders te trekken (hoofdstuk 1: 12vv.), niet achter maar voor de Ark van de HEERE, en achter de voor haar uit gaande zeven priesters.

8. En het gebeurde, zoals Jozua tot het volk gesproken had, zo gingen de zeven priesters, dragende zeven ramsbazuinen, voor het aangezicht van de HEERE; zij trokken door en bliezen met de bazuinen; en de Ark van het Verbond met de HEERE volgde hen.

9. En wie toegerust was, het krijgsvolk van 2 1/2 stam, ging voor het aangezicht van de priesters, die de bazuinen bliezen; en de achtertocht, het krijgsvolk van de overige stammen, volgde de ark, terwijl men ging en blies met debazuinen.

10. Jozua nu had het volk geboden, nog voordat men optrok en er op de bazuinen werd geblazen, zeggende: Gij zult nu en later bij uw omtrekken rondom de stad niet juichen, ja, gij zult uw stem niet laten horen, maar u zeer rustig en stil houden, en geen woord zal er uit uw mond komen, 1) tot op de dag en het uur, dat ik tot u zeggen zal: Juicht! 2) dan zult gij juichen; maar ook niet eerder (vs.16).

1) Het blazen op de ramshoorn was als een spreken van de Heere God en als God spreekt, heeft de mens te zwijgen. In stilheid en vertrouwen zou hun sterkte zijn. Zij moesten stil zijn en wachten op het heil van de Heere..

"In stilheid en vertrouwen zal uw sterkte zijn." Geen menselijke arbeid gaat geregeld door, wanneer wij die in eigen kracht en niet in vertrouwen op Gods Woord verrichten. "Niet door kracht of geweld, maar door Mijn Geest zal het gebeuren. Die de Heere verwachten, zullen de kracht vernieuwen en niet beschaamd worden!".

2) Dit was een gejuich van overwinning en van zegeviering: 1e. Het was het geluid van de Koning, die bij hen was, op Wie zij hun vertrouwen stelden en die hun de overwinning gaf. 2e. Het was een gejuich van geloof; zij geloofden dat de muren van Jericho zouden neerstorten en door dat geloof vielen deze. 3e. Het was een biddend juichen, een weerklank op het geluid van de bazuinen, dat de belofte aankondigde, dat God hen zou gedenken; een eenstemmig geroep, als dat van een enkel man, tot de Hemel om hulp, en onmiddellijk daarop was God met Zijn hulp aanwezig (Jos 6: 10)..

11. En hij deed de Ark van de HEERE op deze eerste dag rondom de stad gaan, omringende deze eenmaal; toen kwamen zij weer in het leger, en overnachtten in het leger.

12. Daarna, de volgende morgen, stond Jozua 's morgens vroeg op, en de priesters droegen de Ark van de HEERE.

13. En de zeven priesters, dragende de zeven rams- (Jubel) bazuinen voor de Ark van de HEERE, gingen voort, en bliezen met de bazuinen; en de toegeruste, een uitgelezen leger uit de stammen Ruben, Gad en half Manasse, gingen voor hun aangezichten, en de achterhoede, de mannen van de overige 9 1/2 stammen, volgde de Ark van de HEERE, terwijl men ging en gedurende de tocht om de stad blies met de bazuinen (vs.8vv.)

14. Alzo gingen zij éénmaal rondom de stad op de tweede dag, evenals op de vorige (vs.11), en zij keerden terug in het leger. Alzo deden zij zes dagen lang. 1)

1) De verschrikking, teweeggebracht door hetgeen God gedaan had, weerhield de vijanden een uitval te doen (hoofdstuk 2: 9)..

15. En het gebeurde op de zevende dag, dat zij zich vroeg opmaakten, nog vroeger dan op de vorige dagen, met het opgaan van de dageraad, en zij gingen rondom de stad,

1) op deze wijze, zevenmaal, alleen op die dag gingen zij niet als vroeger (vs.11,14) slechts eenmaal, maar, zoals de Heere geboden had, zevenmaal rondom de stad.

1) De Ark van de Heere is de stad op de eerste dag van de week voor het eerst omgegaan, dus hebben onze leraars van godvruchtige gedachtenis, ons overgeleverd, dat de zevende dag, waarop de stad ingenomen werd, de Sabbat geweest is, hoewel zij op die gedood en verbrand hebben. Want Hij, die bevolen had de Sabbat te vieren, beval nu ook die te ontheiligen tot verdelging van Jericho, zoals Hij geboden heeft op die dag brandoffers te offeren (MATTHEUS.12: 5)..

Het scheen nu wel, dat God, door het volk zo dikwijls te doen rondgaan, niet slechts de zaak in onzekerheid wilde laten, maar zelfs de armen, die zich tevergeefs inspanden, met hun gedane moeite, bespote. Want waarom beveelt Hij niet de stad plotseling aan te vallen? Waarom laat Hij hen zwijgen, tot afmattens toe, en laat Hij hun mond niet openen om te roepen? Maar de vrucht van dit verdragen leert, dat niets beter is, dan het juiste tijdstip en de geschikte tijd om te handelen over te laten aan Zijn oordeel, en om niet door ons haasten Zijn Voorzienige zorg in de weg te staan, waardoor wij, indien wij er niet in berusten, de weg voor Zijn kracht versperren..

16. En het gebeurde voor de zevende keer, toen de priesters met de bazuinen bliezen, zoals bij het vorige rondgaan, dat Jozua tot het volk sprak: Juicht, 1) heft het krijgsgeschreeuw van de overwinning aan, want de HEERE heeft u de stad gegeven.

1) Dat was een vreugdekreet van geloof, zij geloofden, dat de muren van Jericho zouden vallen; en door dat geloof zijn zij neergeworpen. Dat was een stem van gebed, een echo op het geluid van de trompetten, dat de belofte verkondigde, dat God hen gedenken zou..

17. Maar deze stad zal de HEERE verbannen 1) zijn, zij en al wat daarin is (Lev.27: 28vv.); alleen de hoer Rachab zal blijven leven, zal van de algemene ban ontheven zijn, zij en allen, die met haar in het huis zijn, zoals haar beloofd was (hoofdstuk 2: 12vv.), omdat zij de boden, die wij uitgezonden hadden, om Jericho en het land te bespieden, verborgen heeft.

1) God heeft vastgesteld, dat Zijn volk zich noch door de buit, noch door de door zou verrijken, maar ook, dat zij Jericho zouden opnemen onder die steden, die zij niet weer mochten opbouwen. Voor haar, als eerste stad, was daarom een bijzondere reden, omdat het billijk was, dat zij als eersteling werd geheiligd..

18. Alleen, dat gij u ver houdt van het verbannene, opdat gij u misschien niet verbant, op u zelf de ban haalt, door te nemen van het verbannene, 1) waardoor gij door zou plegen aan hetgeen alleen eigendom van de Heere is, en opdat gij het leger van Israël niet stelt tot een ban, geen oordeel over Israël haalt, noch dat volk beroert, het in het ongeluk brengt.

1) De inwoners van een met de ban getroffen afgodische stad moesten, zoals Mozes (Deuteronomium 13: 16) op grond van de wet (Lev.27: 19) inscherpt, met al hun vee gedood worden, en alle huizen moesten worden verbrand..

Het was een plechtig offer aan de rechtvaardigheid van God over hen, die de maat van de ongerechtigheid hadden volgemaakt..

19. a) Maar al het zilver en goud, en de koperen en ijzeren vaten zullen, niet zoals de mensen en het vee, vernietigd worden, maar de HEERE heilig, gewijd, zijn; 1) tot de schat van de HEERE, tot onderhoud van Zijn heiligdommen de openbare eredienst zullen zij komen. 2)

a) Num.31: 54

1) Alles wat door vuur kon gereinigd en van de afgodische en heidense besmetting gezuiverd worden, moest de Heere gewijd worden. Jericho was als eersteling de Heere heilig. Hij, zonder enig toedoen van Israël's legerscharen, had deze stad aan Zijn volk overgegeven, niet om haar voor zich te houden, maar om haar de Heere geheel en al te geven..

2) Bij de verovering van de andere steden, moest alleen het volk zonder uitzondering gedood worden, maar het vee en de andere bezittingen kwam de veroveraars tot buit (hoofdstuk 8: 26vv. 10: 28; Deuteronomium 2: 34vv.; 3: 6vv. Maar bij Jericho, de eerste stad van Kanaän, die de Israëlieten innamen, moest ook het vee verdelgd en de buit in de schatkist van de Heere gebracht worden. Dit gebeurde, zegt Hengstenberg, om aan te tonen, dat de bewoners niet werden verdelgd door menselijke willekeur, maar door Gods rechtvaardige hand, zodat hun land en have niet aan Israël verviel, maar door God werd weggenomen en aan een ander volk gegeven, om beter gediend te worden. In het beleg van Jericho was er meer van Gods macht te zien dan in dat van enige andere stad van Kanaän, daarom moest deze stad meer dan enig andere de Heere toegewijd worden..

20. Het volk dan juichte, 1) hief een krijgsgeschreeuw aan, als zij, de priesters, met de bazuinen bliezen; en het gebeurde, toen het volk het geluid van de bazuin hoorde, waarmee de priesters terstond invielen, nadat Jozua gesproken had (vs.16-19) juichte het volk met een groot gejuich; a) en de muur van de stad Jericho viel onder zich, 2) viel om alsof de grond onder de fundamenteën was weggehaald, en het volk klom over de puinhopen van de omgevallen muren, in de stad, een ieder tegenover zich, recht voor zich uit in de stad lopende, en zij namen alzo de stad in.

a)Hebr.11: 30

1) Hier wordt zowel de gehoorzaamheid van het volk geprezen als de waarheid van God verheerlijkt. Hun geloof hebben zij door hun gejuich getoond, omdat zij overtuigd waren, dat dit hun niet tevergeefs was voorgeschreven en eveneens heeft God, omdat Hij niet zou toelaten, dat zij vergeefse moeite zouden doen, hun geloof door Zijn woord bevestigd. Het was toch geen tweede mindere deugd, dat zij met verachting van een ongelooflijke winst, de gehele buit blijmoedig hebben prijs gegeven. Er is toch geen twijfel aan, of deze overweging

heeft bij velen de ziel doorkruist, hoe God zulke grote schatten verloren wilde doen gaan? Waarom Hij ons onthoudt, wat Hij ons in de hand geeft? Waarom niet liever Hij ons opvrolijkt, zodat Hij ons stof geeft tot danken? Daarom was het een bewijs van zeldzame en uitstekende zelfbeheersing, om, met prijsgeving van berekeningen, die hun konden af houden van het volbrengen van hun plicht, heel de buit, die hun in handen kwam en de schatten van heel die stad prijs te geven. Dat zij zonder onderscheid van geslacht, zowel vrouwen als knapen, kinderen en grijsaards, zwakken en sterken hebben neergehouwen, zou een onmenselijke wreedheid kunnen schijnen, indien dit alles niet op bevel van God was uitgevoerd. Maar, omdat Hij zelf, Die het oordeel heeft over leven en dood, Die volken rechtvaardig tot de ondergang had bestemd, moet alle redetwist wijken. Vergeet niet, dat Hij hen reeds vier eeuwen had verdragen, totdat hun ongerechtigheid was vervuld. Wie zal nu over onmatige gestrengheid klagen, wanneer God reeds zo lang Zijn vonnis had opgeschort? Indien iemand tegenwerpt, dat ten minste de kinderen en kleinkinderen nog vrij van schuld waren, dan is het antwoord spoedig gereed, dat zij rechtvaardig zijn omgekomen, omdat het gehele geslacht vervloekt en verworpen was. Dit moet toch vast staan, dat het een erge en barbaarse wreedheid zou geweest zijn, indien de Israëlieten naar eigen willekeur en in hun toorn de tedere vrucht met de moeder hadden omgebracht. Nu echter moet hun een vrome en lofwaardige standvastigheid worden toegeschreven en een heilige ijver, omdat zij het bevel van God hebben uitgevoerd, Die het land Kanaän op die wijze van de vuile en reeds zo lang voortgeduurde stinkende en verrotting aanbrengende ongerechtigheden wilde zuiveren..

2) Door deze zaak ontving Israël andermaal het bewijs, dat God met hen was, zowel onder Mozes als onder Jozua. Had de Heere voor Mozes de wateren van de Rode Zee doen wijken, en bij diens leven manna uit de Hemel doen regenen en water uit de rotssteen doen stromen, nu Jozua aan het hoofd staat, wijken de wateren van de Jordaan en vallen de muren van Jericho om..

21. En zij verbanden, verdelgden alles, wat in de stad was, van de men tot de vrouw toe, (vs.22) van het kind tot de oude, en tot de os, en het klein vee, en de ezel, door de scherpte van het zwaard. (Uit hoofdstuk 8: 2, 29 en 10: 28 blijkt, dat zij de koning ophingen en zijn lijk aan de schandpaal lieten hangen tot na de ondergang van de zon, waarna men hem onder een hoop stenen begroef.)

De betekenis van het omtrekken rondom de stad ligt vooral in de Ark van het Verbond en het blazen op de bazuinen door de priesters, die voor de Ark uit gingen. De Ark was zinnebeeld en teken van de aanwezigheid van God in het midden van Zijn volk. Het geblaas van de bazuinen kondigde Israël aan, dat de Heere nu opstond om Zijn heerlijkheid te openbaren (Ex.19: 16,19; 20: 18 Lev.23: 24; 25: 9). God verschijnt ten gerichte over Jericho, het sterke bolwerk van de macht en de ongerechtigheid van de Kanaänieten, dat Hij op een ogenblik neervelt. Bij de wederkomst van onze Heere Jezus Christus zal eveneens de stem van de aartsengel worden gehoord en de bazuin van God zal van de hemel slaan, om de doden op te wekken en de nog levenden te veranderen, het wereldgericht te houden, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde te scheppen en in het nieuwe Jeruzalem de tempel van God onder de mensen te stichten..

21. En zij verbanden, verdelgden alles, wat in de stad was, van de men tot de vrouw toe, (vs.22) van het kind tot de oude, en tot de os, en het klein vee, en de ezel, door de scherpte van het zwaard. (Uit hoofdstuk 8: 2, 29 en 10: 28 blijkt, dat zij de koning ophingen en zijn lijk aan de schandpaal lieten hangen tot na de ondergang van de zon, waarna men hem onder een hoop stenen begroef.)

De betekenis van het omtrekken rondom de stad ligt vooral in de Ark van het Verbond en het blazen op de bazuinen door de priesters, die voor de Ark uit gingen. De Ark was zinnebeeld en teken van de aanwezigheid van God in het midden van Zijn volk. Het geblaas van de bazuinen kondigde Israël aan, dat de Heere nu opstond om Zijn heerlijkheid te openbaren (Ex.19: 16,19; 20: 18 Lev.23: 24; 25: 9). God verschijnt ten gerichte over Jericho, het sterke bolwerk van de macht en de ongerechtigheid van de Kanaänieten, dat Hij op een ogenblik neervelt. Bij de wederkomst van onze Heere Jezus Christus zal eveneens de stem van de aartsengel worden gehoord en de bazuin van God zal van de hemel slaan, om de doden op te wekken en de nog levenden te veranderen, het wereldgericht te houden, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde te scheppen en in het nieuwe Jeruzalem de tempel van God onder de mensen te stichten..

21. En zij verbanden, verdelgden alles, wat in de stad was, van de men tot de vrouw toe, (vs.22) van het kind tot de oude, en tot de os, en het klein vee, en de ezel, door de scherpte van het zwaard. (Uit hoofdstuk 8: 2, 29 en 10: 28 blijkt, dat zij de koning ophingen en zijn lijk aan de schandpaal lieten hangen tot na de ondergang van de zon, waarna men hem onder een hoop stenen begroef.)

De betekenis van het omtrekken rondom de stad ligt vooral in de Ark van het Verbond en het blazen op de bazuinen door de priesters, die voor de Ark uit gingen. De Ark was zinnebeeld en teken van de aanwezigheid van God in het midden van Zijn volk. Het geblaas van de bazuinen kondigde Israël aan, dat de Heere nu opstond om Zijn heerlijkheid te openbaren (Ex.19: 16,19; 20: 18 Lev.23: 24; 25: 9). God verschijnt ten gerichte over Jericho, het sterke bolwerk van de macht en de ongerechtigheid van de Kanaänieten, dat Hij op een ogenblik neervelt. Bij de wederkomst van onze Heere Jezus Christus zal eveneens de stem van de aartsengel worden gehoord en de bazuin van God zal van de hemel slaan, om de doden op te wekken en de nog levenden te veranderen, het wereldgericht te houden, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde te scheppen en in het nieuwe Jeruzalem de tempel van God onder de mensen te stichten..

22. Jozua nu zei, bij de inval in de stad, tot de twee mannen, de verspieters van het land: Gaat in het u bekende en aan de rode scharlaken draad goed herkenbare huis van de vrouw, de hoer, en brengt die vrouw naar buiten, met al wat zij aan familie heeft, a) zoals gij haar, bij uw eerste bezoek en uw vlucht uit haar huis (hoofdstuk 2: 12) gezworen hebt.

a)Hebr.11: 31

Rachabs huis stond op de muur, waar het eerste en het grootste gevaar was. Toch werd zij behouden, omdat Jozua haar en haar huis niet vergat..

23. Toen gingen de jongelingen, de verspieters, die haar het best kenden, daarin, in het huis van de vrouw, en brachten er Rachab uit, en haar vader, en haar moeder, en haar broeders, en al wat zij had, en wat tot de bezittingen van haar familie behoorde; ook brachten zij uit al haar gezinnen, zelfs haar nabestaanden en verdere verwanten, om het gegeven woord toch getrouw na te komen, en zij, de twee mannen, stelden hen, Rachab en de haren, buiten het leger van Israël. 1)

1) In het Hebreeuws Michoets Iemachaneh. De grondtekst duidt aan, dat dit brengen buiten de legerplaats plaatsvond, vanwege haar Levitische onreinheid en die van haar bloedverwanten. Zij werden in dit opzicht met de melaatsen gelijkgesteld. Pas toen zij zich had laten opnemen, toen zij bij Israël was ingelijfd, mocht zij binnen de legerplaats wonen..

Als onreine heidenen mochten Rachab en haar betrekkingen niet in het leger worden opgenomen, voordat zij tot de dienst van de God van Israël waren toegetreden, wat later ook gebeurde. Zie vs.25..

24. De stad nu, nadat de personen geborgen waren, die naar Gods wil gered moesten worden, verbrandden zij, de kinderen van Israël, met vuur, en al wat daarin was, dus ook het huis van Rachab; alleen het zilver en goud, en de koperen en ijzeren vaten, gaven zij, naar het bevel dat Jozua gegeven had (vs.19), aan de schat van het huis van de HEERE, de tabernakel.

Een korte beschrijving van een reis, die in het jaar 333 n. C. van Bordeaux naar Jeruzalem werd gemaakt, zegt dat toen, behalve de vijgeboom van Zachéus (Luc.19: 4) ook het huis van Rachab nog aanwezig was op de plaats, waar vroeger Jericho gestaan had. Ook latere schrijvers vertellen dit. Maar het behoort tot de vrome bijgelovige bespiegelingen van de reizigers, die de waarheid van de Heilige Schrift dikwijls tegenspreken..

25. Dus liet Jozua de hoer Rachab leven, en het gezin van haar vader, en al wat zij aan verwanten en betrekkingen had; en zij heeft gewoond in het midden van Israël, 1) omdat zij zich in de vergadering van het volk liet opnemen, tot op deze dag, 2) toen het verhaal door de geschiedschrijver werd meegedeeld, omdat zij de boden verborgen had, die Jozua gezonden had, om Jericho te verspieden. 3)

1) Rachab werd verlost uit de algemene verwoesting. Zelfs verkreeg zij een erfdeel onder de uitverkoren stammen van Israël, werd een moeder in Israël en een van de voorouders van de Messias. Dit kan de kracht door het geloof versterken en Gods goedheid verheerlijken, die in de dagen van druk en verwoesting, de gerechtigheid uitoefent en tevens met wijsheid alles beschikt..

2) Uit de uitdrukking: "zij heeft gewoond in het midden van Israël tot op deze dag" blijkt, dat het boek niet lang na de gebeurtenis zelf geschreven is.

Later is Rachab getrouwd met Salmon, de zoon van Nahesson, een van de vorsten in Israël, en is de moeder geworden van Boaz, de man van Ruth..

3) In geloof had zij dit verricht. Zij ontvangt nu het genadeloon voor haar arbeid voor de Heere. Wat zij toch de verspieters had gedaan, had zij de Heere gedaan..

26. En in dezelfde tijd, terstond na de verwoesting van de stad, bezwoer hen (de Israëlieten) Jozua, zeggende, terwijl hij zich de bedreiging van God herinnerde (Deuteronomium 13: 17): Vervloekt zij die man voor het aangezicht van de HEERE, die zich opmaken en deze stad Jericho bouwen zal, 1) ooit weer haar tot vesting maken zal, haar weer zo herstellen zal, als zij geweest is; dat hij ze grondveste, de eerste steen legde tot een stadsmuur, op zijn eerstgeborenen zoon, en haar poorten stelle, de bouw voleindige door herstelling van de stadspoorten op zijn jongste zoon! 2)

1) De bedoeling van de schrijver is, dat het hem, die de stad zou versterken, zijn oudste en jongste zoon kosten zou. Niet het opbouwen van de huizen in het algemeen wil Jozua verbieden, zodat de plaats nimmer weer bewoond zou mogen worden, want hij zelf deelt later (hoofdstuk 18: 21) Jericho toe aan de stam Benjamin, en spoedig vinden wij de plaats weer bewoond (Richteren 3: 13; 2 Samuel .10: 5). Maar wel vervloekt hij hem, die de stad tot vesting zal maken, want door een wonder was de vroeger zo sterke stad van haar vestingwerken beroofd, en nimmer mochten de gevallen muren worden opgericht, maar als een gedenkteken moesten ze blijven van Jehova's macht voor alle tijden. Toen later onder koning Achab de wil van God niet meer erkend en de stad weer versterkt werd, trof de vloek Hiël, van Bethel, die ze bouwde. (1 Koningen .16: 34).

Later vinden we Jericho bezocht door Elia en Eliza, en zelfs door onze gezegende Heiland. (Luc.18: 35).

De Heere wilde, dat de puinhopen van Jericho in wezen zouden blijven als een gedenkteken: 1e. Van Zijn Rechtvaardigheid in het straffen van de Kanaänieten, toen de mate van hun ongerechtigheid vol was. 2e. Van Zijn Almacht in het verdelgen van een zo grote en sterke stad door zulke geringe middelen, en 3e. Van Zijn Goedertierenheid jegens Israël, wanneer de bestemde tijd van hun in bezitneming van Kanaän gekomen was. (Jos 6: 26).

2) Dat betekent, dat hij, die Jericho weer zou opbouwen, van al zijn kinderen zou worden beroofd!, van de oudste tot de jongste zoon toe..

Jericho moest blijven de eersteling van de steden van Kanaän, de Heere gewijd..

27. Alzo was de HEERE met Jozua; Zijn belofte (hoofdstuk 1: 5) aan hem vervullende, en zijn gerucht, de tijding van de daden, die hij in Gods naam verrichtte, liep, werd verspreid door het gehele land Kanaän.

HOOFDSTUK 7.

ACHAN WEGENS DIEFSTAL GESTRAFT.

I. Vs.1-15. De waarschuwing uit hoofdstuk 6: 18 niet achtende, had Achan, uit de stam van Juda, zich vergrepen aan het verbannene van Jericho, en daardoor een ban gebracht over het gehele leger. De gevolgen blijven dan ook niet uit. De krijgstoet ondernomen tegen de kleine stad Al, mislukt geheel. Toen Jozua met de oudsten zich in rouw neerwierpen voor de tabernakel, openbaart hem Jehova, waarom Israël voor zijn vijanden had moeten vluchten, en hoe de ban van het volk weggenomen zou kunnen worden.

1. Maar de kinderen van Israël, niettegenstaande het uitdrukkelijk verbod, dat Jozua gegeven had, overtraden, 1) in de persoon van Achan, door overtreding met het verbannene (hoofdstuk 6: 17,18); want Achan (= slang), de zoon van Charmi (= mijn wijngaard), de zoon van Zabdi (= gift van Jehova), 2) de zoon van Zerah (= opgang van licht), de tweelingbroeder van Perez, die Thamar aan Juda schonk (Genesis38: 27vv.), uit de stam van Juda, nam van het verbannene (Zie vs.21). Toen ontstak de toorn van de HEERE tegen de kinderen van Israël. 3)

1) De misdaad van één man wordt hier meegedeeld en wel een geheime, wiens schuld aan het gehele volk wordt toegemeten. En dit niet alleen, maar de straf wordt tegelijk bezocht aan vele onschuldigen. Het schijnt nu volstrekt niet billijk, dat het gehele volk om een bijzondere en verborgen misdaad, waarvan het zich niet bewust was, wordt veroordeeld. Ik antwoord, dat het volstrekt niet iets nieuws is, dat de zonden van één lid aan het gehele volk bezocht worden. Indien de reden ons verborgen is, moet het ons meer dan genoeg zijn, dat, terwijl de overtreding aan al de kinderen van Israël wordt toegerekend, de straf tot slechts één mens wordt beperkt..

Bij Jericho heeft de Heere de Kanaänieten Zijn grote en heilige Naam bekend gemaakt; voor Al zullen de Israëlieten ervaren, dat Hij ook aan hen, wanneer zij Zijn verbond verbreken, zich heiligt en dat de Gemeente van de Heere slechts zo lang de wereldmacht kan overwinnen, zo lang zij het Verbond met de Heere trouw bewaart..

2) In 1 Kronieken 2: 6 staat hiervoor: Zimri. Deze verandering van de letters berust op een schrijffout, die zich in het Hebreeuws nog beter laat verklaren, omdat de letters b en m (b-M) weinig verschillen en de letters d en r bijna gelijk zijn (d-r)..

3) Evenzeer als de Heilige Schrift aan de ene kant de enkele persoon beschouwt als het voorwerp van Gods genade en gerechtigheid, zo leert zij ook aan de andere kant een volk als een organisch of gesloten geheel kennen, waarin de enkele personen als leden van een lichaam zijn, zodat het goede of kwade van de ene tegelijk voor het geheel geldt, en het ten zegen of ten verderf van het geheel verstrekt. Wat betreft dit geval: de zonde van Achan heeft aan het Israëlitische volk dat karakter van heiligheid ontnomen, wat het als Verbondsvolk van Jehova droeg. Het volk werd dus zo lang met de overtreder gestraft, en moest in zijn plaats lijden, totdat hij zelf gestraft en de zonde verzoend was (Deuteronomium 21: 1-9). Veel gelijkenis vertoont deze geschiedenis met die van Ananias en Saffira (Hand.5).

Waarom deelde Israël's volk in de zonde van Achan? Omdat door diens overtreding de heiligheid van het gehele volk was geschonden. Achan was lid van het gehele lichaam, en door zijn zonde had hij het gehele lichaam ontheiligd en verontheiligd. Pas door amputatie van het verdorven lid kon het gehele lichaam weer gezond worden..

2. Toen Jozua, nog voordat hij zich met het leger terugtrok naar het kamp te Gilgal, mannen zond van Jericho naar Al, dat vijf of zes uur ten noordwesten, bij Beth-Aven (18: 12) ligt, 1) ten oosten van Beth-El (Genesis 12: 8; 13: 3), sprak hij tot hen, zeggende: Trekt op en bespiedt het land, de stad met haar omgeving. Die mannen nu trokken op en bespieden Al.

1) De stad Al wordt in Nehemia 11: 31 Aja en in Jes. 10: 28 Ajath genoemd, maar is een andere dan Ai in Jer. 49: 3, dat aan de overkant van de Jordaan lag. Veel reizigers menen de puinhopen van de stad gevonden te hebben. V.d. Velde is van mening, dat Al te zoeken is op de plaats, waar het huidige Tell el Hadschar te vinden is..

3. Daarna, nadat zij het land bespied hadden, keerden zij, de verspieders, terug naar Jozua, en zeiden tot hem: Dat het gehele volk niet optrekt, dat er omtrent tweeduizend mannen, of omtrent drieduizend mannen optrekken, om Al te slaan, om het in te nemen; vermoei daarheen, zonder noodzaak, al het volk niet, want zij zijn weinige, 1) hun getal en kracht is klein.

1) Volgens hoofdstuk 8: 25 bedroeg het getal inwoners in het geheel 12.000. Maar daaronder waren zeker maar 3.000 strijdbare mannen; 2 à 3.000 Israëlieten hadden de stad zeker kunnen innemen, indien God hen geholpen had. Maar die hulp ontbrak hen. Alles is verloren, als God niet met ons is. Psalm 139: 23 behoort ons gebed te zijn bij al onze ondernemingen. Er was een ban in het leger. God verborg Zijn heilig aangezicht voor hen. Bovendien Jozua had de Heere niet om raad gevraagd..

Is de veronderstelling van V.d. Velde juist, omtrent de ligging van Al, dan lag die stad op een steil, afhellende heuvel, en was zij daarom niet zo gemakkelijk te veroveren. De inname van Jericho zonder hulp van wapens had hen wel ietwat overmoedig gemaakt..

Ernstige waarschuwing voor de gelovige, om nooit de vijand gering te achten, maar immer te bedenken, dat wie zijn vijand licht acht, al half overwonnen is..

4. Alzo trokken daarheen, naar Al, op van het volk omtrent drieduizend man, die vluchtten voor het aangezicht van de mannen van Al, toen deze dapper weerstand boden.

5. En de mannen van Al sloegen van deze, van de Israëlieten, omtrent zesendertig man, en vervolgden hen, de overigen, die vluchtten, van voor de poort van Aitot Schebarim, 1) tot de stenen bruggen aan de oostelijke helling van de berg waarop Al lag, toe en sloegen hen in een afgang, 2) vervolgden hen tot beneden in het dal. Toen versmolt, zodra de vluchtelingen in het leger te Gilgal kwamen, het hart van het volk, zij werden moedeloos, en het hart werd tot water, 3) zodat zij geen hoop meer hadden.

1) Anderen vertalen tot de steengroeven..

2) De nederlaag van de Israëlieten was nodig om de eer van God te redden. Wel hadden de 36 mannen, die daarbij omkwamen, geen deel aan de zonde van Achan, maar hun tijd was er en zij moesten onder deze omstandigheden het gehele volk leren, dat de zegepraal van Jehova komt, dat het geen vijand verachten en zich op geen menigte verlaten mocht, zonder uitdrukkelijk bevel van zijn onzichtbare aanvoerder (hoofdstuk 5: 13vv.). Het volk moest te weten komen, dat er een ban in het leger was, die de zegen en de overwinning in de weg stond. De gemeenschappelijke band, waarin de mensen op aarde tot elkaar staan, kan niet anders dan de zonde van de ene aan de andere doen voelen. Als het vermogen van een vader onder beslag wordt gelegd, dan moeten zijn onschuldige kinderen de armoede ook ondervinden. Als een land zich bezondigt en door algemene plagen getroffen wordt, dan gaat het de rechtvaardige daarbij als de goddeloze (Prediker 9: 2). Mozes en Aäron, Jozua en Kaleb moesten evenzeer veertig jaar in de woestijn rondtrekken, als de andere morrende Israëlieten, met wie zij één waren. Maar God kent daarbij de Zijnen en laat hun datgene, wat zij ter wille van anderen lijden, ten goede komen. Voor hen is het eigenlijk gene straf maar een vaderlijke tuchtiging. Verliezen zij hierdoor in deze wereld iets, het zal hun in de toekomstige dubbel terug geschonken worden..

Wij zien, dat de gemakkelijke verovering van Jericho hun niet alleen goede moed gegeven had voor de toekomst, daar de Heere voor hen streed, maar zij waren daardoor gekomen tot verachting van de vijand, om zichzelf te sparen in de verwachting, dat de Heere voor hen alles zou doen zonder hen te gebruiken. Zo gebruikt de mens soms de genade en de beloften van God om zijn eigen traagheid en eigenliefde te verbloemen. Ook Jozua kan niet geheel verontschuldigd worden. Hij schijnt zijn plannen beraamd te hebben zonder aan Jehova om raad te vragen. En de Heere laat hem zijn eigen weg gaan om de zonde van Achan aan het licht te brengen en die te straffen. Op een of andere wijze zal vroeger of later de geheime zonde aan het licht komen en al vraagt de mens er niet meer naar, God zal het doen en zal zijn ongerechtigheid bezoeken.

3) In het Hebreeuws Bammorad. De Septuaginta geeft apo tou kataferouv, d.i. vanaf de helling. De bedoeling is, dat de mannen van Al hen vervolgden tot de steengroeven, die zich oostelijk van de stad bevonden, en nog sloegen bij de helling. Al lag op een heuvel. Betere vertaling is dus: *Vervolgden hen van uit de poort tot de steengroeven en sloegen hen bij de helling* van de heuvel..

6. 1) Toen verscheurde Jozua, ten teken van diepe rouw, zijn kleren (Deuteronomium 14: 2), en viel op zijn aangezicht ter aarde, voor de Ark van de HEERE, hij vernederde zich en bleef de gehele dag zonder eten of drinken liggen, tot de avond toe, hij en de oudsten van Israël; de hoofden van de stammen en geslachten en gezinnen, als de vertegenwoordigers van het gehele volk; en zij wierpen stof op hun hoofd, ten teken van smart en droefheid.

1) Ofschoon het gemakkelijk was de oorzaak van het verlies en van de ontvangen nederlaag op een ander te werpen, vervolgens het niet paste, dat een moedig veldheer zo zeer uit het veld was geslagen door het verlies van dertig man, voornamelijk, omdat het niet moeilijk zou

zijn, na de troepen honderdvoudig versterkt te hebben, de vijand nog vermoeid van de tocht te verpletteren, zo was het niet zonder reden, dat hij, door angst neergedrukt, bijna de moed opgaf. De belofte van God nu, dat zij altijd overwinnaars zouden zijn, liet toch geen plaats aan deze gedachte, welke de overwinnaars nieuwe moed en nieuwe hoop zou instorten en inwerken, dat de afloop van de oorlog twijfelachtig zou zijn. Omdat nu het succes niet aan de hoop beantwoorde, wat voor het ogenblik waar was, kwam hij tot de slotsom, dat zij om geen andere reden ongelukkig in de strijd waren geweest, dan dat zij tevergeefs op de beloofde hulp van God hadden gerekend. Daarom niet alleen hij zelf, maar ook de oversten gaven zich niet slechts aan treurigheid en smart over, maar zij riepen een plechtig vasten uit, zoals in de meest ellendige gevallen placht te gebeuren, bestaande uit het scheuren van de kleren en uit het as strooien op het hoofd. Maar ofschoon deze ongelovige plechtigheid ook diende, om daarmee hun smart te betuigen, zo was er toch veel meer reden voor de vromen en de dienaren van God, om Zijn toorn deemoedig af te bidden. Daarom in het scheuren van de kleren en de andere dingen, was er wel een belijden van hun berouw, wat ook uit het daarmee verbonden gebed is op te maken, maar toch deels kwam dit voort uit geloof en een ongekunsteld gevoel van vroomheid, deels was het gemengd met bovenmatige verwarring van geest. Dat zij tot God zich rechtstreeks wendden en erkenden, dat in Zijn hand, die hun de wond had geslagen, het geneesmiddel gereed was, vloeide voort uit hun geloof. Echter vervoerd door hun smart, overschrijden zij de bepaalde mate. Vandaar hun vrijmoedigheid in het eisen, vandaar hun averechtse wens: "Och, of wij tevreden waren geweest om te blijven in de woestijn." Het is nu volstrekt niets nieuws, dat wanneer vrome gemoederen in hun heilige ijver om God te zoeken, worden opgewekt, straks het licht van het geloof beneveld wordt door de kracht en hevigheid van hun gevoelige aandoeningen. Maar op die wijze lijden alle gebeden schipbreuk, indien niet God naar Zijn onmetelijke goedheid hen vergeeft, en na hen van hun onreinheden gewassen te hebben, als reinen weer aanneemt..

Wel was het geleden verlies gering, maar dat was een bewijs, dat Gods genade en belofte van het volk waren geweken. In boete en berouw zochten zij die weer te verkrijgen, ofschoon ze nog niet wisten, welke bijzondere zonde op hen drukte..

Ware Israëlieten beven als God Zijn genade terughoudt..

De overwinning, waardoor de Israëlieten tot vernedering voor God werden gebracht, kwam de Kanaänieten duur te staan..

Jozua zoekt het niet in de tweede oorzaak. Hij beschuldigde de verspieters niet, noch zijn soldaten, maar hij wendde zich tot de Heere. De Heere had het gedaan. De Heere had Zijn heilig misnoegen over zijn volk getoond. Aan de bestraling van 's Heren vriendelijk aangezicht, dat nu voor zijn volk verborgen was, hadden zij de grootste behoefte..

7. En Jozua, die zijn diep leedgevoel niet langer inhouden kon, zei: "Ach Heere, HEERE! waarom hebt Gij dit volk door de Jordaan ooit doen gaan, om ons te geven in de hand, in de macht van de Amorieten (hoofdstuk 5: 1), om ons te verderven? Och, dat wij toch tevreden geweest en gebleven waren aan de overzijde van de Jordaan! 1) en niet verlangd hadden in dit land te komen!

1) Deze woorden klinken geheel als die van de morrende schare in Num.14: 2, die Gods toorn in zo hoge mate opwekten, dat het toenmalige geslacht veroordeeld werd, om in de woestijn te sterven. Maar wanneer twee personen hetzelfde zeggen of doen, dan is het daarom nog niet altijd hetzelfde. Alles hangt af van de mening en de gezindheid. In de woestijn sprak uit die klacht ongeloof en opstand, maar hier openbaart zich (vs.8) Jozua's grote ijver voor de eer van Jehova. Zijn bedoeling is: indien de eer van Jehova schade mocht lijden dan was het beter dat Israël aan de overzijde van de Jordaan was gebleven, en het bezit van het beloofde land niet had begeerd. En als hij daarbij een sterke taal voert, dan is het niet voor de eerste maal, dat iemand in heilige ijver zich te sterk uit. De Heere bemint die taal meer dan de schijnheilige ootmoed van de huichelaar, die van binnen vol hoogmoed is. (Num.11: 15).

Deze woorden komen overeen met hetgeen de mopperenden dikwijls zeiden (Exod.14: 11,12; 15: 3; 16: 3 Num.14: 2,3), maar Hij, die het hart doorzoekt, weet dat ze bij Jozua uit een andere geest voortkwamen, en daarom merkte Hij niet met de uiterste gestrengheid op de verkeerdheden, die Zijn knecht sprak. Doch men moet Jozua's woorden en klachten niet op zo'n manier opvatten, alsof hij zich volstrekt verzekerd heeft gehouden van de waarheid hiervan, nl. dat het voor Israël beter geweest zou zijn niet door de Jordaan te trekken, dat God inderdaad voor had, hen te geven in de hand van de Amorieten enz., maar men begripe zijn gezegde als voortkomende uit menselijke zwakheid, wankeling van geloof en een schielijke overijling van droefheid. (Jos 7: 7).

Bij Jozua zien wij bijna hetzelfde en in de diepste grond van de zaak geheel hetzelfde als later bij Elia. Door de inname van Jericho was de pees van het geloof zeer gespannen. Enigszins was hij overmoedig geworden, zodat hij met weinig mannen nu ook Al wil innemen, En nauwelijks is hij geslagen, nauwelijks is er een kleine nederlaag geleden, of de overmoed maakt plaats voor moedeloosheid. Elia wilde slechts sterven. Jozua slechts aan de overzijde van de Jordaan gebleven zijn. Ook hier zien wij, dat alleen in de mogendheden van de Heere de gelovige kloeke daden kan doen..

8. Och 1) Heere! wat zal ik zeggen, nadat Israël voor het aangezicht van zijn vijanden de nek gekeerd heeft, gevlucht is? Ik kan toch onmogelijk geloven, dat Gij nu voor altijd Uw hand van ons hebt afgekeerd, en dat Gij ons in deze toestand zult laten.

1) In het Hebreeuws Bi. Dit woordje dient om reeds voor het uitspreken van de volgende woorden vergeving hiervoor te vragen. In het Duits "Bitte"..

8. Och 1) Heere! wat zal ik zeggen, nadat Israël voor het aangezicht van zijn vijanden de nek gekeerd heeft, gevlucht is? Ik kan toch onmogelijk geloven, dat Gij nu voor altijd Uw hand van ons hebt afgekeerd, en dat Gij ons in deze toestand zult laten.

9. Als het de Kanaänieten en alle inwoners van het land zullen horen, dat Gij ons in de steek gelaten heeft, zo zullen zij, wier moed reeds was gezonken, nieuwe moedkrijgen en overmoedig ons omsingelen, en onze naam uitroeien van de aarde, tot de laatste man toe, omdat wij zonder U niets tegen hen vermogen; wat zult Gij dan, als het zo ver met ons komt, Uw grote naam, Jehova, de getrouwe, doen?

Deze volken zouden de naam van Jehovah lasteren, als ware Hij zwak geworden, en als kon Hij Zijn zaak niet ten uitvoer brengen (Ex.32: 11 Num.14: 13). Niets is meer grievend voor een hart, dat God lief heeft, dan dat de naam van God gelasterd worde. Dat is onverdraaglijk..

Wij zien, dat hij door niets meer gekweld wordt, dan door de eer van Zijn Naam, niet om voor eigen achtung zorg te dragen, maar opdat de waarheid van God bij de wereld niet in gevaar zou komen. Kortom, omdat hij niet dan op Gods bevel het volk in Kanaän had gebracht..

10. Toen Jozua gebeden had, zei 1) de HEERE tot Jozua, van boven de Ark van het Verbond, waarvoor Jozua met de oudsten geknield lag: Sta op; waarom ligt gij zo neer op uw aangezicht, en klaagt gij tegen Mij, alsof de schuld van uw tegenspoed bij Mij ligt en alsof ik Mijn trouw had geschonden?

1) De Heere sprak hier onmiddellijk tot Jozua, niet door middel van de Hogepriester. De Heere wijst zijn dienaar erop, dat Zijn trouw niet veranderd is, dat Hij wel Israël die nederlaag had bereid, maar niet omdat Zijn trouw was veranderd, maar omdat Israël had gezondigd, diep had gezondigd tegen Hem. De Heere maakt er Jozua geen verwijt van, dat Hij weent om de breuk van het volk, maar wenen alleen is niet genoeg. De oorzaak van de breuk moet worden weggenomen. De ban moet uit het leger worden weggedaan..

11. Israël heeft gezondigd; en zij, de kinderen van Israël, hebben, door ongehoorzaamheid tegen een uitdrukkelijk verbod, ook Mijn Verbond, dat Ik hun geboden had, overtreden; en ook, omdat de zonde tegen Mij tegelijk zonde is tegen de heiligheid van het volk (vs.15), hebben zij van het verbannene, van hetgeen behoorde verbannen te worden, genomen, en ookgestolen, en ook gelogen, het gestolene verborgen, en hebben het ook onder hun gereedschap gelegd, om datgene wat Mij en Mijn heiligdom toebehoort zelf te gebruiken.

Scherp houdt God het volk voor ogen wat er gebeurd was: het Verbond overtreden met het hart, bovendien nu ook van het verbannene genomen, wat God aangemerkt wil hebben als aan Hem ontstolen; maar zij liegen ook, d.i. zij tonen het niet boetvaardig aan, en hebben het bij het hunne gelegd. Daarom moeten zij zich bereiden tot bekering en tot het luisteren naar de uitspraak van God die hun met de woorden: "Alzo zegt de Heere" op het plechtigst hun afwijken voorhoudt.

De eerste drie zindelen beschrijven de zonden in hun verhouding tegen God als zware schuld, de drie volgende in hun innerlijk wezen, als een grove hardnekkige en roekeloze overtreding..

12. Daarom zullen de kinderen van Israël niet kunnen bestaan voor het aangezicht van hun vijanden, de Kanaänieten; zij zullen de nek voor het aangezicht van hun vijanden keren, voor hen vluchten, zoals uit de nederlaag bij Ai reeds blijkt, want zij zijn in de ban, door het stelen van hetgeen verbannen was, nu zelf verbannen en aan de verwoesting prijsgegeven. Ik, Jehova, zal voortaan, zoals ook nu, niet meer met u zijn, tenzij gij, door uitroeiing van hem, die de ban over Israël heeft gebracht, de ban uit het midden van u verdelgt, en daardoor voor u zelf verzoening doet.

Wij moeten op ons zelf, op ons huis, op ons eigen hart zien en nauwkeurig onderzoeken, of er niet iets daarbinnen is, dat als een ban is tussen God en ons. Een ongeoorloofde lust, onrechtvaardige winst, enige gierigheid, zucht tot weelde en dergelijke, kunnen ons in de weg staan. Voorspoed hebben kunnen we niet, zo lang die vervloekte dingen daarbinnen schuilen, zo lang ons hart en ons huis niet gezuiverd zijn..

13. Sta dus op, heilig, 1) wijd het volk Israël, en zeg: Heiligt u tegen morgen, want also zegt de HEERE, de God van Israël: Er is een ban in het midden van u, Israël! daarom gij zult niet kunnen bestaan voor het aangezicht van uw vijanden, totdat gij de ban, hem, die de ban over u gebracht heeft, wegdoet uit het midden van u, en daardoor u van de schuld vrijmaakt.

1) Ook: "Jos 3: 5".

14. Gij zult dan, om uit te vinden wie de man is, morgen, nadat gij u heden nog geheiligd hebt, in de morgenstond aankomen, naar Mijn heiligdom naar uw stammen; de ene stam na de andere; en het zal geschieden, dat de stam, die de HEERE raakt, door het lot aangewezen zal hebben, die zal vervolgens alleen aankomen naar de geslachten, het ene geslacht na het andere; en welk geslacht de HEERE door het lot geraakt zal hebben, dat zal zonder de andere geslachten aankomen met gezinnen, families, om nu over de families het lot te werpen, en welk gezin de HEERE door het lot geraakt zal hebben, dat zal weer afzonderlijk aankomen man voor man, 1) opdat op deze wijze het lot de schuldige persoon aanwijze.

1) Trapsgewijs en langzamerhand zou Achan als de schuldige openbaar worden, opdat hij tijd zou hebben tot boete en berouw. God wil niet dat iemand verloren ga, maar dat zij allen tot bekering komen. De Heere zelf wijst door het lot de schuldige aan, want het beleid, de uitslag van het lot is van de Heere. Hij zondert de rechtvaardige af van de goddeloze..

De stammen, geslachten, gezinnen en mannen vormden de vier opvolgende of afdalende klassen, waarin het volk was verdeeld. De mannen met hun vrouwen vormden de families of gezinnen, de gezinnen van een familie vormden de geslachten en al de nakomelingen van een en dezelfde stamvader de stammen. Onder mannen hebben we de vaders te verstaan, niet de individuen. De meer dan waarschijnlijke gang van zaken was deze, dat eerst de 12, stamvorsten lootten, dan de hoofden van ieder geslacht. Vervolgens de gezinnen en eindelijk trof men in het door het lot aangewezen gezin de vader van dezelfde familie..

15. En het zal geschieden, die geraakt zal worden met de ban, die door het lot zal aangewezen worden, die zal, buiten het leger gevoerd, gestenigd worden en zijn lijk zal dan tot vermeerdering van de straf (Lev.20: 2,14) met vuur verbrand worden, 1) hij en al wat hij heeft; zijn huisgenoten en bezittingen; omdat hij aan de ene zijde het Verbond met de HEERE overtreden, en dus aan de Heere zelf zich vergrepen heeft, en omdat hij aan de andere zijde dwaasheid in Israël gedaan en dus tegen de gehele gemeente van Israël zich bezondigd heeft. 2) (Genesis34: 7).

1) Het verbranden was een verzwarende van de straf en werd uitgevoerd na het volvoeren van de doodstraf door middel van steniging..

2) Bij een zo wel ingericht en de mond van de Heere zo gehoorzaam volk, als Israël onder Jozua en in een zo reine gemeente als de christelijke te Jeruzalem (Hand.5) moest er een strenge en scherpe tucht bestaan. Die zoveel goede voorbeelden voor zich had en toch alleen kwaad wilde doen, die een zo mooie wijngaard van de Heere verderven, een zo schoon beeld bevleken en het begin wilde zijn van het verval van een zo voortreffelijk gebouw, die was waard te sterven. Al het onkruid, dat op de akker van God staat, behoort uitgeroeid te worden. En als er maar één zaad van onkruid zich openbaart dan moet dit terstond uitgeroeid worden, opdat het zich niet verspreide. Maar als het onkruid zo menigvuldig is, dat men het niet meer kan uitroeien, zonder de tarwe ook uit te trekken, dan is het: "Laat ze samen opgroeien tot de oogst" (MATTHEUS.13: 24), dan krijgt het Godsgericht een andere gedaante. Op aarde wordt meer het toezicht en het geduld van God openbaar. Maar Zijn gerechtigheid is niet tevergeefs en het onkruid niet onopgemerkt. Want in de andere wereld zal God er door vuurvlammen wraak over doen..

II. Vs.16-26. Naar het Goddelijk bevel wordt de volgende morgen de schuldige door het lot aangewezen. Jozua raadt hem aan zijn zonde openlijk te belijden, wat hij ook doet. Hierop worden de door Achan ontvreemde voorwerpen uit zijn tent gehaald, en hij zelf met zijn zonen en dochters en al zijn have naar een dal gevoerd ten zuiden van het leger, om daar gestenigd te worden. Vervolgens wordt alles met hem verbrand en onder een hoop stenen begraven.

16. Toen maakte zich Jozua, nadat hij nog dezelfde dag het volk zich had laten heiligen (vs.13), de volgende morgen vroeg op, en deed Israël aankomen naar het heiligdom voor de Ark van het Verbond, naar zijn stammen; de een na de ander, niet de gehele stammen, maar de twaalf stamhoofden; en de stam van Juda werd geraakt, werd door het lot getroffen.

Hoe het bij dit loten toeging is ons niet nader bekend. Waarschijnlijk bediende men zich van kleine platen of scherven, waarop de naam geschreven stond. Dit laat zich opmaken uit hoofdstuk 18: 11; 19: 1 in vergelijking met Joz.18: 6,10, waar het werpen van het lot zo toeging, dat het lot te voorschijn kwam, uitkwam..

De schuldige stam was Juda, de meest geëerde en de voornaamste van allen. Laten de voornaamste families of personen niet menen, dat er in hen of hun huis geen ban zou kunnen zijn..

17. Toen hij, Jozua, het geslacht, de verschillende geslachten, van de stam Juda naar de hoofden van de geslachten deed aankomen, zo raakte hij, de Heere, door het lot het geslacht van Zarchi (Num.26: 20). Toen hij het geslacht van Zarchi, de hoofden van de gezinnen, deed aankomen, man voor man, zo werd Zabdi geraakt.

18. Wiens gezin hij toen deed aankomen, man voor man, zo werd Achan geraakt, de zoon van Charmi, de zoon van Zabdi, de zoon van Zerah, uit de stam van Juda.

Voor de heilsopenbaring van het Oude Verbond was het nodig, de reeds geopenbaarde wet te volmaken door buitengewone uitingen en openbaringen van Gods wil. De door God verwekte

profeten (Lev.24: 12 Num.15: 34; 27: 5 1 Samuel .22: 5, de Hogepriester (Exod.28: 30 Num.27: 21; 1 Samuel .23: 6; 28: 6; 30: 7; 2 Samuel .2: 1; 5: 19,23, het lot (Num.26: 55; 33: 54; 34: 13 Joz.7: 14; 13: 6; 14: 2; 18: 6; 19: 1; 21: 4; 1 Samuel .10: 20 Spreuken 16: 33; 18: 18), Godsgerichten (Num.5: 12 en buitengewone tekens (Richteren 6: 36; 7: 5) waren de dragers en middelen van die openbaring. Maar voor de leden van de door de Heilige Geest vervulde gemeente bestaat die behoefte niet. Tot de volmaaktheid van het kindschap van God behoort, dat God de Geest van Zijn Zoon in de harten van de Zijnen gegeven heeft, die roept: "Abba, Vader" (Gal.4: 6 Rom.8: 15), en juist daarom leert ons deze Geest, als wij Hem getrouw zijn, in ieder geval de waarheid. Het is een terugkeren tot het standpunt van het Oude Testament, als Christenen zo dikwijls zoeken naar bijzondere openbaringen van Gods wil en tekenen van God begeren. De onmiddellijke openbaring van Gods wil aan de Apostelen hadden zij nodig voor hun waakzaamheid in het Evangelie (Hand.13: 2; 16: 6; 18: 5 Gal.1: 12; 2: 2 Efe.3: 3) en behoort tevens tot de buitengewone werkzaamheid van God ten behoeve van de eerste vestiging van de kerk, en strekt zich uit tot de reeds gestichte kerk. Dromen waren wel, zoals in het Oude Testament (Genesis20: 3; 26: 24; 28: 12; 31: 10 Num.12: 6; 1 Samuel. 28: 5; 1 Koningen .2: 5; 9: 2 ten tijde van de geboorte van de kerk een middel om de wil van God bekend te maken (MATTHEUS.1: 20; 2: 12; 19: 22 Hand.16: 9; 18: 9 Hand.27: 23 Joël 3: 1) en ze mogen ook nu nog dikwijls behoren tot het gebied van de raadselachtige en toch ware aanwijzingen (Genesis37: 6; 40: 5; 41: 1 Richteren 7: 13 Dan.2: 1; 4: 1 MATTHEUS.27: 19), maar de Christen heeft geen recht, om in de dromen ook na de tijd van de Apostelen uitdrukkelijke en onmiddellijke openbaringen van God te zien met betrekking tot het zedelijke leven, zodat wij ze als zekere aanwijzingen zouden te volgen hebben. Het lot van de Broedergemeente (Hernhutters), dat in gewichtige gevallen beslist, rust op de ootmoedige zelfverloochening van zelf te beslissen in zulke bijzondere gevallen, waarin de Heilige Schrift geen beslist antwoord geeft, b.v. bij de keuze van een echtgenoot, bij de stichting van een nieuwe kolonie, of zending, enz. Men houdt zich dan ook zedelijk verplicht zich aan de uitslag van het lot te onderwerpen, en zeer vroom als men in zulke geval zich geheel onthoudt van zelf te beslissen. Maar mogen dan ook geen kinderen zijn in het verstand, wij mogen het dan ook niet zijn in zedelijke kennis en wil. Tot zedelijke meerderjarigheid en mannelijke leeftijd hoort men ook, naar de bepaling van Gods woord en zijn geweten, in sommige gevallen een vast besluit te nemen, nadat men in gelovig gebed tot God om verlichting heeft gebeden.

In onze geschiedenis heeft het door God uitdrukkelijk bevolen lot te gelijk het doel, om recht duidelijk te maken, dat geheel Israël door de schuld van de ene bezwaard is, zoals blijkt uit vs.1 en de nederlaag voor Al. Omdat het gehele volk, door de hoofden vertegenwoordigd, het lot moest trekken, zo moest het gevoel van de gemeenschappelijke schuld in het gehele volk gewekt en daarbij een heilige ijver ontstoken worden, om zich van zo'n schuld te reinigen door het verdelen van de onverlaat en zijn gezin. Hetzelfde kan gezegd worden bij het gebruik van het lot in 1 Samuel .10: 20..

19. Toen zei1) Jozua, met de ernst van zijn ambt en vaderlijke tederheid, tot Achan: Mijn zoon! geef toch de HEERE, de God van Israël, de eer, 2)die zich openbaart als de alwetende en onbedriegelijke God, daar Hij in u de schuldige aan het licht heeft gebracht, en doe voor Hem belijdenis, wat gij Hem schuldig zijt; en geef mij toch te kennen, omdat ik in Gods

plaats tegenover u sta, wat gij gedaan hebt, verberg het voor mij niet, want daardoor zoudt gij God tot een leugenaar maken en uwzonden vergroten.

1) Er was een bijzondere reden voor, waarom Achan door Jozua vermaand werd, om God de eer te geven, omdat hij door het feit te loochenen of door te aarzelen de geloofwaardigheid aan Diens beslissing in twijfel zou trekken. De zaak nu was door het lot beslist. Eenvoudig beveelt Jozua dat hij zelf Gods vonnis zal onderschrijven, opdat hij zijn misdaad niet vergrootte, door het vruchteloos te ontkennen. Dat hij hem "zoon" noemt is niet op ironische wijze of geveinsd gesproken, maar naar waarheid, en eerlijk betuigt hij daarmee, dat hij jegens hem, die hij reeds ten dode bestemd heeft, met een vaderlijk gevoel vervuld is..

2)"Geef God de eer" is een eedsformule om tot bekentenis te dringen. Wij vinden haar elders later ook gebruikt door de Joden in de geschiedenis van de blindgeborene (Joh.9: 24)..

20. Achan nu, wiens gemoed reeds gedurende de handeling (vs.16), als het lot hem al nader kwam, gebroken was, en die nu de vaderlijke raadgeving van Jozua niet in de wind slaan kon, antwoordde Jozua, en zei: Voorwaar, het is zo als het lot heeft aangewezen, ik heb tegen de HEERE, de God van Israël, gezondigd, en heb zo en zo, zoals in vs.21 volgt, gedaan.

21. Want ik zag, 1) bij de inneming van Jericho, onder de gemaakte buit een schoon, sierlijk babylonisch overkleed, 2) en tweehonderd sikkels ongemunt zilver en een gouden versiersel in de vorm van een tong, waarvan het gewicht vijftig sikkels was; en ik kreeg zin daarin, in al die dingen, en ik nam ze (Genesis3: 6 Jac.1: 14), en zie, zij zijn verborgen in de aarde, in het midden van mijn tent, en het zilver daaronder, onder de mantel enz.

1) Achan noemt zelf de oorzaak van den diefstal: "Ik zag, kreeg lust daartoe en nam," en daarin tevens de oorzaak van alle volgende. Men ziet wat van de naaste is, en denkt: ware het mijn eigendom! Dan heeft de begeerlijkheid ingang gevonden, maar men kent het gebod: gij zult niet stelen. Dit veroorzaakt tweestrijd, en nog kan de verzoeking met het Woord van God overwonnen worden. Dit gebeurt niet, de begeerte wordt sterk, eindelijk te sterk, en men neemt (Jak.1: 14,15). Zo komt ook de diefstal uit het hart van de mens voort (MATTHEUS.15: 19)..

2) Een overkleed, uit kostbare stof vervaardigd, doorslikt met gouddraad in Babylonië vervaardigd en door de karavaanhandel daarheen vervoerd. Het had zeker de koning of een voornaam persoon toebehoord..

24. Toen nam Jozua, en geheel Israël met hem, Achan, de zoon (achterkleinzoon zie vs.1) van Zerah, en het zilver, en het sierlijk overkleed, en de gouden tong, die als ontheiligde goederen nu niet meer deugden voor de schat van de Heere (MATTHEUS.27: 6 27.6), en zijn zonen, en zijn dochters 1) en zijn ossen, en zijn ezels, en zijn vee, en zijn tent, en alles wat hij had; naar het uitdrukkelijk bevel van God (vs.15); en zij voerden ze naar het dal Achor 2) (= beroering).

1) Wel had de wet in Deuteronomium 24: 16 uitdrukkelijk verboden om de straf over een misdadiger uit te strekken tot diens kinderen, maar in dit geval had Achan door zich te

vergrijpen aan het verbannene, de ban op zich geladen, die op de stad Jericho lag (hoofdstuk 6: 17) en daarom moest die nu ook in dezelfde omvang, als aan Jericho, aan hem voltrokken worden (hoofdstuk 6: 21). En wat zijn gezin aangaat, Achan heeft moeilijk het gestolen goed in zijn tent kunnen begraven zonder dat zijn huisgenoten medeplichtig waren aan de door..

Tot wat een menigte van zonden voert de geldzucht! Wat een gevaarlijke kans speelde Achan voor een handvol geld!.

2) Dit dal lag buiten het leger, ten zuiden van een hoogte, die bij Gilgal lag en door de vlakte van Jericho liep. Het ontving zijn naam door hetgeen nu geschieden zou (vs.26; 15: 7 65: 10 en Hos.2: 17 wordt met zinspeling op deze geschiedenis nog dit dal genoemd..

24. Toen nam Jozua, en geheel Israël met hem, Achan, de zoon (achterkleinzoon zie vs.1) van Zerah, en het zilver, en het sierlijk overkleed, en de gouden tong, die als ontheiligde goederen nu niet meer deugden voor de schat van de Heere (MATTHEUS.27: 6 27.6), en zijn zonen, en zijn dochters 1) en zijn ossen, en zijn ezels, en zijn vee, en zijn tent, en alles wat hij had; naar het uitdrukkelijk bevel van God (vs.15); en zij voerden ze naar het dal Achor 2) (= beroering).

1) Wel had de wet in Deuteronomium 24: 16 uitdrukkelijk verboden om de straf over een misdadiger uit te strekken tot diens kinderen, maar in dit geval had Achan door zich te vergrijpen aan het verbannene, de ban op zich geladen, die op de stad Jericho lag (hoofdstuk 6: 17) en daarom moest die nu ook in dezelfde omvang, als aan Jericho, aan hem voltrokken worden (hoofdstuk 6: 21). En wat zijn gezin aangaat, Achan heeft moeilijk het gestolen goed in zijn tent kunnen begraven zonder dat zijn huisgenoten medeplichtig waren aan de door..

Tot wat een menigte van zonden voert de geldzucht! Wat een gevaarlijke kans speelde Achan voor een handvol geld!.

2) Dit dal lag buiten het leger, ten zuiden van een hoogte, die bij Gilgal lag en door de vlakte van Jericho liep. Het ontving zijn naam door hetgeen nu geschieden zou (vs.26; 15: 7). In Jes. 65: 10 en Hos.2: 17 wordt met zinspeling op deze geschiedenis nog dit dal genoemd..

25. En Jozua zei 1) tot Achan, toen hij tot het ontvangen van de straf voor hem stond: Hoe hebt gij ons, het volk van de Heere, beroerd, 2) door uw overtreding in het ongeluk gebracht? De HEERE zal u, als rechtvaardige vergelding, beroeren op deze dag, en al de ellende op u doen neerkomen! En geheel Israël stenigde hem met zijn zonen en dochters en vee met stenen, en zij verbrandden hen, hun lijken met het gestolen goed, en hun tenten en alles wat zij hadden, met vuur, en zij overwierpen hen met stenen.

1) Deze aantijging schijnt al te hard te zijn, alsof hij voornemens was, om die ellendige, die hij had moeten vermanen om geduldig te zijn, bijna tot woede aan te zetten. Maar het is mij volstrekt niet twijfelachtig of hij heeft alzo om het volk gesproken, opdat het voor allen een nuttig voorbeeld zou zijn. Ik stel alzo vast, dat hij Achan niet tot wanhoop heeft willen brengen, maar in diens persoon aantonen, wat een zware misdaad het is, de kerk van God te beroeren..

2) Beter vertaald: omdat gij ons beroerd hebt, daarom zal de Heere u beroeren. Toen Luther op 10 December 1520 voor de Elsterpoort te Wittenberg de decretalen en de bul van Paus Leo X in aanwezigheid van zijn studenten verbrandde, deed hij dit met zinspeling op de bovengenoemde plaats met deze woorden: "Omdat gij de heilige van de Heere bedroefd hebt, zo vertere u het eeuwige vuur.".

26. En zij richtten over hem, en de zijnen, een groten steenhoop, om ook hun as van de aarde te verdelgen, zijnde als een voortdurend schandteken als waarschuwend voorbeeld voor anderen, tot op deze dag, dat de schrijver dit opschreef. Alzo, omdat Israël de ban uit zijn midden had weggedaan, keerde zich de HEERE van de hitte van Zijn toorn tegen het gehele volk. Daarom, naar hetgeen Jozua bij de straoefening tot Achan zei (vs.25), noemde men de naam van die plaats, het dal van Achor, d.i. bedrog, tot deze dag toe.

Achan wordt later (1 Kronieken 2: 7) zelf Achor genoemd, d.i. de bedrieger..

HOOFDSTUK 8.

BELEGERING EN INNEMING VAN DE STAD AL.

I. Vs.1-29. Nadat de ban is weggedaan bemoedigt de Heere Jozua tot een tweede aanval op Al, wijst hem aan, hoe hij handelen moet met de daar behaalde buit en geeft hem het middel aan de hand, hoe hij de stad moet innemen, opdat Israël in het vervolg zijn eigen krachten zou leren gebruiken en niet steunen op wonderen. Jozua gehoorzaamt stipt aan het Goddelijk bevel en legt, terwijl hij tegen Al optrekt, een achterhoede van 5000 man achter de stad. De stad moest verbrand en de vijand neergeslagen worden, maar het vee moest met de buit onder Israël verdeeld worden.

1. Toen zei de HEERE, die zich met Zijn genade weer tot Zijn volk wendde, tot Jozua: a) Vrees niet, wegens het mislukken van de eerste poging, om de zaak nog eens op te vatten en ontzet u niet, als had u geen hoop op welslagen meer; neem niet zoals de eerste maal een deel met u, maar al het krijgsvolk, 1) en maak u op uit het leger te Gilgal; trek voor de tweede maal op naar Ai. Zie, Ik heb de koning van Ai, en zijn volk, en zijn stad, en zijn tot zijn gebied behorend land in uw hand gegeven, 2) omdatgij Mijn bevel (hoofdstuk 7: 13) getrouw zijt nagekomen.

a)Deuteronomium 1: 21; 7: 18

1) Al het krijgsvolk. De Heere beveelt, dat al het krijgsvolk zal uittrekken. Allereerst, omdat, had Jozua een ander gedeelte uitgezonden, dan had allicht de gedachte postgevat kunnen hebben, dat de schuld van de eerste nederlaag lag bij hen, die toen waren uitgezonden, en vervolgens, om Jozua te leren, dat het de Heere evenveel is, door velen als door weinigen de overwinning te schenken, dat alles afhangt van Zijn bevel en van Zijn heilige wil. Israël moest het ook nu nog eens verstaan, dat de eerste nederlaag was omwille van de zonden van Achan..

Het schijnt wel, dat Jozua nog vreesachtig is. Immers altijd, wanneer de Heere met het bemoedigende "Vreest niet" tot Zijn kinderen en gunstgenoten komt, is dit om alle moedbenemende geduchter uit hun harten weg te nemen..

2) Als wij onze zonden, die scheiding maken tussen God en ons verzaken, dan komt God ons te hulp en toont Hij ons Zijn verzoenende liefde..

Ik heb gegeven zegt de Heere. Dit dient tot nog meer bemoediging. Het mag Jozua zijn alsof Al reeds in zijn hand en macht is. Nu God hem aldus bevestigt in zijn geloof en hoop, nu kan Jozua zonder vrees de strijd aanvaarden..

2. Gij nu zult aan Al en haar koning doen, zoals gij aan Jericho en haar koning gedaan hebt (namelijk de koning en de inwoners verdelgen en de stad verwoesten (hoofdstuk 6: 21); behalve dat gij haar door en a) haar vee voor u roven en niet zoals hij Jericho de door in de schat van de Heere brengen en het vee doden zult; stel u een achterhoede tegen de stad, van

achter deze, want nadat Jericho gevallen is zonder uw toedoen, zult gij nu op gewone wijze te werk gaan en een krijgslist gebruiken.

a)Deuteronomium 20: 14

Voor zover een oorlog rechtvaardig is, is het ook een krijgslist, wanneer zij geen bijzonder verdrag schendt en geen onmenselijk moorden teweeg brengt, want mensenlevens zal men zoveel mogelijk moeten sparen..

3. Toen door het woord van God met nieuwe moed vervuld, maakte Jozua zich op, 1) uit het leger te Gilgal, en al het krijgsvolk, om op te trekken naar Al. En Jozua, terwijl hij eerst nog enige uren ten oosten van de stad halt hield, verkoos dertigduizend mannen (vs.12,13),strijdbare helden, en hij zond hen bij nacht uit.

1) De beloften en toezeggingen van God hadden zijn vrees weggenomen, hadden hem moed en hoop gegeven, maar hem niet overmoedig gemaakt. Hij weet, dat Al in zijn macht zal komen, maar hij werpt de middelen niet weg, om tot zijn doel te raken..

4. En gebod hun, zeggende: Ziet toe, gij zult in de stad hinderlagen leggen van achter de stad; houdt u niet zeer verre, niet al te ver van de stad, en weest gij allenbereid, om op het rechte ogenblik voort te rukken.

5. Ik nu, en al het volk, dat bij mij is, zullen tot de stad naderen en de aanval beginnen. En het zal gebeuren, wanneer zij ons tegemoet zullen komen, om een uitval te doen, zoals in het eerst (hoofdstuk 7: 5), zo zullen wij doen alsof we weer voor hun aangezicht vluchten.

6. Laat hen dan uitkomen achter ons, totdat wij hen een eind weg van de stad lokken, dan zullen ze niet gauw gewaar worden wat achter hun rug gebeurt, want zij zullen zeggen: Zij vluchten voor onze aangezichten, zoals eerst; en zo zullen ze zich ver van de stad verwijderen, terwijl ze van de achterhoede niets bemerken, zo zullen wij ons houden alsof we vluchten voor hun aangezichten.

7. Dan zult gij op een door mij gegeven teken opstaan uit de achterhoede, en gij zult de stad, die nu van alle verdediging ontbloot is, innemen: want de HEERE, uw God, zal ze, zoals Hij mij beloofd heeft, in uw hand geven.

8. En het zal gebeuren, wanneer gij de stad ingenomen hebt, zo zult gij de stad op enig punt met vuur aansteken; opdat wij aan de opstijgende rook een zeker teken hebben van het welslagen van uw onderneming, naar het woord van de HEERE, naar Zijn bevel zult gij doen: ziet, ik heb het u in Gods naam geboden, 1)en wacht dus stipte gehoorzaamheid.

1) Sommige uitleggers zijn van mening, dat Jozua niet meer dan 30.000 man heeft gebruikt, maar dit is in strijd met het bevel van God, om al het volk te nemen..

9. Alzo, met deze Godsspraak, zond (vs.12) Jozua hen heen, en zij gingen naar de achterhoede, op hun bepaalde plaats, en zij bleven, hielden stand tussen Beth-El en tussen Al, waar zich twee hoogten bevonden, waarachter ze zich verscholen, tegen het westen van Al; maar Jozua overnachtte die nacht in het midden van het krijgsvolk, op het punt waar hij (vs.3), halt had gehouden.

10. En Jozua maakte zich de volgende dag 's morgens vroeg op, nog eer de nacht geheel verstreken was (vs.13), en hij monsterde, regelde het volk; en hij trok op, hij en de oudsten van Israël, die, naar onze wijze van spreken, zijn staf uitmaakten, voor het aangezicht van het volk, naar Ai.

Wie een geestelijke zegen wil ontvangen, moet zijn gemak en zijn rust niet liefhebben..

11. Ook trok, achter hem en de oudsten, al het krijgsvolk op, dat bij hem was; en zij naderden en kwamen tegenover de stad, en zij legerden zich tegen het noorden van Ai, aan de oostzijde van Beth-El; en er was maar een dal tussen hem en tussen Ai.

13. En zij, de oudsten of hoofdmannen, die met Jozua optrokken (vs.10), stelden het volk, het gehele leger, dat aan het noorden van de stad was, en zijn achterhoede was ten westen van de stad. En Jozua ging in dezelfde nacht, 1) waarin hij de vijfduizend man vooruit zond, in het midden van het dal, terwijl hij het andere leger (vs.10) zó tijdig liet opbreken, dat hij de volgende morgen reeds zeer vroeg voor Ai stond.

1) Het diepe en steil aflopende dal ten noorden van Tel-el-Hajor, waarin men van de Tel neerkijkt, komt volkomen met deze aanwijzing overeen. Verder, de koning van Ai ziet zijn vijanden van de overzijde van en beneden in het dal. Haastig trekt hij uit in het vroege van de ochtendschemering, om hen te overvallen. Een gewaande vlucht naar de kant van de woestijn (d.i. naar het zuidoosten) lokt al de inwoners van Ai van de stad af; en ook die van Beth-El, die de vlucht van de Israëlieten zien, maar niet de achterhoede, die hen dreigt, ijlen toe, om deel te hebben aan de overwinning. Daar geeft Jozua het teken, enz.

Een van de merkwaardigheden van de met Ai door ons geïdentificeerde Tel is de huidige naam de "Tel van de steenhoop" in weerwil van de later opnieuw gebouwde stad Ai, die ook nog na de Babylonische gevangenschap heeft bestaan. (Ezra 2: 28)..

14. En het gebeurde, toen de koning van Ai dat zag, dat de Israëlieten zo dicht tot de stad genaderd waren (vs.13), zo haastten zij, hij en zijn volk, en maakten zich vroeg op, zonder eerst de aanval af te wachten, en de mannen van de stad, die reeds uitgerust waren, kwamen uit, Israël tegemoet, ten strijde, hij, de koning, en al zijn volk, op de bestemde tijd, voor het vlakke veld, op een geschikt punt, waar het leger de ruimte had om goed te zwenken; want hij wist niet, dat hem iemand eenachterhoede legde van achter de stad, anders zou hij zich zo ver niet van de stad hebben laten lokken.

15. Jozua dan en geheel Israël werd, volgens afspraak met de achterhoede naar het scheen geslagen voor hun aangezichten; en zij hielden zich alsof zij vluchtten door de weg van de woestijn, bij Beth-Aven, ten oosten van Michmas (1 Samuel .13: 5).

16. Daarom werd samengeroepen al het volk, dat in de stad teruggeroepen was, en daaronder ook de krijgsmannen van Beth-El, die men (vs.17) had te hulp geroepen, toen men met een aanval van Israël bedreigd werd (vs.14), om hen te achtervolgen; en zij achtervolgden Jozua, om zijn leger geheel te verstrooien, en werden van de stad weggelokt.

17. En er werd niet één 1) strijdbaar man overgelaten in Ai, noch Beth-El, die niet uittrokken, Israël na; en zij lieten de stad openstaan zonder verdediging, en achtervolgden Israël.

1) Uit het verband van de zin kunnen wij opmaken, dat enigen in de stad zijn achtergebleven en daar gedood zijn. Het is er daarom voor te houden, dat niet allen zonder uitzondering deze uitval hebben meegemaakt, zodat ook de grijsaards en de vrouwen en de gehele weerloze menigte zich naar het slagveld hebben begeven; maar de zin is deze, dat geen bezetting werd achtergelaten, om de stad te bewaken. Hetzelfde geldt ook voor Beth-El, waaruit men gemakkelijk kan opmaken dat het, omdat het een bij uitstek klein stadje was, onder de aanvoering van een vreemde heeft gestreden. Hierdoor kwam het, dat nadat zij de stad hadden verlaten en prijs gegeven, omdat zij die niet konden beschermen, al hun strijdkrachten de koning van Ai hadden aangeboden, wiens schatplichtigen zij toch waren. Verder, of zij naar de koning van Ai zijn vertrokken voor de aankomst van het Israëlitische volk, zodat zij met verenigde troepen streden, is onzeker. Het vermoeden ligt voor de hand, dat omdat zij niet bij machte waren, om weerstand te bieden, volgens een verdrag naar de versterkte en meer bevolkte stad zijn gekomen. Zij hebben toch gemeend, dat zij niet anders behouden konden worden, dan indien zij zich onder de beschutting van een naburige stad, die een uitstekende positie innam, stelden..

Zo zeker waren zij van hun overwinning, dat zij hun stad onbezorgd openlieten..

18. Toen, op het juiste ogenblik, sprak de HEERE door een bijzondere ingeving tot Jozua, die waarschijnlijk ter zijde een plaats had gekozen op een hoogte, om de loop der zaken goed te kunnen overzien, en ook wel posten had uitgezet tot aan de achterhoede; "Strek de spies uit, 1) die in uw hand is, naar Ai, want Ik zal hen, de koning en het volk, in uw hand geven". Toen strekte Jozua de spies, die in zijn hand was, naar de stad aan, en de posten, die uitgezet waren, brachten het van te voren afgesproken signaal over.

1) Zoals de Heere God Mozes beval Zijn staf uit te strekken over de Rode Zee, opdat de Israëlieten een veilige doortocht zouden hebben, zo gebiedt Hij Jozua hetzelfde ten opzichte van zijn spies. Waarom? Opdat ook nu de Israëlieten door een zichtbaar teken bemoedigd zouden worden in de strijd tegen Ai. Het ligt toch voor de hand, dat er bij de Israëlieten vrees was, vooral als zij dachten aan de sterkte van de stad en de stoutmoedigheid van haar inwoners. Nu neemt de Heere niet alleen die vrees weg, door het bevel, hun gegeven, maar versterkt ook de moed, door een teken van Zijn ontferming..

Of aan die spies een vaandel was gehecht, is niet bekend. Waarschijnlijk wel. In alle geval zal Jozua op een hoogte hebben gestaan, zodat hij, met zijn spies in de uitgestrekte hand, overal was te zien door zijn troepen..

19. Toen rees de achterhoede haastig op van haar plaats, waar zij verborgen was, ten westen van Al (vs.9), en zij liepen toe, met dat hij zijn hand uitgestrekt had, en kwamen aan de stad, en zij namen ze zonder slag of stoot in, en zij haastten zich en staken de stad op bevel van Jozua (vs.8) aan met vuur.

20. Toen de mannen van Al, nadat de vluchtende Israëlieten opeens zich omkeerden en op hen insloegen (vs. 21), zich achterom keerden, zo zagen zij, en ziet, de rook van de stad ging op naar de hemel; en zij hadden geen ruimte, 1) om hierheen of daarheen te vluchtten, omdat ze nu van voren en van achteren door de Israëlieten werden aangegrepen; want het volk, het Israëlitische leger, dat naar de woestijn vluchtte, en tot nu toe de rol van verslagenen gespeeld had, keerde zich nu plotseling tegen degenen, die hen achtervolgden.

1) In het Hebreeuws *Welo hajah bahem jadim*. Letterlijk vertaald: En niet waren bij hen handen om, enz. De Statenvertaling heeft in navolging van de Septuaginta: Zij hadden geen ruimte. Wij vertalen liever, omdat hand zeer dikwijls voorkomt in de betekenis van macht en niet van ruimte; zij waren niet bij machte om hier- of daarheen te vluchten. De bedoeling toch is deze, dat de inwoners van Al van alle zijden waren ingesloten..

21. En Jozua en geheel Israël, de eerste van zijn hoogte, de laatsten, toen zij zich omkeerden, ziende, dat de achterhoede de stad ingenomen had, en dat de rook van de stad opging, zo keerden zij zich om en sloegen de mannen van Al, zodat deze zich nu ook omkeerden en zagen, wat er achter hun rug met de stad gebeurd was.

22. Ook kwamen die vijfduizend uit de achterhoede, die de stad hadden ingenomen en in brand gestoken, uit de stad hun tegemoet, zodat zij, de inwoners van Al, in het midden van de Israëlieten waren, deze van hier (een deel Israëlieten uit het dal), en die van daar (en een deel uit de stad); en zij sloegen hen, totdat geen onder hen overbleef, noch ontkwam. 1)

1) Noch ontkwam. Dit dient tot versterking, om te doen uitkomen, dat tot op de laatste man toe het gehele leger verslagen werd. Niemand ontkwam, zelfs niet door de vlucht..

23. Maar de koning van Al grepen zij levend, en zij brachten hem tot Jozua, naar de plaats, die deze gekozen had.

24. En het gebeurde, toen de Israëlieten een einde gemaakt hadden van al de inwoners van Al, het gezamenlijk leger van de stad en de met hen verbonden troepen uit Beth-El, te doden op het veld, in de woestijn, waarin zij hen achtervolgd hadden, en dat zij, de mannen van Al, allen door de scherpste des zwaards gevallen waren, totdat zij allen vernield waren, zo keerde zich geheel Israël naar Al, om ook de in de stad terug gebleven vrouwen, kinderen en grijsaards te doden, en zij sloegen ze eveneens met de scherpste des zwaards.

25. En het gebeurde, dat allen, die op die dag vielen, zowel mannen als vrouwen, waren twaalfduizend, al tezamen lieden van Al, 1) daaronder ook de weinige manschappen van Beth-El.

1) God de rechtvaardige Rechter had dit vonnis over hen geveld, wegens hun goddeloosheid, zodat de Israëlieten alleenlijk waren de bedienaars van Zijn rechtvaardigheid en de uitvoerders van dat vonnis. (Jos 8: 25).

26. Jozua trok ook zijn hand niet terug, die hij met de spies had uitgestrekt, 1) liet haar niet zakken dan om een teken te geven, dat het werk nu ten einde was, totdat hij daar het volk, al de inwoners van Al verbannen, verdelgd had, naar het bevel van de Heere.

1) Omdat hij door zijn spies op te heffen hen als het ware een teken en bewijs van goede hoop uit de hemel gaf, heeft hij niet afgelaten om de zinnen van de zijnen door de aanblik daarvan te boeien, voordat zij de stad hadden bemachtigd. Voor welke volharding hij genoeg heeft getoond, hoe vrij hij was van eerezucht. Ver van daar, dat hij ook maar iets, dat naar ijdele roem zweemde, voor zich begeerde. En dat alles om, waar hij zelf als het ware van het ambt van veldheer afstand deed, de roem van de overwinning geheel aan God te geven. Wat een dapper veldheer hij was, blijkt uit andere plaatsen genoeg. Nu doet hij vrijwillig afstand van de militaire ambten, en dat zou juist zijn aanzien en roem zeer vergroten. Met de lans in de hand uitgestrekt vermaant hij zijn soldaten, om alleen op God te zien, aan Wie het succes van de strijd moet worden toegeschreven. Maar door op die wijze te handelen, heeft hij meer uitgericht, dan indien hij een grote schare van vijanden met eigen hand had verstrooid en tegelijk was zijn rust lofwaardiger dan zijn werkzaamheid ooit zou geweest zijn..

27. a) Alleen roofden de Israëlieten voor zichzelf het vee en de buit van dezelfde stad, en verbanden die niet, zoals bij Jericho (Joz.6: 21,24), naar het woord van de HEERE, dat Hij Jozua geboden had.

a)Num.31: 22,26

27. a) Alleen roofden de Israëlieten voor zichzelf het vee en de buit van dezelfde stad, en verbanden die niet, zoals bij Jericho (Joz.6: 21,24), naar het woord van de HEERE, dat Hij Jozua geboden had.

a)Num.31: 22,26

28. Jozua nu verbrandde Al, en hij stelde haar tot een eeuwige puinhoop, ter verwoesting, tot op deze dag, toen dit verhaal werd opgeschreven.

28. Jozua nu verbrandde Al, en hij stelde haar tot een eeuwige puinhoop, ter verwoesting, tot op deze dag, toen dit verhaal werd opgeschreven.

28. Jozua nu verbrandde Al, en hij stelde haar tot een eeuwige puinhoop, ter verwoesting, tot op deze dag, toen dit verhaal werd opgeschreven.

28. Jozua nu verbrandde Ai, en hij stelde haar tot een eeuwige puinhoop, ter verwoesting, tot op deze dag, toen dit verhaal werd opgeschreven.

II. Vs.30-35. Na de inneming van Ai trekt Jozua met het gehele volk naar de bergen Ebal en Gerizim en vervult hier het bevel (Deuteronomium 11: 29vv.; 27: 2vv.); omdat hij op Ebal een altaar opricht en daar brand- en dankoffers offert, en daarna aan het volk, dat aan de helling van de beide bergen staat, door de Priesters en de Levieten de wet laat voorlezen en het volk zelf het "Amen" laat uitspreken op de zegen en de vloek van de woorden.

30. Toen, na de gelukkig behaalde overwinning van Ai en Beth-El, die de kinderen van Israël reeds tot in het midden van het beloofde land had gebracht, en hen na alles, wat er had plaats gevonden, verplichtte tot bijzondere dankbaarheid en des te groter trouw, bouwde Jozua, nadat hij met het volk de legerplaats te Gilgal bij Jericho had verlaten en 5 mijl noordwestelijk voorttrok, zonder door de verschrikte inwoners teruggehouden te worden, een altaar de HEERE, de God van Israël, op de berg Ebal, die ten noorden van Sichem lag (Genesis 12: 6; 33: 18).

31. Zoals Mozes, de knecht van de HEERE, op bovengenoemde plaats, de kinderen van Israël geboden had, achtervolgers hetgeen geschreven is in het wetboek van Mozes (Deuteronomium 27: 4). Naar dit bevel, met de vervulling waarvan Jozua, om in alle opzichten de wet te volbrengen (Joz.1: 7), niet langer wilde wachten, bouwde hij dan het altaar, en wel geheel op dezelfde wijze, als daar was voorgeschreven, namelijk: een altaar van gehele stenen, waarover men geen ijzer bewogen had (Exod.20: 25); en daarop offerden zij, de Israëlieten naar Deuteronomium 27: 6, de HEERE brandoffers; ook offerden zij dankoffers. 1)

1) Dit eerste buitengewone offer had de Heere gewild, dat Hem zou worden gebracht in het land Kanaän, waarmee de dankbaarheid van het volk werd betuigd en het land door een plechtige godsdienstige handeling werd gewijd. Dit nu kon niet eerder vrij en op een eigen stuk grond plaatsvinden, voordat er een landstreek open kwam. Doch God had vroeger twee bevelen tegelijk gegeven, dat zij op de berg Ebal een altaar zouden bouwen. Vervolgens, dat zij twee stenen zouden plaatsen en bestrijken met kalk, waarop zij de wet moesten schrijven, opdat, wie er ook voorbij kwam, een ieder haar zou kunnen lezen. Beide bevelen zijn getrouw uitgevoerd. Het derde voorschrift was, omtrent het voorlezen van de zegen en de vloek, hetgeen Jozua met niet minder ijver heeft ten uitvoer gebracht..

Alle altaren moesten zo zijn, opdat Israël's volk zou leren, dat de dienst van God een eenvoudige dienst is..

Evenmin als de Heere vergeet de Zijnen in het gezicht van de vijand een tafel te bereiden (Psalm 23: 3), zo min vergeten de Zijnen zich te midden van de gevaren te betonen als een volk, dat hem vereert. Door de brandoffers verklaarden zij, dat zij verplicht en gewillig waren, om datgene, wat zij hadden en vermochten de Heere te wijden door de maaltijden, die met de slachtoffers verbonden waren, wilden zij tonen, dat zij door de Heere met hun gezinnen en betrekkingen in Zijn gemeenschap waren opgenomen, en daarom ook gevoed en

verblijd werden. De offers en de maaltijden waren een bevestiging van het Verbond, zoals de Verbondsmaaltijd (Genesis 26: 30; 31: 46,50 en vooral Exod. 24: 11.).

32. Aldaar schreef hij, Jozua, ook op stenen, die hij volgens het bevel (Deuteronomium 27: 2) naast het altaar oprichtte en met kalk bepleisterde, een kopie van de wet van Mozes, die hij geschreven heeft voor het aangezicht van de kinderen van Israël (Deuteronomium 27: 8).

33. En geheel Israël met zijn oudsten, en ambtlieden, en zijn rechters stonden 1) toen deze opschrijving plaatsvond en de dag van het feest gekomen was, aan deze en aan gene zijde van de Ark, voor de Levitische priesters, die ook nu, evenals vroeger bij bijzondere gelegenheden, in plaats van de Levieten (hoofdstuk 3: 8) de Ark van het Verbond met de HEERE droegen, en zich nu met deze in het dal bij Sichem 2) geplaatst hadden. Allen stonden daar, zowel de vreemdelingen, die mede uit Egypte getrokken waren, of uit andere volken zich in de woestijn met Israël verenigd hadden, als de inwoners, de Israëlieten van geboorte; één helft daarvan, de stammen Simeon, Levi, Juda, Issaschar, Jozef en Benjamin stond tegenover de berg Gerizim, die zuidelijk tegenover Ebal ligt, en één helft daarvan, de stammen Ruben, Gad, Aser, Zebulon, Dan en Nafthali, tegenover de berg Ebal, zoals Mozes, de knecht van de HEERE, bevolen had, om het volk aan Israël in het eerst te zegenen, en daarna over de overtreders de vloek uit te spreken (Deuteronomium 27: 11 vv.).

1) Een derde voorbeeld van gehoorzaamheid was, dat Jozua alle stammen van Israël bij de berg Gerizim en bij de berg Ebal plaatste, opdat zij bij zes stammen tegelijk zouden antwoorden. Want zij waren zo gerangschikt, dat zes stonden bij de berg Ebal en even zoveel in de landstreek bij de berg Gerizim. Doch de Levieten bezetten de middelruimte met de Ark van het Verbond, opdat God van alle kanten door Zijn volk werd omringd. Er wordt nu gezegd, dat Jozua het volk zo heeft doen staan, opdat Hij het in het eerst zou zegenen; zonder twijfel, omdat het Gods plan was, het volk op een zachte en liefelijke wijze aan zich te verbinden. Want ofschoon Mozes, om de weerspanning van het volk te breidelen, slechts van vervloeking spreekt, toch is het zeker, dat deze als het ware bijkomstig (accidenteel) waren, omdat dit de eigenlijke reden was, dat de zegeningen de overigens weinig gehoorzamen tot gehoorzaamheid zouden dwingen. Maar, wanneer een zo vriendelijke aandrang niets zou helpen, dan werden de vervloeking erbij gevoegd om kracht bij te zetten en tot hulpmiddelen..

God heeft een groot loon beloofd aan Zijn dienaren, die Zijn wet gehoorzamen. Daarentegen heeft Hij Zijn tegenstanders verschrikt met Zijn voorgestelde vervloeking. Nu worden zij elk voor zich gedwongen in het openbaar zijn oordeel te onderschrijven, terwijl zij op de vonnissen een voor een antwoorden: Amen. Op deze wijze horen zij niet alleen, dat zij door Gods mond veroordeeld worden, maar zijn zij als het ware door hem gezonden herauten, die aankondigen, welke straf de overtreders te wachten staat. Een zelfde bekendmaking vond plaats in de vlakte van Moab, aan de overzijde van de Jordaan, maar nu worden zij er nauwer aan verbonden, en erkennen zij vrijwillig, volgens welke wet zij zouden wonen in Kanaän. Een niet gering gewicht werd de zaak bijgezet, dat ook de kleine kinderen als getuigen erbij aanwezig waren..

2) Sichem is een van de oudste steden van Kanaän; thans heet het Nablus, samengetrokken uit Neapolis, of vollediger Flavia Neapolis, dat is: "nieuwe stad van Flavius;" deze naam ontving de stad na haar verwoesting in de laatste Joodse oorlog naar de hersteller Flavius Vespasianus. Zij strekt zich in de lengte naar het westen uit in een dal tussen Ebal en Gerizim, dat ongeveer 1600 voet hoog ligt en 150-500 schreden breed is; de oorspronkelijke stad heeft waarschijnlijk iets meer oostelijk gelegen, zoals dit uit de dikke overblijfselen van muren op te maken is. Over de vruchtbare en schone ligging van de plaats, en de daarmee in contract staande toestand van de beide bergen (De 11: 31); daar is verklaard, waarom juist deze landstreek voor deze plechtigheid bijzonder geschikt was. De plaatsing van de kinderen van Israël was daarbij de volgende midden in het dal stond de Ark van het Verbond met de priesters en de Levieten, die nog tot het dragen nodig waren, het volk met zijn honderdduizenden op de terrassen van de beide bergen, en wel zes stammen aan deze en zes aan gene zijde..

34. En daarna, toen het volk op deze wijze zich gelegerd had, las hij, door middel van de Levitische priesters, overluid al de woorden van de wet, de zegening en de vloek;

1) op de beloften antwoordden vervolgens de zes stammen op de Gerizim, op de bedreigingen de stammen, die op de Ebal stonden met "Amen", 2) naar alles, wat in het wetboek geschreven staat.

1) De woorden: de zegening en de vloek zijn een in de inhoud van de wet nader aangeduide appositie, en niet van de zegenspreuken (Deuteronomium 28: 1-14) en de vloek (Deuteronomium 27: 15-26; 28: 15-68) te verstaan. De gehele wet wordt naar zijn inhoud "zegen en vloek" genoemd, in zoverre haar opvolging zegen en haar overtreding vloek met zich meebrengt..

2) Door dit "Amen" nam Israël de gehele wet met haar zegen en vloek voor zijn rekening. Het gaf hiermee getuigenis aan Gods heiligheid en rechtvaardigheid, zowel als aan Zijn barmhartigheid en genade..

Evenals bij de een eedzwering de zwerende door zijn "Amen" de hem voorgelegde eed op zich nam, zo namen hier de kinderen van Israël met hun "Amen" de gehele wet met haar goede en kwade gevolgen, of zij die hielden of overtraden, op zich. De Gerizim (en hiermee vullen wij het gezegde bij Deuteronomium 11: 31 aan) was alleszins overeenkomstig de zegeningen, omdat het aan zijn noordelijke voet vruchtbaarder en groener is, dan rondom de Ebal, en hij het tussen de beide bergen gelegen dal van water voorziet; dit mocht de zegeningen afbeelden, die de gehoorzaamheid aan de wet verleent, terwijl de meer steile, dorre en kale Ebal de vloek van de overtreding levendig voor ogen stelde. Wanneer nu de laatste weer daardoor van de eerste zich onderscheidt, dat daarop het altaar gebouwd en het brand- en dankoffer gebracht werd, zo wijst dit daarop, dat Israël de vloek niet te vrezen had, zolang het in Verbonds- en levensgemeenschap met de Heere zou blijven..

35. Daar was niet één woord van al hetgeen Mozes geboden had, dat Jozua niet hardop las a) voor de gehele gemeente van Israël, voor de mannen, die de eigenlijke gemeente uitmaakten,

en voor de vrouwen, en de kleine kinderen, en de vreemdelingen, die in het midden van hen wandelden, die zich bij de gemeente aangesloten hadden.

a)Deuteronomium 31: 11

Na deze plechtigheid, waardoor het land gewijd was, tot een land, waar de Heere met Zijn Woord regeren en als een onzichtbaar Koning recht en gerechtigheid zou uitoefenen, verplaatste Jozua naar alle waarschijnlijkheid zijn leger niet weer naar het in de vlakte van de Jordaan gelegen Gilgal, maar trok hij met de gehele menigte naar dat Gilgal, dat 3 of 4 mijl zuidelijk van Sichem op een hoge berg, waarvan men een vergezicht naar westen, oosten en noorden had, en dat zich midden in het land, dat veroverd moest worden, bevond (Jos 6: 6). Wij worden in deze mening bevestigd, doordat Mozes naar dit tweede Gilgal de ligging van de beide bergen bepaald (Deuteronomium 11: 30) en daardoor aan de plaats een bijzondere betekenis gegeven had.

HOOFDSTUK 9.

DE GIBEONIETEN SLUITEN MET LIST EEN VERBOND.

I. Vs.1-15. Terwijl de overige Kanaänieten tot een gemeenschappelijke oorlog met de kinderen van Israël besloten, om deze indringers, zoals zij de Israëlieten noemden, weer uit hun land te verdrijven, vinden de burgers van Gibeon het beter, op een listige wijze een verbond met het volk van God te sluiten. Zij doen dat, door een gezantschap naar Jozua te Gilgal te zenden, dat zich moest aanstellen alsof het uit een ver verwijderd land kwam, waarvan hun geheel uiterlijk de blijken moest geven. Hun list gelukt: Jozua en de oversten laten zich verschalken, en sluiten het verbond.

1. En het gebeurde, nadat Jericho en Ai, de voormuren van het beloofde land, waren ingenomen (hoofdstuk 6 en 8), toen al de koningen dit hoorden, die aan deze zijde van de Jordaan waren, gerekend van Sittim, de eerste legerplaats van de Israëlieten, op het gebergte, dat zich midden door het land uitstreckte, en in de laagte, in de Sephala, of het lage land tussen het voorbergte, van Karmel en de Filistijnse stad Gaza, en aan alle havens, aan de smalle kuststreek van de grote of Middellandse Zee, van Karmel af noordwaarts tot Sidon, tegenover en ten westen van de Libanon; de Hethieten, en de Amorieten, de Kanaänieten, de Ferezieten, de Hevieten, en de Jebusieten, (De 1: 8" en "7: 2).

2. Zo vergaderden zij zich samen, om zich tot een bondgenootschap te verenigen, om tegen Jozua en tegen Israël te krijgen, eenmoediglijk; eenstemmig, een van zin.

Tot hiertoe hadden de Kanaänieten slechts verdedigender wijze gehandeld, maar hier beraadslagen zij om aanvallenderwijze te werk te gaan. Vreemd was het, dat zij dit niet vroeger gedaan hadden, en nog vreemder, dat zij dit nu deden, nadat zij zoveel bewijzen van de macht van de God van Israël gezien hadden bij de inneming van de steden Jericho en Ai, en al de wonderen, die plaatsgevonden hadden. Het is duidelijk te zien, dat hun zinnen verblind en hun harten verhard waren tot hun verwoesting. Toch was in de handelwijze van deze koningen iets, dat voor de Israëlieten tot lering kan zijn. Ofschoon over verschillende volken regerende, en zulke verscheidene belangen hebbende, ja zelfs zo menigmaal in strijd met elkaar, toch besluiten zij zich tegen Israël te verenigen. Zo moest Israël alle onderlinge onenigheden ter zijde gesteld hebben, en zo moet het Israël van God in onze dagen zich verenigen tegen alle vijanden van het koninkrijk van God..

(Nu 13: 25"; "De 11: 31" en "De 27: 3) Daar hebben wij een beschrijving van de verschillende delen van het land ten westen van de Jordaan gegeven; hier hebben wij er nog iets bij te voegen betreffende de streek land lange de kust van de Middellandse Zee, maar in een omgekeerde orde van het noorden naar het zuiden. De Middellandse Zee zelf wordt in de Bijbel nu eens enkel "de Zee" genoemd, dan weer de "grote" zee, soms met de bijvoeging "tegen de ondergang van de zon" of de "achterste" zee. Zeeboezems vormt zij langs de effen kust niet, behalve die van Acco of Ptolomaïs (Acre). Volgen wij de kust in de boven aangegeven richting, dan zien wij, dat de Karmel ze verdeelt in de noordelijke vlakten van Acco, en de zuidelijke vlakten van Saron en Sephala (volgens Luther, gronden, vlakke velden,

1 Kronieken 27: 29). De vlakte van Acco strekte zich uit zes uur van de Ladder van Tyrus (beneden Tyrus en de Witte kaap) over Acco tot aan de voet van de Karmel, en werd later aan de stam van Aser toegevoegd die echter de bewoners niet verdreef (hoofdstuk 19: 24vv. Richteren 1: 31). Deze vlakte is buitengewoon vruchtbaar, waar zij ook bebouwd wordt, en is een van de bekoorlijkste oevers. Vier à vijf uur landwaarts in wordt zij begrensd door een heuvelkrans of een lage bergrij, die daar van de vlakte van Zebulon scheidt; zij heeft een golvende oppervlakte, aan de zeezijde door een steile duinrand bepaald. Thans echter is de grond woest en onbebouwd, en hier en daar bedekt met rietbossen van manshoogte, of begroeid met distels. Door de vlakte ontlasten zich twee bergstromen in de bocht: ten noorden de Belus of de Glasrivier, ten zuiden de beek Kison (De 8: 10" en "De 9: 10), welke laatste de heuvelkrans in ene steile bergengte doorsnijdt zeer nabij de voet van de Karmel, aan de mond 12 el breed en 2 voet diep zijnde. Het water is helder en groen van kleur, en aan de oevers liggen fraaie tuinen. De vlakte, die zich zuidelijk van de Karmel tot aan de rivier van Egypte en Wady-el-Arisch uitstrekt, is een kustvlakte van 30 Duitse mijl lang, die naar het zuiden steeds in breedte toeneemt, zodat zij bij Joppe 4 mijl, bij Gaza 6 mijl breed wordt. Zij wordt door een vooruitstekende heuvelrij bij Joppe in een noordelijke en zuidelijke helft verdeeld, de eerste 11 mijl lang in de vlakte van Saron de laatste 10 mijl lang heet Sephala; het overige gedeelte van 9 mijl in de lengte wordt van Gaza af steeds onvruchtbaarder, en is nog eer zij de rivier van Egypte bereikt, geheel een woestenij geworden. Daarentegen was de vlakte van Saron in de lente een welriekende bloemenggaard van witte en rode rozen, witte en gele lelies, narcissen, anemonen, tulpen, violen, en een soort welriekende klimop, zodat haar pracht en vruchtbaarheid tot een spreekwoord is geworden (Hoogl.2: 1 Jes.35: 2) bijzonder in de streek tussen Joppe en het meer zuidelijk gelegen Bamleh. Even zo vruchtbaar is de Sephala, of de lage kustvlakte, met heuvels doorsneden, tot het land van de Filistijnen behorende, met de vijf hoofdsteden Gad, Asdod, Askelon, Ekron en Gaza. Over de beken en stromen die zuidelijk van Gaza de vlakten doorsnijden, "De 8: 10"..

2. Zo vergaderden zij zich samen, om zich tot een bondgenootschap te verenigen, om tegen Jozua en tegen Israël te krijgen, eenmoediglijk; eenstemmig, een van zin.

Tot hiertoe hadden de Kanaänieten slechts verdedigender wijze gehandeld, maar hier beraadslagen zij om aanvallenderwijze te werk te gaan. Vreemd was het, dat zij dit niet vroeger gedaan hadden, en nog vreemder, dat zij dit nu deden, nadat zij zoveel bewijzen van de macht van de God van Israël gezien hadden bij de inneming van de steden Jericho en Ai, en al de wonderen, die plaatsgevonden hadden. Het is duidelijk te zien, dat hun zinnen verblind en hun harten verhard waren tot hun verwoesting. Toch was in de handelwijze van deze koningen iets, dat voor de Israëlieten tot lering kan zijn. Ofschoon over verschillende volken regerende, en zulke verscheidene belangen hebbende, ja zelfs zo menigmaal in strijd met elkaar, toch besluiten zij zich tegen Israël te verenigen. Zo moest Israël alle onderlinge onenigheden ter zijde gesteld hebben, en zo moet het Israël van God in onze dagen zich verenigen tegen alle vijanden van het koninkrijk van God..

(Nu 13: 25"; "De 11: 31" en "De 27: 3) Daar hebben wij een beschrijving van de verschillende delen van het land ten westen van de Jordaan gegeven; hier hebben wij er nog iets bij te voegen betreffende de streek land lange de kust van de Middellandse Zee, maar in

een omgekeerde orde van het noorden naar het zuiden. De Middellandse Zee zelf wordt in de Bijbel nu eens enkel "de Zee" genoemd, dan weer de "grote" zee, soms met de bijvoeging "tegen de ondergang van de zon" of de "achterste" zee. Zeeboezems vormt zij langs de effen kust niet, behalve die van Acco of Ptolomaïs (Acre). Volgen wij de kust in de boven aangegeven richting, dan zien wij, dat de Karmel ze verdeelt in de noordelijke vlakten van Acco, en de zuidelijke vlakten van Saron en Sephala (volgens Luther, gronden, vlakke velden, 1 Kronieken 27: 29). De vlakte van Acco strekte zich uit zes uur van de Ladder van Tyrus (beneden Tyrus en de Witte kaap) over Acco tot aan de voet van de Karmel, en werd later aan de stam van Aser toegevoegd die echter de bewoners niet verdreef (hoofdstuk 19: 24vv. Richteren 1: 31). Deze vlakte is buitengewoon vruchtbaar, waar zij ook bebouwd wordt, en is een van de bekoorlijkste oevers. Vier à vijf uur landwaarts in wordt zij begrensd door een heuvelkrans of een lage bergrij, die daar van de vlakte van Zebulon scheidt; zij heeft een golvende oppervlakte, aan de zeezijde door een steile duinrand bepaald. Thans echter is de grond woest en onbebouwd, en hier en daar bedekt met rietbossen van manshoogte, of begroeid met distels. Door de vlakte ontlasten zich twee bergstromen in de bocht: ten noorden de Belus of de Glasrivier, ten zuiden de beek Kison (De 8: 10" en "De 9: 10), welke laatste de heuvelkrans in ene steile bergengte doorsnijdt zeer nabij de voet van de Karmel, aan de mond 12 el breed en 2 voet diep zijnde. Het water is helder en groen van kleur, en aan de oevers liggen fraaie tuinen. De vlakte, die zich zuidelijk van de Karmel tot aan de rivier van Egypte en Wady-el-Arisch uitstrekt, is een kustvlakte van 30 Duitse mijl lang, die naar het zuiden steeds in breedte toeneemt, zodat zij bij Joppe 4 mijl, bij Gaza 6 mijl breed wordt. Zij wordt door een vooruitstekende heuvelrij bij Joppe in een noordelijke en zuidelijke helft verdeeld, de eerste 11 mijl lang in de vlakte van Saron de laatste 10 mijl lang heet Sephala; het overige gedeelte van 9 mijl in de lengte wordt van Gaza af steeds onvruchtbaarder, en is nog eer zij de rivier van Egypte bereikt, geheel een woestenis geworden. Daarentegen was de vlakte van Saron in de lente een welriekende bloemenggaard van witte en rode rozen, witte en gele lelies, narcissen, anemonen, tulpen, violen, en een soort welriekende klimop, zodat haar pracht en vruchtbaarheid tot een spreekwoord is geworden (Hoogl.2: 1 Jes.35: 2) bijzonder in de streek tussen Joppe en het meer zuidelijk gelegen Bamleh. Even zo vruchtbaar is de Sephala, of de lage kustvlakte, met heuvels doorsneden, tot het land van de Filistijnen behorende, met de vijf hoofdsteden Gad, Asdod, Askelon, Ekron en Gaza. Over de beken en stromen die zuidelijk van Gaza de vlakten doorsnijden, "De 8: 10"..

3. Als de inwoners te Gibeon 1) hoorden, wat Jozua met Jericho en Al gedaan had, om op een andere wijze als de overige Kanaänieten zich voor de dreigende ondergang te behoeden; omdat zij wel begrepen, dat zij met de wapens alleen niets vermochten tegen de God van Israël, en daar zij ook wel geloofden, dat de samenspanning van de genoemde vorsten in vs.2 niet veel zou uitwerken;

1) Alleen de mannen van Gibeon, met verwerping van het plan om oorlog te voeren, namen tot list hun toevlucht, om onder voorwendsel vanuit een verre landstreek te komen, vrede te sluiten. Verder was het hatelijk voor de burens, om dit te beproeven, omdat dit enigmatische was scheiding te bevorderen, een deur te openen voor de Israëlieten, en de krachten van de bondgenoten te verzwakken. Doch ofschoon het een dwaze lichtgelovigheid was van Jozua en de oudsten (voor wie het eigenlijk meineed was), om ondoordacht vrede te sluiten, zonder dat

de zaak nog waar was bevonden, heeft God echter, die het licht in de duisternis doet opgaan, dat ten goede voor de zijnen gewend, omdat hun de vergunning werd toegestaan, om zich rustig op deze grond te vestigen. Het was nu wel juist gezien en verstandig van de Gibeonieten, om te besluiten liever iets door verdrag trachten te verkrijgen, dan door zich tevergeefs te verzetten, God meer en meer tegen zich te krijgen. Maar het is niet minder verkeerd en ongerijmd door bedrog en ongeoorloofde middelen te verkrijgen wat wij begeren, daar het strijdt tegen recht en billijkheid. Want hoe kan een verbond vaststaan, dat door dom bedrog is verkregen? Zij veinsden, dat zij uit een ver afgelegen landstreek als vreemdelingen waren gekomen. Met spoken (larvis) sluit Jozua vrede. En op geen ander pand sluit hij die, dan eenvoudig op hun woorden..

Tot Gibeon behoorden nog de steden Caphira, Beëroth en Kirjath-Jearim. Later werd deze stad aan Benjamin toebedeeld en tot Levietenstad gemaakt. Na de verwoesting van Nob, werd aldaar de Tabernakel geplaatst, die daar bleef tot de voltooiing van Salomo's tempel (1 Kronieken 16: 39; 21: 29)..

4. Zo handelden zij ook arglistig, 1) en gingen heen, en veinsden zich gezanten te zijn uit een ver gelegen land, en zij namen, om de Israëlieten te verschalken, en alle waarschijnlijkheid aan dit voorgeven te geven, oude zakken op hun ezels, en oude en gescheurde en samengebonden²⁾ leren wijnzakken, in de eerste hun spijsen en in de laatste hun wijn met zich voerende;

1) Ook arglistig wordt gezegd in terugslag op de krijgslist, die de Israëlieten bij Al hadden aangewend..

2)Samengebonden is zeer karakteristiek, omdat de Oosterlingen gewoon zijn, of op de oude wijnzakken nieuwe lappen te zetten, of de gescheurde als een buidel samen te binden. Dit laatste nu deden de Gibeonieten ook, om daarmee te kennen te geven, dat ten gevolge van de verre tocht de wijnzakken oud en versleten waren geworden..

5. Ook oude en bevlekte schoenen aan hun voeten, en zij hadden oude kleren aan; en al het brood, dat zij op hun reis hadden in hun zakken, was droog en beschimmeld. 1)

1) Eigenlijk gevlekt, met vlekken voorzien.

6. En 1) zij gingen tot Jozua in het leger te Gilgal 2) (Jos 8: 35) en zij zeiden tot hem en tot de mannen van Israël: Wij zijn gekomen uit een ver land als afgezanten van ons volk, die prijs stellen op uw vriendschap, zo maakt nu een verbond met ons, a) en weest onze vrienden.

1) Dergelijk verbond was van nul en generlei waarde. Want al wat zij voorgaven was leugen en veinzerij. Toen Jozua dan ook straks merkte, dat hij bedrogen was, heeft hij hun wel het leven gespaard, maar hun geenszins de vrijheid en de bezittingen gelaten..

2) In het Oude Testament wordt van drie plaatsen gesproken, die Gilgal heten. 1e. De legerplaats van de Israëlieten na hun overtocht over de Jordaan (Jos 5: 9". Een plaats met deze

naam lag op het gebergte Efraïm, ten zuidwesten van Silo, op bijna gelijke afstand van Sichem noordelijk en Jeruzalem zuidelijk, nu Dschildschilia geheten. Deze plaats wordt hier in het vervolg bedoeld. Onder Jerobeam II werd deze stad veel bezocht om er de afgoden te dienen (Hos.4: 15; 9: 15; 12: 12 Amos 4: 4; 5: 5) dat zeer goed overeenkomt met de geschiedkundige betekenis, wij zouden haast zeggen met de bijzondere wijding, die deze plaats heeft verkregen niet alleen door Jozua, maar ook door Samuël en zijn profetenscholen. 3e. De in hoofdstuk 12: 23 voorkomende koningsstad met dezelfde naam, het huidige dorp Dschildschild in de vlakte van Saron, enige mijlen noordwestwaarts van het onder No.2 genoemde Gilgal. Het woord Gilgal betekent: wenteling, wagenrad, of kring, ring; het is daardoor zeer goed te verklaren dat verschillende plaatsen dezelfde naam dragen naar de verschillende betekenissen van het woord..

3) De Gibeonieten willen vrede sluiten met Israël, om de berichten, die zij gekregen hebben van de verwoesting van Jericho. Andere steden hoorden deze berichten, en zij werden aangedreven om Israël te gaan bevechten, terwijl de Gibeonieten daardoor tot vrede geneigd werden. Zo is de ontdekking van de heerlijkheid en de genade van God in het Evangelie voor sommigen een reuk van het leven ten leven, maar voor anderen een reuk van de dood ten dode (2 Kor.2: 16). Dezelfde zon maakt was zacht en verhardt de klei..

7. Toen zeiden de mannen van Israël, die toch de zaak niet vertrouwden, tot een van de Hevieten, die het woord voerde, en zoals later bleek door de tot de stam van de Hevieten behorende Gibeonieten was gezonden (hoofdstuk 11: 19): Misschien woont gij in het midden van ons, misschien behoort gij tot de volken, waarvan de Heere bevolen heeft, geheel uit te roeien, hoe zullen wij dan tegen het bevel van onze God (Ex.23: 32vv.; 24: 12vv. Deuteronomium 7: 2vv.), een verbond met u maken?

8. Zij dan zeiden tot Jozua: Wij zijn uw knechten; 1) wij willen ons aan u verbinden; sta ons toe, slechts op te merken, dat wij niets te maken hebben met de volken van deze landen, maar dat wij alleen door eerbied en genegenheid voor uw volk gedreven werden, om een verbond van vriendschap met u te sluiten. Toen zei Jozua, die nu geloof aan hun woorden begon te slaan, tot hen: Wie zijt gij, en waar komt gij vandaan?

1) Hiermee bedoelen zij niet, dat zij aan Jozua schatplichtig willen worden, zoals velen van mening zijn, maar deze uitdrukking is een zeer gewone en Oosterse manier van spreken, om daarmee te kennen te geven, dat zij met een vreedzame bedoeling komen. Het was een soort van Oosterse vleierij of pluimstrijkerij, om Jozua's hart voor hen te winnen..

Wat zij wilden, blijkt duidelijk genoeg, nl. om, zoals Hugo de Groot terecht aantekent, een verbond met hem te sluiten, waardoor hun vrijheid en bezitting van grond wordt toegestaan. Zij wensden op voet van gelijkheid met hem en Israël te staan..

9. Zij nu zeiden tot hem: Uw knechten zijn uit een zeer ver land gekomen, om de naam van de HEERE, uw God; want wij hebben zijn gerucht gehoord, en alles wat Hij inEgypte, aan farao en zijn volk gedaan heeft.

10. En alles) wat Hij gedaan heeft aan de twee koningen van de Amorieten, die aan de overzijde van de Jordaan waren, Sihon de koning van Hesbon, en Og, de koning van Bazan, die te Astharith woonde (hoofdstuk 2: 10).

a) Num.21: 24,33 Deuteronomium 1: 4

Met opzet spreken zij alleen van oude geschiedenissen en gewagen in het geheel niet van de overtocht over de Jordaan en de verovering van de beide steden Jericho en Ai, om toch maar geen vermoeden op te wekken, dat zij zo nabij woonden..

11. Daarom spraken tot ons onze oudsten, en al de inwoners van ons land, zeggende: Neemt reiskost met u in uw handen op de verre reis, en gaat hun, dat hoog begenadigde volk, dat de ware God heeft, die voor hun zulke grote dingen doet, tegemoet, en zegt tot hen: Wij zijn uw knechten, wij bieden u onze diensten aan; maar strijdt niet tegen ons, zoals tegen de Kanaänieten in dit land, maakt nu een verbond met ons, waardoor gij plechtig de verplichting op u neemt, zoals wij dat omtrent u gedaan hebben, om allediensten, die gij van ons verlangen zult, aan u te doen.

12. Dit ons brood hebben wij warm tot onze teerkost op onze weg uit onze huizen genomen, op de dag, datn wij vertrokken om tot u te reizen; maar ziet, nu is hetdroog, en het is beschimmeld gedurende onze lange tocht.

13. En deze leren wijnzakken, die wij gevuld hebben, weren nieuw, maar ziet zij zijn gescheurd in dit lange tijdsverloop; en onze klederen en onze schoenen zijn oud geworden, vanwege deze zeer lange reis.

14. Toen namen de mannen, de hoofdlieden, van hun reiskost, het aangeboden brood in hun handen, om het beter te beschouwen, en zagen dat het hard en beschimmeld was, en lieten zich ook bedriegen door de andere woorden van de afgezanten, en zij vroegen het de mond van de HEERE, naar bewijze van Urim door de priester (Num.27: 21), niet 1) om alzo te ontdekken of het hun voorgespiegelde wel waar was, en of zij zich tot een verbond met hen zouden mogen inlaten.

1) Niet dit was hun zonde, dat zij met de Gibeonieten een verbond sloten. Immers met volken buiten Kanaän gelegen mochten zij het doen. Alleen omtrent de Kanaänieten hadden zij het bevel, om deze uit te roeien. De Gibeonieten nu werden door Jozua en de oudsten beschouwd als buiten Kanaän wonende. Maar dit was hun zonde, en daarom wordt het ook hier vermeld dat zij dit verbond sloten, zonder de mond van de Heere om raad te hebben gevraagd. Zij vertrouwden zichzelf zeer goed en lieten zich misleiden door de huichelachtige woorden van de Gibeonieten..

15. En Jozua maakte vrede met hen, en hij maakte een verbond met hen, 1) dat hij hen niet zou uitroeien, zoals de overige Kanaänieten, maar dat hij hen bij het leven behouden zou; en de oversten van de vergadering zwoeren hun, dat zij hun leven zouden sparen.

1) In het Hebreeuws Lahem, d.i. ten gunste van hen..

2) Het is altijd een grote misslag van het mensdom geweest, het licht van eigen verdoemd verstand te volgen, zonder het de mond van de Heere te vragen, of de door Hem gegeven bevelen in acht te nemen. Dit is de noodlottige wortel geweest van alle dwalingen en van alle ellenden waartoe en waarin de mensen vervallen zijn (Jos 9: 15)..

Deze geschiedenis waarschuwt de gemeente van de Heere te allen tijde voor de list en de vermomming van de wereld, die dikwijls, waar het haar voordelig is, een vreedzame erkenning en opneming zoekt in het rijk van God..

Het is een zondige liefde, wanneer zij zonder onderzoek en zonder standvastige waakzaamheid evenzo vertrouwt als zij in Christus vertrouwen kan stellen. En toch zijn liefde en vertrouwen één en liefde en wantrouwen in tegenspraak met elkaar. Hoe zijn dus vertrouwende liefde en zedelijk wantrouwen met elkaar te verenigen? Juist zoals de Christen de liefde tot zichzelf verenigt met het wantrouwen jegens zichzelf. Wie anderen wantrouwt en niet zelf, zondigt tegen de naaste, en alleen hij kan een zedelijk wantrouwen jegens anderen hebben, die zichzelf wantrouwt, maar des te meer de liefde in God en Christus vertrouwt. Wanneer de Christen zichzelf wantrouwt, kan hij eerst op de rechte wijze anderen wantrouwen; namelijk door immer te waken over zijn zondig hart, en het doorbreken van de boze neigingen altijd te vrezen. Zo moet hij altijd op zijn hoede zijn, dat hij niet valt; hij weet ook, dat zijn naaste, al is die ook een gelovig Christen, aan inwendige en uitwendige verzoeking blootgesteld is en vallen kan; hierdoor alleen heeft hij recht om de woorden en daden van de naaste aan het woord van God te toetsen, niet om hem met zelfbehagen te richten, maar wel om hem te vermanen, te waarschuwen, te bestraffen, en zichzelf voor verzoeking te behoeden, God biddende, "niet in verzoeking te leiden"..

Deze liefde tot de naaste te verbinden met een billijk wantrouwen behoort tot de grootste, maar voor de Christelijke wijsheid tot de onoverkomelijke moeilijkheden. Er behoort grondige mensenkennis toe, om hier niet mis te tasten; maar de Christen mag zich niet ontslaan van deze beproeving en deze behoedzaamheid, wanneer hij het goede niet in gevaar wil brengen en zichzelf aan de zwaarste zedelijke aanvechtingen wil blootstellen.

Waak, dat de wereld u niet door haar overmacht dwinge, of door zich te vermommen weer tot zich trekke. Waak en zie toe, dat er nooit valse broeders onder u zijn. Waak ook over u zelf, over uw vlees en uw hart, opdat gij niet onbedachtzaam Gods genade en gunst verdartelt. Het hart is zo arglistig, het kan zo huichelen en u door vleien tot hoogmoed aanprikken..

Deze Gibeonieten wachten niet totdat Israël hun steden belegerden, dan zou het te laat geweest zijn om een verdrag te maken; meer toen Israël nog op een afstand was, toen begeerden zij vrede. De weg om een oordeel te vermijden is met berouw tegemoet te gaan. Laat ons deze Gibeonieten volgen en vrede met God zoeken in het kled van de vernedering, in heilige bekommring, in ootmoed. Dan zal onze ongerechtigheid ons niet in het verderf storten. Laat ons, dienstknechten van Jezus, onze gezegende Jozua, een verbond met Hem en het Israël van God maken, en wij zullen leven, eeuwig leven..

II. Vs.16-27. Toen drie dagen later, bij het voorttrekken naar Gibeon, het bedrog van de Gibeonieten aan het licht kwam, werd weliswaar de met een eed bezworen belofte gebonden, dat zij niet gedood werden; tot straf van hun bedrieglijke handelwijze werden zij echter veroordeeld om ten eeuwigden dage houthakkers en waterdragers voor de vergadering bij het heiligdom van de Heere te zijn.

16. En het gebeurde na drie dagen, nadat zij het verbond met hen gemaakt hadden, zo hoorden zij, dat zij hun burenen waren, en dat zij in het midden van hen woonden, in het beloofde land, binnen de grenzen.

17. Want toen de kinderen van Israël, twee dagen na het in vs.1-15 gebeurde, voortgingen, om het land verder in bezit te nemen, zo kwamen zij, na een mars van zeven of acht uur zuidwaarts, op de derde dag in hun steden: hun steden nu waren Gibeon, Chefir, en Beëroth, en Kirjath-Jearim (vs.3).

18. En de kinderen van Israël sloegen ze niet, toen zij uit de mond van een tweede hun tegemoet gezonden gezantschap (vs.22) vernamen, dat dit dezelfde steden waren, waaruit de boden drie dagen te voren bij hen geweest waren, omdat de oversten van de vergadering hun gezworen hadden bij de HEERE, de God van Israël; daarom mopperde de gehele vergadering tegen de oversten, omdat zij bij het voorttrekken naar die vier steden niet toelieten daarmee te handelen zoals zij met Ai gedaan hadden (hoofdstuk 8: 24,27).

19. Toen zeiden al de oversten tot de gehele vergadering: Wij hebben hun gezworen bij de HEERE, de God van Israël; daarom kunnen wij hen niet aantasten.

20. Dit zullen wij hun doen, om het goddelijk vonnis van de verwerping over alle Kanaänieten, waarvan zij niet bevrijd mogen worden, te voltrekken; zij zullen onze knechten zijn, maar verder zullen wij niet gaan; dat wij hen bij het leven behouden, opdat wanneer wij hen uitroeien, geen grote toorn, geen goddelijk strafgericht over ons zij, omwille van de eed, die wij hun gezworen hebben, die wij anders schandelijk zouden breken.

21. Verder zeiden de oversten tot hen, tot de kinderen van Israël, daar deze zich niet tot zwijgen wilden doen brengen: Laat hen leven, en laat dit hun straf zijn, laat ze houthakkers en waterputters zijn van de gehele vergadering, zoals de oversten tot hen gezegd hebben; dat komt geheel overeen met hetgeen wij, de oversten hun hebben toegestaan; want zij hebben zichzelf aangeboden onze knechten te willen zijn (vs.11 9.11) en ten gevolge van dit hun woord hebben wij het verbond met hen gemaakt.

Dat de oversten goed gehandeld hebben door zo hun gezworen eed gestand te doen, bewijst de geschiedenis in 2 Samuel .21: 1vv.. Daar zij iets beloofd hebben, dat streed tegen de letterlijke zin van het goddelijk gebod, zo vereffenen zij de moeilijkheid, in zo verre dit mogelijk was zonder hun eed te schenden, daardoor, dat zij de Gibeonieten tot slaven van het heiligdom maakten (vs.23,27). Hierdoor was de ban op dezelfde wijze aan hen volbracht, als aan het zilver en goud van Jericho, dat tot de schat van de Heere moest komen (hoofdstuk 6: 19), omdat nu de Gibeonieten hun heidendom vaarwel zeggen, en de dienst van de ware God,

die zij (vs.9), hoewel op onoprechte wijs hadden beleden, moesten aannemen, krijgt hun verschoning enige overeenkomst met het sparen van Rachab en haar huis (De 23: 8). Zijn woord te houden is trouw omtrent de waarachtige God, en een nabootsing van zijn eigen voorbeeld. Deze plicht van trouw in het houden van het gegeven woord maakt ook een andere plicht noodzakelijk, namelijk om zeer voorzichtig te zijn bij het beloven; in alle gevallen, waarin de drang van de omstandigheden niet toelaat een bepaalde belofte te doen, eist de plicht van liefde en voorzichtigheid, zowel als die van waarheid, de belofte slechts onder zekere voorwaarden te geven. Heeft men echter eenmaal een belofte onbepaald gegeven, dan kan later, wanneer men de schadelijkheid van het volbrengen van de belofte inziet, dit alleen daardoor opgeheven worden, dat degene, aan wie beloofd is, van zijn recht afstand doet. Anders wordt de zaak, wanneer iemand iets belooft, waardoor hij aan anderen onrecht doet, en dat later eerst inziet, zoals de belofte van de wijzen uit het oosten aan Herodes (MATTHEUS.2: 16). Is datgene, wat men beloofd heeft, openbare zonde, dan mag het ook, al is het met een eed bekrachtigd, niet volbracht worden. Zo verkeerde Herodes in grote dwaling toen hij meende, dat hij de belofte aan de dochter Salóme gedaan, niet mocht breken, en Johannes ter dood liet brengen (MATTHEUS.14: 6vv.). Hij moest zijn belofte verbroken hebben; had hij dat gedaan, dan was zijn enige zonde geweest, dat hij in overijling een belofte had gedaan, en lichtvaardig een eed had gezworen; het verbreken van dat woord zou geen nieuwe zonde geweest zijn, maar eigenlijk de straf voor zijn eerste zonde, waarvan hij zich met berouw en boetedoening had moeten onderwerpen. Daarentegen is het vervullen van het gegeven woord een nieuwe nog ergere zonde dan de eerste, daar deze slechts plaatsvindt in de overijling van een ogenblik..

De Gibeonieten staan als schuldigen tegenover de Israëlieten, en zij onderworpen zich gaarne aan het lot, dat hun wordt toegezegd. Zij worden verdeeld ver de steden van de priesters en Levieten, en hun eigen steden vallen de stammen Juda en Benjamin ten deel. Maar zij geven zich op genade en ongenade aan Israël over. Zo staan wij ook tegenover onze Heere Jezus Christus als schuldigen en bedriegers. Het betaamt ons evenzeer, om ons op genade en ongenade over te geven aan onze Heere, en ons lot geheel in Zijn hand te stellen, dan eerst zullen wij het leven behouden, dat wij verbeurd hebben, daar ook over ons de ban van de veroordeling is uitgesproken, om onze zonde..

Moeten wij zijn Kruis dragen, Zijn juk torsen, bij Zijn altaar dienen, geen nood: het is beter een dorpelwachter te zijn in het huis van de Heere, dan te wonen in de tenten van de goddelozen (Psalm 84: 11). Zij het onze bede: "Heere, geef mij de laatste plaats in uw Heiligdom."

Ofschoon zij, volgens het verdrag, aan de Gibeonieten het leven toestaan, toch hebben zij niet meer dan voor de helft het verbond gehouden. Want terwijl aan de Gibeonieten een algehele ongedeerde toestand was toegezegd, wordt hun nu de vrijheid, die dierbaarder is dan het leven zelf, ontnomen. Waarom wij vermoeden, dat Jozua met de overigen, evenals het een twijfelachtige en dubbelzinnige zaak gold, een middenweg heeft uitgedacht, opdat de eed niet geheel en al ijdel zou zijn. Een voorname oorzaak van dit plan zal wel zijn geweest, om de menigte te behagen; omdat zij het echter tegen hun zin hebben geduld wat hun door de Gibeonieten was voorgehouden, hebben zij hun list gewroken, opdat het niet straffen ervan,

hun moedwil niet zou vermeederen. Verder was het een harde toestand om niet slechts tot slaafse dienst geprest te worden, maar ook van hun huizen te worden weggevoerd, om een zwervend en dwalend leven te leiden. De vernederende en niet minder moeilijke dienst van knechten wordt hun opgelegd. Maar het allerzwaarste was hout te hakken en water te putten, overal waar het God zou behagen Zijn woning te plaatsen..

Op het standpunt van het strengste recht hadden Jozua en de oudsten de eed aan de Gibeonieten niet hoeven te houden, het verbond hadden zij kunnen verbreken, omdat het op listige wijze was afgedwongen en zij tot de Kanaänieten behoorden. Calvijn rekent het de oudsten tot zonde toe, dat zij de eed hebben gehouden. Ons inziens pleit echter de geschiedenis in 2 Samuel .21 in hun voordeel..

22. En Jozua, om terstond uit te voeren, wat de oversten zo even aan de vergadering hadden voorgesteld, om hun gemor te doen ophouden, riep hen, de boden van de Gibeonieten, die hem aan de grensscheiding van de vier steden tegemoet waren gekomen, en nu pleitten op de belofte, die hun was gedaan (vs.18), waarschijnlijk dezelfde mannen die het bedrog (vs.4vv.) hadden gepleegd, en sprak tot hen, zeggende, zodat de gehele vergadering het kon horen: waarom hebt gij ons bedrogen, zeggende: wij zijn zeer ver van u gevestigd, daar gij in het midden van ons woont?

23. Nu dan, hoort aan de straf, die gij door uw bedrog u berokkend hebt, vervloekt zijt gij! De verachtelijkste diensten zult gij ons bewijzen, en onder u zullen niet afgesneden 1) worden knechten, noch houthouwers, noch waterputters, in het huis van mijn God.

Terwijl Jozua met deze woorden het vonnis over de Gibeonieten in letterlijke overeenstemming brengt met de over Kanaän uitgesproken vloek van Noach (Genesis9: 25vv.) richt hij zijn handelingen en zijn woorden, niettegenstaande de overijling aan de ene, en het bedrog aan de andere zijde nog zo in, dat hij Gods Woord letterlijk volgt. Ten gevolge van hun ondergeschikte stelling tegenover de kinderen van Israël, waren de Gibeonieten voor Israël niet meer gevaarlijk, en al waren zij dan ook niet uitgeroeid, toch was het doel van God met die uitroeiing ook op deze wijze bereikt, want er bestond geen vrees, dat die tot slavernij gebrachte bevolking van Gibeon het volk van God tot afgodendienst zou verleiden; nee, zij zelf kwamen nu onder de adem van de ware Godsverering, die er velen levend maakte tot behoud van hun ziel..

1) De bedoeling is, dat de Gibeonieten voor altijd verbonden zouden zijn aan de dienst van de Tabernakel, daar de nederigste diensten zouden vervullen. De vloek van Noach over Cham wordt in hen treffend vervuld..

24. Zij dan antwoordden Jozua, en zeiden: Omdat het aan uw knechten zeker was te kennen gegeven, dat de HEERE, uw God, zijn knecht Mozes geboden heeft, dat Hij u al dit land geven, en a) al de inwoners van het land voor uw aangezicht verdelgen zou, zo vreesden wij ons leven zeer voor uw aangezichten; daarom hebben wij deze zaak gedaan, tot ons behoud.

a)Deuteronomium 7: 1,2; 20: 16vv.

25. En nu, zie, wij zijn in uw hand; doe, zoals het goed en zoals het recht is in uw ogen ons te doen; 1) wij willen gaarne de geringste van uw knechten zijn, wanneer wij maar het leven mogen behouden en onder u kunnen blijven wonen.

1) De Gibeonieten hebben niets in te brengen tegen hun lot. Zij billijken het volkomen, nu hun het leven nog wordt toegestaan..

26. Zo deed hij hun also, als hij in vs.23 had aangekondigd, en hij verlostte hen op deze wijze van de hand van de kinderen van Israël, dat zij hen niet dood sloegen.

27. Alzo gaf¹) hen Jozua over op die dag tot houthouwers en waterputters van de vergadering, en dat niet voor geringe huiselijke diensten in de woningen van de Israëlieten, maar tot het altaar van de HEERE, opdat zij water zouden aandragen voor het koperen wasvat, dat in het voorhof van de tempel stond (Ex.30: 17vv.), en het hout gereed maken voor het heilige vuur, dat bestendig op het altaar moest branden (Lev.26: 2vv.) tot deze dag toe, en in alle volgende dagen, aan de plaats, die Hij, de Heere, overeenkomstig Zijn belofte, in Deuteronomium 12: 4vv. gedaan, verkiezen zou²) tot een blijvende plaats voor Zijn Heiligdom (hoofdstuk 18: 1, 1 Koningen .9: 20 Ezra 8: 22).

1) Hierdoor ontvangen zij later de naam van Nethinim, d.i. gegevenen. Ook Josefus spreekt over hen als over hen, die tot de laagste diensten werden gebruikt. Hun steden kwamen in het bezit van Benjamin en Juda. Zij werden verspreid over alle landstreken van Palestina. Overal waar Priesters en Levieten woonden, vond men ook Gibeonieten..

2) Die Hij verkiezen zou. Hieruit blijkt duidelijk, dat dit boek geschreven is vóór de vaststelling van de plaats, waar het Heiligdom van de Heere voorgoed zou worden opgericht, dus vóór de Tempelbouw..

HOOFDSTUK 10.

OVERWINNING VAN JOZUA OP DE AMORIETEN.

I. Vs.1-15. Koning Adoni-Zedek van Jeruzalem verbindt zich met vier andere koningen, en trekt op tegen de stad Gibeon, om die te straffen wegens het verbond, dat zij met de kinderen van Israël gesloten hebben, en aan de verdere overwinningen van deze laatsten een einde te maken. Door de Gibeonieten te hulp roepen, trekt Jozua op naar Gilgal, valt de vijanden onverwachts aan, en slaat hen in een grote slag; terwijl deze nu in grote wanorde vluchten, en op den weg tussen Hoog- en Laag Beth-horon ingesloten zijn, en door een vreselijke hagelslag worden overvallen, bidt Jozua in vast geloofsvertrouwen tot de Heere dat de zon niet eerder zal ondergaan en de nacht niet eerder zal invallen, voordat het werk van de dag is volbracht, en de gehele legermassa van de vijanden is vernietigd. Dit gebed wordt verhoord, de zon staakt werkelijk haar loop, en daardoor heeft Jozua behoorlijk de tijd, om de nederlaag van de Amorieten te voltooien.

1. Het geschiedde nu, toen Adoni-Zedek, 1) de koning van Jeruzalem, 2) (1 1/4 Duitse mijl zuidoostelijk van Gibeon) gehoord had, dat Jozua Al ingenomen en haar verbannen had (hoofdstuk 8), en aan Al en haar koning zo gedaan had, zoals hij aan Jericho en haar koning gedaan had (hoofdstuk 6), en dat de inwoners van Gibeon vrede met Israël gemaakt hadden, en in diens midden waren, bij het door hen veroverd gebied waren ingelijfd (hoofdstuk 9).

1)Adoni-Zedek = Heer van de gerechtigheid, bijna dezelfde naam als Melchizedek = Koning van de gerechtigheid (Genesis14: 18). Beide zijn titels, die de koningen van de Jebusieten aannamen, evenals de koningen van Egypte zich Farao noemden (Ge 41: 46)..

2) Hier wordt voor de eerste maal de stad, die in Genesis14: 18 eenvoudig Salem genoemd wordt, Jeruzalem, d.i. vredestiting, vredestad geheten. De laatste was haar eigenlijke naam, de eerste was een verkorte naam. Daarnaast heette zij ook naar haar bewoners, de Jebusieten Jebus (Richteren 19: 10vv.). Voor de topografie of plaatsbeschrijving van Jeruzalem: "Jos 15: 63". Op de zuidwestelijk gelegen heuvel Sion had de stad een zeer sterke burcht (2 Samuel .5: 6). Om deze reden vermeende de koning van Jeruzalem, dat hij er bijzonder toe geroepen was, iets tegen de kinderen van Israël te wagen, te meer daar hij nu van zo nabij door hen werd bedreigd..

2. Zo vreesden zij, Adoni-Zedek en zijn volk, zeer, dat de macht en de heerschappij van Israël zich al meer en meer zou uitbreiden, en dat ook zij, als onmiddellijk daaraan grenzende, onderworpen zouden worden; want Gibeon was een grote stad, als een van de koninklijke steden; een hoofdstad met een eigen koning; ja zij was groter dan Ai, dat slechts 12.000 inwoners telde (hoofdstuk 8: 25), en al haar mannen waren sterk. Had nu deze aanzienlijke en krijgshaftige vrijstaat het niet gewaagd tegenstand te bieden, dan was dit nog minder van andere steden te verwachten, als er niet een beslissende strijd werd gewaagd, waarin de verschillende volken zich verbonden, om daardoor met verenigde krachten een overwinning te behalen, waardoor de moed van de andere volken weer aangewakkerd kon worden.

3. Daarom zond Adoni-Zedek, koning van Jeruzalem, tot Hoham, de koning van Hebron, 7 of 8 uur ten zuiden van Jeruzalem (Ge 23: 20), en tot Pir-am, de koning van Jarmuth, ongeveer 4 uur zuidwestelijk van Jeruzalem, en tot Jaffa, de koning van Lachis, 8 of 9 uur, en tot Debir, de koning van Eglon, 3/4 uur oostelijk van Lachis, zeggende:

4. Komt op tot mij en helpt mij, dat wij Gibeon, als straf dat het onze zaak heeft verlaten (hoofdstuk 9: 2), slaan; omdat zij vrede gemaakt heeft met Jozua en met de kinderen van Israël. 1)

1) Niet alleen om Gibeon te straffen roept Adoni-Zedek die andere koningen op, maar ook om Jozua tegen te houden, om ware het mogelijk, paal en perk te stellen aan diens overwinningen..

De strijd tegen Gibeon zou in de grond van de zaak een strijd tegen Jozua zijn. Zo moest Adoni-Zedek zelf de oorzaak worden en zelf aanleiding geven, om in strijd te komen met het volk van Israël en moest hij dientengevolge verslagen worden door eigen toedoen..

5. Toen werden verzameld en kwamen op, in de nabijheid van Jeruzalem, om vandaar naar het gebergte ten noordwesten te trekken, vijf koningen van de Jebusieten en Amorieten, de koning van Jeruzalem, de koning van Hebron, 1) de koning van Jarmuth, de koning van Lachis, de koning van Eglon, zij en al hun legers; en zij belegerden Gibeon, en vochten tegen haar.

1) Hebron wordt nu genoemd el-Khalil, d.i. vriend van God, omdat Abraham daar had gewoond. Toen was het een stad van de Enakieten. Jarmuth en Eglon waren gelegen in het dal van Juda..

6. De mannen nu van Gibeon zonden tot Jozua, in het leger te Gilgal (Jos 8: 35" en "Jos 9: 6), zeggende: Trek uw handen niet af van uw knechten, die zich aan uw heerschappij hebben onderworpen, en nu ook recht hebben op uw bescherming, kom haastig tot ons, en verlos ons, en help ons; want al de koningen van de Jebusieten en de Amorieten, die op het gebergte van Juda en in de laagte wonen, hebben zich tegenons verzameld.

Wel een bewijs, dat een verbond ook bij de heidense volken voor heilig werd gehouden. Waar Jozua met hen een verbond had gesloten, daar nemen zij uit kracht van dit verbond vrijmoedigheid, om tot hem te gaan en van hem bescherming te vragen. Al hebben zij trouweloos gehandeld, toch zijn zij ervan overtuigd, dat Jozua hen niet in de steek zal laten. Hoeveel te meer mag een gelovige ziel zich verlaten op de trouw van Jehova-Jezus, die met hem een eeuwig Verbond heeft opgericht..

7. Toen trok Jozua, hun verzoek inwilligende, omdat hij zich verplicht meende te zijn zijn bondgenoten te beschermen, bovendien daarin versterkt, daar hij de Heeredoor de priester met de Uriem had gevraagd (Num.7: 21), om niet ten tweede male, zoals in hoofdstuk 9: 14 een verkeerde stap te doen, op van Gilgal, hij en al het krijgsvolk met hem, en alle strijdbare helden van de twee en een halve stam (hoofdstuk 4: 21).

Jozua wilde zijn nieuwe vazallen niet verlaten. Hun vertrouwen op hem is hem een reden te meer om te velde te trekken. De grootste verplichting ligt in hem, aan wie men zijn hele vertrouwen schenkt; dit vertrouwen teleur te stellen zou hard en wreed zijn. Hoe veel te minder zal onze ware Jozua ons vertrouwen en ons geloof teleurstellen. O mijn Heiland, indien wij de boden van ons geloof, onze gebeden naar U, naar uw Gilgal opzenden, dan verplicht Uw genade U tot verlossing; nooit is een ziel teleurgesteld die op U vertrouwde: wij mogen tekortkomen in ons vertrouwen, maar ons vertrouwen kan niet beschaamd worden..

8. Want de HEERE had tot Jozua gezegd 1) Vrees u niet voor hen, de vijf verbonden koningen, want Ik heb ze in uw hand gegeven; niemand van hen zal voor uw aangezicht bestaan, zal u het hoofd kunnen bieden.

1) Het is twijfelachtig of God Jozua is verschenen, voordat hij een voet verzette, en Jozua op Zijn bevel zich heeft gewapend en uit Gilgal is getrokken, of dat Hij hem heeft verzekerd van een goede afloop, nadat deze zich reeds ten strijde had toegerust. Mij komt het voor, dat Jozua niet overhaast, zodra hij gevraagd werd, zonder God om raad te vragen, is opgetrokken, maar dat hij, nadat hij van Diens wil zekerheid had verkregen, de wapens gezwind en vlug heeft opgenomen. Voornamelijk, omdat hij onlangs, wegens al te grote overijling was gestraft, is het vermoeden juist, dat hij niets in deze dubbelzinnige zaak heeft gedaan, dan op uitdrukkelijk bevel van God. Op de arme Gibeonieten ziet God in genade neer, daar hij niet duldt, dat zij van de hulp van de Zijnen beroofd worden. Verder moedigt Hij het vertrouwen van Jozua op de overwinning aan, dat Hij ze hem in handen zal geven, omdat God ons des te scherper aanzet, door te beloven, dan door te bevelen om onze plicht te doen, ofschoon wat Hij aan één belooft, op allen betrekking heeft. Maar eershalve wordt dit in het bijzonder Jozua toegevoegd, wat hij vervolgens op zijn leger moet overbrengen. Want niet tot allen zonder onderscheid heeft Hij van den hemel gesproken, maar slechts zijn uitnemende profeten heeft hij met dit voorrecht vereerd. Verder is het de kennis overwaardig, dat Jozua de belofte van God niet heeft misbruikt, door zich aan traagheid over te geven, maar des te krachtiger zich heeft aangegord, nadat hij van een gelukkige uitkomst was verwittigd. Velen nu, terwijl zij roemen op hun geloof, worden door een verkeerde gerustheid lui en traag. Hij hoort, dat hij de overwinning zal verkrijgen: opdat hij haar verkrijge, loopt hij snel tot de strijd. Want hij weet, dat hem een gelukkige uitkomst was geopenbaard, niet om hem trager en minder ijverig te maken, maar opdat hij met des meer ijver zou arbeiden. Hierdoor kwam het dat hij de vijanden tegen hun verwachting in heeft gevangen genomen..

8. Want de HEERE had tot Jozua gezegd 1) Vrees u niet voor hen, de vijf verbonden koningen, want Ik heb ze in uw hand gegeven; niemand van hen zal voor uw aangezicht bestaan, zal u het hoofd kunnen bieden.

1) Het is twijfelachtig of God Jozua is verschenen, voordat hij een voet verzette, en Jozua op Zijn bevel zich heeft gewapend en uit Gilgal is getrokken, of dat Hij hem heeft verzekerd van een goede afloop, nadat deze zich reeds ten strijde had toegerust. Mij komt het voor, dat Jozua niet overhaast, zodra hij gevraagd werd, zonder God om raad te vragen, is opgetrokken, maar dat hij, nadat hij van Diens wil zekerheid had verkregen, de wapens gezwind en vlug heeft opgenomen. Voornamelijk, omdat hij onlangs, wegens al te grote overijling was gestraft, is

het vermoeden juist, dat hij niets in deze dubbelzinnige zaak heeft gedaan, dan op uitdrukkelijk bevel van God. Op de arme Gibeonieten ziet God in genade neer, daar hij niet duldt, dat zij van de hulp van de Zijnen beroofd worden. Verder moedigt Hij het vertrouwen van Jozua op de overwinning aan, dat Hij ze hem in handen zal geven, omdat God ons des te scherper aanzet, door te beloven, dan door te bevelen om onze plicht te doen, ofschoon wat Hij aan één belooft, op allen betrekking heeft. Maar eershalve wordt dit in het bijzonder Jozua toegevoegd, wat hij vervolgens op zijn leger moet overbrengen. Want niet tot allen zonder onderscheid heeft Hij van den hemel gesproken, maar slechts zijn uitnemende profeten heeft hij met dit voorrecht vereerd. Verder is het de kennis overwaardig, dat Jozua de belofte van God niet heeft misbruikt, door zich aan traagheid over te geven, maar des te krachtiger zich heeft aangejord, nadat hij van een gelukkige uitkomst was verwittigd. Velen nu, terwijl zij roemen op hun geloof, worden door een verkeerde gerustheid lui en traag. Hij hoort, dat hij de overwinning zal verkrijgen: opdat hij haar verkrijge, loopt hij snel tot de strijd. Want hij weet, dat hem een gelukkige uitkomst was geopenbaard, niet om hem trager en minder ijverig te maken, maar opdat hij met des meer ijver zou arbeiden. Hierdoor kwam het dat hij de vijanden tegen hun verwachting in heeft gevangen genomen..

9. Alzo kwam Jozua snel, zonder dat de koningen dit vermoedden tot hen, de Gibeonieten; de gehele nacht door was hij van Gilgal opgetrokken, en had de mars van 7 à 8 uur reeds bij het aanbreken van de dag afgelegd.

10. En de HEERE verschrikte hen, toen de slag zou beginnen, voor het aangezicht van Israël; een vreselijk onweer kwam op (Psalm 18: 44vv.; 144: 6), en hij, Jozua, sloeg hen met een grote slag te Gibeon, en vervolgde hen, toen zij in de richting naar het noordwesten naar het gebergte van Efraïm vluchtten op de weg, waar men naar Beth-horon, langs de bergengte, die tussen Hoog- en Laag-Horon ligt, opgaat, en sloeg hen, aan die zijde van de bergengte, hen in een zuidelijke richting vervolgende, tot Azéka en vandaar zuidwestelijk tot Makkéda toe.

Vier uur noordwestelijk van Gibeon ligt op de rug van het gebergte Efraïm de dubbele stad Beth-horon (1 Kronieken 8: 14); de bovenstad op een moeilijk te bestijgen hoogte, de benedenstad een uur westwaarts vandaar op een lage bergrug. De weg tussen beiden kronkelt tussen zeer ruwe bergkloven heen; thans is de rots op vele plaatsen weggehouden, maar toen was de weg uiterst moeilijk te gaan. De weg wordt zowel de opgang naar Beth-horon, als de afgang naar Beth-horon genoemd, en leidde van Gibeon naar de westelijke vlakte; daarom kozen de vluchtelingen dezen weg, maar eer zij in veiligheid waren, waren zij door de verder te verhalen gebeurtenissen bijna geheel verslagen..

10. En de HEERE verschrikte hen, toen de slag zou beginnen, voor het aangezicht van Israël; een vreselijk onweer kwam op (Psalm 18: 44vv.; 144: 6), en hij, Jozua, sloeg hen met een grote slag te Gibeon, en vervolgde hen, toen zij in de richting naar het noordwesten naar het gebergte van Efraïm vluchtten op de weg, waar men naar Beth-horon, langs de bergengte, die tussen Hoog- en Laag-Horon ligt, opgaat, en sloeg hen, aan die zijde van de bergengte, hen in een zuidelijke richting vervolgende, tot Azéka en vandaar zuidwestelijk tot Makkéda toe.

Vier uur noordwestelijk van Gibeon ligt op de rug van het gebergte Efraïm de dubbele stad Beth-horon (1 Kronieken 8: 14); de bovenstad op een moeilijk te bestijgen hoogte, de benedenstad een uur westwaarts vandaar op een lage bergrug. De weg tussen beiden kronkelt tussen zeer ruwe bergkloven heen; thans is de rots op vele plaatsen weggehouden, maar toen was de weg uiterst moeilijk te gaan. De weg wordt zowel de opgang naar Beth-horon, als de afgang naar Beth-horon genoemd, en leidde van Gibeon naar de westelijke vlakte; daarom kozen de vluchtelingen dezen weg, maar eer zij in veiligheid waren, waren zij door de verder te verhalen gebeurtenissen bijna geheel verslagen..

11. Het gebeurde nu, toen zij voor het aangezicht van Israël vluchtten, zijnde in de afgang van Beth-horon, en bovendien veel moeite hebbende om over de bergpas heen te komen, zo wierp de HEERE, omdat het onweer (vs.10) al gedurig opzette, grote hagelstenen als stukken ijs, zoals in Openbaring 16: 21 genoemd worden, op hen van de hemel, tot Azéka, waar zij heen vluchtten (vs.10), toe, dat zij door hagelstenen stierven: terwijl de hagelstenen hun vervolgers, die zich buiten het bereik van het onweer bevonden niet schaadden; daar waren er meer, die door de hagelstenen stierven, dan die de kinderen van Israël met het zwaard doodden, ten teken dat de Heere zelf tegen de Kanaänieten streed, en hun ondergang bereidde; want de ongerechtigheid van de Amorieten was nu volkomen (Genesis 15: 16).

12. Toen sprak Jozua, op de hoogte staande waarop Hoog-horon ligt, de vijanden snel vluchtende voor hem, in het zuidoosten van de zon, die boven Gibeon stond, aan de ene zijde, en de ondergaande maan in het westen boven het dal Ajalon aan de andere zijde, biddende tot de HEERE, ten dage dat de HEERE de Amorieten aan het oordeel van de verwoesting, voor het aangezicht van de kinderen van Israël in hun handen en in hun macht overgaf, en zei, 1)gedreven door de Heilige Geest, die hem tevens betuigde, dat hetgeen hij nu zou zeggen naar de wil van God zou zijn, en zeker door de Heereverhoord zou worden, voor de ogen van de Israëlieten: Zon, sta stil te Gibeon, en gij maan, in het dal van Ajalon! 2)

1) Wij achten de indeling van het vers beter als na "zei" de dubbele punt wordt geplaatst, zodat wij lezen: Toen sprak Jozua tot de Heere, toen de Heere de Amorieten voor het aangezicht van de kinderen van Israël overgaf en zei: Voor de ogen van de Israëlieten, sta gij o zon stil te Gibeon, en gij maan, in het dal van Ajalon! omdat men wel iets zegt voor de oren van iemand, maar niet voor iemands ogen. Het schijnen van de zon en maan kon wel plaatshebben voor de ogen van Israël..

Wat de zaak zelf betreft, is het onweersprekelijk waar, dat Jozua met deze woorden bedoeld heeft, van de Heere te vragen, dat de dag door Hem werd verlengd en zo lang totdat hij de vijanden geheel had vernietigd. Dit wil echter niet zeggen, dat de zon niet van haar plaats week, noch de maan, maar dat de zon zo lang heeft geschinen, als nodig was, en in dit geval, omtrent een gehele dag (vs.13, een dag van 12 uur..

Op velerlei wijze heeft men getracht deze zaak met de resultaten van de wetenschap overeen te brengen. Ook is van zeer gelovige zijde de verklaring gegeven, dat Jozua hier bedoeld heeft, dat de zon voor het aangezicht van Israël helder aan de hemel bleef staan, zodat zij niet

verduisterd werd door de hagelbui (Prof. Rutgers, Sr.), maar hiertegen strijdt uitdrukkelijk het slot van vs.13..

2) Omdat de Heilige Schrift ons niet wil onderwijzen in de sterrenkunde, natuurkunde en andere onder het gebied van de menselijke onderzoekingen staande wetenschappen, maar alleen de openbaring van het heil in God bevat, daarom vindt men in de Bijbel dezelfde uitdrukking, waarvan wij ons in het dagelijkse leven bedienen, wanneer wij spreken van de op- en ondergang van de zon, ofschoon die beiden in de werkelijkheid niet bestaan, en de aarde zich om de zon beweegt. Ogenschijnlijk heeft het tegendeel plaats. Of nu Jozua zich alleen naar het ogenschijnlijke uitdrukt, evenals wij het nog dagelijks doen, of dat hij inderdaad gemeend heeft, zoals eeuwenlang alle mensen dit gedacht hebben, dat de zon om de aarde draaide, en zij zich op zijn bevel niet verder op haar loopbaan moest voortbewegen, dat is op zichzelf geheel onverschillig voor ons. In het laatste geval is zijn gebed zo uitgesproken, als hij het begreep, en de goddelijke verhoring had plaats zoals de zaak werkelijk is, dat namelijk de aarde in haar draaiing om haar as enige tijd opgehouden werd, maar niet dat de beweging om de zon ophield. Deze plaats beslist also geenszins ten gunste van het wereldstelsel van Ptolomeüs tegenover dat van Copernicus, waarvan het eerste leert, dat de zon met de sterren in 24 uur van het oosten naar het westen rondom de aardbol loopt. Het stelsel van Copernicus daarentegen leert, dat de zon stilstaat, en dat de aardbol in 24 uur van het westen naar het oosten om haar as draait, en zich tegelijk voortbeweegt om de zon en in 365 1/4 dag de gehele omloop om dat hemellichaam volbrengt, terwijl de maan in 29 1/2 dag om de aarde draait..

Veel is er geschreven over de wijze, waarop dit wonder werd gewrocht, en vele moeilijkheden en tegenwerpingen zijn er opgeworpen tegen het letterlijk opnemen van deze plaats. Maar de daadzaak wordt, voor zo verre wij er belang bij hebben, bevestigd door de getuigenis van God; de wijze waarop dit gebeurde ligt geheel buiten de grenzen van ons onderzoek, omdat het boven het bereik van ons begrip ligt. Is er iets te moeilijk voor de Heere? Ziedaar het antwoord op duizenden moeilijkheden, die bestrijders en tegenwerpers, onder de aangename titel van wijsgeren, te allen tijde hebben opgeworpen tegen de waarheid van God, in Zijn geschreven Woord geopenbaard. Dezelfde macht, die het uitwerksel deed plaats hebben, kon immers al de veronderstelde gevolgen voorkomen, die men eruit meent te kunnen afleiden. En dat de ongewijde geschiedenis niet van deze gebeurtenis spreekt is daardoor verklaard, dat er in die tijd ook geen heidense schrijvers geweest zijn, die bestonden pas later..

Nooit was er een dag zoals deze, noch voor, noch na deze tijd, waarop God het geloof en gebed zo vereerde, en de zaak van Israël bevorderde; nooit willigde Hij op zo wonderdadige wijze het verzoek van een mens in, of streed zo krachtig voor Zijn volk. Dit buitengewone wonder moest aan Israël de gelegenheid geven om hun overwinning te voltooien; het moest Jozua groot maken in de ogen van het gehele volk, en hem en alle Israëlieten geducht voor de omringende natiën..

Het dal Ajalon is zeker het brede en schone dal, dat tussen het stroomgebied van de Nahr el Audsche en Nahr Rubin door het heuvelachtige land aan de voet van de steile bergwand zich

uitstrekt, op welks hoogte het hoge Beth-Horon ligt, zijn wateren in de Audsheh uitstort en tegenwoordig Merdsch Ibn Omeir heet. Aan de zuidelijke bergrand daarvan ligt de nu nog bestaande Yalo, afgeleid van Ajalon (hoofdstuk 19: 42), wel te onderscheiden van het vier uur oostelijk van Acco in de stam van Zebulon gelegen Ajalon (nu Dschalun), waar de richter Elon begraven werd (Richteren 12: 12). Aan de voet van het gebergte verdeelt zich dat dal in twee takken, die in het hoogland verdwijnen, het ene naar Beëroth, het andere naar Gibeon. In de nabijheid van deze verdeling, en dus aan de voet van het steeds hoger wordende gebergte ligt het lage Beth-horon. Achter het hoge Beth-horon, daarentegen bevindt zich een hoogte, waarvan men zowel het brede dal Ajalon tot Ekron toe, als het smalle dal tot aan Gibeon kan overzien. Dat is naar alle waarschijnlijkheid de plaats, waar Jozua stond, met het aangezicht naar het zuiden gekeerd. Deze stelling van Jozua strijdt tegen die opvatting van ons verhaal, dat Jozua die woorden zou hebben gesproken, toen de zon zich reeds ten ondergang neigde en de maan opging; dan zou hij naar de ligging van de beide plaatsen veeleer gezegd hebben: "Zon, sta stil in het dal Ajalon, en gij maan, te Gibeon."

13. En de zon stond op Gods bevel stil, en de maan bleef staan, omdat God door Zijn Almacht de omwenteling van de aarde om haar as, en als een gevolg daarvan, ook de loop van de maan om de aarde deed ophouden, en beide hemellichamen niet eerder deed ondergaan, totdat zich het volk aan zijn vijanden gewroken had, en het Goddelijk ongenoegen door hun gehele uitroeiing had bewerkt. Is dit wonder van Goddelijke almacht niet geschreven in het boek van de oprechte? 1) De zon nu, die anders rustig en onophoudelijk haar loop vervolgt als een held (Psalm 19: 6), stond stil in het midden van de hemel, en haastte niet onder te gaan na een volkomen dag, 2) ongeveer 12 uur.

1) Dit boek van de oprechte, waarvan ook in 1 Samuel 1: 18 gesproken wordt, eigenlijk het boek van de oprechten of van de vromen, d.i. van het volk van Israël (De 32: 15) is een verzameling van liederen, die zeer vroeg, misschien reeds ten tijde van Mozes zijn begonnen en later gedurig voortgezet, waarin de voornaamste heldendaden worden bezongen, die in Israël ter ere van God plaatsgevonden hebben. Het was het voornaamste nationale gezangboek van het volk van God, en veel van hetgeen daarin voorkomt, en dat als een krachtige getuigenis van de werking van Gods Geest beschouwd kan worden, is later overgenomen in de canonieke boeken van het Oude Verbond, en wel bijzonder in de Psalmen, terwijl het boek zelf verloren is geraakt. Waarschijnlijk is het een voortzetting of een aanhangsel van het boek van de oorlogen van de Heere, waarvan in Num. 21: 14 gesproken wordt, een verzameling van liederen tot verheerlijking van de grote daden van de Heere aan en voor het volk van Israël, dat insgelijks tot op de tijden van Mozes terugwijst, maar later niet is voortgezet, omdat de boeken van Mozes en Jozua in de plaats kwamen. Vele uitleggers hebben gemeend, dat alles wat in vs. 12-15 gezegd wordt een woordelijke aanhaling uit het boek van de oprechten is, en dan als een dichterlijke voorstelling van de gebeurtenis moet opgevat worden. De betekenis zou dan alleen deze zijn: Jozua zou, toen hij op die hoogte stond, en de vijanden in volle vlucht voor zich zag, in heilige ijver hun gehele vernietiging wensende, zeer goed begrepen hebben, dat de dag te kort zou zijn, om dit werk te voltooien, en dat naar menselijke berekening er wel het dubbele van de tijd nodig zou zijn, om dit grote werk ten einde te brengen. Die overtuiging zou hij ingekleed hebben in de dichterlijke woorden: "Zon, sta stil te Gibeon, en gij maan in het dal van Ajalon!" waarmee hij echter

alleen zou gemeend hebben: "Heere God, verleen Gij ons door een buitengewone hulp dubbele kracht, zodat wij in één dag volbrengen kunnen, waartoe de inspanning van twee dagen nodig is; zo wij het werk heden moeten afbreken, om morgen opnieuw te beginnen, dan zou immers de vrucht van de dag van heden grotendeels weer verloren gaan; de vijanden zouden in hun schuilhoeken en in hun vaste steden terugtrekken, en wij zouden niet eens in staat zijn hen morgen verder te vervolgen". Dit gebed zou dan ook de Heere verhoord hebben, en de kinderen van Israël zouden met dubbele kracht zijn aangejord, zodat zij in een dag het werk van twee dagen konden doen en de Amorieten nog vóór de avond geheel waren vernietigd. Jozua's dichterlijke uitroep was alzo in dichtmaat geplaatst in het dichterlijke boek van de oprechte, en uit dit laatste meer uitgebreid in het boek van Jozua overgenomen, zonder daarmee juist te bedoelen, dat de zon en de maan werkelijk stil hadden gestaan; men zou dus moeten aannemen, dat men de voorstelling slechts als beeldspraak moest beschouwen. Zo is de mening van diegenen, die de woorden van Jozua slechts voor een aanhaling uit een dichtstuk houden. Elk onbevangen oordeel voelt terstond, dat deze opvatting zeer gezocht is, en geheel strijdende tegen de ongeunstelde en eenvoudige betekenis. Bovendien, wanneer men dan van een aanhaling spreken wil, zou men alleen vs.12 en het eerste gedeelte van vs.13 tot aan de woorden: "Is dat niet geschreven in het boek van de oprechte?" daaronder kunnen rekenen, en daarna de verdere woorden tot aan het einde van vs.14: "De zon nu stond stil in het midden van de hemel, en haastte zich niet onder te gaan na een volkomen dag; en er was geen dag aan deze gelijk, vóór hem noch na hem, dat de Heer de stem van een man zo verhoorde, want de Heere streed voor Israël," beschouwen als een uitdrukkelijk bewijs, dat noch het gebed van Jozua, noch de verhoring door de Heere als beeldspraak moeten beschouwd worden, maar dat alles werkelijk zo heeft plaatsgevonden, als het boek van de oprechte het vertelt. De bewering daarentegen, dat de aanhaling verder gaat dan de vraag in vs.13, en wel tot aan het slot van vs.15 is een bewering, die onmogelijk kan worden volgehouden, daar zij geheel met het gezond verstand strijdt; het wonder blijft vast en zonder tegenspraak bestaan, en laat zich niet door een kunstmatige verklaring van de tekst uit de weg ruimen..

2) Men heeft wel eens dit wonder op de een andere wijze willen verklaren door te spreken van een verlengde straalbreking, in buitengewone buigingen van licht van de ondergaande zon van de horizon, enz. Wij echter houden vol, dat hier van een wondervolle stremming van de omwenteling om haar as sprake is, die aan het oog voorkomt als een stilstand van de zon, die wordt verteld, zoals men altijd over die beweging spreekt, wanneer men zegt: de zon gaat op, of de zon gaat onder; hoewel men zeer goed weet dat dit juist niet het geval is. Wij maken alzo geen bezwaar dit wonder als werkelijk gebeurd aan te nemen, want al heeft het ook in de gehele wereldgeschiedenis zijn gelijke niet, toch heeft hetgeen in Jes.38: 8 wordt verteld, daarmee veel overeenkomst. En al is dit dan ook maar eenmaal gebeurd, toch kan ons geloof daaraan niet aan het wankelen gebracht worden, dat het onmogelijk zou zijn, dat op de onveranderlijkheid van de beweging van de sterren naar de door de Schepper van de natuur ingeplante eeuwige wetten, op welke wijze ook, zou inbreuk gemaakt worden. Die natuurwetten beschouwen wij alleen als menselijke uitdrukkingen van hetgeen wij opmerken in de gehele schepping, omdat wij geen woorden hebben, om de scheppingskrachten op een andere wijze uit te drukken, die geen sterveling kan doorgronden, noch kennen. Zou het niet vermetel zijn de Schepper van het heelal te binden aan die zogenaamde wetten, die het

schepsel in zijn wijsheid meent te kunnen doorgronden, maar die de Schepper naar goedvinden door Zijn Almacht kan wijzigen en deze schijnbare afwijking dienstbaar maken aan het heil van de mensen, tot wier verlossing Hij Zijn enige Zoon wilde geven, een wonder groter dan het stilstaan de aarde?.

Noodzakelijk was het wonder ook daarom, omdat de beide hemellichamen, de zon en de maan, door de Kanaänieten, met wie de Israëlieten nu in oorlog waren als voorname godheden, Baäl en Astharoth (De 16: 21) vereerd werden, en er nu een getuigenis voor de ogen van Israël, zowel als voor de Heidenen nodig was, die het hun duidelijk voorstelde, dat de God van Israël de levende God, de Schepper en de enige Bestuurder was van de hemel en de aarde, aan wie ook de zon en de maan moesten gehoorzamen (Ex 7: 19)..

14. En er was geen dag aan deze gelijk, vóór hem noch na hem, 1) dat de HEERE de stem van een man zo verhoorde, en liet gebeuren wat een mens gebod (vs.12): want de HEERE streed voor Israël, en wilde nu zo goedertieren zijn, dat Hij hun de wachters van de hemel ten dienste stelde.

1) Gebeurde deze gebeurtenis in het tweede jaar, nadat Jozua zijn ambt had aanvaard, wat zeer waarschijnlijk is, omdat de geschiedenissen, die in hoofdstuk 6-10 verhaald worden, niet zo spoedig op elkaar konden volgen, dat er maar enige dagen of weken tussenruimte was, dan hebben wij naar onze tijdrekening het jaar 1445 v. Chr. hier voor ons; dat is het jaar 2555 na de schepping van de wereld. Dit getal door 7 gedeeld geeft 365. Evenals nu in Daniël 9: 24vv. de daar bedoelde weken geen tijdvakken van 7 dagen, maar van 7 jaren, of zogenoemde jaarweken zijn, zo heeft de Franse godgeleerde Jean d’Espagne in zijn boek: "van de wonderen van God in de overeenstemming van de tijd" ook hier zulke jaarweken aangenomen, en daarop opmerkzaam gemaakt, dat in het jaar 2555 na de schepping, de wereld juist haar 365 jaarweken had volbracht; also het zoveelste, als het jaar gewoonlijk dagen heeft. Er was nu een jaar der jaren geëindigd, en de sabbat van dat jaar der jaren werd plechtig gevierd in de verlenging van de dag..

14. En er was geen dag aan deze gelijk, vóór hem noch na hem, 1) dat de HEERE de stem van een man zo verhoorde, en liet gebeuren wat een mens gebod (vs.12): want de HEERE streed voor Israël, en wilde nu zo goedertieren zijn, dat Hij hun de wachters van de hemel ten dienste stelde.

1) Gebeurde deze gebeurtenis in het tweede jaar, nadat Jozua zijn ambt had aanvaard, wat zeer waarschijnlijk is, omdat de geschiedenissen, die in hoofdstuk 6-10 verhaald worden, niet zo spoedig op elkaar konden volgen, dat er maar enige dagen of weken tussenruimte was, dan hebben wij naar onze tijdrekening het jaar 1445 v. Chr. hier voor ons; dat is het jaar 2555 na de schepping van de wereld. Dit getal door 7 gedeeld geeft 365. Evenals nu in Daniël 9: 24vv. de daar bedoelde weken geen tijdvakken van 7 dagen, maar van 7 jaren, of zogenoemde jaarweken zijn, zo heeft de Franse godgeleerde Jean d’Espagne in zijn boek: "van de wonderen van God in de overeenstemming van de tijd" ook hier zulke jaarweken aangenomen, en daarop opmerkzaam gemaakt, dat in het jaar 2555 na de schepping, de wereld juist haar 365 jaarweken had volbracht; also het zoveelste, als het jaar gewoonlijk

dagen heeft. Er was nu een jaar der jaren geëindigd, en de sabbat van dat jaar der jaren werd plechtig gevierd in de verlenging van de dag..

14. En er was geen dag aan deze gelijk, vóór hem noch na hem, 1) dat de HEERE de stem van een man zo verhoorde, en liet gebeuren wat een mens gebod (vs.12): want de HEERE streed voor Israël, en wilde nu zo goedertieren zijn, dat Hij hun de wachters van de hemel ten dienste stelde.

1) Gebeurde deze gebeurtenis in het tweede jaar, nadat Jozua zijn ambt had aanvaard, wat zeer waarschijnlijk is, omdat de geschiedenissen, die in hoofdstuk 6-10 verhaald worden, niet zo spoedig op elkaar konden volgen, dat er maar enige dagen of weken tussenruimte was, dan hebben wij naar onze tijdrekening het jaar 1445 v. Chr. hier voor ons; dat is het jaar 2555 na de schepping van de wereld. Dit getal door 7 gedeeld geeft 365. Evenals nu in Daniël 9: 24vv. de daar bedoelde weken geen tijdvakken van 7 dagen, maar van 7 jaren, of zogenoemde jaarweken zijn, zo heeft de Franse godgeleerde Jean d’Espagne in zijn boek: "van de wonderen van God in de overeenstemming van de tijd" ook hier zulke jaarweken aangenomen, en daarop opmerkzaam gemaakt, dat in het jaar 2555 na de schepping, de wereld juist haar 365 jaarweken had volbracht; also het zoveelste, als het jaar gewoonlijk dagen heeft. Er was nu een jaar der jaren geëindigd, en de sabbat van dat jaar der jaren werd plechtig gevierd in de verlenging van de dag..

14. En er was geen dag aan deze gelijk, vóór hem noch na hem, 1) dat de HEERE de stem van een man zo verhoorde, en liet gebeuren wat een mens gebod (vs.12): want de HEERE streed voor Israël, en wilde nu zo goedertieren zijn, dat Hij hun de wachters van de hemel ten dienste stelde.

1) Gebeurde deze gebeurtenis in het tweede jaar, nadat Jozua zijn ambt had aanvaard, wat zeer waarschijnlijk is, omdat de geschiedenissen, die in hoofdstuk 6-10 verhaald worden, niet zo spoedig op elkaar konden volgen, dat er maar enige dagen of weken tussenruimte was, dan hebben wij naar onze tijdrekening het jaar 1445 v. Chr. hier voor ons; dat is het jaar 2555 na de schepping van de wereld. Dit getal door 7 gedeeld geeft 365. Evenals nu in Daniël 9: 24vv. de daar bedoelde weken geen tijdvakken van 7 dagen, maar van 7 jaren, of zogenoemde jaarweken zijn, zo heeft de Franse godgeleerde Jean d’Espagne in zijn boek: "van de wonderen van God in de overeenstemming van de tijd" ook hier zulke jaarweken aangenomen, en daarop opmerkzaam gemaakt, dat in het jaar 2555 na de schepping, de wereld juist haar 365 jaarweken had volbracht; also het zoveelste, als het jaar gewoonlijk dagen heeft. Er was nu een jaar der jaren geëindigd, en de sabbat van dat jaar der jaren werd plechtig gevierd in de verlenging van de dag..

14. En er was geen dag aan deze gelijk, vóór hem noch na hem, 1) dat de HEERE de stem van een man zo verhoorde, en liet gebeuren wat een mens gebod (vs.12): want de HEERE streed voor Israël, en wilde nu zo goedertieren zijn, dat Hij hun de wachters van de hemel ten dienste stelde.

1) Gebeurde deze gebeurtenis in het tweede jaar, nadat Jozua zijn ambt had aanvaard, wat zeer waarschijnlijk is, omdat de geschiedenissen, die in hoofdstuk 6-10 verhaald worden, niet zo spoedig op elkaar konden volgen, dat er maar enige dagen of weken tussenruimte was, dan hebben wij naar onze tijdrekening het jaar 1445 v. Chr. hier voor ons; dat is het jaar 2555 na de schepping van de wereld. Dit getal door 7 gedeeld geeft 365. Evenals nu in Daniël 9: 24vv. de daar bedoelde weken geen tijdvakken van 7 dagen, maar van 7 jaren, of zogenoemde jaarweken zijn, zo heeft de Franse godgeleerde Jean d'Espagne in zijn boek: "van de wonderen van God in de overeenstemming van de tijd" ook hier zulke jaarweken aangenomen, en daarop opmerkzaam gemaakt, dat in het jaar 2555 na de schepping, de wereld juist haar 365 jaarweken had volbracht; also het zoveelste, als het jaar gewoonlijk dagen heeft. Er was nu een jaar der jaren geëindigd, en de sabbat van dat jaar der jaren werd plechtig gevierd in de verlenging van de dag..

II. Vs. 16-27. De vijf verbonden koningen hebben zich op hun vlucht in een hol bij Makkéda verborgen, maar worden door enige krijgslieden van Jozua in hun schuilplaats ontdekt; hij laat hun uit voorzorg in hun schuilhoek opsluiten en bewaken, opdat de vervolging van het vijandelijke leger voortgezet zou kunnen worden; maar op de dag na de slag doet hij hen voor zich brengen, en voltrekt aan hen de goddelijke ban in zijn gehele strengheid.

16. Maar die vijf koningen (vs.5) waren uit de strijd, die op de weg naar Azeka plaatshad, en toen weer in de laagte van het zuidwesten (vs.10vv.) gevlucht, en hadden zich verborgen in de bekende grote spelonk bij Makkéda.

Makkéda lag op de plaats van het huidige Summeil, een aanzienlijk dorp op een hoogte in de vlakte van Sephala; daar heeft de Hollandse luitenant Van der Velde, die in 1851 en 52 Syrië en Palestina heeft doorgereisd, en als bijlage bij het werk van de Ierse Presbyteriaanse zendeling J.L.Porter over Damascus, Palmyra, de Libanon en Hauran, een uitvoerige kaart van 8 bladen heeft uitgegeven, het bovengenoemde hol, dat Robinson niet heeft opgegeven in zijn reisbeschrijving, ontdekt..

17. En aan Jozua werd door enige van zijn krijgslieden geboodschapt, mits te zeggen: Die vijf koningen zijn gevonden, verborgen in de spelonk bij Makkéda.

18. Zo zei Jozua: Wentelt grote stenen voor de ingang van de spelonk, opdat zij niet verder vluchten, en stelt mannen daarvoor om hen te bewaren, en laat niemand van de uwen hen doen ontsnappen.

19. Maar staat gij niet stil, en houdt u niet langer met de koningen op, maar achtervolgt uw vijanden, en slaat hen in de staart, de achterblijvers die nog hier en daar in het veld rondlopen; laat hen in hun steden niet komen, want de HEERE, uw God, heeft ze in uw hand gegeven, daarom moet van de tot hiertoe verkregen zegepraal gebruik gemaakt worden, door hen in een slag te vernietigen, opdat wij later geen langduriger belegeringsoorlog met hun steden hoeven te voeren.

20. En het gebeurde, toen Jozua en de kinderen van Israël geëindigd hadden hen, ten gevolge van het wonder (vs.12vv.) met een zeer grote, bijna twee dagen geduurd hebbende slag te slaan, totdat zij geheel en al vernield waren; en dat de weinige overgeblevenen, die van hen overgebleven waren, in de vaste steden gekomen waren:

21. Zo keerde op de avond van die lange dag al het volk van de vervolging van de vijanden tot Jozua in het leger, bij Makkéda, waarheen deze, misschien na in het vs.17 ontvangen bericht met het hoofdkwartier was opgebroken, in vrede; wel behouden en onbeschadigd, zonder grote verliezen geleden te hebben; niemand had zijn tong tegen de kinderen van Israël geroerd, 1) een vijandige uitdrukking, en des te minder een eigenlijke aanval tegen hen durven wagen, zozeer waren de Amorietendoor de nederlaag van hun voornaamste koningen verschrikt; daarom konden de Israëlieten zich na de dubbeldaagse slag verheugd aan de rust overgeven.

1)Letterlijk staat er: Niet had geroerd tegen de kinderen van Israël, tegen iemand, zijn tong. De uitdrukking is ontleend aan de gewoonte van de honden, om tegen hun vijanden te bassen. Van mens noch dier hadden zij enig letsel bekomen, maar waren als volkomen overwinnaars uit de strijd teruggekeerd..

Deze uitdrukking dient daarom, om de grote genade van God aan te geven..

22. Daarna zei Jozua, eer hij op de volgende dag Makkéda zelf (vs.28) aantastte: opent de ingang van de spelonk, en brengt tot mij die vijf koningen uit die spelonk.

23. Zij nu deden alzo, terwijl zij de stenen wegwentelden, en brachten tot hem die vijf koningen uit de spelonk: de koning van Jeruzalem, de koning van Hebron, de koning van Jarmuth, de koning van Lachis, de koning van Eglon.

24. En het gebeurde, toen zij die koningen uitgebracht hadden tot Jozua, riep Jozua al de mannen van Israël, alle krijgslieden die in het leger waren, om getuigen te zijn van de volgende veelbetekenende handeling; en hij zei tot de oversten van het krijgsvolk, die met hem opgetrokken waren, naar onze wijze van uitdrukking, tot de officieren van zijn generale staf: Treedt toe, zet uw voeten op de halzen van deze koningen. 1) En zij traden toe, en zetten hun voeten op hun halzen.

1) Hierdoor heeft God willen tonen, van hoeveel gewicht Hij het uitverkoren volk maakte, omdat het een zeldzame eer was, die koningen aan hun voeten te onderwerpen..

Dit is geen wreedheid of onmenselijke behandeling, maar een zinnebeeldig gebruik, om aan het gehele volk op aanschouwelijke wijze voor te houden, hoe totaal God de Heere alle vijanden in de handen van Israël gegeven had, opdat de Israëlieten des te moediger en in de zekere verwachting van de overwinning bij de verdere ondernemingen tegen de Kanaänieten zouden strijden (vs.5)..

Van dit gebruik, dat hier voor de eerste maal op overwonnen vijanden werd toegepast, komt ook de spreekwijze: "iemand tot een voetbank van zijn voeten zetten" (Psalm 110: 1). Op dergelijke wijze treedt ook Jezus en Zijn volk met Hem, de vijf koningen: zonde; vloek van de wet; satan (of duivel, wereld en vlees); dood en hel onder de voeten.

In onze geestelijke strijd moeten wij niet tevreden zijn, wanneer wij een belangrijke overwinning behaald hebben. Wij moeten de strijd doorzetten, en de laatste overblijfsels van de zonde, wanneer zij in onze harten oprijzen, opzoeken, en alzo onze strijd voortzetten, tot wij elke lust de voet op de nek gezet, geheel ten ondergebracht hebben. Zo handelende wil de Heere ons licht verschaffen gedurende onze strijd, totdat de gehele strijd is gestreden..

25. Toen zei Jozua tot hen, de oversten van het krijgsvolk en geheel Israël: Vreest niet 1) en ontzet u niet, zijt sterk en hebt goede moed; want zo zal de HEERE aan al uw vijanden doen, tegen wie gij strijdt. Hij zal ze aan uw voeten leggen.

1) In de personen van de vijf koningen heeft Jozua reeds over de anderen, die nog niet overwonnen waren, getriomfeerd. Hij vermaant hen nu tot vertrouwen, alsof zij hen reeds onder hun voeten hadden, die daar nog vrij heen liepen. Waaruit wij opmaken, dat, terwijl hij die weinigen onderworpen had, het gehele volk zodanig is bemoedigd geworden, dat zij al de anderen als reeds verstrooid hebben gezien. En althans daardoor is Gods macht des te helderder tevoorschijn getreden, om hen voor het vervolg moed in te spreken..

Het is de vraag, of Israël's oversten werkelijk bevreesd zijn geweest, om te doen, wat Jozua hun beval. Men zou dit uit de woorden "vreest niet" kunnen afleiden. Nu is het wel waar, dat in de meeste gevallen deze woorden gebruikt worden, om een vreesachtige toestand op te heffen, maar in dit geval is het meer gebruikt, om alle vrees voor het vervolg weg te nemen. Jozua wil zeggen: Gij ziet nu wat de Heere vermag. Laat deze overwinning voor u het teken zijn, dat gij nooit hoeft te vrezen, omdat de Heere u de overwinning over alle uw vijanden zal geven..

26. En Jozua sloeg hen, de vijf koningen, daarna met het zwaard, om de goddelijke ban aan hen te voltrekken, en doodde ze, 1) en hing ze, liet hun lijken hangen aan vijf houten; en zij hingen aan de houten tot de a) avond, terwijl de kinderen van Israël ondertussen de onderneming tegen Makkéda (vs.28) uitvoerden.

a)Deuteronomium 21: 23; Joz.8: 29

1) O mens, uw vijf koningen zijn uw vijf zinnen, en omdat de zonde, die gij daarmee bedrijft, over u wil heersen, versterk u daartegen en zoek ze met Gods kracht te bedwingen..

27. En het gebeurde, ten tijde dat de zon onderging, dat Jozua beval, naar de wet in De.21: 22vv. dat men hen van de houten afnam, en zij wierpen hen in de spelonk, alwaar zij verborgen geweest waren en zij, de kinderen van Israël legden, op het bevel van Jozua, grote stenen voor de ingang van de spelonk, die daar zijn tot op deze dag. 1)

1) In het Hebreeuws Ad ètzem hajom hazèh. De LXX geeft ewv thv shmeron hmerav. De Statenvertaling geeft: Tot op deze zelfde dag, met inlassing van *die daar zijn*, in navolging dus van de Septuaginta. Dan moest echter het woord Mue zijn weggelaten. Nu dit erbij staat, moet o.i. de vertaling zijn: Op dezelfde dag. De betekenis is dan deze, dat zij op dezelfde dag, waarop zij de lijken in de spelonk wierpen, zij ook de stenen voor de ingang van de spelonk legden. De zin vloeit dan ook beter als wij lezen: en zij legden grote stenen voor de mond van de spelonk op dezelfde dag..

III. Vs. 28-43. Nadat de vijf koningen ter dood gebracht waren, vervolgt Jozua verder zijn overwinning, trekt door het zuidelijke deel van Kanaän van plaats tot plaats, en onderwerpt in een achtereenvolgende veldtocht het gehele Land, van Kades-Barnéa in het uiterste zuiden tot aan Gaza in het westen, met de middelste landstreek Gosen, en verder tot Gibeon in het noorden; daarna keert hij met zijn leger naar de legerplaats te Gilgal terug.

28. Op dezelfde dag, 1) waarop de vijf koningen ter dood werden gebracht, nam ook Jozua Makkéda in; hij had in de omtrek reeds zijn tenten opgeslagen, en sloeg haar met haar inwoners met de scherpste van het zwaard; daartoe verbande hij deze koning, hen, de inwoners, en elke ziel, die daarin was, daaronder ook de vluchtelingen van de vorige dag (vs.20): hij liet geen over overblijven; en hij deed de koning van Makkéda, zoals hij de koning van Jericho gedaan had. (hoofdstuk 4: 21; 8: 2,28).

1) Op dezelfde dag is kennelijk met terugslag op de laatste woorden van het voorgaande vers en pleit voor deze vertaling..

29. Toen, na de inneming van de stad, en nadat nog op de avond van dezelfde dag de lijken van de vijf koningen van de houten waren afgenomen en in het hol geworpen (vs.27), trok Jozua door, en geheel Israël met hem van Makkéda, naar Libna, 1) en hij streed tegen Libna.

1) Volgens Van der Velde de huidige ruïne Arâk el Menshiyeh, omstreeks twee uur ten zuidwesten van Eleutheropolis, welke laatste plaats wel niet in het Oude Testament voorkomt, maar in de latere eeuwen van het Romeinse keizerrijk van grote betekenis werd. Het was toen de hoofdplaats van Zuid-Palestina, en de zetel van een bisschop. Naar deze laatste plaats hebben Eusebius (overl. 340 n. Chr. als bisschop van Caesarea) en Hieronymus (overl. 420 n. Chr. sedert 384 in Palestina) de ligging van meer dan 20 plaatsen bepaald in het door de eerste begonnen en door de laatste voortgezette Onomasticon, of woordenboek van de steden en plaatsen van de Heilige Schrift, dat reeds de Hervormers tot wegwijzer diende en nog heden ten dage van groot gewicht is. Melanchton gaf in het jaar 1554 n. Chr. een uittreksel daarvan uit, en gaf nog in zijn hoge ouderdom het voornemen te kennen om naar Palestina te gaan en in de cel van Hieronymus zijn leven te eindigen. Het was nu nog maar de vraag om de ligging van Eleutheropolis nauwkeurig te kennen, totdat Robinson met grote juistheid bewees, dat deze stad dezelfde was als het tegenwoordige Beit Dschibrin. Het ligt schilderachtig door heuvels omsloten, die met olijfgaarden zijn bedekt, op de grenzen van het heuvelachtige land en de westelijke vlakte in een dal, dat zich noordwestelijk naar de Wady Simsin uitstrekt en vele prachtige puinhopen uit verschillende eeuwen bevat. In de naburige bergen, die uit krijt en kalksteen bestaan, is een grote onderaardse stad, die bewijst, dat in

deze streken oudtijds Troglodyten hebben gewoond. De heuvels, welke hier langs het hoogland van Judea liggen, zijn allen met groene bossen bedekt, en de brede dalen prijken met heerlijk koren. Toen Robinson in deze streek kwam, vond hij de maaiers op 7 Juni met de tarwe-oogst bezig; veel arenlezers volgden hen, ezels en kamelen droegen hun last van korenschoven zonder muilband naar huis, en de maaiers boden aan de wandelaars de nog weke op een ijzeren plaat gerooste tarwekorrels tot spijze aan: dat alles wekte Bijbelse herinneringen op (Psalm 65: 14 Ruth 2: 3vv. Deuteronomium 25: 4)..

30. En de HEERE gaf deze ook in de hand van Israël, met haar koning, en hij, Jozua, sloeg haar met de scherpste van het zwaard, en elke ziel, die daarin was; hij liet daarin geen een overblijven; en hij deed haar koning, zoals hij de koning van Jericho gedaan had (vs.28).

31. Toen trok Jozua voort, en geheel Israël met hem van Libna, twee uur zuidwestelijk naar Lachis (vs.3), tegenwoordig Um Lakis, op een enigszins verheven cirkelvormige plaats, waarop men hopen van kleine, ronde, door elkaar geworpen stenen vindt, en daaronder stukken van marmerzuilen; en hij belegerde haar en streed tegen haar.

32. En de HEERE gaf Lachis in de hand van Israël; en hij, Jozua, nam haar in op de tweede dag van de belegering, en hij sloeg haar met de scherpste van het zwaard, en elke ziel, die daarin was, naar alles, wat hij aan Libna gedaan had (vs.30). De koning Japhia was echter reeds eerder met de andere vier koningen omgebracht (vs.22vv.).

33. Toen, terwijl Jozua al verder en verder doortrok op zijn veroveringstocht door het zuidelijk gedeelte van Kanaän (vs.28vv.), trok Horam, de koning van Gezer ten noordwesten van Ajalon op, om Lachis te helpen; want men had van daar een boodschap tot hem gezonden om spoedige hulp tegen Israël; maar Jozua sloeg hem en zijn volk, totdat hij hem geen een overliet; hij en zijn gehele leger werd verslagen.

Naar Gezer zelf kwam Jozua niet, omdat de stad te ver van zijn weg lag (hoofdstuk 16: 10 Richteren 1: 29)..

34. En Jozua trok voort van Lachis naar Eglon, dat 3/4 uur oostelijk lag (vs.3), en geheel Israël met hem; en zij belegerden haar en streden tegen haar.

35. En zij namen haar in op dezelfde dag, en sloegen haar met de scherpste van het zwaard, en elke ziel, die daarin was, verbande hij op deze dag, naar alles, wat hij aan Lachis gedaan had; de koning was reeds vroeger gedood (vs.22vv.).

36. Daarna trok Jozua op, in oostelijke richting, naar het gebergte van Juda, en geheel Israël met hem, van Eglon naar Hebron, en zij streden tegen haar.

37. En zij namen haar in, en sloegen haar met de scherpste van het zwaard, zo haar nieuwe koning, die na de dood (vs.22vv.) van de vroegere koning Hoham aan de regering was gekomen, als al haar tot haar gebiedbehorende steden, en alle ziel, die daarin was; hij liet

niemand in het leven overig blijven, naar alles, wat hij aan Eglon (vs.35) gedaan had; en hij verbande haar en elke ziel, die daarin was.

38. Toen keerde of wende Jozua, in plaats van de tot nu toe gevolgde (vs.36) oostelijke richting te houden, zuidwestwaarts trekkende, en geheel Israël met hem, en trok van Hebron 5 uur verder, naar Debir, vroeger Kirjath Sepher of Kirjath Sanna genoemd (hoofdstuk 15: 15,49), en hij streed tegen haar.

39. En hij nam haar in, met haar koning en al haar steden, en zij sloegen haar met de scherpte van het zwaard, en verbanden elke ziel, die daarin was; hij liet geen een overblijven; zoals hij aan Hebron (vs.37) gedaan had, zo deed hij aan Debir en haar koning, en zoals hij aan Libna en haar koning gedaan had (vs.30).

Behalve dit was er nog een tweede Debir bij Gilgal (hoofdstuk 15: 7); een derde aan de overzijde van de Jordaan (hoofdstuk 13: 26), is hetzelfde als Lodebar (2 Samuel 9: 4vv.; 17: 27); wat de ligging van dit hierboven genoemde (vs.38) Debir betreft, sommigen zoeken deze stad in het huidige Dewirbân, 1 1/4 uur ten westen van Hebron; dit is echter in strijd met hoofdstuk 15: 49, volgens welke opgave de plaats veel meer zuidelijk lag op het gebergte; V.d.Velde zoekt het in de ruïne Dilbeh, 2 uur ten zuidwesten van Hebron. Volgens Dr. Steivart heeft Dilbeh een bron, waarvan het water wordt afgeleid in de Bisket en Dilbeh. Deze plaats ligt zo hoog en afgezonderd op de top van een heuvel, zodat men van alle zijden op een grote afstand haar kan zien. Het land in de omtrek met zijn vooruitstekende kalksteenrotsen heeft een onvruchtbaar aanzien, maar het is zeer geschikt voor weiland; vandaar, dat man er talrijke kudden liet grazen. Van bronnen in de nabijheid van de plaats, waarvan in hoofdstuk 15: 19vv. wordt gesproken, heeft men intussen tot nog toe niets ontdekt..

40. Alzo, terwijl hij zijn overwinningen over de vijf koninklijke steden al gedurig verder uitbreidde, sloeg Jozua het gehele land, het gebergte van Juda (Nu 13: 24) en het zuiden (Nu 13: 17), en de laagte, de vlakte van Sephala (Jos 9: 2), en de aflopingen van de wateren, juist gezegd: de hellingen in de heuvelachtige streek tussen het gebergte en de vlakke zeekust (Nu 13: 24), en al hun koningen; hij liet geen een overblijven; Ja, hij verbande alles, wat adem had, doodde alle inwoners, zoals de HEERE, de God van Israël, geboden had 1) (Num.33: 51vv. Deuteronomium 7: 1vv.; 20: 16vv.).

1) Hier wordt nu weer vastgesteld, dat het al gebeurde op bevel van God, hetgeen Jozua bevrijdt van alle aantijging van wreedheid. Indien hij nu naar eigen vrije keuze, zonder onderscheid, tegen vrouwen en kinderen had gewoed, zou er geen verontschuldiging zijn, dat het een afschuwelijke en onmenselijke daad geweest is, waarvan zelfs bij als wreed bekend staande volken iets gelijks niet geboekt staat. Maar wat allen anders met schrik zou vervullen, betaamt ons nu met eerbied te behandelen, omdat het door God was bevolen. Terecht wordt onder de deugden voornamelijk de toegevendheid geprezen, n.l. wanneer zij hun toorn matigen, die beledigd zijn, en die in het bijzonder een rechtvaardige reden hadden om bloed te vergieten. Maar omdat God de zwaarden van Zijn volk had bestemd om de Amorieten te doden, kon Jozua niet anders, dan Zijn bevel gehoorzamen..

41. En Jozua sloeg hen van Kades-Barnéa, aan de zuidelijke grenzen van Kanaän (Nu 13: 1), en tot Gaza toe, een staaf van de Filistijnen aan de zuidwestelijke uithoek van het land (Jos 13: 3); ook het gehele land Gosen 1) aan de westelijke rand van het gebergte van Juda, en tot het meer noordelijk gelegen Gibeon toe (hoofdstuk 9: 3).

1)Natuurlijk wordt hier niet bedoeld het landschap met deze naam in Egypte, dat de kinderen van Israël tot woning werd aangewezen (Genesis46: 28), maar een landstreek op of nabij het gebergte van Juda (hoofdstuk 11: 16), die deze naam droeg naar een stad, die in die streek lag (hoofdstuk 15: 51). Welke stad dit geweest is, kan men niet meer bepalen..

Zoals "van Kades-Barnéa tot Gosen" aangeeft de zuidelijke grenslijnen van het veroverde land naar de westzijde toe, zo geeft het gehele land Gosen tot Gibeon" de uitgestrektheid van het zuiden tot het noorden op de oostzijde aan..

42. En Jozua nam al deze koningen en hun land in 1) een keer, in dezelfde veldtocht, hoewel het anders veel meer tijd gevorderd zou hebben (hoofdstuk 11: 18), want de HEERE, 1) de God van Israël, streed voor Israël, daarom kon niemand Jozua en zijn krijgslager weerstaan (hoofdstuk 9: 3).

1)Uitdrukkelijk staat hier, de Heere, de God van Israël, om aan te duiden, dat Israël al de overwinningen alleen te danken had aan de onverbreekbare trouw van Jehova, hun Verbondsgod. De Heere was de God van Israël en daarom stonden alle afgodische volken tegenover hen machteloos..

42. En Jozua nam al deze koningen en hun land in 1) een keer, in dezelfde veldtocht, hoewel het anders veel meer tijd gevorderd zou hebben (hoofdstuk 11: 18), want de HEERE, 1) de God van Israël, streed voor Israël, daarom kon niemand Jozua en zijn krijgslager weerstaan (hoofdstuk 9: 3).

1)Uitdrukkelijk staat hier, de Heere, de God van Israël, om aan te duiden, dat Israël al de overwinningen alleen te danken had aan de onverbreekbare trouw van Jehova, hun Verbondsgod. De Heere was de God van Israël en daarom stonden alle afgodische volken tegenover hen machteloos..

43. Toen keerde Jozua terug, nadat hij zijn veroveringstocht had volbracht, en geheel Israël met hem, naar het leger, de legerplaats, te Gilgal.

Zie hoeveel werk er in weinig tijd gedaan kan worden, indien wij slechts bezig zijn, en van de gelegenheid gebruik maken. Ook de christen moet in de strijd geen kwartier geven, elke heersende zonde moet beschouwd worden als het voorwerp van onze bijzondere vijandschap. Hierop kunnen wij de zegen van de Heere verwachten..

HOOFDSTUK 11.

I. Vs.1-15. Nadat Jozua het zuidelijke deel van Kanaän aan zich had onderworpen, brengt Jabin, koning van Hazor, een verbond onder de noordelijke koningen tot stand, die nu met een zeer groot leger en zeer vele paarden en wagens aan de wateren van Merom verzameld worden, maar Jozua gesterkt door de belofte van de Heere, die hem de overwinning toezegt, overvalt hen eensklaps met zijn krijgsvolk, slaat hen en vervolgt hen daarna in drie richtingen. Vervolgens worden de voornaamste steden van deze landstreek ingenomen, maar Hazor, de residentie van de aan de spits van de bondgenoten staande koning Jabin, wordt verbrand.

1. Het gebeurde daarna 1) toen Jabin, de koning van Hazor, een stad aan het noordwestelijke uiteinde van het meer van Merom gelegen, die toen de voornaamste van alle koninkrijken van het noordelijk Kanaän was (vs.10), dit hoorde, namelijk, dat Jozua het gehele zuidelijke deel van Kanaän aan zich onderworpen had (hoofdstuk 10: 40vv.), zo zond hij tot Jobab, de koning van Madon, (de ligging van deze stad heeft men nog niet juist kunnen bepalen) en tot de koning van Simron, ook onbekend, en tot de koning van Achsaf, misschien het tegenwoordige Kesâf, ten zuiden van de rivier Leontes gelegen.

1) Ook in deze nieuwe aangelegenheden schittert de meer dan vaderlijke zorg van God, zowel in het behoeden van de Zijnen in de gevaren, als in Zijn welwillendheid om hun zwakheid te dragen. Indien het bekend was geweest, dat Jabin zich met de naburige volken, waarvan nu melding gemaakt wordt, had verbonden, zou de last van de oorlog de Israëlieten veel meer gedrukt hebben, de angst en vrees zou hen meer hebben beroerd. Wel zou het God gemakkelijk zijn geweest, zowel al die grote troepen tegelijk te vernietigen, als hun vrees en angst weg te nemen, maar Hij heeft echter de reeds op zich zelf zwakken niet bovenmate willen beproeven, opdat zij niet door een al te grote menigte voor zich, zouden beginnen te beven en dan de moed verliezen. Maar de vele volken, die zich te rechter tijd hadden moeten wapenen, heeft Hij als in de dommel en als zonder verstandelijk overleg gehouden, totdat het uitverkoren volk door zo vele schitterende overwinningen was aangezet geworden, om zonder aarzeling de oorlog tegen allen voort te zetten..

2. En tot de koningen, die tegen het noorden op het gebergte Naftali bij Kedes (hoofdstuk 20: 7) en op de vlakte tegen het zuiden van Cinnerôth, in het Jordaandal ten zuiden van het meer van Gennesareth, en in de laagte, in het vlakke land aan de zee ten noorden van Joppe (Jos 9: 2), en in Nafoth-Dor, d.i. op de hoogten van Dor, 1) een stad aan de voet van de Karmel, aan de Middellandse Zee gelegen, aan de zee waren.

1) De stad Dor was door de Feniciërs aangelegd voor de purpervisserij, en nog thans is het rotsachtig strand aldaar rijk aan purpermosselen; het purper van Tyrus, waartoe men een ontzaglijke menigte mosselen nodig had, om een tamelijke hoeveelheid purpervarf te verkrijgen, was zo duur, dat alleen koningen en zeer rijke lieden het konden dragen (Deuteronomium 33: 19 Luk.16: 19); de cochenille (of schildluis) echter, een insect, dat sedert de ontdekking van Amerika is bekend geworden, en ook een mooie rode verf geeft, is veel minder in prijs. Het tegenwoordige Dor, Tantura of Tortura geheten, heeft slechts 500

moslim inwoners; deze zeestad moet wel onderscheiden worden van de landstad Naphoth Dor (hoofdstuk 12: 23), die omtrent 1/4 mijl noordelijker, op een kleine hoogte ligt..

3. Tot de Kanaänieten tegen het oosten, aan de rechterzijde van de Jordaan, en tegen het westen, in de laagte aan de Middellandse Zee, en de Amorieten en de Hethieten, en de Ferezieten, en de Jebusieten op het gebergte, dat door het midden van Kanaän, van het noorden tot het zuiden zich uitstreckte, en de Hevieten onder aan de berg Hermon, ten noorden in het land van Mizpa, 1)aan de rechterzijde van een van de bronnen van de Jordaan.

1) Hier wordt de vlakte van Paneas bedoeld, daarin ligt op een 200 voet hoge heuvel een dorp Mutuleh, nu door Druzen bewoond, vanwaar men een heerlijk gezicht heeft over de gehele landstreek tot aan het meer van Merom; deze hoge ligging met zo'n weids uitzicht, geeft aan de plaats de naam van Mizpe, dat is Kijktoren (Genesis31: 49)..

4. Deze, tot wie Jabin gezonden had, nu trokken uit hun steden, en al hun legers met hen; veel volk, als het zand dat aan de oever van de zee is, in veelheid, zodat men ze niet tellen kon, een ontzaglijke, ontelbare legermassa (Genesis22: 17); en zeer veel paarden en wagens (Ex 14: 7).

5. Al deze koningen werden verzameld, nadat zij reeds onderling bepaald hadden, waar zij de strijd tegen de Israëlieten wilden aanvangen, en kwamen en legerden zich samen aan de wateren van Merom, 1) om tegen Israël te strijden.

1) De "Wateren van Merom" en het Meer van Merom is volgens sommigen hetzelfde, en is, volgens hen, het meer van Samochonitis, thans Bahr-el-Hule genoemd; er is echter volstrekt geen spoor dat het meer bij de ouden zo genoemd is; veeleer moeten wij de "Wateren van Merom" lezen als de bij het dorp Meiron, dat ten noordwesten van de zee van Gennesareth ligt, ontspringende bron, die een kleine beek vormt, die door het dal bij het dorp Sefed (De 27: 3) heenloopt, en zich ontlast in de zee van Gennesareth. Het dorp is een beroemde bedevaartsplaats van de joden, omdat zich aldaar de graven van Hillel, van Schammai (De 24: 4) en andere door hen hoogvereerde Rabbijnen bevinden, zoals zij voorgeven..

Deze mening steunt vooral op een uitspraak van Josefus, die meedeelt (Want. VI. 18), dat deze koningen zich bij Besother (of Mesother), een stad boven in Galilea, hebben gelegerd..

6. En de HEERE zei 1) tot Jozua, toen deze van het voornemen van de koningen onderricht, van Gilgal (hoofdstuk 10: 43), tegen het zo talrijke en wel toegeruste leger optrok, en omtrent een dagreis van dat leger verwijderd was: Vrees niet voor hun aangezichten, want morgen omtrent deze tijd zal Ik, 2) die u reeds zo dikwijls Mijn machtige hulp heb doen zien, hen al te gader verslagen geven voor het aangezicht van Israël; hun paarden zult gij door de pezen van de achterpoten door te snijden, verlammen, en hun wagens met vuur verbranden. 3)

1) Hoe gewichtiger en moeilijker de zaak wordt, om een zo talrijk en welgeoefend leger te vernietigen, des te meer was het noodzakelijk, dat hij met nieuwe moed werd gesterkt. Zo verschijnt God aan Zijn knecht Jozua en belooft hem dezelfde gelukkige uitkomst, die hem reeds enige malen te beurt was gevallen. Nadrukkelijk is op te merken, dat zo dikwijls Hij

Zijn belofte herhaalt, de mensen herinnerd worden aan hun vergeetachtigheid, of zorgeloosheid, of zwakheid. Want indien niet gedurig hun geloof nieuwe steun ontvangt, loopt het zo snel gevaar te verdwijnen of te verflauwen. En lijden wij aan een dwaze overmoed, zodat het ons bijna verdriet, tweemaal hetzelfde te horen. Waaruit wij leren, dat, zo dikwijls ons nieuwe strijd ontmoet, de beloften van God ons op het hart worden gebonden, die onze traagheid verbeteren, of onze luiheid opwekken..

2)Uitdrukkelijk wordt het woordje "Ik", erbij gevoegd, om aan de belofte kracht bij te zetten. Ik, wil de Heere God zeggen, Wie het niet aan enige macht in hemel en op aarde ontbreekt, om alle uw vijanden in uw handen te geven..

3) Dit moest plaatsvinden, opdat Israël zich niet zou schikken naar de gewoonte van de volkeren. Bij Israël mocht geen vertrouwen zijn op paarden en wagens, maar het moest alleen zijn vertrouwen stellen op Jehova, zijn God..

7. En Jozua, door zo'n toespraak versterkt, en al het krijgsvolk met hem, kwam snel over hen, nog, eer zij zelf aanval verwachtten, aan de wateren van Merom, (Jos 11: 5), en zij overvielen hen in hun legerplaats.

8. En de HEERE gaf hen in de hand van Israël, en zij sloegen hen, en zij joegen hen na, gedeeltelijk noordwaarts op tot groot 1) Zidon toe, naar de grote stad Zidon, 1) aan de kust van de Middellandse Zee, en gedeeltelijk westwaarts heen, tot Misrefôth-maïm 2) tussen Tyrus en Acco, en tot het dal Mizpe (Jos 11: 3) tegen het oosten, van Sidon en Misrefôth-maïm afgerekend, maar van Merom af tegen het zuiden en zij sloegen hen, totdat zij geen een onder hen overlieten.

1) Sidon, de oudste onder al de steden van de kust van Fenicië, in een vlakte, die nauwelijks een mijl breed is, gebouwd bijna tegenover het zuidelijke einde van de Libanon, met een voortreffelijke haven, was toen nog de hoofdstad van Fenicië; vandaar dat zij hier en in hoofdstuk 19: 28 de "grote" heet. Omtrent 5 mijl ten zuiden van daar lag Tyrus, dat echter in de tijd, waarover wij nu spreken, nog een landstad was, in een mooie, vruchtbare vlakte, 12 minuten van de zee gelegen. Toen later omstreeks 1209 v. Chr. er een nieuwe stad op een eiland nabij de kust was aangelegd, werd Tyrus de voornaamste, bijzonder onder koning Hiram, die van 1023-990 regeerde (2 Samuel 5: 11). De verhouding van beide steden tot elkaar wisselde later dikwijls af, nu was de ene machtiger dan weer de andere..

Groot Zidon. Zo aangeduid, niet omdat er ook een klein Zidon was, maar omdat het een grote stad was, de hoofdplaats van die streek. Juistere vertaling zou dan ook zijn: Zidon de Grote. In David's tijd was zij niet meer de grote stad, maar werd haar glans overtroffen door die van Tyrus. Nu is zij Saida geheten en telt ongeveer 5 a 6.000 zielen, volgens Robinson en V.d.Velde. Tacitus noemt haar de "moeder van de Phoeniciërs"..

Thans is Sidon, nu Saida genoemd, de voornaamste plaats: zij telt 5 à 6 duizend inwoners, en heeft veel goedgebouwde stenen huizen. Tyrus, nu Sur genoemd, is slechts een marktvlek,

waarvan de woningen slechts hutten zijn: en ofschoon zij nog een kleine haven heeft, verdient het nauwelijks de naam van stad..

2) Misrefôt-Maïm. Deze naam wordt verschillend verklaard: enige uitleggers denken aan zoutpannen, andere aan smeltovens of glasblazerijen, en nog andere waaronder David Kimchi, en ook Luther aan warme bronnen of baden. Het laatste is wel waarschijnlijk de betekenis. Ten zuiden van Tyrus eindigt het bergland van Galilea in de voorgebergten Râs el Abiad (witte kaap) en Râs en Nakûra, in de tijden van de kruistochten "Ladder van Tyrus" geheten. Aan de voet van dit tweede voorgebergte is een verzameling van bronnen, nu Ain Mesherfi geheten..

9. Jozua nu deed hun, toen zij met alles, wat zij hadden in zijn handen vielen, zoals de HEERE hem gezegd had (vs.6), hun paarden verlamde hij, en hun wagens verbrandde hij met vuur. 1)

1) Hiermee gaf hij te kennen: 1e. Zijn gehoorzaamheid en onderwerping aan de Goddelijke wil; 2e. Zijn zelfverloochening. Het bevel van God sneed bij hem alle menselijke overlegging af. 3e. Zijn vertrouwen op Gods macht ten voordele van Israël. 4e. Zijn zorgvuldigheid, om het volk insgelijks in hun vertrouwen op God te versterken..

Over het gebruik van wagens en paarden, "Ps 20: 7". Alleen zij hier gezegd, dat Israël tot op Salomo zich nooit van paarden heeft bediend in de strijd (Richteren 4: 13; 5: 15). David vernietigde ze, die hij overmeesterde. Enkelen hield hij over, niet om ze te gebruiken, maar als teken van overwinning (2 Samuel .8: 4). Merkwaardig is het, dat Israël, in al die oorlogen, ook immer de overwinning behaalde. De ondergang van Israël begint met het tijdperk, toen het met paarden en wagens begon te strijden..

10. En Jozua keerde van de vervolging van de vijanden in de verschillende richtingen, waarheen zij gevlucht waren, weer op dezelfde tijd, na verloop van enige dagen, en hij nam Hazor in, aan de noordwestkust van het meer Merom (vs.1); en haar koning Jabin, die zich gelukkig gered had uit de slag (vs.7), sloeg hij met het zwaard; want Hazor was te voren het hoofd van al deze koninkrijken, in het noorden; om deze reden werd deze stad terstond ingenomen, maar moest ook het hardste behandeld worden.

11. En zij, de kinderen van Israël, sloegen elke ziel, die daarin was, met de scherpste van het zwaard, die verbannende; er bleef niets over, dat adem had; en Hazor verbrandde hij, Jozua, met vuur.

Omtrent 170 jaar later komt in de tijd van de Richters (Richteren 4: 2) weer een Kanaänitische koning Jabin voor, die te Hazor regeert; hij was een afstammeling van de hier genoemde, en de naam Jabin, d.i. verstandige, was vermoedelijk een titel, die alle koningen van dat land droegen. Hazor werd door de Kanaänieten spoedig weer opgebouwd, en weer tot de residentie van de koning gemaakt, omdat de kinderen van Israël hun plicht, om ze geheel ten onder te brengen en ten laatste geheel uit te roeien, verzuimden..

12. En Jozua nam al de steden van deze koningen, Madon, Simron, Achsaf, enz. in, en al haar koningen, en hij sloeg hen met de scherpste van het zwaard, hen verbannende, zoals Mozes, de knecht van de HEERE, geboden had.

a) Num.33: 51vv. Deuteronomium 7: 1vv.; 20: 16vv.

13. Alleen verbrandden de Israëlieten geen van de overige steden, die, zoals bij de Fenicische steden meestal het geval was, op haar heuvels stonden, 1) behalve Hazor alleen, dat verbrandde Jozua, en volbracht aan die stad de verbanning in haar grootste strengheid.

1) In het Hebreeuws Haomedoth al-tilam. Die op hun heuvels stonden, maar beter die op hun heuvels staan, om aan te duiden, dat zij nog bij het schrijven van dit boek op hun oude standplaats stonden..

14. En al de door van deze steden, goud en zilver, koperen en ijzeren gereedschappen enz. en het vee roofden de kinderen van Israël voor zich (8: 2,27), alleen sloegen zij al de mensen met de scherpste van het zwaard, totdat zij hen verdelgden; zij lieten niet overblijven, wat adem had.

15. a) Zoals de HEERE Mozes, Zijn knecht geboden had, b) zo gebod Mozes weer aan Jozua, zijn opvolger; en zo deed Jozua, daaraan stipt gehoorzamende; hij deed er niet één woord af 1) van alles, wat de HEERE aan Mozes geboden had.

a) Ex.23: 32,33; 34: 12 Num.33: 52. b) Deuteronomium 7: 2; 20: 16

1) Dat is: hij bracht alles stipt ten uitvoer, wat de Heere aan Mozes had geboden, omtrent de verovering van het land..

II. Vs. 16-23. Nu volgt er een terugblik op de verovering van het gehele land, in zijn uitgestrektheid van het zuiden naar het noorden, benevens enige algemene opmerkingen, omtrent de langdurigheid van de oorlog en het gedrag van de Kanaänieten. Vervolgens een bijvoegsel over de onderwerping van het zuidelijk deel van Kanaän, ook van de daar wonende Enaks-kinderen, die vroeger zo vreselijk waren afgeschilderd door de verspieters, die Mozes reeds had uitgezonden (Num.13: 29 vv.).

16. Alzo, zoals in 10: 1-11,15 is verteld, nam Jozua al dat land in, het gebergte van Juda, en al het zuiden, de gehele Negeb of het zuidelijke land, en al het land van Gosen, tussen het gebergte van Juda en de Sephale, en de laagte, en het vlakke veld, langs de rechter Jordanoever, en het gebergte Israël, of Efraïm (17: 15), en Zijn laagte, de afdaling naar de Middellandse Zee (vs.2).

17. Van de kale berg 1) die zuidelijk opwaarts naar Seïr gaat, tot Baäl-Gad²) of Baäl-Hermon (Richteren 3: 3) toe, in het dal van de Libanon onderaan de berg Hermon, op de zuidelijke helling, al hun koningen nam hij ook gevangen, en sloeg hen en doodde hen.

1) De kale berg, of zoals ook vertaald kan worden, het gladde gebergte, is waarschijnlijk dat gebergte, dat de scheiding vormt in het Araba-dal. Het is een rij witte klippen..

2) V.d.Velde zoekt Baäl-Gad in de ruïnen van Kalut Bostra of van Kalat Aisafa. V.Raumer en Robinson houden Baäl-Gad voor Caesarea Filippi..

18. Vele dagen, omtrent 7 jaar (7: 7,10) voerde Jozua strijd tegen al deze koningen.

19. Er was geen stad, die vrede maakte met de kinderen van Israël, behalve de Hevieten, inwoners van Gibeon (9); zij namen ze allen in door strijd. 1)

1) Omdat de Israëlieten aan sommigen hun medelijden hadden betoond, ofschoon tegen Gods bevel, is dit gezegde zo te begrijpen, dat deze oorlog hebben gevoerd, opdat zij niet door hen zouden worden gespaard, of de Israëlieten, met verontachtzaming van Gods bevel, door hen tot medelijden zouden worden aangezet..

20. Want het was van de Heere, om het oordeel, waartoe God hen overgaf, vanwege hun ongelooft (Ex 4: 21), hun harten te verstokken, 1) dat zij Israël met oorlog tegemoet gingen, opdat Hij hen verbannen zou, dat hun geen genade zou toekomen, maar opdat Hij hen verdelgen zou, zoals de HEERE aan Mozes geboden had.

De mate van de ongerechtigheid van Kanaäns bevolking was vol. Hun zonden hadden de hoogste hoogte bereikt. Het was daarom, dat God als tot straf hun harten verhardde..

21. In die tijd 1) nu, gedurende de zeven jaren dat de oorlog duurde, kwam Jozua, en roeide behalve de overige bewoners van het land, ook de Enakieten 2) uit van het gebergte van Juda, van Hebron (10: 36vv.) van Debir (10: 38vv.) van Anab, 5-6 uur ten zuiden van Hebron, en van het gehele gebergte van Juda en van het gehele gebergte van Israël (Efraïm): Jozua verbande hen met hun steden.

1) In die tijd slaat terug op "vele dagen" in vs.18..

2) De Enakieten behoorden tot de oorspronkelijke Semitische bevolking, zij waren reuzen en hadden 40 jaar geleden de verspieders van Mozes zo verschrikt door hun vreselijk uiterlijk aanzien, dat deze bij hun terugkomst met ontsteltenis de andere Israëlieten bijna de moed ontnamen, om tegen zo'n volk ten strijde te trekken (Num.13: 23,29,33 ; ook "De 2: 23)..

Dit bericht is noch voor een ingeschoven fragment van een andere hand te houden, noch voor een bericht, ontleend aan een andere bron. Integendeel, de schrijver beschouwde het met het oog op Num.28 en 31 als nodig, nog uitdrukkelijk te vermelden, dat Jozua ook de door de verspieders onder Mozes als vreselijke reuzen geschilderde Enaks-kinderen, uit hun woonplaatsen waren verdreven en teruggedreven naar de Filistijnse steden Gaza, Gath en Asdod..

Het was het nageslacht van de reuzen, voor wier kracht de verspieters het volk hadden bevreesd gemaakt, zodat het Kanaän niet wilde binnentrekken. Daarom, omdat zij zo te vrezen waren, was het wel de moeite waard, hen uit te roeien, opdat het volk des te meer werd aangezet, om wel op God te hopen. Het zou nu voor hen zeer schadelijk zijn geweest, dat zij wisten, dat zij door hen beloerd werden, omdat dit hen gedurig onrustig zou maken en beangstigen..

Een vrees, die bovenal de glorie van God voor de volgende overwinningen zou verduisteren en het geloof ondermijnen, omdat zij in hun gemoed zouden worden geteisterd door de zorg, dat hun de moeilijkste van alle strijden nog restte..

22. Er bleef niemand van de Enakieten overig in het land van de kinderen van Israël, naar de beloften aan Abraham, Izaäk en Jakob gedaan; alleen bleven zij over in enige Filistijnse steden, zoals te Gaza, te Gath, en te Asdod.

23. Zo nam Jozua al dat land in 1) naar alles, wat de Heere tot Mozes gesproken had, en Jozua gaf het veroverde land, zoals in 13vv. meer uitvoerig verteld zal worden, Israël tot erfgoed, tot een blijvende, van vader op zoon overgaande bezitting, naar hun afdelingen, naar hun stammen. 2) En het land rustte van de strijd; volgens onze berekening in het jaar 1445 v. Chr.

1) Met de uitdrukking hierboven "Jozua nam al dat land in", schijnt te strijden hetgeen in 13: 1vv. wordt gezegd, dat er nog veel land overbleef om in te nemen. Niettemin zijn beide wijzen van beschouwing zeer goed met elkaar overeen te brengen. In 23: 4,5 23.4,5 staan deze twee schijnbaar tegenstrijdige uitdrukkingen onmiddellijk naast elkaar. Israël moet zowel alle volken als reeds overwonnen beschouwen, als gedenken aan de verplichting om de nog overgeblevenen te verdrijven. De eerste is hier de denkbeeldige, de tweede de wezenlijke wijze van beschouwing van de dingen. Eerst wordt het doel als bereikt beschouwd, daarna wordt opgegeven, wat er nog ontbreekt aan de gehele voltooiing van het werk, en nu wensen wij deze verschillende wijzen van beschouwing met elkaar overeen te brengen. Allereerst was de uitroeiing van de Kanaänieten en de verovering van hun land zo ver voltooid, dat hetgeen nog gebeuren moet, niet noemenswaard is in vergelijking met hetgeen reeds gedaan was; al waren de Kanaänieten ook nog in het bezit van vele steden, zij waren toch niets meer dan machteloze vluchtelingen, die niets meer tegen Israël konden uitvoeren, zo lang het de Heere getrouw bleef en naar het gebod van de Heere voortging de verstrooide Kanaänieten langzamerhand te verdelgen. Bovendien hadden de kinderen van Israël in de machtige bijstand, die de Heere hun God hun tot hiertoe bij alles geschonken had, een zeker onderpand dat Hij hun ook in de kleine oorlogen die zij nog te voeren hadden, niet zou verlaten en hun het gehele land tot een erfelijk bezit zou doen toekomen, zoals Hij, hun stellig beloofd had in Ex.23: 29vv. en Deuteronomium 7: 22. Deze dubbele wijze van beschouwing komt geheel overeen met de wijze van beschouwing, waarop de Apostelen spreken van de overwinning van onze geestelijke vijanden, wanneer zij op de ene plaats betuigen. "Dit is de overwinning, die de wereld overwint, namelijk ons geloof" (1 Joh.5: 4), en op de andere plaats vermanen tot een gedurige strijd tegen de wereld en tegen alle machten van de duisternis. Evenzo is de gehele kerk na de overwinning van het heidendom (later het pausdom, het ongeloof) geboden, de overwinning van het evangelie over alle vijanden tot de laatste toe voort te zetten; haar

ontrouw in dit opzicht, haar vermenging met de heidense geest van de wereld veroorzaken haar dan moeilijke strijd en grote vernedering, die haar wel veel nood en ellende bereiden, maar ook door de goddelijke genade dienen tot loutering en versterking van het geloof..

2) Naar hun afdelingen, naar hun stammen, is een andere uitdrukking, voor "geslachten, vaderhuizen en families"..

HOOFDSTUK 12.

OVERWONNEN KONINGEN.

I. Vs.1-6. Om de geschiedenis van de veroveringen, die de Israëlieten gedaan hebben, te voltooien, sluit zich bij de terugblik in het vorige hoofdstuk, vs.16-23, een overzicht aan, dat alle overwinningen, die Israël met de allesvermogende hulp van zijn God heeft behaald, tot een geheel verenigt. Eerst wordt de verovering van de beide Amoritische rijken aan de overzijde van de Jordaan, waarmee Mozes naar het woord van de Heere (Deuteronomium 2: 34vv.) de inbezitneming begon, nog eens kort voorgesteld.

1. Dit nu zijn de koningen van het land die de kinderen van Israël nog voor hun overtocht over de Jordaan (3-4) geslagen hebben, en hun land erfelijk bezaten, aan de overzijde van de Jordaan, tegen de opgang van de zon; namelijk van de beek Arnon, de grenslijn van de Moabieten (Nu 21: 11" en "Nu 21: 15) in het zuiden, af tot de berg Hermon in het noorden (De 3: 9), en het gehele vlakke veld tegen het oosten, het Jordaandal aan de oostzijde van de rivier:

HOOFDSTUK 13.

DE VERDELING VAN HET LAND WORDT VOORGENOMEN.

I. Vs.1-14. Terwijl nu de verovering van het land in het geheel, voor zo ver het allereerst nodig was, volbracht is, ontvangt Jozua van de Heere een bevel om, daar hij reeds welbedaad is, thans over te gaan tot de verdeling onder de negen en een halve stam, die nog geen erfdeel ontvangen hadden. Over het gebied dat nog niet veroverd was in het bijzonder over dat aan de zuidkust van de Middellandse Zee en aan de noordkust, behoefde hij zich niet te bekommeren. De Heere zou, te Zijner tijd, dit land aan de kinderen van Israël nog geven tot een bezit, evenals het noorden van het Oost-Jordaanland, van waar de Gezurieten en de Maächathieten nog niet verdreven waren.

1. Jozua nu, nadat hij zo het ene gedeelte van zijn last volbracht had en het gehele land had ingenomen (11: 23), was oud en wel bedaad, hij telde reeds ongeveer 100 jaar; en de Heere zei tot hem: Gij zijt oud geworden, welbedaad, en er is nog zeer veel land overgebleven, om dat erfelijk te bezitten.

1) De Heere maakt Jozua er opmerkzaam op, dat hij oud was geworden, om die ouderdom als beweegreden te gebruiken voor het bevel, dat Hij hem zal geven. Jozua was oud geworden, veel land was nog in te nemen. Welnu, Jozua moest nu van het oorlogvoeren afzien, om zich geheel te kunnen wijden aan de verdeling van het land, opdat dit nog in orde kwam voor zijn dood..

In vs.7 wordt ons het bevel meegedeeld. Vs.2-6 is tussenzin. Daarin worden de nog niet veroverde landen opgesomd..

2. Dit is namelijk het land, dat overgebleven is: geheel Galilea, d.i. al de grenzen van de Filistijnen 1) in de vlakte van Sephala aan de zuidkust van de Middellandse Zee, en het gehele Gesuri, de gehele landstreek, die door de Gesurieten bewoond wordt (1 Samuel .27: 8), aande rand van het noordwestelijk gedeelte van de woestijn van Arabië, dat aan Egypte grenst.

1) De oude grenzen worden in het geheugen terug geroepen, die vroeger door God gesteld zijn, opdat Jozua en het volk er vast van overtuigd zouden zijn, dat het Verbond met Abraham opgericht, in alle delen in vervulling moest treden. Waarom hun bevolen wordt, al hun ijver aan te wenden, om dat te verkrijgen, wat nu nog was overgebleven..

Over de oorsprong van de Filistijnen en hun komst in Kanaän bestaan verschillende inzichten. Uit Genesis10: 14 Deuteronomium 2: 7 Jer.47: 4 Amos 7: 9 kunnen wij echter dit met zekerheid vaststellen, dat zij in de tijd, waarin deze geschiedenis zich beweegt, een gemengd volk vormden. Zij bestonden uit de eigenlijke Filistijnen (vreemdelingen, uitgewekenen), die reeds lang vóór Abraham van Egypte naar Kolchis getrokken en van daar geweken waren naar de kustlanden van de Middellandse Zee, die tussen Gaza en Pelusium lagen; en uit de Caphiorim, die eveneens van Kolchis aan de Zwarte Zee waren uitgegaan, toen echter naar

Kreta waren getrokken en pas van daar, waarschijnlijk tijdens het 215-jarig verblijf van de kinderen van Israël in Egypte, naar Kanaän waren overgestoken; daarom zijn ook in Ezech.25: 16 en Zef.2: 5 de Keretim of Kretensen (volgens Luther: "krijgslieden") parallel genoemd met de Filistijnen, om één en hetzelfde volk aan te duiden. In de tijd van de vermenging van beide volksstammen ging de oorspronkelijke aartsvaderlijke herderstaat over in een kriegsstaat, die tezamen een bond vormden onder 5 vorsten, wier hoofdsteden ons boven genoemd zijn. Vier daarvan bestaan nu nog onder de namen Ghazze, Esdod, Askalon en Akir, al zijn zij ook gedeeltelijk tot dorpen versmolten. Waar echter Gad gelegen heeft schijnt reeds niet meer bekend geweest te zijn aan Hiëronymus, daar hij het eens in de nabijheid van Asdod en later op de weg tussen Gaza en Eleutheropolis zoekt. Uit verschillende omstandigheden in de Bijbelse opgaven, die wij hier niet nader uiteen zullen zetten, hebben enige geleerden opgemaakt, dat Gad dezelfde stad was als Eleutheropolis (Jos 10: 29); allereerst sluiten wij ons bij deze mening aan, totdat latere naspeuringen van reizigers ons in het vervolg nadere aanduiding kunnen geven van de ligging van deze stad..

2) De Gesuriëten waren een kleine volksstam in het zuiden van het land van de Filistijnen..

3. Van de Sichor, 1) Wady el Arisch, die vooraan Egypte is, en de grens vormt ten zuidwesten (15: 4,47), tot aan de grens van Ekron, aan die zijde van de Nahr-Rubin, twee uur ten zuidwesten van Ramleh, tegen het Noorden, dat de Kanaänieten toegerekend wordt, 2) en dus met de overige steden van de Filistijnen ook behoort tot het land van de Kanaänieten; dat door u veroverd moet worden, ofschoon de Filistijnen niet van Kanaän afstammen (Genesis 10: 14); vijf vorsten van de Filistijnen hebben deze streek nog in bezit: namelijk de Gazatiet, de vorst van Gaza, dat het zuidelijkste ligt, 1 uur van de zee verwijderd en Asdodiet, de vorst van Asdod, dat vijf mijl verder noordwaarts ligt, een half uur van de zee, de Askeloniet, de vorst van Askelon of Askalon, ongeveer midden tussen Gaza en Asdod, onmiddellijk aan zee gelegen; de Gethiet, vorst van Gad, en Ekroniet, de vorst van Ekron, de noordelijke grensstad, diereeds eerder vermeld is, en behalve deze wonen naar het zuiden heen nog de Avvieten, een volksstam, die door de Filistijnen bij hun komst gevonden en teruggedreven werd (Deuteronomium 2: 23).

1) De Sichor is niet de Nijl. Deze stroomt midden door Egypte en niet vooraan, of zoals beter vertaald is: oostelijk van Egypte..

Sichor is een oude naam, gewoonlijk aan de Nijl gegeven. Poole meent, dat hier bedoeld wordt, "de rivier van Egypte" in het zuiden van Kanaän..

2) Of hetgeen gerekend wordt tot het gebied van de Kanaänieten. De Filistijnen waren geen nakomelingen van Kanaän. Hun gebied behoorde echter wel tot dat van de Kanaänieten. Zij hadden zich van buitenaf in die landstreek aan de Middellandse Zee gevestigd. De schrijver doet deze mededeling, om daarmee het goed recht van de verovering aan te geven..

4. Van het zuiden, 1) in het noordelijk gedeelte van het land, is nog in te nemen het gehele land van de Kanaänieten, de zogenaamde Feniciërs, die van Tyrus tot aan de andere zijde van Sidon wonen, en ten oosten van Sidon, op een steile bergrug van de Libanon, Meara, die van

de Sidoniërs is, (d.i. grot van de Sidoniërs zie), tot Afek 2) toe, aan de hoofdbron van de Adonis-rivier (De 23: 18), tot aan de grens van de Amorieten. 3)

1) Van het zuiden. De Septuaginta, de Vulgata en de Syrische vertaling trekken deze woorden (in het Hebreeuws Methiman bij het vorige vers, omdat de Avvieten in het zuiden woonden, en de Kanaänieten, waarvan in dit vers sprake is, in het noorden. De zuidelijke Kanaänieten waren door Jozua geheel verslagen en hun landen van Kades-Barnéa tot Gosen toe veroverd. Het komt ook ons veel aannemelijker voor, om met genoemde vertalingen dit vers te laten beginnen met: Het gehele land enz..

2) Afek is het huidige Afka, een dorp, wel van geringe betekenis, maar sierlijk gelegen. De ruïnen zijn er nog te zien van de Venustempel, die door Constantijn werd vernietigd, om de ontuchtige afgodendienst, zoals Eusebius in zijn "leven van Constantijn" meedeelt..

3) Deze toevoeging laat zich, in zoverre wij de ethnografische verhouding van die tijd kennen, niet nader verklaren. Aan het gebied van koning Og van Bazan is hier natuurlijk niet te denken, want dat lag aan de overzijde van de Jordaan; de Amorieten moeten echter behalve daar, en behalve in de omstreken van Hebron (De 1: 8) ook nog ten noorden van Aphek, in de streek land, die aan de Dschebel-Makmel (Num.34: 7) grensde, gewoond hebben. De juiste berichten hierover missen wij. Het "Meara van de Sidoniërs", is het huidige Dschezzin, een schuilhoek van de Druzen..

5. Daartoe het land van de Giblieten, van de bewoners van Gebal, dat bij de Grieken en Romeinen Syblus genoemd wordt, en de gehele Libanon tegen de opgang van de zon, 1)dat ten oosten van het gebied van de Giblieten ligt, van Baäl-Gad, of Baäl-Hermon, onderaan de berg Hermon, tot aan de ingang van Hamath of Epiphania, aan de Orontes in Syrië.

1) Hiermee wordt de Anti-Libanon uitgezonderd..

6. Allen, die op het gebergte wonen van de Libanon aan tot Misrefôth-maïm 1) (warme wateren) toe, op de kust van de Middellandse Zee, en dus al de Sidoniërs of Feniciërs. Deze onderwerping echter zal niet reeds nu plaatsvinden. Ik zal hen, n.l. de Kanaänieten die nog uit te roeien zijn, langzamerhand verdrijven van het aangezicht van de kinderen van Israël volgens hetgeen Ik (Exod.23: 29vv. Deuteronomium 7: 22) gesproken heb; wat gij daarentegen onderwerpen moet, is allereerst genoeg. Alleen 2) maak, dat het reeds veroverde gebied Israël ten erfdeel valt, zoals Ik u geboden heb, 3) opdat gij ook nog dit tweede deel van Mijn last, u opgedragen in 1: 16, volbrengt voordat uw leven ten einde spoedt.

1) Hiermee wordt het voorgebergte Nahara bedoeld..

2) Alleen, d.i. ofschoon gij het nog niet veroverd hebt, verdeel het toch, handel dus alsof het reeds veroverd is. Israël ten erfdeel vallen wil hier niet zeggen, verover het, meer geef het Israël nu reeds tot een erfdeel, verdeel het nu, handel ermee als met overwonnen en in bezit genomen land..

Wij leren hieruit, om in het volbrengen van onze zaken, aan de mond van God te hangen, opdat geen aarzeling ons doe vertoeven..

3) Wij moeten onze zaligheid uitwerken, dan zal God ons en met ons werken; wij moeten onze geestelijke vijanden weerstaan; dan zal God hen onder de voet treden; wij moeten voortgaan in ons christelijk werk en volharden, dan zal God ons blijven voorgaan..

7. En nu, deel dit reeds onderworpen land (12: 7-24) tot een erfdeel aan de negen stammen, Juda, Simeon, Benjamin, Dan, Efraïm, Zebulon, Issaschar, Aser, Nafthali, en aan de halve stam van Manasse.

8. Met wie, namelijk de andere halve stam, de Rubenieten en Gadieten hun erfenis ontvangen hebben, die Mozes hun gaf aan de overzijde van de Jordaan tegen het oosten, oostelijk van het eigenlijke Kanaän, zoals Mozes, de knecht van de HEERE, hun gegeven had, op grond van hun eigen verzoek (Num.32).

9. Van Aroër af, dat aan de oever van de beek Arnon, aan de noordelijke rand van het dal Arnon is, en nog een weinig verder zuidwaarts de stad, die in het midden van de beek is, van Ar-Moab, en al het vlakke land van Médeba tot Dibon toe,¹⁾ volgens Num.21: 30, de gehele hoogvlakte, die zich van de beek Arnon af tot Hesbon ²⁾ uitstrekt en voor het grootste gedeelte zonder bomen is.

1) In Num.21: 30 wordt deze vlakte genoemd: de velden van Moab..

2) Hesbon is het vierde van de landschappen, die beschreven zijn: "Nu 21: 30"..

11. En het noordelijke Gilead, aan de rechterzijde van de Jabbok, en de grens van de Gezurieten en de Maächathieten, het overige land dat noordelijk daarvan ligt, tot aan het gebied van de Gezurieten en de Maächathieten, die tot de Arameïsche of Syrische volksstammen behoren (Nu 32: 41), en de gehele berg Hermon, tussen Maächath en Gesur, en geheel Bazan, zuidoostwaarts, tot Salcha toe (12: 5);

12. Het gehele koninkrijk van Og in Bazan, die geregeerd heeft te Astarôth en te Edreï: deze is overig gebleven uit het overblijfsel van de reuzen (12: 4), die Mozes heeft verslagen, en heeft ze verdreven (Num.21: 33vv.).

14. Alleenlijk gaf hij de stam Levi geen erfenis. Want de vuuroffers van God, de aandelen, die in de wet vastgesteld zijn van de offers van de HEERE van Israël, benevens de tienden en eerstelingen, zijn zijn erfenis, 1) zoals Hij tot hem gesproken had (Num.18: 8-32).

1) De dienaren van de Heere moeten zich onverschillig tonen voor de wereldse belangen en het volk moet zorgdragen, dat hun het nodige niet ontbreekt. Gelukkig zij, die de Heere, de God van Israël, tot hun erfenis hebben, al hebben zij weinig wereldse goederen tot hun deel. Zijn Voorzienigheid zal in hun behoeften voorzien, Zijn geestelijke vertroosting zal hun

zielen dragen en ondersteunen, totdat zij die volheid van genot en vreugde verlangen, die is aan de rechterhand van God voor eeuwig..

Evenals reeds in vs.2-6 de onmiddellijke rede van de Heere wordt uitgebreid door vermelding van datgene wat tot het nog niet veroverde gebied in het West-Jordaanland behoorde, om die in de tweede helft van het zesde vers weer voort te zetten, zo voegt de heilige schrijver in vs.8-14 een nauwkeuriger uiteenzetting toe aan de woorden van God, die in vs.7,8 zijn gesteld, en baant zich daardoor een geleidelijker overgang tot de afdeling vs.15-33. Deze schrijfwijze, waarin de rede van de Heere, zonder het te doen blijken, overgaat in die van een mens, is juist het omgekeerde van datgene, wat wij in Deuteronomium gelegenheid hadden om op te merken, waar de rede van een mens, in die van de Heere overgaat (De 11: 14); maar rust overigens geheel op dezelfde grond..

Ook deze uitzondering was noodzakelijk, opdat de Levieten zich nooit als onrechtvaardig onterfd zouden beschouwen en zo over hun eigendomsrecht geen grote beweging zouden maken. Hij herinnert, dat van deze bepaling Mozes de auteur was, en tegelijk leert hij, dat zij geen reden hadden om te klagen, waarom hun dit ontnomen werd, omdat de vergoeding zeer aan de dag kwam. Maar ofschoon de offeranden niet op dezelfde wijze werden verdeeld, hadden zij toch genoeg, omdat hun voedsel hun gegeven werd uit alle eerstelingen en tienden. Verder, zoals God hun aan zich verbond door loon, om zorg te dragen voor Zijn heiligheden, zo ook vermaande Hij tegelijkertijd het volk, om getrouw de offeranden te brengen, waar zijn offeranden de Levieten voorzagen van levensmiddelen..

II. Vs.15-33. De vermelding van het Oost-Jordaanland heeft tot gevolg, dat het geschiedverhaal van de verdeling van Kanaän begint met hetgeen Mozes reeds vroeger met betrekking daarop gedaan heeft, toen hij dit land aan de halve stam tot erfenis gaf; ditzelfde wordt nu nog eenmaal in zijn omvang beschreven; tevens worden de voornaamste steden van de stammen Ruben, Gad en Oost-Manasse ieder in het bijzonder genoemd. Alleen de stam Levi kreeg ook toen geen enkel erfdeel, volgens de bepaling van God.

15. Alzo gaf Mozes, 1) bij gelegenheid van de verdeling van het Oost-Jordaanland (vs.8vv.), aan de stam van de kinderen van Ruben een erfenis naar hun gezinnen, naar evenredigheid van de grootte en het aantal van de gezinnen, die tot de stam behoorden (Num.26: 54).

1) Wat reeds duidelijk genoeg scheen gezegd te zijn, wordt nu nog eens in het bijzonder voortgezet, niet slechts, opdat de mededeling het volk zou aansporen tot dankbaarheid, omdat Gods goedheid door zoveel openlijke bewijzen tentoongespreid werd en als voor de ogen geschilderd, maar ook, opdat ieder zijn erfdeel zonder moeite en twist zou genieten. Wij weten hoe sterk de begeerte van de mens is, om een voorwendsel tot een proces te zoeken, zodat niemand zijn recht ongeschonden kan bezitten, tenzij een zuivere en heldere bepaling van het recht alle twistvragen afsnijdt..

16. Dat hun grens was van Aroër af, dat aan de oever van de beek Arnon is, en verder zuidwaarts de stad, die in het midden van de beek is, die in het dal zelf is gelegen, namelijk

Ar-Moab (vs.9 ; ook "Nu 21: 15), en al het vlakke land, dat zich vandaar noordoostwaarts uitstrekt tot Médeba toe;

16. Dat hun grens was van Aroër af, dat aan de oever van de beek Arnon is, en verder zuidwaarts de stad, die in het midden van de beek is, die in het dal zelf is gelegen, namelijk Ar-Moab (vs.9 ; ook "Nu 21: 15), en al het vlakke land, dat zich vandaar noordoostwaarts uitstrekt tot Médeba toe;

21. En alle overige steden van het vlakke land, en het gehele koninkrijk, nl. het gehele zuidelijk gedeelte van het koninkrijk van Sihon, de koning van de Amorieten, die te Hesbon regeerde, die Mozes geslagen heeft (Num.21: 21), evenals de vorsten van Midian: Evi, en Rekem, en Zur, en Hur, en Reba, geweldige, 1) vroegere leenmannen van Sihon, die reeds vóór hem inwoners van het land waren, en na hun bevrijding met de Moabieten gemene zaak maakten tegen de kinderen van Israël (Num.22: 4vv.).

1) In het Hebreeuws Nesikee Sihon. In de Statenvertaling met geweldigen vertaald; betere vertaling is: vazallen; leenmannen van Sihon. De Engelse vertaling geeft: hertogen..

22. Daartoe hebben de kinderen van Israël, behalve deze vijf vorsten van de Midianieten, met het zwaard gedood Bileam, 1) de zoon van Beor, de voorzegger, behalve degenen, die daarenboven nog van hen in die slag (Num.31: 3vv.) verslagen zijn.

1) Dat Bileam hier vermeld wordt, is meer dan hoogstwaarschijnlijk, omdat hij de Midianieten aangezet heeft oorlog te voeren met de Israëlieten, en als profeet op één lijn dient gesteld met de vorsten..

27. En in het Jordaandal behoorden daartoe Beth-Haram, het latere Livias, Beth-nimra, en Sukkôth¹⁾ (Genesis33: 17), en Zefon, d.i. noorden, dat in ieder geval niet ver van het zuidoostelijk uiteinde van de zee van Gennezareth gelegen was, wat over was, welke steden het overige deel vormden van het koninkrijk van Sihon, de koning te Hesbon, terwijl het andere gedeelte aan de kinderen van Ruben gegeven werd (vs.21); de Jordaan, en haar grens was tegen het westen, tot aanhet einde van de zee van Cinnereth, over de Jordaan, tegen het oosten. De stad Cinnereth lag daarentegen aan de overzijde van de Jordaan, ten oosten van de naar haar genoemde zee (19: 35).

1) Al die kaarten, die zich op de naspeuringen van Robinson richten, wijzen ons het hier en in Genesis33: 17 bedoelde Sukkôth aan op de plaats van het huidige Sâcub, aan de westzijde van de Jordaan, boven Bethsean. Deze ligging komt zeer goed overeen met de plaats in 1 Koningen .7: 46. Daarentegen komt zij niet overeen met deze passage, volgens welke Sukkôth aan de oostelijke oever van de Jordaan gezocht moet worden. Twee plaatsen zullen dus waarschijnlijk dezelfde naam gedragen hebben, zoals ook Ritter, Van Raumer en anderen menen..

33. Maar aan de stam van Levi gaf Mozes geen erfdeel: 1) de HEERE, de God van Israël is zelf hun erfdeel, zoals Hij tot hen gesproken heeft (Num.18: 20 Deuteronomium 10: 9; 18: 2).

1) Aan het slot wordt opnieuw de stam van Levi uitgesloten, opdat de Leviëten voor het vervolg niet zouden voorwenden, dat ook zij deel hadden aan dat, wat aan de Gadieten en de Rubenieten en de halve stam van Manasse zonder loting toebedeeld was, wat wel gemakkelijk tot eigen voordeel was uit te leggen, dat een gedeelte onder die andere stammen aan hen was overgelaten. Maar nu worden niet de offeranden hun erfenis genoemd, zoals kort te voren, maar God zelf, waardoor zij, indien zij niet tevreden waren, een bij uitstek ondragelijke en trotse zucht tot afkeuren zouden openbaren..

Deze verordening diende, opdat Gods dienaren zich geheel aan Zijn dienst toewijden en daarmee bezig zouden zijn, zonder door aardse zorgen en verrichtingen daarin verhinderd te worden, en opdat er door dit middel een bestendige verbintenis van hartelijke liefde en genegenheid zou zijn tussen het volk aan de ene, en diens leraren aan de andere zijde (Jos 13: 33)..

Vs.33 is een herhaling van vs.14, alleen met dit verschil, dat nu de Heere zelf het Leviëten erfdeel wordt genoemd, opdat zij des te eerder erin zouden berusten, dat zij geen eigen erfdeel van het land ontvingen..

Het is niet mogelijk de ligging van al de steden, in dit en de volgende hoofdstukken vermeld, nauwkeurig op te geven. De veranderingen, die het land Kanaän gedurende de laatste 3000 jaar heeft ondergaan, hebben velen van haar doen verdwijnen, terwijl de namen van anderen verandert zijn. Dit is echter geen bewijsgrond tegen de gewijde geschiedenis: in andere landstreken merken wij hetzelfde op. De ligging van Troje en van Babylon, twee van de beroemdste steden in de oude geschiedenis, kan niet stellig worden aangewezen, en menig boekdeel is daaromtrent reeds gevuld; terwijl de ligging van de meeste belangrijke plaatsen in de Heilige Schrift vermeld, nog nauwkeuriger kan vastgesteld worden; anderen van minder betekenis bestonden in de dagen van Hiëronymus en Eusebius, door wie zij beschreven werden: en verscheidenen zijn in de laatste tijden opgespoord door de ijver van hedendaagse reizigers..

33. Maar aan de stam van Levi gaf Mozes geen erfdeel: 1) de HEERE, de God van Israël is zelf hun erfdeel, zoals Hij tot hen gesproken heeft (Num.18: 20 Deuteronomium 10: 9; 18: 2).

1) Aan het slot wordt opnieuw de stam van Levi uitgesloten, opdat de Leviëten voor het vervolg niet zouden voorwenden, dat ook zij deel hadden aan dat, wat aan de Gadieten en de Rubenieten en de halve stam van Manasse zonder loting toebedeeld was, wat wel gemakkelijk tot eigen voordeel was uit te leggen, dat een gedeelte onder die andere stammen aan hen was overgelaten. Maar nu worden niet de offeranden hun erfenis genoemd, zoals kort te voren, maar God zelf, waardoor zij, indien zij niet tevreden waren, een bij uitstek ondragelijke en trotse zucht tot afkeuren zouden openbaren..

Deze verordening diende, opdat Gods dienaren zich geheel aan Zijn dienst toewijden en daarmee bezig zouden zijn, zonder door aardse zorgen en verrichtingen daarin verhinderd te worden, en opdat er door dit middel een bestendige verbintenis van hartelijke liefde en

genegenheid zou zijn tussen het volk aan de ene, en diens leraren aan de andere zijde (Jos 13: 33)..

Vs.33 is een herhaling van vs.14, alleen met dit verschil, dat nu de Heere zelf het Levieten erfdeel wordt genoemd, opdat zij des te eerder erin zouden berusten, dat zij geen eigen erfdeel van het land ontvingen..

Het is niet mogelijk de ligging van al de steden, in dit en de volgende hoofdstukken vermeld, nauwkeurig op te geven. De veranderingen, die het land Kanaän gedurende de laatste 3000 jaar heeft ondergaan, hebben velen van haar doen verdwijnen, terwijl de namen van anderen verandert zijn. Dit is echter geen bewijsgrond tegen de gewijde geschiedenis: in andere landstreken merken wij hetzelfde op. De ligging van Troje en van Babylon, twee van de beroemdste steden in de oude geschiedenis, kan niet stellig worden aangewezen, en menig boekdeel is daaromtrent reeds gevuld; terwijl de ligging van de meeste belangrijke plaatsen in de Heilige Schrift vermeld, nog nauwkeuriger kan vastgesteld worden; anderen van minder betekenis bestonden in de dagen van Hiëronymus en Eusebius, door wie zij beschreven werden: en verscheidenen zijn in de laatste tijden opgespoord door de ijver van hedendaagse reizigers..

HOOFDSTUK 14.

OVER KALEBS ERFDEEL.

I. Vs.1-15. Toen hierop de verloting van het West-Jordaanland onder de overige stammen, op de wijze, die reeds door de Heere was vastgesteld, plaats zou vinden, maakte Kaleb de zoon van Jefunne, en vertegenwoordiger van het geslacht van de Kenezieten, aanspraak op de stad Hebron en haar gebied, die hem door Mozes was toegezegd. Werkelijk ontvangt hij haar vooruit, zonder dat eerst het lot geworpen wordt tot beslissing; want de Heere zelf had reeds beslist.

1. Dit is nu hetgeen de kinderen van Israël geërfd hebben in het land Kanaän, aan deze zijde van de Jordaan; hetgeen de priester Eleazar, en Jozua, de zoon van Nun, en de hoofden van de vaderen van de stammen van de kinderen van Israël, hun hebben doen erven; deze hoofden, in Num.34 vermeld, zijn: Kaleb, van de stam Juda; Semuel, van de stam Simeon; Elidad, van de stam Benjamin; Bukki, van de stam Dan; Hanniël, van de stam Manasse; Kemuel, van de stam Efraïm, Elizafan, van de stam Zebulon; Patiël, van de stam Issaschar; Achihud, van de stam Aser; Pedaël, van de stam Nafthali;

2. Door het lot 1) van hun erfenis, zoals de HEERE door de dienst van Mozes geboden had (Num.26: 52vv.; 33: 54; 34: 13), aangaande de negen stammen en de halve stam.

1) De beslissing van het lot werd aangemerkt voor een uitspraak van God. Deze beslissing gold wel de ligging, en bepaalde wel, wie burens zouden zijn, maar gold niet de uitgestrektheid van het land, de uitgestrektheid van de akkers zou zich regelen naar de grootte en de getalsterkte van de stammen..

5. Zoals de HEERE Mozes geboden had, zo deden de kinderen van Israël, zoals in het volgende bericht zal worden, en zij deelden het land, indien ook al niet zonder een door bijzondere omstandigheden veroorzaakte tussenpoos (Jos 17: 18), dan toch in onze volledige uitvoering van de goddelijke wil. (18-21).

Het loten gebeurde, zoals de Rabbijnen zeer juist vermoeden, op de volgende wijze: men had twee bussen-in de een de stammen, in de andere de briefjes met 10 delen van het land. Ieder van de bovengenoemde hoofden van de stammen trok, naar de orde, waarin zijn naam uit de eerste bus tevoorschijn kwam, uit de tweede bus en lootte zo een deel voor zijn stam. Dit gedeelte was nu echter wel in het algemeen bepaald, wat de ligging betreft, maar nog niet met betrekking tot de grootte van het gebied; het laatste moest nog door een commissie, aan wie de verdeeling was toevertrouwd, vastgesteld worden: en wel naar gelang van het groter of kleiner aantal personen, dat tot iedere stam behoorde (Num.26: 52vv.)..

6. Toen, nog voordat de verloting (vs.2) begonnen was, naderden de kinderen van Juda, 1) nl. diegenen daaruit, die tot de Kenezieten behoorden, tot Jozua te Gilgal, en Kaleb, de zoon van Jefunne, de Keneziet, 2) het opperhoofd van het geslacht van de Kenezieten, zei tot hem: Gij weet, gij zult u nog wel herinneren het woord, dat de HEERE tot Mozes, de man van God,

(Deuteronomium 33: 1) gesproken heeft te Kades-Barnéa, ter oorzaak van mij en ter oorzaak van u, dat wij beiden namelijk de enigen zouden zijn van het toenmaal levende geslacht, die in Kanaän zouden komen (Num.14: 24).

1) Onder de kinderen van Juda moeten niet alle nakomelingen van die zoon van Jakob worden verstaan, noch alle hoofden van die stam, maar slechts de Kenezieten, het huis van Kenas, waarvan Kaleb het toenmalige stamhoofd was..

2) Men moet hier niet denken aan de volksstam van de Kenezieten, die tot de oorspronkelijke bewoners van Kanaän behoorde (Deuteronomium 2: 23), maar hier worden bedoeld de nakomelingen van Kenas uit het geslacht van Hezron, waartoe Kaleb behoorde en wier stamhoofd hij was (1 Kronieken 2: 5,18,25,42). Evenzo heette dus ook ieder van Kalebs nakomelingen (1 Kronieken 4: 15), zoals dan ook werkelijk de naam in dit geslacht van Hezron niet zeldzaam was (1 Samuel 1: 1)..

7. Ik was veertig jaar oud, toen Mozes, de knecht van de HEERE, mij met u en tien anderen uitgezonden heeft van Kades-Barnéa, om het land te bespieden (Num.13: 4vv.); en ik hem, na onze terugkeer, antwoord bracht, hoe het in het land ervoor stond (Num.13: 31), zoals het in mijn hart was. 1)

1) Dat wil zeggen: naar mijn beste weten, niet om Mozes te vleien, maar zoals ik het werkelijk meende. Kaleb wil hier zeggen, dat hij zich noch door mensenvrees, noch door mensengunst had laten leiden..

8. Maar mijn broeders, die met mij opgegaan waren, deden het hart van het volk smelten (Num.13: 29, 32vv.); doch ik, evenals ook gij, volhardde de HEERE, mijn God, te volgen. 1) Ik liet mij noch door de tijdingen van de overige verspieters, noch door het morren en dreigen van de verbitterde volksmenigte afbrengen van mijn vertrouwen op Gods beloften (Num.14: 6-10).

1) Het schijnt weinig met de staat van een vroom en bescheiden man overeen te komen, zijn eigen deugd op de voorgrond te stellen. Maar laten wij ons herinneren, dat, terwijl de zaak op zichzelf hatelijk was en vele klachten kon uitlokken, een zeldzame aanbeveling noodzakelijk was, om de naijver te voorkomen. Hij vermeldt daarom, dat hij te goeder trouw voorstelt, wat hij omtrent het land had meegedeeld. Want uit deze woorden "Zoals het in mijn hart was" is het zeker, dat zijn eerlijkheid gekend wordt, en dat zijn hart van alle bedrieglijke woorden een vijand is. Niets anders duidt hij daarmee aan, dan dat hij zonder list en veinzerij zich wel van de hem opgedragen last heeft gekweten. De lof op zijn eerlijkheid brengt hij voort, omdat, hoewel hij alle medeverspieters behalve Jozua tot tegenstanders had, hij niet is geweken voor hun boosheid, noch met hun misdadige samenspannen heeft meegedaan, maar standvastig bij zijn eigen mening heeft volhard..

Kaleb wil hiermee zeggen, dat niets hem heeft kunnen weerhouden, om te blijven vertrouwen op de belofte van God, dat Israël Kanaän zeker zou bezitten..

9. Toen zwoer Mozes op die dag, zeggende: Indien niet het land, waarop uw voet getreden heeft, u en uw kinderen tot een erfdeel zal zijn in eeuwigheid! omdat gij volhard hebt de HEERE, mijn God, na te volgen.

Wij vinden in de boeken van Mozes geen onmiddellijke aanwijzing, dat Kaleb juist dat stuk land hebben zou, waarop hij hier aanspraak maakt; wij lezen in Num.14: 24 slechts, dat hij Kanaän betreden zal, terwijl de anderen, Jozua uitgezonderd, in de woestijn de dood zouden vinden. Het is echter wel waarschijnlijk, dat al wat toen door de Heere en Mozes gezegd is, niet tot in de geringste bijzonderheden is opgeschreven; daarentegen wordt Kaleb in die geschiedenis meermalen met bijzondere nadruk vermeld, terwijl Jozua meer op de achtergrond treedt (Deuteronomium 1: 36); waaruit men moet besluiten, dat hoofdzakelijk hij tegenover de andere tien verspieters optrad, en zijn geloofsmoed stelde tegenover hun vrees voor de Enakieten. Daarom werd ook hem de bijzondere belofte gedaan, dat hij juist die landstreek zou verkrijgen, welke de overigen als zo onneembaar hadden voorgesteld, namelijk de streek van Hebron. Hierdoor werd hem tevens de gelegenheid gegeven zijn geloofsvertrouwen, dat hij toen tentoon had gespreid, met de daad te bekrachtigen; hierom hebben wij ook de plaatsen in Num.14: 24 en Deuteronomium 1: 36 verklaard met betrekking op deze belofte, wat geen bijvoeging van een vreemde gedachte, maar slechts een aanvulling van een verkorte rede is..

10. En nu, zie, de HEERE heeft mij evenals ook u, Jozua, in het leven behouden, zoals Hij gesproken heeft, terwijl niet slechts de overige 10 verspieters, maar ook al onze tijdgenoten gestorven zijn. Het zijn nu vijf en veertig jaar, sinds de HEERE dit woord tot Mozes gesproken heeft, toen Israël 38 jaar lang in de woestijn wandelde, totdat het eindelijk in het beloofde land gekomen is, en na een zevenjarige veroveringsstrijd (11: 18) in het bezit daarvan gekomen is; en nu, zie, ik ben heden vijfentachtig jaar oud.

12. En nu, geef mij dit gebergte, deze bergachtige streek bij Hebron, waarvan de HEERE op die dag gesproken heeft, tot een erfenis voor mij en mijn kinderen; 1)want gij hebt het op dezelfde dag gehoord, hoe Mozes het mij met een eed heeft toegezegd; dat de Enakieten daar waren, en dat er grote vaste steden waren; er moet dus nog verder gestreden worden om het bezit van deze landstreek, en van hem, die haar tot zijn erfenis ontving, wordt een moedig hart en een dappere arm vereist. Ik wil mij echter, bij dekracht, die God mij tot in hoge ouderdom zo genadig heeft doen behouden, aan deze last niet omtrekken. Och, of de HEERE met mij ware, dat ik hen verdreef! 2) en ik twijfel ook geen ogenblik, of Hij zal het mij doen gelukken, want zoals de HEERE gesproken heeft, zal Hij immers alle Kanaänieten, dus ook de reuzen onder hen, in onze handen overleveren. (Deuteronomium 7: 16).

1) Zowel de woorden, "want gij hebt het op dezelfde dag gehoord, dat", of beter vertaald, "want daar zijn de Enakieten", moeten dienen om zijn vraag kracht bij te zetten. Zowel het feit, dat zijn eis steunt op de belofte van God, als dit, dat de Enakieten daar nog zijn (niet in Hebron, maar in het omliggende land), die nog overwonnen moeten worden, haalt Kaleb aan, om zijn wens vervuld te zien..

2) Hij schijnt zich op een twijfelachtige wijze uit te drukken, aangaande de nodige bijstand van God, zonder nochtans te wantrouwen, aangaande de goedheid en getrouwheid van de Heere. Hij had zonder de minste twijfel of ongerustheid gesproken over Gods gunstige aanwezigheid bij Israël in het algemeen, maar door een godvruchtige vrees en door een ootmoedige en zedige erkenning, zo van zijn eigen zondigheid, als van zijn onwaardigheid, om zich een zo hoge gunst toe te eigenen, vond hij zich bewogen, om voor zover het hem in het bijzonder aanging, liever te zeggen, of de Heere met mij was! En door zich dus in te dekken, geeft hij te kennen, de volstrekte noodzakelijkheid van de Goddelijke hulp, dat niets met voorspoed ondernomen kan worden, zonder Gods gunst en bijstand, en dat, wanneer hem dit vergund wordt, hij zich in staat bevond om de kinderen van Enak te verdelgen, zonder in het allerm minst aan een goede uitslag in zijn onderneming te twijfelen (Jos 14: 12)..

13. Toen, van de billijkheid van Kalebs eis overtuigd, zegende hem Jozua, terwijl hij hem de bijstand van de Heere toebad over het zware werk, dat hij zou ondernemen; en hij gaf Kaleb, de zoon van Jefunne, Hebron, en de daarbijbehorende stad Debir (11: 21; 15: 14) tot een erfdeel.

14. Daarom, ten gevolge van deze handeling, die aan de eigenlijke verloting voorafging, werd Hebron aan Kaleb, de zoon van Jefunne, de Keneziet, tot een erfdeel tot op deze dag; tot een beloning, omdat hij volhard had, de HEERE, de God van Israël te volgen. 1)

1) Zonderlinge godsvrucht en getrouwheid zal met zonderlinge gunstbewijzen bekroond worden (Jos 14: 14)..

15. De naam nu van Hebron, dat zeven jaar eerder gebouwd was dan Zoar in Egypte (Num. 13: 23), en in zijn begin reeds ten tijde van Abraham aanwezig was, was vroeger Kirjath-Arba (stad van Arba), die een groot en beroemd mens geweest is onder de Enakieten. 1) En het land rustte van de strijd, 2) zoals reeds vermeld is in 11: 23.

1) Wanneer dus Kaleb met het in bezit nemen van zijn erfdeel tevens de last op zich nam, om de Enakieten, die voorlopig reeds uitgeroeid waren, nog verder tot de grond toe te verdelgen, dan was dit geen overhaaste overdracht van dat gebied aan hem, maar de verdeling van het land onder de kinderen van Israël was nu werkelijk aangebroken..

2) Dit wordt nog eens gezegd, omdat de persoonlijke strijd van Kaleb tegen de Enakieten geen invloed uitoefende op de verdere verdeling van het land. Israël als volk had van dit ogenblik met de oorlog als afgedaan..

Hebron is later een Levietenstad geworden. Hoewel Kalebs eigendom, heeft hij toch toegelaten, dat de Levieten er hun verblijf in hielden..

HOOFDSTUK 15.

GRENZEN EN STEDEN VAN DE STAM JUDA.

I. Vs.1-63. Terwijl het nu werkelijk tot een uitloting komt onder de negen en een halve stam, ontvangt de stam Juda door Gods beschikking, zijn erfdeel in dezelfde streek, waar reeds Kaleb het zijn gekregen heeft, zodat deze nu te midden van zijn stamgenoten woont. Juda's erfdeel nu ligt in het zuiden van Kanaän, en zijn grenzen worden naar de vier windstreken beschreven (vs.1-12); daarna wordt reeds nu van Kaleb bericht, hoe hij meer dan 10 jaar later door de verdrijving van de Enakieten, het gebied van Hebron in bezit genomen heeft (vs.13-19); tenslotte volgt een opgave van de steden, die in de verschillende delen van het gebied gelegen waren (vs.20-63).

1. En het lot voor de stam van de kinderen van Juda, naar hun gezinnen, was: aan de grens van Edom, de woestijn Zin, zuidwaarts, was het uiterste tegen het zuiden. Het erfdeel reikte dus in het zuidoosten tot aan het gebied van Edom, en strekte zich dan verder uit;

6. En deze grens zal opgaan tot Beth-hogla, 3/4 uur ten noordwesten van de Jordaanmonding, het tegenwoordige Ain Hadschlah, en zal doorgaan van het noorden naar Beth-Araba, naar de noordzijde van Beth-Araba, 1/2 uur ten zuidwestenvan Beth-Hagla; en deze grens zal opgaan tot de steen van Bohan, de zoon van Ruben. 1)

1) Daar de Rubenieten geen deel hadden ten westen van de Jordaan, veronderstelt men, dat de steen van Bohan, de zoon van Ruben, de begraafplaats aanwijst óf van een zoon van Ruben, die stierf, terwijl zijn vader in Kanaän was, óf van een groot bevelhebber van die stam, die in het legerkamp te Gilgal stierf..

De "steen van Bohan" moet wegens het "opgaan" hoger, d.i. het westelijk gebergte nabij en wegens het "afgaan" (18: 17) aan de rand van het gebergte, en niet er op gelegen hebben..

Zie verder 18: 8.

7. Verder zal deze grens opgaan naar Debir 1) van het dal van Achor (7: 24,26 7.24,26), en zal noordwaarts zien naar Gilgal of Gelioth (18: 17 Richteren 3: 19, dat tegenover de opgang van Adûmmim 2) is, die ten zuiden van de beek is, waarschijnlijk in de streek van de huidige ruïne el Deïm noordelijk van de straat tussen Jeruzalem en Jericho. Daarna zal deze grens doorgaan tot het water van En-Sémes (Zonnebron, tegenwoordig Apostelbron, 3/4 uur noordoostelijk van Jeruzalem), en haaruitgangen zullen wezen te En-rógel, aan de zuidoostzijde van Jeruzalem.

1) Dit Debir moet niet verwisseld worden met de plaats met dezelfde naam in vs.15, maar gezocht worden in het huidige Wady-Daber, ten zuidwesten van Beth-Hogla in het gebergte Adûmmim, heden "het rode veld" genaamd, waar zich thans nog een groot vierhoekig, meer woest liggend huis bevindt, dat vroeger diende tot schuilplaats voor de reiziger tegen de

rovers, die in de omstreken zwierven; het wordt voor de plaats gehouden, waar de Samaritaan barmhartigheid bewees Luk.10: 30. De grond is daar rood, van daar de naam "het rode veld"..

8. En deze grens zal opgaan door het dal Ben Hinnom, d.i. van de zoon van Hinnom, 1) aan de zijde van de Jebusiet van het zuiden, langs de zuidzijde van de stad van de Jebusieten, dit is Jeruzalem; en deze grens zal opwaarts gaan tot de top van de berg, die vooraan het dal van Hinnom is, westwaarts, dat in het uiterste van het dal van de Refaïeten 2) is, ten noorden.

1) Het dal Ben of Ben-Hinnom, van de zoon of van de zonen van Hinnom, was op de zuidzijde van de berg Sion gelegen, en is vooral sinds de dagen van Achaz berucht geworden vanwege de afgodendienst van Moloch (2 Koningen 11: 10 Jer.7: 31). Hoogstwaarschijnlijk heeft een zekere Hinnom aldaar bezittingen gehad..

2) Veel kunstenaars slaan, wanneer zij gehele bladzijden met getallen en namen in de Heilige Schrift aantreffen, deze over, en vestigen daarentegen hun blikken met de grootste oplettendheid op die plaatsen, waar de heerlijke heilige gebouwen beschreven worden, onder het voorwendsel, dat dit eerste nutteloos is; en men schaamt zich dus niet te beweren, dat datgene, wat God toch zelf gesproken heeft, niet nodig is te weten. Vlijtige bergwerkers gaan ook die bergen die zeer woest en onvruchtbaar schijnen, niet voorbij, maar dringen veeleer voorwaarts en zoeken de gouden zilveraderen, die zich daarin bevinden op. Hoe zou men dan een plaats van de Heilige Schrift, die doorgaans de rijkste schat van hemelse waarheid in zich bevat, al is die ook verborgen, mogen voorbijgaan?.

De duistere beschrijving en onbekende namen van de steden en personen die in de volgende verzen voorkomen, moeten evenals overal in de Heilige Schrift niet oppervlakkig voorbijgaan worden, alsof het slechts namen en niets anders waren; maar zij moeten in het bijzonder door vergelijking met andere plaatsen in de Heilige Schrift of van andere schrijvers, tot grotere duidelijkheid gebracht worden. Hierdoor kan men tot een vollediger kennis en beter inzicht van de heilige geschiedenis komen, en een diepere blik leren slaan in de profeten. Alles toch, wat zich in Gods woord bevindt, is ontegenzeglijk nuttig, en dus ook niet onvruchtbaar om onderzocht te worden.

De vlakte van Refaïm, die hier en in 2 Samuel 5: 18; 23: 13 en Jes.17: 5 vermeld wordt, droeg haar naam waarschijnlijk naar de reuzenstam van de Refaïmieten, waarvan reeds ten tijde van Mozes nog slechts enige geslachten bestonden (De 2: 23). Echter worden in de geschiedenis van David ook nog enige van hen genoemd. Door een onbeduidender bergrug van het dal Ben-Hinnom gescheiden, strekte zij zich een 1/2 uur breed en 1 uur lang zuidwestwaarts, van Jeruzalem uit tot Mar Elias, dat ongeveer midden tussen Jeruzalem en Bethlehem gelegen was. Zij werd in het noorden door een bergrug begrensd, die aan de linkerzijde stuit op de straatweg van Jeruzalem naar Joppe; deze bergrug wordt hier zonder twijfel bedoeld, 3/4 uur noordwestwaarts van daar, te rechterzijde van de straat naar Joppe, bevindt zich het dorp Liftha met een overvloedige bron, die een streek land met bloeiende tuinen bevochtigt. Dit is de bron Nefthóah, die in vs.9 vermeld wordt..

9. Daarna zal deze grens strekken van de hoogte van de berg tot aan de waterfontein Nefthóah, het huidige dorp Liftha, 1) en uitgaan tot de steden van hetgebergte Efron, westwaarts van het terpentijndal gelegen. Verder zal deze grens noordwaarts zich uitstrekken naar Baäla, dat is Kirjath-Jéarim, het tegenwoordige Kureyet el Enab, 3 uur ten noordwesten van Jeruzalem.

1) Nefthóah, het huidige Liftha, is een dorp ongeveer een uur van Jeruzalem, met rijke waterbronnen, waardoor volgens V.d.Velde vele bloeiende tuinen worden bewaterd..

10. Daarna, nadat zij van Jeruzalem noordwestwaarts gegaan is (vs.8,9), zal deze grens zich omkeren van Baäla in het westen, naar het gebergte Seir, 1) een bergrug in het zuidwesten, bestaande uit steile bergtoppen, en zal doorgaan aan de zijde van de berg Jearim van het noorden, aan de noordzijde van Har-Jearim, deze is Chesalôn, het huidige Kesla, aan de zuidhelling van de straks genoemde berg (Genesis32: 3), en zij zal zuidwestwaarts komen naar Beth-Sémes, 4 uur ten noorden van Eleutheropolis, en door Timna gaan, 3/4 uur ten westen van Beth-Sémes;

1) Dit Seir moet wel onderscheiden worden van het gebergte Seir in Idumea. Dit Seir is een bergrug in het zuidoosten, waarop volgens Robinson, Saris en Mischrliggen..

11. Verder zal deze grens uitgaan aan de zijde van Ekron (13: 3), noordwaarts, en deze grens zal strekken naar Sichron 1) aan, en over de berg Baäla gaan, een rij heuvels tussen Ekron en Jabne, en uitgaan te Jabneël, of Jabne (2 Kronieken 26: 6), later Jamnia genoemd (1 Makk.4: 15), in het gebied van de Filistijnen; en de uitgangen van deze grens zullen zijn naar de Middellandse Zee.

1) Sichron wordt gehouden voor het tegenwoordige Sugheir, 1 uur zuidwaarts van Jibnah. Jabneël, of Jabne is het tegenwoordige Jibnah, 4 uur van Joppe. Volgens V.d.Velde ruim één uur uit de kust van de Middellandse Zee, nu nog een aanzienlijk dorp. Jabneël was de uiterste noordwestelijke grensplaats van Juda's erfdeel..

Sichron wordt verder niet vermeld..

12. De grens nu tegen het westen zal zijn tot de grote, de zo-even genoemde Middellandse Zee, en diens grens. Dit is de grens van de kinderen van Juda rondom heen, naar hun gezinnen (Num.34: 6).

De noordelijke grens (vs.5-11) komt met betrekking tot de oostelijke helft, later nog eens voor, maar in omgekeerde richting, van het westen naar het oosten, als zuidergrens van de stam Benjamin (18: 15-19). Op de westelijke helft daarentegen vielen de steden Zarea, Beth-Semes, Timna, Esthaol en Ekron naderhand de stam Dan toe (19: 40-48)

13. Doch Kaleb, de zoon van Jefunne, had hij, zoals in 14: 6-15 meer uitvoerig verteld is, nog vóór het begin van de loting, een deel gegeven in het midden van de kinderen van Juda, zijn

stamgenoten, naar de mond van de HEERE tot Jozua, de stad van Arba, vader van Enak, de stamvader van het geslacht van de Enakieten, dat is Hebron 1) (Richteren 1: 20).

1) Door deze herinnering wordt het verhaal van de verovering van Hebron en Debir door Kaleb ingeleid. Hetzelfde verhaal vindt men in Richteren 1: 10-15. Daaruit blijkt dat, wat hier vermeld wordt, wel eerst heeft plaatsgevonden na Jozua's dood, maar toch hier wordt verteld, omdat het in verband staat met de verdeling en in bezitneming van het land, door de stam van Juda..

15. En van daar toog hij, nadat hij de Enakieten in Hebron uitgeroeid had, opwaarts tot de inwoners van Debir, een stad, die (Jos 10: 39), 5 uur ten zuidwesten van Hebron gelegen is, en die eveneens tot zijnerfenis zou behoren. De naam van Debir nu was daarvoor Kirjath-Séfer, d.i. Boekenstad.

Zij werd ook Kirjath-Sanna, d.i. stad van de palmtakken genoemd (vs.49), en was door haar hoge en vrije ligging op de top van een gebergte, en doordat zij rondom omgeven was met rotsen, uit kalksteen bestaande, zeer moeilijk te veroveren..

17. Othniël nu, de zoon van Kenaz, de broeder van Kaleb, 1) nam haar in; en hij gaf hem, volgens zijn belofte, Achsa, zijn dochter, tot vrouw.

1) De Statenvertaling geeft: van de broeder van Kaleb. De Joodse vertaling, de broeder van Kaleb. In het eerste geval is Kaleb de oom van Othniël, in het tweede de eigen broeder. Het laatste komt overeen met de mededeling in Richteren 1: 13 en 3: 9. Zoon van Kenaz is een andere uitdrukking voor "de Kenaziet." Broeder van Kaleb slaat terug op Othniël en niet op Kenaz. Het huwelijk met de dochter van een broeder was door de wet niet verboden (Lev.18: 7-18)..

15. En van daar toog hij, nadat hij de Enakieten in Hebron uitgeroeid had, opwaarts tot de inwoners van Debir, een stad, die (Jos 10: 39), 5 uur ten zuidwesten van Hebron gelegen is, en die eveneens tot zijnerfenis zou behoren. De naam van Debir nu was daarvoor Kirjath-Séfer, d.i. Boekenstad.

Zij werd ook Kirjath-Sanna, d.i. stad van de palmtakken genoemd (vs.49), en was door haar hoge en vrije ligging op de top van een gebergte, en doordat zij rondom omgeven was met rotsen, uit kalksteen bestaande, zeer moeilijk te veroveren..

15. En van daar toog hij, nadat hij de Enakieten in Hebron uitgeroeid had, opwaarts tot de inwoners van Debir, een stad, die (Jos 10: 39), 5 uur ten zuidwesten van Hebron gelegen is, en die eveneens tot zijnerfenis zou behoren. De naam van Debir nu was daarvoor Kirjath-Séfer, d.i. Boekenstad.

Zij werd ook Kirjath-Sanna, d.i. stad van de palmtakken genoemd (vs.49), en was door haar hoge en vrije ligging op de top van een gebergte, en doordat zij rondom omgeven was met rotsen, uit kalksteen bestaande, zeer moeilijk te veroveren..

17. Othniël nu, de zoon van Kenaz, de broeder van Kaleb, 1) nam haar in; en hij gaf hem, volgens zijn belofte, Achsa, zijn dochter, tot vrouw.

1) De Statenvertaling geeft: van de broeder van Kaleb. De Joodse vertaling, de broeder van Kaleb. In het eerste geval is Kaleb de oom van Othniël, in het tweede de eigen broeder. Het laatste komt overeen met de mededeling in Richteren 1: 13 en 3: 9. Zoon van Kenaz is een andere uitdrukking voor "de Kenaziet." Broeder van Kaleb slaat terug op Othniël en niet op Kenaz. Het huwelijk met de dochter van een broeder was door de wet niet verboden (Lev.18: 7-18)..

18. En het gebeurde toen zij, van Hebron afgehaald zijnde, waar zij gedurende de belegering van Debir zich had opgehouden, tot hem d.i. tot Othniël kwam, om zijn vrouw te worden, zo porde zij hem aan, om een veld van haar vader te begeren, als huwelijksgift voor de nieuwe huishouding, omdat de streek van Debir wegens gebrek aan water bijna alleen onvruchtbaar land bevatte. Omdat Othniël daarin geen genoeg kon nemen, nam zij zelf het op zich, deze eis voor haar vader te brengen. Op een ezel rijdende begaf zij zich tot Kaleb, en zij sprong, toen zij in zijn nabijheid kwam, om daardoor op een bijzondere wijze haar eerbied te tonen (Genesis24: 64) van de ezel af; 1) toen sprak Kaleb, die uit deze ontmoeting wel begreep, dat zij een bede tot hem in haar hart had, tot haar: Wat is u? Wat begeert gij van mij?

1) Achas sprong van de ezel, en om daarmee haar eerbied voor haar vader te kennen te geven, en omdat zij als smekeling tot hem naderde. Kaleb begreep dit laatste dan ook zeer goed, en kwam daarom tot haar met de vraag: Wat is u, d.i. wat wilt ge?.

19. En zij zei: Geef mij een zegen, een nieuwe gave van uw gunst (Genesis33: 11); omdat gij mij als mijn uitzet een dor land gegeven hebt, dat op zichzelf niet voldoende is voor ons levensonderhoud, geef mij ook waterwellingen, geef mij nog land hierbij, dat rijk is aan water, en geschikt om te bebouwen, opdat ik met mijn huis geen gebrek behoef te lijden. Toen gaf hij haar, haar begeerte toestaande, hoge waterwellingen en lage waterwellingen, een landstreek in de omtrek van Debir, die genoeg voorzien was van hoog- en laaggelegen bronnen.

Het tegenwoordige dorp Dhoberiyeh, dat wij met Knobel voor de plaats houden, waar eens Debir stond, is ten gevolge van zijn ligging, die aan het slot van het 15e vers nader beschreven is, op grote afstand van alle kanten zichtbaar, het biedt echter met zijn vooruitstekende kalksteenrotsen een ruw en treurig uitzicht; uitgezonderd enige olijfgaarden, dicht bij de plaats zelf, mist men er alle boomgewassen en graanvelden, ofschoon men er voortreffelijk weiland heeft. Deze aanblik zal Achsa, die van Hebron, dus uit een geheel andere streek kwam, wel tot deze bede bewogen hebben; welke bronnen haar vader haar echter gegeven heeft, laat zich niet nader verklaren, daar in de nabijheid van Dhoberiyeh tot nu toe, zulke bronnen nog niet ontdekt zijn, slechts op de bodem van smalle dalen vindt men graanvelden. Overigens wordt deze geschiedenis bijna met dezelfde woorden nog eens in Richteren 1: 10-15 herhaald, en daar staat zij ook op de geschikte plaats..

Uit deze historie leren wij: dat ouders nooit voor verloren moeten achten, hetgeen zij tot wezenlijk nut van hun kinderen besteden en niet karig omtrent hen moeten zijn, in het bijzonder wanneer zij zich wel schikken. Kaleb had zonen (1 Kronieken 4: 15) en nochtans bedeede hij zijn dochter zeer mild. Zij, die vrekachtig zijn omtrent hun kinderen en hen het benodigde en betamelijke onthouden, terwijl zij in staat zijn, om het hen erin te kunnen laten delen, vergeten hun ouderlijke betrekking (Jos 15: 19)..

21. De steden nu, van het uiterste van de stam van de kinderen van Juda tot de grens van Edom tegen het zuiden, 1) zijn: Kabzeël (2 Samuel .23: 20 Nehemia 11: 25), wat haar ligging betreft nog onbekend, en Eder, en Jagur, beide alleen hier genoemd en eveneens nog niet gevonden.

1) De steden in de landstreek, tegen het zuiden gelegen, worden verdeeld in vier groepen. De eerste groep wordt vermeld in vs.21-23 ; de tweede in vs.24,25 ; de derde in vs.26-28 ; de vierde in vs.29-32. Deze hele landstreek strekt zich uit van de Araba, aan de zuidpunt van de Dode Zee, tot de kust van de Middellandse Zee, en wel over de gehele breedte van het land..

Een stuk hiervan wordt later aan de stam van Simeon gegeven, opdat, zoals Calvijn terecht aanmerkt, "de verspreiding vervuld wordt, waarvan Jakob had geprofeteerd (Genesis49: 7), zodat de nakomelingschap van Simeon, als op andermans grond, als vreemdeling zou verkeren. Daarom zijn zij door de kinderen van Juda als gastvrienden toegelaten."

24. Zif, wellicht tussen Arad en Molada gelegen, en niet te verwisselen met een ander Zif (vs.55), en Telem, vermoedelijk hetzelfde als Thelaim (1 Samuel .15: 4), maar niet nader te bepalen, dan dat het in het zuidoostelijk gedeelte van het gebied lag, en Baäloth,1) Baälath-Beër of Ramath van het zuiden (19: 8; 1 Samuel .30: 27), het tegenwoordige Lechieh, ook eenvoudig Baäl genoemd (1 Kronieken 4: 33) en niet te verwarren met het in 19: 44; 1 Koningen .9: 18 vermelde Baälath of Baelath, dat hetzelfde is als het in vs.11 genoemde Baäla.

1) Nu el-Lechiëh geheten. Vroeger ook Ramath tegen het zuiden (Joz.19: 8). Simson noemde die plaats Ramath Lechi, d.i. Ramath van het kinnebakken. Lechi en el-Lechiëh staan met elkaar in zeer nauw verband..

28. En Hazar-Sual, d.i. Vossenhof, ook niet nader bekend; en Beër-Séba 1) (Genesis21: 14vv.; 22: 19; 25: 23; 29: 10; 46: 1-5 zuidwest-waarts van Hebron, de zuidelijkste plaats van Palestina (Richteren 20: 1; 2 Samuel .17: 11vv), en Biz-Jótheja, dat niet te bepalen is.

1) De putten van Beër-séba zijn uit de verte niet zichtbaar. Ik kan mij nu volkomen voorstellen, hoe Hagar, toen haar kind van dorst dreigde te stikken tijdens haar dwaling in deze woestijn, zich dichtbij zo'n waterput bevond, zonder zich er nochtans van bewust te zijn, totdat de Heere haar ogen opende en haar op een kleine afstand slechts water deed vinden.

30. En El-Thólad, of ook alleen Tholad (1 Kronieken 4: 29), dat nog niet ontdekt is, en Chesil, ook Bethul (19: 4), of Bethuël (1 Kronieken 4: 30) genoemd, 5 1/4 uur zuidwaarts van Berseba, en Horma, 1) 2 1/2 uur zuidwestwaarts van Chesil of Elusa (Nu 13: 1),

1) In Hhora zou ik wel genegen zijn het Horma van Jozua 15: 30 en 19: 4 te zoeken, maar dan moet dit een ander Horma zijn, dan dat in het gebergte Seïr, waarvan in Num.14: 45 en 21: 3 als ook in Deuteronomium 1: 44 en Richteren 1: 17 wordt gesproken. Is deze gissing juist, dan geloof ik, is Hhora ook hetzelfde Horma als één van de 31 koninklijke steden, die Jozua sloeg, in Joz.12: 14 vermeld. De Hebreeuwse M wordt in de Arabische vorm van Horma soms weggelaten.

33. In de laagte, 1) in het heuvelachtig landschap, dat aan de vlakte van Sefala (Jos 12: 9) grenst en de overgang tot het gebergte vormt, zijn: Esthaôl, 3 uur noordwaarts van Gad of Eleutheropolis, en Zora, volgens Richteren 13: 2; 16: 31 noordwaarts van Esthaôl, en Asna, niet te verwarren met de in vs.43 genoemde stad, maar evenals deze nog niet te bepalen,

1) In het Hebreeuws Baschefelah, d.i. in de laagte. Soms blijft dit woord onvertaald. Deze "laagte" strekte zich uit van het gebergte van Juda tot de Middellandse Zee. Zuidelijk grensde zij aan de Negeb en noordelijk tot Ramleh. Deze steden zijn in vier groepen verdeeld. De eerste groep wordt vermeld in vs.33-36 ; de tweede in vs.37-41 ; de derde in vs.42-44; de vierde in vs.45-47..

36. En Saäraim, in 1 Samuel .17: 52 eveneens vermeld: op de weg naar Saärim-Luther: bij de poorten- tot aan Gad en tot aan Ekron, dus westwaarts van Socho en Azéka, het tegenwoordige Zakarija, en Adithaïm, dat nog onbekend is, en Gedéra, en Gedérothaim: 1) veertiensteden en haar dorpen, wanneer men de beide laatstgenoemde voor één landschap neemt.

1) Beide namen betekenen een en dezelfde stad, die dezelfde schijnt als het in 2 Kronieken 28: 18 vermelde Gederoth en van het andere "Gederoth" in vs.41 onderscheiden moet worden. Zij lag 4 uur zuidwaarts van Lydda, op de weg naar Eleutheropolis, in de streek van Thimath en Saäraim..

38. En Dilan, dat onbekend is, en Mizpe, 1) d.i. wacht, en Jókteël, waarschijnlijk noordwaarts van Mizpe.

1) Niet te verwarren met de plaats met dezelfde naam die in de stam van Benjamin voorkomt (18: 26), maar te zoeken op de heuvel, die noordwestwaarts van Eleutheropolis ligt, en in de Middeleeuwen Alba Specula of Blanche Garde werd geheten. Nu Tel es Sapheeh. Het is gelegen op een hoge heuvel, en men heeft er een uitgestrekt gezicht op de omtrek..

39. Lachis, het tegenwoordige Um Lakis (10: 3), en Bozkath, wellicht op de plaats van Pagaba, ten zuiden van Lachis, en Eglon, 1)het tegenwoordige Aglang, nu Kabeibeh genoemd (10: 3).

1) Van Eglon is niets meer over dan enige potscherven en verspreide brokken steen.

41. En Gedérôth, dat onbekend is, Beth-Dagon, 1) en Naäma, eveneens onbekend, en Makkéda (10: 10): zestien steden en haar dorpen.

1) Niet te verwarren met een andere plaats met dezelfde naam, aan de grenzen van de stam Aser (19: 27); maar niet nader te bepalen, omdat Beit Dedschan op de weg tussen Lydda en Joppe, bij welke plaats de kaarten gewoonlijk de naam Beth Dagon voegen, ver boven de noordelijke grens van de stam Juda reikt..

44. En Kehila, west- of zuidwestwaarts van het gebergte Hebron, 1) en Achzib, of Chezib (Genesis 38: 5), enige uren ten noordwesten van Rimmon (vs.32), en Maréza, ten zuidwesten van Eleutheropolis: negen steden en haar dorpen.

1) In de geschiedenis van David (1 Samuel .23) en nog na de ballingschap (Nehemia 3: 17) genoemd, is het Keeila, Ceila van het Onom, oostelijk van Eleutheropolis, het tegenwoordige Kila..

Zijn ligging is niet nader te bepalen, indien het op de plaats van de tegenwoordige ruïne Kîla tussen Eleutheropolis en Hebron aangeduid wordt, dan komt dit niet overeen met deze plaats en met 1 Samuel .23: 5 overeen, volgens welke plaats David van het woud Hareth naar Kehîla afdaalt..

45. Ekron 1) (13: 3) en haar onderhorige plaatsen en haar dorpen.

1) Van de Filistijnse koningsstad, eerst voor Juda bestemd, doch daarna aan Dan toegewezen (Joz.19: 43), ofschoon niet ten ondergebracht (Richteren 1: 18), bestaat thans niet meer dan de plaats, waar het eenmaal heeft gelegen. Wel zijn er nog twee grote oude putten met ommuurde kanten en drinkbakken daarbij aanwezig, maar hoewel van hoge oudheid, twijfel ik toch, naar de vorm van de steen te oordelen, of zij wel tot de tijd van de Filistijnen opklimmen..

47. Asdod, haar onderhorige plaatsen 1) en haar dorpen, Gaza, haar onderhorige plaatsen en haar dorpen, tot aan de rivier van Egypte, de Wady el Arisch; en de grote zee, en haar grens.

1) In de opsomming van de Filistijnse steden, wordt telkens gesproken van onderhorige plaatsen. Hiermee worden bedoeld die steden, welke van de hoofdsteden afhankelijk waren. Zij worden daarom niet genoemd, omdat zij wel Juda zijn toebedeeld, maar niet in het bezit van die stam zijn gekomen. Gath en Askelon worden niet genoemd, omdat deze beide steden tussen de andere, die wel genoemd zijn, in lagen..

De stam van Juda zou dus het gehele gebied van de Filistijnen toebehoorden; maar tot de Babylonische ballingschap toe is deze nooit geheel en voor altijd in het bezit daarvan gekomen..

48. Op het gebergte 1) van Juda nu, en wel hoofdzakelijk in het zuidelijk gedeelte van het gebergte lagen: Samir, ten opzichte van de ligging nog niet juist bekend, en Jatthir, nu Attir, en Socho, 2 uur noordwaarts van Jatthir.

1) De steden op het gebergte worden in 5 groepen verdeeld. Het is de landstreek van Hebron tot Jeruzalem. De eerste groep wordt vermeld in vs.48-51 ; de tweede in vs.52-54; de derde in vs.55-57 ; de vierde in vs.58,59 ; de vijfde in vs.60. In de Septuaginta wordt nog een geheel district vermeld, dat ook aan de stam van Juda is gegeven..

50. En Anab, ten noordoosten van Socho, en Estemo, ten oosten van Socho, en Anim. 1)

1) Wellicht, volgens V.d.Velde, het tegenwoordige Beni-nâim, dat Robinson identificeert met Caphar Baracha (de stad van de zegening).

59. En Maärath, dat nog niet ontdekt is, en Beth-Anôth, oostwaarts van Halhul, en wel onmiddellijk in de nabijheid, en Eltekon, dat ook onbekend is: zes steden en haar dorpen.

1)

1) In de Septuaginta worden bij vs.59 nog bovendien elf steden vermeld, als ook behorende bij het erfdeel van Juda. In de Alexandrijnse vertaling, volgens de codd, Alx en Vat zijn de namen aldus: Theko of Thekaa (2 Samuel .14: 2 Amos 1: 1), op een berg gelegen, 2 uur ten zuiden van Bethlehem, en Efrata, d.i. Bethlehem, 2 uur ten zuiden van Jeruzalem, nu nog Beit-Lukm geheten en Phagor, ten zuidwesten van Bethlehem, en Aitan of Etham (2 Kronieken 11: 6), ten zuiden van Bethlehem, en Kulon, het tegenwoordige Kulonieh, waarschijnlijk Sares, 1/2 uur noordwestwaarts van Jeruzalem, en Tatam, onbekend, en Sores, 4 uur oostwaarts van Jeruzalem, nu Ain Karim met een klooster ter ere van Johannes de Doper, en Galem, nog niet gevonden, en Baither, ten zuidwesten van Jeruzalem, en Manoch, of Manachath (1 Kronieken 9: 6), nog niet gevonden. Elf steden en haar dorpen. Velen zijn van mening, dat door een overschrijver deze steden bij vergissing zijn weggelaten. Anderen, zoals Hiëronymus en Hengstenberg, dat zij een toevoeging van de Septuaginta zijn. Voor het eerste idee is meer te zeggen, dan voor het laatste, omdat deze steden ongetwijfeld tot het erfdeel van Juda hebben behoord..

62. En Nibsan, eveneens onbekend, en de Zoutstad, 1) in het Zoutdal aan het zuidelijk einde van de Dode Zee, en Engedi, in het midden van de rotsachtige kust van de Dode Zee: zes steden en haar dorpen.

1) Het is uit deze naam duidelijk, dat deze stad niet ver van de zoutberg heeft gelegen. Deze steenhoop Elin-mzôghal zag ik, maar ik durf hem niet voor de bouwval van een stad of sterkte houden, juist om het volkomen gemis van water..

63. Maar de kinderen van Juda, hoewel zij Jeruzalem, dat op de grenzen van hun veroverde stam lag, na Jozua's dood veroverden en in brand staken (Richteren 1: 8), konden de Jebusieten, inwoners van Jeruzalem niet geheel daaruit verdrijven; 1) alzo woonden de Jebusieten bij de kinderen van Juda en die van Benjamin (Richteren 1: 21) te Jeruzalem tot

deze dag, 2) waarop dit geschreven werd, toe. Zij zetelden zich namelijk zó vast op de berg Sion, dat eerst David, nadat hij over de twaalf stammen koning geworden was, hun de burcht ontrukken kon, en zichzelf daar een residentie kon grondvesten (2 Samuel 5: 6vv.).

1) Dit heeft niet de bedoeling, om het volk te verontschuldigen, noch wordt het met dit doel vooropgezet, omdat, indien zij zich met ijver erop hadden toegelegd, zo veel als een machtig man doen kan en een goede uitkomst had hen dan in de steek gelaten, op God Zelf de schande was teruggekomen, Die toch beloofd had, dat Hij hen voortdurend tot een Veldheer zou zijn, totdat Hij hun het lege land had gegeven, en dat Hij horzels zou zenden, om de inwoners te verdrijven (Deuteronomium 7: 20). Daarom stond het nergens anders aan, dan aan hun traagheid, dat zij de stad Jeruzalem niet hebben bemachtigd. Zij hebben het daarom niet kunnen doen, omdat hun lauwheid hen in de weg stond, terwijl zij uit verlangen naar rust, het bevel van God hebben veronachtzaamd. Een plaats betrachtingswaardig opdat wij daaruit zouden leren, om onze krachten ijverig te besteden, om de bevelen van God te volbrengen en geen gelegenheid te laten voorbijgaan, opdat de deur niet voor de talmende gesloten worde. Een matig uitstel zou nog geoorloofd zijn, maar een talmen voor lange tijd, is een versmaden van de zegeningen van God..

2) Jeruzalem, d.i. burcht van de vrede, ook alleen Salem (vrede) Genesis 14: 18 Psalm 76: 3 of naar zijn oorspronkelijke bewoners Jebus (Richteren 19: 10vv.) genoemd, heet thans el Kuts, en ligt op een hoogte, die de vorm heeft van een landtong, die in het westen, zuiden, oosten en noordoosten door twee diepe, meestal zeer sterk afgetekende dalen begrensd wordt, en gedeeltelijk ook in het noorden met hoger opstijgende bergruggen van het gebergte van Juda tezamen hangt. Tussen die beide dalen, het dal Jozafat, dat door de beek Kidron besproeid werd, in het noordoosten en oosten, en het dal Gihon, waarvan de voortzetting het dal van de zonen van Hinnom (vs.8) vormt in het zuiden en westen, strekt zich een andere laagte uit, die echter niet zo diep is. Door deze laagte wordt de landtong, waarop de stad ligt, in twee tamelijk gelijke helften gedeeld, die oost- en westwaarts tegenover elkaar liggen, en waarvan de oostelijke in het zuiden spits uitloopt dan de westelijke, terwijl deze meer afgerond schijnt. De westelijke helft wordt dan verder door een dal, dat nu met puin opgevuld is, in een zuidelijke heuveltop en in een noordelijke hoogte gescheiden; een soortgelijke splitsing heeft er met de oostelijke helft plaats in haar noordelijk gedeelte, zodat wij dus 4 heuvels onderscheiden moeten: Zion in het zuidwesten, Akra noordwaarts daartegenover, Bezetha in het noordoosten en Moriah met het spitse uiteinde Ophel in het zuidoosten. Ofschoon op een van de hoogste plaatsen van de hoogvlakte van Juda gelegen (volgens Roth 2870 voet hoog), is Jeruzalem toch niet ver zichtbaar; reizigers, die van het westen komen, zien de stad eerst op een afstand van 10 minuten; van het oosten af wordt men haar eerst gewaar op de top van de Olijfberg, alleen van het noorden krijgt men haar iets vroeger in het oog. Zij is namelijk rondom door bergen omgeven, die als vestingwallen de beide genoemde dalen omringen en boven de bergtong, waarop de stad ligt, uitsteken (Psalm 125: 5). Aan de westkant dus aan de overzijde van het dal Gihon, ligt de berg Gihon; aan de Zuidzijde, of aan de overzijde van het dal van de zonen van Hinnom, ligt de berg van de boze raad, waar de joden in een huis, waarvan de puinhopen thans nog bestaan, het besluit zouden opgevat hebben om Jezus te doden (Joh. 11: 47vv.); aan de oostzijde verheft zich de Olijfberg, die 175 voet hoger is dan de hoogste punt van de berg Sion, en 300 voet hoger dan de plaats van de tempel, vanuit het dal

Jozafat, dat zo genoemd is naar de vierde koning van het rijk van Juda (1 Koningen .22: 41vv.), wiens grafteken hier getoond wordt; maar tegelijk was dit naar de mening van de joden hetzelfde dal, waarin de Heere Zijn gericht hield, Joël 3: 7. "Jozafat" betekent namelijk in het Nederlands: de Heere richt. Van de Olijfberg af is de stad tegen de westelijke berg Gihon amfitheatersgewijs gebouwd. Hij strekt zich een groot uur van het noorden naar het zuiden uit en bestaat uit 3 koppen: de noordelijke heet de Galileërberg, omdat hier de jongeren van de Heer na Zijn hemelvaart, door de twee mannen in witte klederen aangesproken zouden zijn als "mannen van Galilea" (Hand.1: 10vv.); de middelste is volgens de overlevering de plaats van de hemelvaart, en heeft op zijn top de hemelvaatskerk; hier worden ook de laatste voetstappen van de Verlosser aan de pelgrims getoond; de zuidelijke spits eindelijk is de berg van de Ergernis (Mashith, 2 Koningen inge .23: 13), omdat hier Salomo aan Kamos, de afgod van de Moabieten, geofferd zou hebben (1 Koningen .11: 7). Nog noemen wij in het noorden van de stad de heuvel Scopus (d.i. de wacht), waar Titus vanaf de top in de laatste joodse oorlog, toen hij van het noorden op Jeruzalem aanrukte, het eerste de stad en haar prachtige tempel aanschouwde. Andere plaatselijke opmerkingen, zullen wij later ten beste geven, als de gelegenheid zich daartoe voordoet..

HOOFDSTUK 16.

GRENSSTEDEN VAN DE KINDEREN VAN Efraïm.

I. Vs.1-10. Hierop komen de kinderen van Jozef, Efraïm en de halve stam van Manasse aan de beurt, die tezamen een gemeenschappelijk lot trekken, om niet van elkaar gescheiden te worden. Nadat eerst de zuidelijke grens beschreven is (vs.1-4), wordt vervolgens de noordelijke grens van het land van Efraïm, dat het zuidelijke gedeelte van het gemeenschappelijk gebied besloeg en dus ten zuiden de eerder (vs.5) genoemde grenzen heeft, juist aangegeven; dit geschiedt van een punt in het midden uit, eerst naar het Oosten (vs.6,7), en vervolgens naar het Westen (vs.8), tevens wordt hierbij opgemerkt, dat Efraïm ook enige afzonderlijke steden in het gebied van Manasse verkreeg (vs.9), maar de Kanaänieten uit Gezer niet verdreef (vs.10).

1. Daarna kwam het lot van de kinderen van Jozef 1) uit, van Efraïm en West-Manasse, zodanig, dat zij een gemeenschappelijk gebied verkregen, dat reikte van de Jordaan bij Jericho, van dat gedeelte van de Jordaan in het Oosten, dat tegenover de stad Jericho ligt, tot aan het water van Jericho, de bron es Sultân, zoals zij tegenwoordig heet (Jos 6: 1), oostwaarts, nl. de 2) woestijn opgaande van Jericho, door het gebergte Beth-El; van daar ging dus de grenspaal noordwestwaarts naar de woestijn Beth-Aven en verder naar het gebergte bij Beth-El; 3)

1) Op Juda en Jozef waren de zegeningen van Ruben overgegaan, daarom wordt over de stam van Jozef gesproken, terstond na die van Juda..

2) De woestijn enz. is appositie van het lot, geeft dus nader het lot, het erfdeel van de kinderen van Jozef, van Efraïm en Manasse aan..

3) Of beter vertaald: op het gebergte naar Bethel..

2. En het komt van de zuidelijke bergrug bij Beth-El uit naar Luz, 1) en het gaat, zich allereerst zuidwestwaarts naar Beëroth wendende (18: 25), en van daar zuidwaarts, door tot de grens van de Archiet, tot Atarôth toe, dat in het gebied van de Archieten of Arachieten gelegen was, een geslacht, dat ons niet nader bekend is, waartoe Davids vriend Huzai behoorde (2 Samuel .15: 32-37; 16: 16. Astarôth had de bijnaam Adar (vs.5 18: 12);

1) Bethel wordt hier van Luz onderscheiden, omdat niet de stad Bethel, die bij de Kanaänieten Luz heet (Genesis28: 19), maar de zuidelijke bergrug van Bethel bedoeld is, waarvan de grenzen tot de stad Luz liepen, zodat deze op de grenzen liggende stad, aan de stam Benjamin toeviel..

3. En het gaat af tegen het westen naar de grens Jafleti, een man of een geslacht, dat ons eveneens onbekend is, tot aan de grens van het benedenste Beth-Horon (Jos 10: 10), en tot Gezer (19: 33); en haar uitgangen zijn aan de zee, terwijl zich de grens van Gezer uit

noordwestwaarts uitbreidde en dan eindigde ten noorden van Joppe, dat de stam van Dan toeviel (19: 46).

4. Zo hebben de kinderen van Jozef, Manasse en Efraïm, hun erfdeel verkregen.

5. De zuidelijke grens nu van de kinderen van Efraïm, naar hun gezinnen is deze: te weten, de grens van hun erfdeel was oostwaarts, de gehele linie in vs.1,2 beschreven tussen het lagere deel van de Jordaan en Atrôth-Adar, tot aan het bovenste Beth-Hóron, dat dicht bij het benedenste Beth-Hóron gelegen is (vs.3), en hiermee als het ware één en dezelfde plaats vormt; van daar gaat de verdere linie, zoals zij naar vs.3 zich over Gezer heen begeeft, tot aan de Middellandse Zee;

6. En deze noordelijke grens gaat uit tegen het westen bij Michmetâth, van het noorden, 6 uur noordoostwaarts van Sichem, volgens Knobel het tegenwoordige Kubatiyeh, een weinig oostwaarts van Dothan; en deze grens keert zich van dit punt, dat in het midden van de gehele is, eerst oostwaarts naar Aser (17: 7), en dan zuidwaarts om tegen het oosten naar Thaânath-Silo, nu waarschijnlijk Tana geheten 2 mijl van Sichem, en gaat door deze van het oosten naar Janóah;

7. En komt af van Janóah naar Atarôth, aan de oostelijke helling van het gebergte, ten opzichte van de ligging nog onbekend, wellicht in de nabijheid van de stad Fasaelis aan de Wady Fasaïl, die door Herodes de Grote gebouwd is, en Naharath, of Naorath, noordoostwaarts 2 uren van Jericho, en stoot, in een zuidoostelijke richting voortgaande, aan Jericho, en gaat, terwijl zij met het oostelijk gedeelte van de zuidergrens van het stamgebied van Jozef samenvalt (vs.1), uit aan de Jordaan.

Janaah heet in het Arabisch Janoun. Eusebius en Hiëronymus plaatsen het juist waar het ligt, 12 Romeinse mijl ten oosten van Sichem, in het landschap Akrobatene. Tegenwoordig is het een ellendig dorp, maar zijn oude bouwvallen zijn daarentegen om hun uitgestrektheid en menigte belangrijk..

Oostwaarts van deze linie strekte het stamgebied van Issachar (19: 17-23) zich langs de Jordaan tamelijk ver naar het zuiden uit. De gehele streek aan de Jordaan beneden Beth-Sean tot aan de vlakte van Jericho had echter geen bijzondere waarde, en bleef wegens haar grote onvruchtbaarheid bijna geheel onbewoond..

8. Van dit in vs.6 aangenomen punt in het midden, op de waterscheiding bij Michmetâth, en Tappûah, 1) gaat deze grens westwaarts naar de beek Kana, d.i. Rietbeek, 2) en haar uitgangen zijn aan de zee. Dit is het erfdeel van den stam van de kinderen van Efraïm, naar hun gezinnen.

1) Ik aarzel niet, om in Atûf Tappûah terug te vinden, een grensstad tussen Manasse en Efraïm. Hoe de stad, om haar rijke fonteinen ook oudtijds beroemd, en daarom En-Tappûah geheten, aan Efraïm behoorde, maar de vlakte, die naar het zuidoosten afgaat, aan Manasse, zoals de Schrift meldt, was mij bij het gezicht van deze streek volkomen klaar..

2) Of de Abu Zabura, of een beek, die meer zuidwaarts vloeit. Volgens Prokesch wordt meer zuidwaarts nog een Nahr el Kassab gevonden..

9. En de steden, die afgezonderd waren voor de kinderen van Efraïm, waren in het midden van het erfdeel van de kinderen van Manasse, al die steden en haar dorpen:

Bij dit gebied, dat volgens deze grenzen beschreven is, kwamen al de afgezonderde steden van de kinderen van Efraïm, die midden in het erfdeel van de meer noordwaarts wonende kinderen van Manasse liggen, zoals bijv. Tappûah (17: 8) en haar dorpen..

HOOFDSTUK 17.

VAN HET ERFDEEL VAN DE ANDERE HELFT VAN DE STAM VAN MANASSE.

I. Vs.1-18. Hier wordt allereerst herhaald, dat de halve stam van Manasse aan de overzijde van de Jordaan een erfdeel gekregen had (vs.1); daarna het gebied van westelijk Manasse bepaald, waartoe 6 geslachten behoorden. Hefers zoon Zelafead had echter geen zonen, maar alleen dochters, zodat deze de erfenis van hun vader Hefer moesten ontvangen (vs.2-6). Het lag ten noorden van Efraïm, en grensde aan de noordzijde aan Aser en Zebulon (19: 10-12), en ten oosten aan Issaschar (19: 18-22), maar het omringde ook enige plaatsen in de beide gebieden (vs.7-11). Alleen konden de Manassieten dit hun erfdeel niet terstond geheel innemen, en ook naderhand de Kanaänieten, die nog in verscheidene steden waren gebleven, wel overwinnen, maar niet geheel verdrijven (vs.12,13). Zij beklagen zich ook bij Jozua over de ongenoegzaamheid van hun erfdeel, waarin zij geen land genoeg hadden om te bebouwen; maar Jozua wijst met bescheidenheid hun verzoek af en zegt, dat zij hun kracht moeten aanwenden, om zich een land te verschaffen, dat ruimte genoeg heeft om te bewonen en te bebouwen (vs.14-18).

1. De stam van Manasse had ook een dubbel lot, omdat hij de eerstgeborene a) van Jozef was (Genesis41: 50vv.), en moest also maar het recht van de eerstgeborene (Deuteronomium 21: 17), een dubbelerfdeel ontvangen; te weten Machir, 1) de eerstgeborene van Manasse, de vader van Gilead; 2) omdat hij een krijgsman was, en zich bijzonder had onderscheiden bij de verovering van het noordelijk rijk van de Amorieten, zo had hij, aan de overzijde van de Jordaan, Gilead en Bazan, zoals reeds in 13: 29 is herinnerd.

a) Genesis46: 20

1) Onder Machir wordt hier niet alleen de zoon van Manasse verstaan, maar het gehele geslacht van die zoon..

2) In het Hebreeuws abi hagilead. Door de Statenvertaling weergegeven door "vader van Gilead". Dan moest er echter gestaan hebben Abi Gilead en niet Abi hagilead. Dit laatste betekent: heer van Gilead. Het woord Abi komt niet zelden voor in de betekenis van heer en meester. De zoon van Machir heet immer Gilead, het landschap van die naam altijd Hagilead, in de grondtekst..

7. Zodat de zuidelijke grens van Manasse, dat met Efraïm tezamen één lot getrokken had (16: 1) en dus onmiddellijk naast deze stam, noordwaarts, zijn erfdeel ontving, was, wanneer men de grenslijn aan de oostzijde begint te trekken, van Aser, een plaats aan de weg van Sichem naar Beth-Sean, 3 mijl verwijderd van de eerstgenoemde stad, af tot Michmetâth, die voor aan Sichem

1) is, ten noorden van Sichem ligt, omtrent zes uur van daar (16: 6) en deze grens gaat ter rechterhand, 2) d.i. aan de zuidzijde, tot aan de inwoners van En-Tappûah. 3)

1) Sichem, later stad van de Levieten en tegelijk een van de zes vrijsteden, gelegen tussen de Ebal en de Gileadieten. Gedurende het bestaan van het rijk van de tien stammen, hoofdstad van het rijk. Ter ere van Vespasianus kreeg zij de naam Neapolis. Vandaar haar huidige naam van Nabalus of Nablus..

2) In het Hebreeuws El-Hajamin, ter rechterhand. Sommigen willen het woord onvertaald laten en als een eigennaam beschouwen..

3) Bij En-Tappûah zijn de inwoners genoemd in plaats van het landschap, omdat het landschap aan Manasse, de stad echter op de grenzen van Manasse aan de Efraïmieten ten deel was gevallen..

11. Want Manasse had, om deze van zijn eigenlijk gebied verwijderd gelegen bezittingen nader aan te duiden, in Issaschar en in Aser, de volgende landstreken: Beth-Sean 1) en haar onderhorige plaatsen; in het Jordaandal, 2 uur vande Jordaan gelegen, en Jibleam, ook Bileam geheten (1 Kronieken 6: 70), tussen Jizreël en En-Gannim, het tegenwoordige Jelameh, en haar onderhorige plaatsen, en de inwoners te Dôr, het tegenwoordige Tortura, aan de Middellandse Zee (12: 23), en haar onderhorige plaatsen, en de inwoners te En-Dôr 2) (1 Samuel .28: 7), aan de noordzijde van de kleine Hermon, en haar onderhorige plaatsen, en de inwoners te Thaänach, of Thaenach (12: 21), enige uren noordwestelijk van Jibleam, en haar onderhorige plaatsen, en de inwoners te Megiddo, ten noordwesten van Thaänach (12: 21), en haar onderhorige plaatsen: drie landstreken, het Drieheuvelland genoemd, d.i. de drie laatstgenoemde steden: Endor, Thaänach en Megiddo, allen op hoogten gelegen, vormende een aan elkaar verbonden omtrek "Drieheuvelland" geheten.

1) Beth-Sean is bekend wegens het feit, dat Sauls lichaam aldaar aan de muur werd geslagen (1 Samuel .31: 10vv.). De stad heet nu Bei-San..

2) En-dôr ligt tegen de helling van de berg, evenals Naïn, maar de rots, waarop het is gebouwd, is door de natuur geheel en al uitgehold, en vertoont een schakel van spelonken, wier donkere holligheden de toveres van Sauls dagen onwillekeurig voor de geest roepen..

Het is vreemd, dat Thaänach en Megiddo hiermee onder de steden opgenoemd worden, die Manasse onder Aser en Issaschar bezeten heeft, daar beide plaatsen, wanneer wij de opgaven over de omvang van het gebied van Manasse wel begrepen hebben, van zelf reeds aan dit laatste behoren. Echter schijnt de hoofdinhoud van dit vers: "want Manasse had in Issaschar en Aser" niet zozeer te slaan op Thaänach en Megiddo, als wel op En-dôr, dat in de stam Issaschar lag. Naast deze laatste stad worden echter de beide eerste steden genoemd, omdat zij tezamen, zoals hier boven is aangegeven, het drieheuvelland vormden. Dus moesten zij staatkundig tot Issaschar behoren, al lagen zij ook geografisch onder Manasse. Ware het geval omgekeerd geweest, en ware En-dôr bij Issaschar gevoegd geworden, dan hadden Thaänach en Megiddo eveneens aan Issaschar behoord. Het is opmerkenswaardig in het bovenstaande vers, dat eerst de steden zelf genoemd worden, die Manasse in het gebied van de naburige stammen kreeg, Beth-Sean en haar onderhorige plaatsen, en Jibleam en haar onderhorige plaatsen, en vervolgens niet de steden, maar de inwoners van Dôr, En-dôr, Thaänach,

Megiddo. Dit heeft zijn grond in het volgende vers, waarin verhaald wordt, dat uit de drie laatste steden de Kanaänitische bewoners niet konden worden verdreven door de Manassieten. Daarom worden hier meer bedoeld de bewoners dan de steden..

12. En a) de kinderen van Manasse konden, toen zij hun erfdeel in bezit wilden nemen, de inwoners van die steden Beth-Sean, Jibleam, Dôr, Thaânach, Megiddo (Richteren 1: 27), benevens En-Dôr, niet verdrijven,¹⁾ want de Kanaänieten, zich na hun nederlaag weer hersteld hebbende, (12: 21), wilden in hetzelfde land wonen, zonder hun land te verlaten, of voor de kinderen van Israël te willen wijken.

a)Richteren 1: 27

1) Deze steden werden hun niet gegeven tot een vreedzame bezit, waarvan zij terstond het genot konden hebben, maar die erfenis werd hun in hoop gegeven, opdat zij meer de hemelse dan de aardse erfenis zouden zoeken. Dat zij echter de steden niet bemachtigd hebben, wordt hun tot schuld gerekend, omdat het lot hun een ondubbelzinnig onderpand was voor de overwinning. Zij hebben de inwoners daarom niet kunnen verdrijven, omdat zij niet innerlijk overtuigd waren, dat God waarachtig was en omdat Zijn kracht door hun luiheid werd verlamd. Een andere, minder te dulden zonde was het dat, terwijl zij hen gemakkelijk hadden kunnen vernietigen, zij niet slechts traag waren in het volbrengen van het bevel van God, maar door een schandelijke zucht naar winst verleid, hen in het leven hebben gelaten, die door God ten ondergang waren bestemd. Want wie men belasting oplegt, die neemt men enigszins in bescherming. God had hun aangesteld tot uitvoerders van Zijn straf, had hun kracht verleend, om die uit te voeren, nu dralen zij niet alleen daarmee, maar nemen de vrijheid om hen welwillend te behandelen. Het zou daarom volstrekt geen wonder zijn geweest, als God hun verkeerdheid en zorgeloosheid zo streng had gewroken, dat die volken, aan wie zij tegen het uitdrukkelijk verbod hadden vergeven, voor hen gelijk waren geworden aan naalden, om hun de ogen uit te steken, en aan pieken, om hen de zijden te doorboren..

14. Toen, nadat hun het in 16: 7-10 beschreven erfdeel was aangewezen, spraken de kinderen van Jozef, 1) Efraïm en westelijk Manasse, tot Jozua, ontevreden zijnde over het hun toegewezen deel, zeggende: waarom hebt gij mij, als het huis van Jozef, dat toch nog uit anderhalve stam bestaat, daar immers de halve stam van Manasse aan de overzijde van de Jordaan geërfd heeft, ten erfdeel maar één lot en één snoer (landstreek) gegeven (16: 1-4), daar ik toch een groot volk ben, voor zoveel de HEERE mij tot dusverre gezegend heeft? Nu ben ik toch reeds zo talrijk, en wat zal het dan zijn, wanneer de Heere voortgaat mij op deze wijze te zegenen?

1) Ofschoon hun klacht een schijn van wettige reden had, zo was het toch slecht, dat zij er geen acht op hadden geslagen, dat hun meer was toebedeeld, dan aan één stam toekwam. Ik weet niet, of het lot van de kinderen van Jozef door elkaar is geworpen; het komt mij niet waarschijnlijk voor. Het was toch noch Jozua, noch de andere scheidsrechters verborgen, dat Efraïm en Manasse 2 hoofden uitmaakten, of twee stammen, en meermalen was van te voren gezegd, dat het land in tien stammen verdeeld werd, welk getal niet uitkwam, indien de stam van Manasse niet van de stam van Efraïm werd onderscheiden. Het is daarom zeker, dat zij

zich niet aan zo'n domme dwaling hadden schuldig gemaakt, dat zij twee namen op één lot hadden geschreven. Onder de naam van Jozef twee stammen te begrijpen, zodat zij elkaar, wat de helft van ieders deel betreft, konden bedriegen, zou even ondraaglijk als onbillijk zijn geweest. Waarbij nog komt, dat te voren precies beider recht is uiteengezet, en dat zij binnen hun grenzen zijn bepaald. Hieruit maken wij alsoo op, dat de loten zijn geworpen voor twee stammen, volgens het aanbiddelijk plan van God, opdat broeders, die een gemeenschappelijke vader hadden, aan elkaar grenzen en nabij elkaar zouden wonen. Onwaardig was daarom hun protest, dat zij niet meer dan één erfenis hadden ontvangen, omdat Jozua noch zo zorgeloos was, noch van zó slechte zin, dat hij hen in iets, wat hun rechtens toekwam, of door onnadenkendheid, of uit nijd zou te kort doen. Maar hun valse klacht kwam hieruit voort, dat zij voor niets achtten, wat zij nog moesten verwerven door krijgsdaden, juist alsof het lot de andere stammen op een rustig oord had geplaatst. Het is daarom, dat Jozua met één woord hun rede stuit, weerlegt en afsnijdt, en hun beschuldiging, waardoor zij beproeven, hem in toorn te doen ontvlammen, tegen henzelf keert. Indien, zegt hij, uw meerderheid en menigte zo groot is, waarom u dan niet op de vijanden geworpen, wier landstreek u gegeven is. Want, indien zij, door de belofte van God gesterkt, op hun erfenis, hun door hem toegestaan, dapper zouden losgaan, zou de uitkomst hen niet teleurstellen. Wij zien-ofschoon zij te recht bezorgd waren-dat zij door hun nietsdoen verblind werden, zodat zij, verstrikt door hun bekrompenheid, tot klachten kwamen, terwijl zij geen vinger wilden uitsteken om te verkrijgen, wat hun door het lot was toebedeeld. Waarom deze plaats ons leert dat, indien wij menen, dat ons minder te beurt valt dan moest, wij alle hindernissen ijverig moeten onderzoeken, om niet de schuld, die op ons rust, zo maar op anderen te werpen..

De kinderen van Jozef hadden geen grond om zo'n bezwaar hier te maken. Volgens de tweede volkstelling (Num.26: 34,37) bestond Manasse uit 52.700 en Efraïm uit 32.500 man; trekt men hier af de halve stam van Manasse, dan blijft er omstreeks 58 à 59.000 man over. Dat was in verhouding tot de andere stammen (Juda 76.500-Issaschar 64.300-Zebulon 60.500-Dan 64.400 (Num.26: 22,25,27,43) altijd maar een betrekkelijk klein getal. Daarbij was juist de stam van Efraïm, in vergelijking met de eerste telling (Num.1: 33: 47.500), niet weinig afgenomen, en bovendien behoorde hun land tot het vruchtbaarste gedeelte van Palestina, omdat het immers ook de voortreffelijke vlakte van Saron aan de Middellandse Zee bevatte. Zij schijnen echter weinig lust gehad te hebben om met de nog daar wonende Kanaänieten (vs.12) te strijden; daarom stoort zich Jozua ook niet aan hun klacht, en wijst hen op hun plicht, om zichzelf meer uit te breiden in het hun toegezegde gebied..

15. Jozua nu zei tot hen: Omdat gij, volgens uw eigen woorden, een groot volk zijt, zo ga op naar het woud, ik bedoel de keten van met bossen bedekte hoogten, of de minder hoge met geboomte begroeide heuvels, waardoor de bergen van Samaria met de Karmel verbonden zijn (De 11: 31), en houw daarvoor u af in het land van de Fereziëten en de Refaïeten, die tot nu toe nog daar wonen (Ge 13: 7" en "De 2: 23), de eiken en de beuken, om u plaats te verschaffen voor woningen, voor akkers en voor weilanden, omdat u het gebergte van Efraïm 1) in het midden van uw gebied te smal is.

1) De naam "gebergte van Efraïm" staat hier proleptisch voor het gebergte, dat van de stam Efraïm, aan wie het zo-even was toebedeeld, zijn naam ontleent. Dit gebergte, ook gebergte

van Jizreël genoemd (11: 16,21), bestaat uit kalksteen, dat vanaf Kirjath-Jearim, waar het gebergte van Juda eindigt, reikt tot aan de vlakke van Jizreël en alzo het grootste gedeelte van het stamgebied van Benjamin mede omvat..

16. Toen zeiden de kinderen van Jozef: 1) Dat gebergte van Efraïm, waarvan gij spreekt, zal inderdaad niet toereikend voor ons zijn, zelfs wat ten noordoosten in het vlakke land gelegen is, zou ons niet genoeg zijn; er zijn ook ijzeren wagens, met ijzer beslagen wagens (Ex 14: 7) bij alle Kanaänieten, die in het land van het dal wonen, bij die te Beth-Sean en haar onderhorige plaatsen, en die in het dal van Jizreël 2) zijn (19: 18). Hoe zouden wij het durven wagen om tegen volken, die zo sterk toegerust zijn, ten strijde te trekken? (11: 4 Richteren 1: 19; 4: 3; 1 Samuel .13: 5 vv.; 2 Samuel .8: 4; 1 Koningen .9: 19; 2 Koningen .10: 26

1) De kinderen van Jozef twisten over hun lot zonder daar reden toe te hebben. Jozua zegt hun, dat hij in de vervulling van zijn ambt, als openbaar persoon, zijn eigen stam geenszins wilde voortrekken boven een andere; maar, dat hij onpartijdig wil handelen, zonder enige gunst of bijzondere toegenegenheid. Hierin heeft hij een uitmuntend voorbeeld gegeven aan allen, die een openbare betrekking bekleden. De kinderen van Jozef hebben verkregen, wat hun toekomt; zoveel als zij juist in staat zijn om te bouwen, ja zelfs ruim zoveel, en toch verachten zij dat een lot, zeggende, dat hetgeen de anderhalve stam was toegewezen, nauwelijks toereikend was voor één alleen. In Judas 1: 16 wordt gesproken van "mopperaars, klagers over hun staat", dat is van toepassing op de kinderen van Jozef, die datgene veranderd wilden hebben, wat de Heere voor hen beschikt had. Jozua wijst hen op hun eigen woorden, dat zij een groot volk waren. Zij hadden moeten bedenken, dat zij beter zichzelf konden helpen, en daarom des te minder hulp van anderen nodig hadden. Indien zij vele monden te vullen hadden: zij hadden dan ook tweemaal zoveel handen om in die behoeften te voorzien. Eerst inzamelen en dan eten, en zij waren nu beter in staat om te werken en te strijden. Heeft de Heere ons tot hiertoe dubbel gezegend, zo moeten wij ons schamen over wantrouwen en angstige bekommernis. Geloof en heilige onderwerping, dat is de zaak van de Christen..

2) Het dal van Jizreël, door Josephus genoemd to mega pedion, en nu Merdsch ibn Aamer, d.i. weide van de zoon van Aamer geheten, was vroeger een zeer vruchtbaar veld, en volgens V.Raumer niet minder dan 8 uur lang, van het oosten naar het westen, en 5 uur breed. Het strekt zich uit naar het westen tot ver de Galilese hooglanden, en oostelijk tot aan het gebergte Gilboa en de kleine Hermon, terwijl het tegen het zuiden begrensd wordt door het Karmel-gebergte. Een niet gering stuk land dus..

18. Maar er is reeds voor gezorgd, dat uw gemeenschappelijk erfdeel zo goed is als twee andere; want het gebergte 1) zal ook het uw zijn; en omdat het een woud is (vs.15), houw het af, zo zullen zijn uitgangen de uwe zijn, 2) en uw lot zal zich ver naar het noordwesten heen uitstrekken; het zal zich ook naar het noordoosten heen kunnen uitbreiden, want gij zult de Kanaänieten verdrijven, al hebben zij ijzeren wagens, al zijn zij sterk. Gij behoeft niet te vrezen voor al dat geduchte krijgstuig, als gij maar het juiste vertrouwen hebt op de Heere uw God, en op de kracht, die gij bezit.

1) Dit gebergte is hetzelfde, als wat in vs.15 het woud wordt genoemd..

Jozua herhaalt nog eens, wat hij vroeger gezegd heeft. Hij wijst hen erop, dat zij hebben te gehoorzamen. In de weg van de gehoorzaamheid zal de Heere God hun overwinnaars doen zijn..

2) De beslistheid, waarmee hij de bezwaren uit de weg redeneert, getuigt des te meer van grote rechtvaardigheid en onpartijdigheid, daar hij zelf tot het huis van Jozef behoorde; want hij was van de stam van Efraïm (Num.13: 9), waardoor hij ook zijn erfdeel ontving op het gebergte met die naam (19: 49vv.). De verdeling van het land wordt hier niet verder voortgezet, maar wordt afgebroken, omdat Jozua de legerplaats eerst van Gilgal naar Silo verlegt, en aldaar de tabernakel laat opslaan. Dit gebeurde klaarblijkelijk ten gevolge van een goddelijke besturing en aanwijzing, om daardoor te verhoeden, dat het volk van de verschillende stammen reeds nu uiteen ging, en zich vestigde in de hun toegewezen bezittingen. Eerst moest er een geschikte plaats bepaald zijn voor een geregelde Godsverering, een plaats, waar het voornaamste heiligdom gevestigd was. Waarom echter, nadat dit gebeurd was, niet terstond werd voortgegaan met de verdeling van het land door het lot onder de andere zeven stammen, zodat er een gehele stilstand in dat werk plaats had, is slechts op te maken uit het verband van de geschiedenis, want het wordt niet rechtstreeks gezegd. Het blijkt uit het verwijt, dat Jozua in 18: 3 aan de kinderen van Israël doet, dat de overige stammen niet veel lust hadden om ieder een bepaald erfdeel en vaste woonplaatsen te ontvangen. Het scheen hun veel gemakkelijker toe als nomaden in het land rond te trekken, waaraan zij door hun lang verblijf in de woestijn reeds gewend waren; zij bleven dan nog gemeenschappelijk werkzaam, en behoefden dan niet elk afzonderlijk bij het in bezit nemen van het hun aangewezen stamgebied, de Kanaänieten, die er nog overgebleven waren, te bevechten en geheel te verdrijven, om genoeg plaats voor zich en hun vee te verkrijgen. Dat de kinderen van Israël weinig geneigd daartoe waren, blijkt ook uit hetgeen (vs.14vv.) verteld is van het verhandelde tussen Jozua en de kinderen van Jozef. Die traagheid en die tegenzin tegen de strijd met de Kanaänieten werd het volk tot schuld, het zou geheel tegen de wil van God geweest zijn, wanneer Jozua had toegegeven aan die gemakzucht van het volk, en de verdere verdeling van het land nog langer had uitgesteld. Om echter te verhoeden, dat er door de andere stammen klachten konden komen over te kleine ruimte, zoals de kinderen van Jozef die hadden doen horen, liet hij, zoals uit het volgende hoofdstuk zal blijken, het overblijvende land nauwkeurig opnemen, en daarna in zeven delen verdelen, die dan met het lot aan de zeven overblijvende stammen zouden kunnen toegedeeld worden..

HOOFDSTUK 18.

GRENSSTEDEN VAN DE STAM VAN BENJAMIN.

I. Vs.1-10. Toen de legerplaats van de Israëlieten van Gilgal naar Silo was verlegd, en de tabernakel daar was opgeslagen, wilde Jozua ook aan de overblijvende zeven stammen, die hun lot nog niet ontvangen hadden, hun erfdeel toewijzen. Zij hadden echter weinig lust om vaste woonplaatsen te betrekken, zoals (Jos 17: 18) is meegedeeld. Voordat Jozua tot de verdeling overgaat, zendt hij 21 mannen uit, met de last om het nog overige land nauwkeurig op te nemen in de gehele omvang, om daarna op een vaste grondslag met de verdeling door het lot voort te gaan. De mannen keren terug tot Jozua in Silo, en geven hem hun verdeelingsontwerp over, waarna hij met de verdeling door het lot aanvangt.

1. En de gehele vergadering van de kinderen van Israël verzamelde zich, nadat de stammen Juda, Benjamin en half-Manasse hun erfenis ontvangen, en er hun woonplaatsengevestigd hadden, naar het gebod van de Heeren in Deuteronomium 12: 5,11,14 te Silo, 3 3/4 uur van Bethel, nu Seilûn geheten, midden in het land op een berg gelegen, en zij richtten aldaar de tent der samenkomst op, ten teken dat men nu tot de beloofde rust was gekomen, dat dan ook zeer goed overeenkwam, met de naam Silo (= rust), alwaar de geschikte plaats voor het heiligdom was, nadat het land voor hen onderworpen was.

De omtrek van Silo was bijzonder veilig tegen alle vijandelijke aanvallen, want aan de noordzijde strekten de kinderen van Jozef tot een stevig bolwerk, ten zuiden beveiligden de kinderen van Juda, die daar hun erfdeel hadden, het tegen een onverhoedse aanval. Hier in Silo bleef ook de tabernakel gedurende de gehele tijd, die daarop volgde, totdat onder Eli de Ark van het Verbond in de handen van de Filistijnen viel (1 Samuel .4: 3vv.), waardoor toen de heilige tent, van haar ziel beroofd, slechts tot een onbezield lichaam, tot de schaduw van een heiligdom vernederd werd. Na die tijd kwam de Ark niet meer in de tabernakel terug. De tabernakel werd eerst naar Nob, een uur ten noorden van Jeruzalem gebracht (1 Samuel .22: 1vv.), en toen deze priesterstad het toneel was geweest van het afschuwelijk bloedbad, dat Saul aldaar aanrichtte in het geslacht van de priester Abimelech (1 Samuel .22: 19) ging de heilige tent naar de in 9: 3; 18: 25 genoemde stad Gibeon, in de stam van Juda (1 Kronieken 16: 39; 21: 29; 1 Koningen .2: 4; 2 Kronieken 1: 3 maanden na de wegvoering van de Ark zonden de Filistijnen ze terug naar Beth-Semes (1 Samuel .6: 9 vv.), aan de grenzen tussen Juda en Dan (Joz.15: 10); de burgers van Beth-Semes brachten haar verder naar Kirjath-Jearim (1 Samuel .6: 19; 7: 1), vanwaar David haar, na de verovering van de burg Sion, naar Jeruzalem deed brengen. Aldaar werd zij geplaatst in een naar het voorbeeld van de tabernakel vervaardigde tent (2 Samuel .6: 1vv.). Onder de regering van David bestonden er dus twee plaatsen tot uitoefening van de openbare godsdienst, de ene bij de tabernakel te Gibeon onder de priester Zadok uit de lijn van Eleazar, de andere op de berg Sion te Jeruzalem onder de hogepriester Abjathar uit de lijn van Ithamar, de vader van Achimelech (2 Samuel .8: 17; 15: 35). Salomo maakte door het bouwen van de tempel een einde aan deze toestand; daardoor kwam er weer één plaats van Godsverering en één Hogepriester (1 Koningen .8: 3vv.; 1 Koningen .2: 26vv.; ook "Nu 25: 13)..

De stammen Juda, Efraïm en half-Manasse hadden zich in hun erfdeel gevestigd; de andere waren verspreid in de overige gedeelten van het land; het was daarom zeer geschikt, dat de Ark naar een betere plaats dan Gilgal gezonden werd. Silo werd daartoe gekozen, ongetwijfeld door de besturing van de Heere. Deze hand was in het midden van het land gelegen, zeer gemakkelijk te bereiken door al de stammen; ook was het wel een vereiste, dat de Ark en de tabernakel die de heerlijkheid en de verdediging van het gehele land als het ware waarborgde en heiligde, te midden van het volk was. Silo lag in het erfdeel van Efraïm, waartoe Jozua behoorde, en het was immers zeer gepast, dat het heiligdom zich in de nabijheid van de residentie van de overste over het volk bevond. Omdat de naam van deze stad dezelfde is als die, waarmee Jakob de Messias bestempelde (Genesis 49: 10), wordt door sommigen beweerd, dat de stad bij deze gelegenheid de naam van "Silo" kreeg, toen zij uitgekozen werd tot rustplaats van de Ark, waar al die instellingen zouden nagekomen worden, die onze grote Vredemaker afschaduwden, om toegang te verlenen tot een verzoend God, als een Zoenoffer en Middelaar..

Dat de tabernakel opgesteld werd, hoogstwaarschijnlijk op bevel van de Heere, door tussenkomst van de Urim en Tummim, had o.i ook zijn reden hierin, dat Jozua uit de stam van Efraïm was, en daarom ook zijn woonplaats in dat stamgebied had. Dat die plaats overigens werd verkozen op aanwijzing van de Heere zelf, mag men afleiden uit Deuteronomium 12: 11, waar de Heere zegt, dat Hij zelf de plaats zou kiezen, waar Hij Zijn naam zou stellen. Dat de tabernakel in dat stamgebied werd geplaatst, waarin ook Jozua woonde, spreekt vanzelf. Men vergelijk Psalm 122: 4,5..

In Jer. 7: 12 stelt de Heere Silo tot een waarschuwend voorbeeld voor Israël, maar zegt daarin ook duidelijk, dat Hij zelf te Silo Zijn Naam had doen wonen..

Silo is nu niets meer dan een hoop ingestorte huizen op een heuvel..

4. Geeft voor u drie mannen van elk nog van de zeven stammen blijvende stam, dat ik ze heenzend, en zij zich opmaken, en het land, voor zo ver het nog niet onder u verdeeld is, doorwandelen, en het beschrijven naar hun erven, 1) dan kunnen zij, nadat zij hun last volbracht hebben, terugkeren en weer tot mij komen.

1) In het Hebreeuws Lefi-nachalatham, naar hun erfdelen, d.i. met het oog op hun erfdelen, zo dus, dat ge erop rekent dat het onder zeven stammen moet verdeeld worden. Zij moesten overigens alles zeer naarstig nagaan, opmerken en beschrijven, zowel wat de gesteldheid van de grond aanging, als ook de grootte van de steden en de dorpen. Er is wel eens de opmerking gemaakt, dat het voor deze wel een heerlijke, maar ook een zeer gevaarlijke onderneming was, omdat er nog veel Kanaänieten, oorspronkelijke bewoners van het land, leefden. Laten wij echter niet vergeten, dat zij gingen op bevel van Jozua, en daarom onder de hoede van God, maar evenmin, dat alle volken, die nog leefden, met vrees en schrik voor Israël waren vervuld, zodat zij niets liever wilden, dan in vrede met het volk van God te leven..

7. Want de Levieten hebben geen deel in het midden van u; maar het priesterdom van de HEERE is hun erfdeel; daarom blijven zij nu buiten rekening. Gad nu, en Ruben, en de halve

stem van Manasse, die ook de halve stam van de kinderen van Machir bevat, hebben hun erfdeel genomen aan de overzijde van de Jordaan, oostwaarts, hetgeen hun Mozes, de knecht van de HEERE gegeven heeft; daarom worden deze twee en een halve stam ook niet meegerekend.

Bij de eerste verdeling (15-17) men het land slechts in het ruwe in 9 à 10 delen gedeeld, om dan later door loting te bepalen welk deel elk van de stammen zou ontvangen; maar men had geen juiste omschrijving daarvan gemaakt. Na de verovering, toen men bij het doortrekken van de verschillende streken een algemene kennis van de gehele omvang in de verschillende delen had verkregen, was men tot de verloting overgegaan, en men had toen de eigenlijke omvang van het gebied, dat aan de stammen Juda, Efraïm en half-Manasse ten deel viel, nauwkeurig bepaald, naar het aantal geslachten, die tot ieder van deze stammen behoorden. De ervaring, had hun nu geleerd, dat het niet raadzaam was op deze wijze met de andere zeven stammen voort te gaan. Het huis van Jozef had, al was het dan ook ten onrechte, reeds bezwaren geopperd (17: 14vv.), en Juda bleek een te groot gebied te hebben (19: 9); de stam had werkelijk zoveel land niet nodig. Nu slaat Jozua daarom een andere weg in; eer hij tot de verdere verloting vergaat, laat hij het overige van het land zorgvuldig opnemen, en in zeven districten verdelen; deze beschrijving is nu de grondslag van de verdere verdeling..

10. Toen wierp Jozua, op dezelfde wijze als eerder, het lot voor hen, voor de zeven stammen, te Silo voor het aangezicht van de HEERE; 1) hij liet uit een vaas het deel land trekken, dat hij toewijzen wilde, en uit een andere de naam van de stam, die het moest bewonen. En Jozua deelde aldaar de kinderen van Israël, onder de stammen Simeon, Dan, Nafthali, Benjamin, Zebulon, Aser en Issaschar, het land naar hun afdelingen, zoals de Heeredoor het lot toeweest.

1) Voor het aangezicht van de Heere, omdat de Ark aldaar te Silo was. Daarom moest ook Israël het ervoor houden, dat wat hun door het lot werd toebedeeld, dit was naar de wil van God. Een fingerwijzing voor alle eeuwen, dat wat we in de wereld bezitten, we beschouwen als een geschenk van God, gegeven om het te besteden in Zijn dienst, tot Zijn eer..

II. Vs.11-28. Het eerste lot valt op de stam Benjamin; dit gebied ligt tussen de stam Efraïm ten noorden, en de stam Juda ten zuiden, zonder echter aan de westzijde de zee te bereiken; de grensscheiding aan die zijde is ene lijn, die van Beth-Horon zuidoostelijk getrokken wordt tot Kirjath-Jéarim. In dit gebied liggen in het geheel 26 steden met de daartoe behorende dorpen.

11. En het lot van de stam van de kinderen van Benjamin 1) kwam op, naar hun gezinnen, overeenkomende met het getal van de daartoe behorende gezinnen; en de grens van hun lot, het gebied dat hun door het lot ten deel viel, ging uit, viel zo uit, dat het lag tussen de kinderen van Juda, in het zuiden en de kinderen van Jozef, meer bepaald Efraïm, in het noorden.

1) Na de stam van Jozef eerst de stam van Benjamin, zijn broeder, die wel een klein stuk ontvangt, maar toch een van de kostbaarste stukken, omdat in diens erfdeel de stad Jeruzalem lag, de stad van de grote Koning. De berg Sion lag in Juda, maar de berg Moria in Benjamin (Deuteronomium 33: 12)..

21. De steden nu van de stam van de kinderen van Benjamin,

1) naar hun gezinnen zijn, in het oostelijk gedeelte van het stamgebied: Jericho (Jos 6.1), en Beth-Hogla (15: 6), en Emek-Keziz,

2) aan de weg van Jeruzalem naar Jericho, nabij En-Sémes.

1) De steden van Benjamin zijn verdeeld in twee groepen. De eerste groep wordt vermeld in vs.21-24; de tweede groep in vs.25-28. Twaalf steden in het oostelijk gedeelte en veertien in het westelijk gedeelte..

2) Deze naam is nog bewaard in de Wady el Kaziz, aan de weg van Jeruzalem naar Jericho..

23. En Haavvim, onbekend, door Knobel gehouden voor Ai, nabij Beth-El (12: 9), en Para, de tegenwoordige puinhoop Farah, 1) en Ofra. 2)

1) Para of Phara, volgens V.d.Velde 3 uur noordoostelijk van Jeruzalem en Jericho..

2) Ofra, wel te onderscheiden van Ofra Gideon, in het stamgebied van Manasse gelegen (Richteren 6: 11,24; 8: 27). Volgens het Onomastikon lag het 5 Romeinse mijl van Bethel. Volgens V.d.Velde en anderen echter meer dan waarschijnlijk hetzelfde als Ephron, dat met Jesana en Bethel door Abia aan Jerobiam werd ontnomen (2 Kronieken 23: 19) en als Efraïm, waarheen de Heere zich in de woestijn terugtrok (Joh.11: 54)..

Waarschijnlijk is de uitdrukking "oostelijk" hier zoiets als "zuidoostelijk", en zou alzo de ligging in de omtrek van Beth-aven te zoeken zijn. Een andere opgave van hetzelfde woordenboek, daarentegen, verlegt de plaats zover noordelijk van Jeruzalem, dat Robinson haar opgeeft bij het tegenwoordige Taiyibeh, tussen Hazar en Rimmon; dan echter zou het geheel buiten de grenzen van Benjamin gelegen hebben, in het stamgebied van Efraïm, daarom kunnen wij met deze laatste mening niet overeenstemmen..

14275-970703-1747-Jos18.24 24. Chefar-haâmónnai en Ofni, beide nog niet bekend, en Gaba of Geba (21: 17) met de bijnaam "van Benjamin" (1 Koningen .15: 22), later de noordelijke grens van het koninkrijk van Juda uitmakende (2 Koningen .23: 8), het tegenwoordige Dschibia, 3/4 uur ten noordoosten van Rama, 3 uur van Jeruzalem: twaalf steden en haar dorpen.

Tot deze oostelijke groep behoren nog de beide andere, door Benjamin aan de Leviëten overgelaten steden Anathot en Almin. Anathot, de geboorteplaats van de profeet Jeremia, na de ballingschap nog door de Benjamieten bewoond (Nehemia 11: 32), is het tegenwoordige dorp Anâta, 4/5 uur noordelijk van Jeruzalem, Almin in 1 Kronieken 6: 14 Allenet geheten, zuidoostelijk gelegen van Anâta..

26. En Mizpe, 1)het tegenwoordige Newy Samwil d.i. profeet Samuël, omdat daar Samuël het volk richtte, en Saul tot koning verkoos (1Sam.7: 5vv.; 10: 17), en Chifira (9: 17), en Moza, onbekend.

1) Later residentie van Gedalja (2 Koningen .25: 23 Jer.40: 6). Nu staat er nog een Moskee en een Latijnse kerk, die zoals de Joden en Moslims menen, het graf van Samuël bedekt..

28. En Zela, 1)de begraafplaats van Saul en zijn familie (2 Samuel .21: 14), Elef, ook onbekend, en Jebusi (deze is Jeruzalem "Jos 15.63), Gibath of Gibe'a (1 Samuel .10: 26; 11: 4) het tegenwoordige Tuleil el Phul, d.i. Bonenberg, tussen Jeruzalem en Rama, Kirjath, niet te verwisselen met Kirjath-Jearim, dat tot de stam van Juda behoorde (vs.14), waarvan de ligging niet juist is op te geven: veertien steden evenals haar dorpen. Dit is het erfdeel van de kinderen van Benjamin, naar hun gezinnen.

1) Een brede vallei vol rotsbanken en hoogten, doorsnijdt hier de grote weg over het Juda-gebergte in een dwarse richting. Links daalt een tamelijk steil pad af tussen schrale olijfbomen en klimt aan de overzijde over de heuvel heen, waarop het dorp Beit-djala is gelegen, het Zelzah van 1 Samuel .10: 2 of Zela; waar David de beenderen van Saul en Jonathan in het graf van hun vader Kis liet begraven..

Het lot van de stam van Benjamin deed de Voorzienigheid vallen naast het gebied van Jozef. Benjamin was de eigen en enige broeder van Jozef. Juda lag aan de andere zijde, opdat deze stam later met Juda verenigd zou kunnen worden, en een bijvoegsel zijn voor de troon van David en voor de tempel van Jeruzalem..

Juda had gepleit voor Benjamin, toen deze als een schuldige voor Jozef stond, ja hij had aangeboden om in zijn plaats gevangen te blijven. Deze nauwe vereniging bleef voortduren onder de stammen..

HOOFDSTUK 19.

HET ERFDEEL VAN DE OVERIGE ZES STAMMEN EN VAN JOZUA.

I. Vs.1-9. Het volgende lot valt op de stam van Simeon. Deze ontvangt echter geen in zichzelf besloten, bijzonder gedeelte, maar hem wordt slechts een aantal steden met haar dorpen, zo ook enige dorpen zonder hun steden, in het stamgebied van de kinderen van Juda, dat gebleken is voor deze te uitgestrekt te zijn.

1. Daarna ging het tweede lot uit voor Simeon, namelijk voor de stam van de kinderen van Simeon, naar hun gezinnen, of geslachten; en hun erfdeel was in het midden van, ingesloten door het erfdeel van de kinderen van Juda: 1) uit dit gebied dan vielen hun 17 à 18 steden ten deel.

1) Hiermee trad de vloek over Simeon uitgesproken in vervulling. Al de steden zijn reeds eerder genoemd bij de vermelding van Juda's erfdeel..

9. Want het erfdeel van de kinderen van Simeon is onder het snoer van de kinderen van Juda, in de landstreek, Juda ten erfdeel toegemeten, zodat Simeon geen eigen stamgebied voor zich had, want het erfdeel van de kinderen van Juda was te groot voor hen, dan dat zij het in zijn gehele uitgebreidheid voor hun werkelijke behoefte zouden nodig hebben; daarom erfden de kinderen van Simeon in het midden van hun erfdeel, 1) en aldus werd Jakobs voorspelling over Simeon en Levi (Genesis49: 7) aan hen vervuld, was het ook op een andere manier dan aan Levi. (Ge 49: 7).

1) Als de bijeenstelling in twee groepen schijnt te duiden op het feit, dat Simeon één geheel gebied in Juda heeft verkregen zo weersprekt dit vermoeden, dat van de 4 steden in de tweede groep 2 in het zuidelijk gedeelte en 2 in Negeb zijn gelegen, en wel ver van elkaar..

De goddelijke Voorzienigheid schikte de zaak op zo'n wijze, dat het lot, hetgeen uit het deel van Juda werd genomen, aan Simeon kwam, waardoor de bedreiging van Jakob (Genesis49: 7), dat die stam zou verdeeld worden en verstrooid onder Israël aanvankelijk vervuld werd, omdat de Simeonieten geen gedeelte op zichzelf werd gegeven, maar zij als het ware bij Juda moesten inwonen, en nog verder verkreeg die profetie haar vervulling, toen de stam van Simeon, vermits zijn lot te klein was, in vervolg van tijd bezittingen moet zoeken, waar het ook was, verre van de overige broeders, zoals vijfhonderd man uit die stam trokken naar de berg Seir en zich daar vestigden (1 Kronieken 4: 39,42 "Jos 19: 9)..

De stam van Simeon is later bij die van Juda schier geheel ingesmolten. Zij hebben dan ook niet Jerobeam gediend, maar nadat zij aan het juk van de Filistijnen waren ontkomen, door Asa's overwinningen op laatstgenoemd volk, de koning van Juda als hun wettige koning gehuldigd (2 Kronieken 15: 9; 1 Koningen .19: 3; 2 Kronieken 19: 4

Simeon werd nu als 't ware bij Juda ingelijfd. De laatste stam stond met broederlijke liefde het overvloedige af ten behoeve van de broeders; was het daarom wonderlijk, dat die twee

geheel en al ineenstrengelde, dat Simeon aan Juda getrouw bleef, ook toen alle andere stammen zich daartegen verzetten, zoals het geval was ten tijde van Jerobeam?.

II. Vs.10-16. Het volgende lot valt op de stam Zebulon; deze grenst met zijn stam ten zuiden aan West-Manasse en verderop aan Issaschar; in het noorden evenwel werd het begrensd door Nafthali, evenzo in 't westen en in 't oosten door Aser. Binnen die grenzen lagen twaalf steden en haar dorpen.

10. Daarna kwam het derde lot op voor de kinderen van Zebulon, naar hun gezinnen, en de grens van hun erfdeel, ten zuiden, was, om allereerst voor de verderebeschrijving een gemiddeld punt voor de zuidergrens vast te stellen, tot aan Sarid, zuidelijk van Nazereth, aan de voet van de zogenaamde mons praecipitii d.i. berg van de afstorting, waar de inwoners van Nazereth Jezus af wilden werpen (Luk.4: 29).

11. En hun grens gaat vandaar opwaarts naar het westen, en wel tot Mar-àla 1) ten westen van Sarid, en reikt, nog verder westwaarts tot Dabbàseth, en reikt eindelijk tot aan de beek, die voor aan Jokneam is, tot aan de tegenwoordige Wady el Milhh, ten oosten van welke Kaimûn = Jokneam (12: 22) gelegen is.

1) Volgens V.d.Velde nu Tel-Marjani geheten, omdat deze stad dicht bij de beek Kison gelegen is. Zebulon grensde hier aan Aser..

12. En zij, de zuidergrens, wendt zich, aan de tegenovergestelde zijde van uit het middelpunt Sarid, oostwaarts tegen de opgang van de zon, tot de grens, het gebied, van Chislôth-Thabor of Chesullot (vs.18), ten zuiden van de voet van de berg, die ten oosten van Nazareth ligt; en zij komt, in noordoostelijke richting naar boven gaande, uit te Dobrath, aan de westzijde van de Thabor, terwijl zij vandaar uit verder naar het oosten zich uitstrekkende, zich met de invs.22 beschreven noordergrens van de stam Issaschar verenigt; en het gebied van Zebulon gaat, van Dobrath uit, opwaarts, zich oostelijk van Nazareth over de berg uitstrekkend naar het westen, naar Jafia, het hedendaagse Jaffa, 1/4 uur zuidwestelijk van Nazareth.

1) Terwijl de grenzen van de Oost-Jordaan stammen zich met tamelijke nauwkeurigheid laten bepalen, omdat zij door stromen en bergen, die wij kennen, deels door steden, wier ruïnen door latere reizigers bezocht zijn, bepaald zijn, is het uiterst bezwaarlijk, ja bijna onmogelijk, de grenzen van de West-Jordaanstammen, allermint van hen, die in het noorden woonden, maar met enigermate bevredigende zekerheid na te speuren. Niet alleen zijn veel plaatsen ons geheel en al onbekend, maar ook is de samenstelling van het boek Jozua niet overal zo volmaakt en duidelijk, dat zich daarnaar, zonder niets meer, een kaart laat ontwerpen; op meerdere plaatsen moet men zich met gissingen en gevolgtrekkingen weten te redden uit zwarigheden, wat altijd een gewaagde onderneming blijft. Zo schijnt het ons b.v. toe, dat in de tekst van hierboven niet zozeer een bekendmaking van de belangrijkste, tot de stam Zebulon behorende plaatsen; dit wetende hebben wij dan ook de tekstwoorden van hierboven en de volgende verzen verklaard..

13. En van daar, van Jafia, gaat zij, of juist; gaat het gebied van Zebulon, oostwaarts door naar de opgang, en neemt zijn verdere loop naar Gath-Hefer, 1) of Gitta-Hefer (2 Koningen 14: 25), nu El Meshed, vijf kwartier ten noordoosten van Nazareth, te Eth-Kazin, waarvan de ligging zich niet bepalen laat; en zij komt uit te Rimmon, heden ten dage Rumaneh, 2 1/2 uur ten noorden van Nazareth, Methóar 2) dat is Nea.

1) Gath-Hefer was de geboorteplaats van Jona, de profeet. Ten tijde van Hiëronymus was het nog een groot dorp, zoals hij meedeelt in zijn "prologomena" op het boek Jona..

2) Methóar is door de Statenvertalers als eigen naam beschouwd. Het kan echter ook als een verleden deelwoord van het werkwoord rat (thaär), dat "begrenzen" betekent, beschouwd worden. De vertaling zou dan zijn: en zij komt uit te Rimmon, dat begrensd wordt door of zich uitstrekt tot aan Nea..

Eigenlijk is Metóar geen eigen naam, maar moet vertaald worden: dat zich met zijn distrikt naar Nea uitstrekt..

15. En Kattath, misschien hetzelfde als Kriton (Richteren 1: 30), maar nog onbekend, en Nāhalal, 1) of Nahalol (Richteren 1: 30), en Simron, onbekend, en Jidala, wellicht het tegenwoordige Jeda, enige uren ten westen van Nazareth, naar de Karmel heen gelegen, en Bethlehem ten noordoosten van het zo-even genoemde Jeda (Richteren 12: 8), niet te verwarren met Bethlehem, in de stam van Juda (Jos 15: 59), dit alles is tezamen twaalf steden en haar dorpen. 2)

1) Volgens V.d.Velde vermoedelijk het hedendaagse Malûl, zuidwestelijk van Nazareth en noordwestelijk van Mar-ala (vs.11), ongeveer op dezelfde afstand van beide plaatsen..

2) Alleen de voornaamste steden zijn genoemd. In 21: 34,35 en 1 Kronieken 6: 77 worden nog de andere genoemd, die aan Zebulon toebehoorden, maar later aan de Leviëten zijn gegeven..

16. Dit is het erfdeel van de kinderen van Zebulon, naar hun gezinnen, een landstreek weliswaar klein in omvang, maar vruchtbaar, insluitende de heerlijke uitgestrekte vlakte van Zebulon; deze vanaf vs.12 tot aan Bethlehem genoemde steden en haar dorpen.

Een grijsaard, balling tevens, die zijn voet op niets kon zetten, wat zijn eigendom mocht worden genoemd, zegt aan het nakroost van zijn zoon Zebulon de landstreek aan de zee toe. Wat scheen meer bespottelijk! Maar nu, waar het lot hun die landstreek aan de zee toewijst, nu kon geen duidelijker vervulling van die uitspraak verlangd worden. Het was, alsof God tweemaal vanuit de hemel sprak. Zebulon bezit daarom niet vrijwillig, of door beschikking van mensen dat strand, maar die kuststreek in hem als van Godswege ten erfenis geschonken. Zo schijnt altijd, ofschoon mensen kunnen dwalen, het licht helder te midden van de duisternis..

Ten opzichte van het erfdeel van Zebulon is de waarheid van Jakobs godsspraak schitterend aan het licht gekomen, daar hij toch had voorspeld, dat hij zich woonplaats zou verkrijgen aan het strand van de zee (Genesis 49: 13)..

III. Vs. 17-23. Het vierde lot valt op de stam Issaschar, die tussen de kinderen van Jozef in het westen, en de Jordaan in het oosten, zijn plaats inneemt, ten noorden aan Zebulon en Nafthali, en ten zuiden aan Benjamin grenst. Zijn gebied omvat 16 steden en haar dorpen.

17. Het vierde lot ging uit voor Issaschar, voor de kinderen van Issachar, naar hun gezinnen.
1)

1) Het stamgebied van Issaschar werd ten oosten begrensd door de Jordaan, ten westen door de Middellandse Zee, ten noorden door het stamgebied van Zebulon en ten zuiden door dat van Manasse..

18. En hun grens was-hun gebied strekte zich uit over Jizreéla, 1) op een berg met een prachtig vergezicht over de grote, naar de stad genoemde vlakte, tegenwoordig Zerín, ten noordwesten van het gebergte Gilboa, en Chesullôth (vs. 12), en Sunem, twee uur ten zuiden van Thabor, nu Sichem, geboorteplaats van Abisag.

1) Bekend wegens de geschiedenis vermeld in 1 Koningen 18: 45, gelegen volgens het Onom tussen Skythapolis en Legio..

20. En Rabbith, of Harrabbith waarschijnlijk aan de zuidwestzijde van Gilboa, ten noordwesten van de stad met dezelfde naam, en Kisjón, 1) (21: 28), en Ebez, evenzo.

1) Volgens V.d. Velde ligt deze plaats ten oosten van het tegenwoordige Tel-Kisjón, in het midden van de grote vlakte, waar de hoofdbron van de rivier wordt gevonden..

21. En Remeth, 1) of Jarmoet (21: 29), en En-gannim, 2) het hedendaagse Jenin, en En-hadda, 3) en Beth-Pazzes.

1) Ten westen van Adja ziet men op korte afstand Fahmeh en Rameh liggen, beide met oude overblijfselen op geïsoleerde heuveltoppen, terwijl Atara, een aanzienlijk dorp, zich in het zuidwesten ongeveer een uur verder vertoont. Dit Hameh schijnt mij toe het Remeth van Jozua 19: 21 te zijn en dus de zuidelijkste grensstad van Issaschars erfdeel te hebben gevonden. Remeth, Rameth en Jarmuth zijn verschillende namen voor dezelfde stad..

2) Bij Josefus Ginea geheten, wordt het nu Jenin genoemd, omringd door een menigte spelonken en nog voorzien van vele vruchttuinen..

3) V.d. Velde houdt het tegenwoordige 'Ain-Haud aan de opgang van de Karmel, omstreeks 400 voet boven de oppervlakte van de zee, voor het En-hadda van Issaschars erfdeel..

IV. Vs.24-34. Het vijfde lot treft de stam van Aser, hij krijgt zijn gebied aan de kust van de Middellandse Zee, reikt zuidelijk naar beneden tot Sihor Libnath aan de overzijde van de Karmel, en ten noorden opwaarts tot de Libanonstreek. Oostelijk grenst hij aan Nafthali en Zebulon. In zijn erfdeel liggen 22 of 23 steden met bijbehorende dorpen.

24. Toen ging het vijfde lot voor de stam van de kinderen van Aser uit, naar hun gezinnen.

25. En hun grens 1) was, hun gebied omvatte de plaatsen aan de Middellandse Zee: Helkath, 2) drie uur ten noordwesten van Acco of Ptolemaïs, en Hali; tussen Helkath en Acco en Beten, 1 3/5 mijl ten oosten van Acco, en Achsaf, onbekend (11: 1), niet te verwisselen met Achzib (vs.29).

1) Aser verkreeg zijn gebied aan de Middellandse Zee, van de Karmel tot de noordelijke grenzen van Kanaän. De beschrijving begint met het middelste gedeelte van de landstreek van Acco en wendt zich dan eerst naar het zuiden, vervolgens naar het noorden..

2) Helkath, nu Jelka geheten, is later aan de Levieten toegevoegd..

26. En Allammélech, 1) te vinden aan de noordkant van de beek Kison, en Am-ad, ook wel in deze streek, en Mis-al, in de nabijheid van de Karmel zijn geweest en later Levitische steden geworden; en zij reikt tot Karmel, 2) westwaarts d.w.z. aan de zee, en aan Sichor-Libnath, naar alle waarschijnlijkheid het riviertje ten zuiden van Nafoth-Dor, aan het bovenste gedeelte waarvan de zuidgrens van Zebulon, zoals die bepaald is in vs.11, die van Aser ontmoette; de stad Dor daarentegen behoorde aan West-Manasse, niet aan Aser (17: 11).

De naam is nog behouden in de beek Wady Maleh of Malih, die volgens Robinson, in de Kison uitmondt..

2) Karmel betekent, veld van vruchten. De berg draagt die naam, omdat het benedenste gedeelte met laurier- en olijfbomen is bezet en het bovenste met sparren en eiken. Bovendien groeien er ontelbaar veel bloemen op..

27. En wendt zich van dit punt, waar zij de grenzen van Zebulon ontmoette tegen de opgang van de zon naar Beth-Dagon, onbekend en vooral niet te verwarren met Biet Dedschan tussen Joppe en Lydda (15: 41), en reikt aan Zebulon, 1) en aan het dal Jiftah-El, de Wady Abilin (vs.14), noordwaarts naar of van Beth-Emek, en Nehiël, geen van beiden bekend, en komt uit tot Kabul 2) ter linkerhand, 4 uur zuidoostelijk van Acco.

1) Niet te verwarren met de naam van den stam. Dit Zebulon draagt nu de naam van Abilin. V.d.Velde zag haar vanuit de verte..

2) Nu Kaboel, 1 1/2 uur ten noordoosten van Schef-Amer, een groot dorp..

28. En vervolgens omvatte het gebied van Aser, ten noorden van Acco, de steden: Ebron, misschien hetzelfde als Abdon (21: 30), overigens niet nader aan te duiden, en Rehob,

onbekend-noch moet men dit, evenmin als het in vs.30 genoemde Rehob, verwisselen met dat wat in Num.13: 22 Richteren 18: 28 en 2 Samuel .10: 6 vermeld wordt-en Hammon, 1) en Kana, 2) tot aan, in zuidwestelijke richting naar beneden-groot Sidon (11: 8).

1) Volgens V.d.Velde vermoedelijk het tegenwoordige Hâmoul..

2) Dit Kana moet niet ver van Sidon gelegen hebben, en noordelijker dan het Kana bij Tyrus..

29. En deze grens wendt zich zuidelijk van het gebied van Sidon naar Rama, 1) en tot aan de vaste stad Tyrus, of Zor op het vaste land (Jos 11: 8); 2) dan keert deze grens in zuidelijke richting zich naar het nu onbekende Hosa, en haar uitgangen zijn aan de zee, van het landsnoer, strekkende naar Achzib, langs de streek van Achzib, nu Zib, aan de overzijde daarvan volgde dan Acco met de vs.25-27 genoemde zuidelijke plaatsen.

1) Aan de westzijde van het kasteel Belfih bij Nahothiëh gelegen, ligt op de hoge rots een dorpje El-Hamrah geheten, waar enige grote oude vierkante stenen de localiteit van een voormalige stad verraden. Het is mij bij het nazien van sommige oude schrijvers duidelijk geworden, dat hier het Rameh stond uit Jozua 19: 29, waarlangs de grensscheiding van Asers erfdeel liep, juist waar de Leontes zijn zuidwestelijke loop eindigt om van dit punt westwaarts naar zee te stromen..

30. En, oostelijk en noordelijk, van het in vs.18,29 gemelde gebied lagen de steden Umma, op de Libanon, zuidelijk van Hammon, en Afek, nu Afka aan de Adonis, beneden Byblus (13: 4), en Rehob, onbekend, maar zal nog meer noordelijk gelegen hebben dan Afek, uitmakende tezamen tweeëntwintig steden en haar dorpen.

Uit deze wijze van behandelen kan men duidelijk opmerken, dat door de vervaardiger van dit boek niet overal de eigenlijke grenslijnen van de verschillende stamgebieden, maar veeleer de voornaamste plaatsen, die ieder in het bijzonder bevatte, beschreven moesten worden (Jos 19: 12), toch kan men daaruit enigszins de grenzen opmaken..

V. Vs.32-39. Nu valt het zesde lot op de stam Nafthali, die oostelijk van Aser en Zebulon woonplaatsen ontvangt en zich uitstrekt, over het meer Gennezareth heen, tot het landschap van Juda, terwijl hij ten noorden de Libanon nadert en zuidelijk het gebied van Issaschar ontmoet. Negentien steden met omliggende dorpen vallen hem toe, waarvan er echter maar 16 bij name genoemd worden.

32. Het zesde lot ging uit voor de kinderen van Nafthali:

1) voor de kinderen van Nafthali, naar hun gezinnen.

1) Zoals Zebulon Issaschar vooraf ging, zo ook de jongere Naftali de oudere Dan. Het was, opdat niemand zich op zijn bijzondere voorrechten zou verheffen..

Het stamgebied van Nafthali strekte zich noordwestelijk uit tot aan de noordelijke grens van Kanaän en in het zuiden tot aan het stamgebied van Zebulon en dat van Issaschar..

33. En hun grens is van Helef, onbekend, van Allon tot Zanannim, 1) en over Adami-Nekeb d.i. Adami van de pas, naar het vermoeden van Knobel, het hedendaagse Deir el-ahmar of rode klooster, 3 uur noordwestelijk van Baälbek, en Jabneël, ook in deze streek, opwaarts tot Lakkum; het noordelijk deel van de Libanon, en haar uitgangen zijn, na langs de noordoostgrens van het beloofde land getrokken te zijn, die beschreven is in Num.34: 9-12, aan de Jordaan, bij de plaats, waar de Wady Bessum daarin uitloopt.

1) In verband met Richteren 4: 11 lezen sommigen in plaats van Allon, Elon en dan moet het vertaald worden door "van het eikenwoud" bij Zanannin. Anderen behouden Allon, o.i. niet ten onrechte, en dan is hoogstwaarschijnlijk het tegenwoordige Jaloun het oude Allon..

34. En deze grens wendt zich westwaarts, van daar zich uitstrekkende langs het benedengedeelte van de Wady Bessûm naar Asnoth-Thabor, niet juister te bepalen, maar zeker niet ver van Kurn Hattin gelegen, en vandaar zich naar het noorden richtend, gaat zij voort naar Hukkok, naar V.d.Velde's vermoeden het hedendaagse Yakûk noordwestelijk van het meer Gennézareth, en zij reikt aan Zebulon, tegen het zuiden, en aan Aser reikt zij tegen het westen, en aan Juda aan of van de Jordaan, 1) tegen de opgang van de zon.

1) Van de Jordaan is nadere bepaling van Juda. Volgens V.Raumer, en terecht, is bewezen, dat dit op de oostzijde van de Jordaan gelegen district, van de 60 Jaïr-steden, hier Juda wordt genoemd, of tot Juda wordt gerekend, omdat Jaïr, de bezitter van deze steden, door Hezron van vaderskant van Juda afstamde (1 Kronieken 2: 5,21)..

36. En Adama, ten noorden van Safed, en Rama 1) westelijk hiervan, en Hazor,2) ten noordwesten van het meer Merom (11: 1).

1) Rama, nu Rameh geheten, bestaat nog als een goed geordend dorp, bewoond door Christenen en Druzen. Het dorp is, volgens Robinson, omgeven door uitgestrekte olijfgaarden..

2) Hazor, nog Hazour en Hazir genoemd. Onder de vele nog half overeind staande muren, ziet men er een gewelf, door de inwoners "kabour" of grafkelder genoemd, waarvan de ingang door puin versperd was, maar waarvan wij hoorden, dat de inwendige onderaardse ruimte zeer uitgestrekt moest zijn. Wild geboomte en olijfplantsoen houden Hazor voor het oog van de voorbijganger verborgen..

37. En Kedes, 1)ten noordwesten van Hazor, (12: 22), en Edréï, onderscheiden van de stad met dezelfde naam in Bazan (12: 4), nog onbekend, en En-Hazor, tussen Hukkok en Rama.

1)Tegenwoordig niets meer dan een ellendig gehucht, vroeger een vrijstad bij uitnemendheid, om haar uitstekende ligging..

38. En Jiron, het hedendaagse Jarun, ten westen van het meer Merom, en Migdal-El 1) en Horem, wellicht nu Haurah, en Beth-Anath, het tegenwoordige Ain-Ata, en Beth-Sémes,

onderscheiden van de gelijklopende plaats in de stam Issaschar, doch onbekend. Negentien steden-behalve de hier genoemde 16, nog drie, b.v. Karthan (21: 32) -en haar dorpen.

1) Velen hebben gemeend, dat Migdal-El het latere Mageda of Magdala is, maar ten onrechte, omdat deze plaats in het stamgebied van Nafthali ligt en Magdala, gelegen aan de westzijde van het meer van Gennézareth, in Zebulon lag..

VI. Vs.40-48. Het zevende lot valt op de stam van Dan. Dit wijst hem zijn erfdeel aan in de westelijke helft van de streek land, die nog over is tussen Efraïm en Juda, also naast Benjamin (Jos 18: 11); toch ontvangt de stam ook enige steden in het noordelijk en zuidelijk aangrenzend gebied van Efraïm en Juda, en bovendien vergrootte hij naderhand zelf zijn bezitting door de verovering van Laïs, dat naar hem nu Dan werd genoemd.

40. Het zevende lot ging uit voor de stam van de kinderen van Dan, naar hun gezinnen. 1)

1) Dan had zijn stamgebied in het zuiden van het land met dat van Juda ten oosten, en het land van de Filistijnen ten westen, het stamgebied van Efraïm ten noorden en dat van Simeon ten zuiden. Zijn erfdeel behoorde tot de vruchtbaarste streken van Palestina. Het strekt zich voor een groot gedeelte uit over de vlakte van Saron..

41. En de grens van hun erfdeel was, in de omtrek van hun gebied lagen: Zora (15: 33), en Esthaol 1) (15: 33), en Ir-Sémes of Beth-Sémes (15: 10 15.10)een Levietenstad.

1) Zora en Esthaol ontving Dan van Juda..

42. En Saälabbin of Saälbim (Richteren 1: 35), een kleine streek noordoostelijk van Geser, op de plaats van het hedendaagse Selbit, en Ajalon, 1) aan de zuidzijde van het in 10: 12 vermelde Thalish, heden ten dage Dschalo, niet te verwisselen met Ajalon in het land van Zebulon (Richteren 12: 12), en Jithla, waarschijnlijk ten westen van Ajalon.

1) Saälabbin en Ajalon bevonden zich nog in de handen van de Kanaänieten (Richteren 1: 35 1.35). Ajalon werd later aan de Levieten toegekend..

46. En Me-Jarkon, 1) en Rakkon, tezamen met de grens tegenover Jafo, met het gebied van Joppe of de plaatsen rondom deze stad gelegen (2Ch 2: 16), dat later niet tot het gebied van Dan behoort schijnt te hebben, alhoewel het door Daniëten bewoond was (Richteren 5: 17).

1)Me-jarkon, d.i. aquae flavedenis, en Rakkon zijn onbekend, moeten echter wegens het volgende "tegelijk met het gebied van Japho" in de nabijheid van Joppe gezocht worden..

47. Doch de grens van de kinderen van Dan was hun te klein uitgekomen: zij moesten zich, door gebrek aan woonplaats gedwongen, in het gebergte terugtrekken, omdat zij uit veel aan hen toegewezen plaatsen de Amorieten niet konden verdrijven, zoals hun plicht was (Richteren 1: 34). Daarom trokken de kinderen van Dan later, toen Jozua tot zijn vaderen verzameld was, op naar de streek ten noorden van het meer Merom, ten westen van Banjas of

Baäl Hermon, en vochten tegen Lesem, of Laïs (Richteren 18: 7,27), het hedendaagse Tell el Kady, aan de middelste Jordaanbron, en namen haar in, en sloegen haar met de scherpste van het zwaard, en erfden haar, en woonden daarin; en zij noemden Lesem Dan naar de naam van hun vader Dan. 2)

1) Wil men meer nazien over deze verovering, waardoor de stam Dan zijn oorspronkelijk gebied overschreed en zich ook vestigde in het hoogste noorden van Palestina, men zie dan Richteren 18. Sinds die tijd wordt Dan dikwijls de noordelijkste stad van de Israëlieten genoemd, zoals Berséba de zuidelijkste was, en de spreekmanier: "van Dan tot Berséba" gold als een uitdrukking om de eenheid van het gehele volk of van het gehele land uit te drukken (Richteren 20: 1; 1 Samuel .3: 20; 2 Samuel .3: 10)

2) Dit gebeurde echter na de dood van Jozua, zoals uit Richteren 18 blijkt, maar het verhaal van die overwinning wordt nu reeds tussen deze geschiedenissen ingelast om, zoals Calvijn opmerkt, te kennen te geven dat Dan in zoverre het Goddelijke bevel gehoorzaamde om wat nog niet veroverd was, op de oorspronkelijke inwoners te veroveren. In dit Dan richtte Jerobeam één van de gouden kalveren op, omdat het de uiterste noordelijke grens van Kanaän uitmaakte..

VII. Vs.49-50. Nadat zo de deling van het land bewerkstelligd is onder de 9 1/2 stammen en ieder dat deel gekregen heeft wat hij naar aard en aanleg behoefde en begeerde, bij welke verdeling de zegen van Jakob voor een groot gedeelte verwezenlijkt werd, krijgt ook Jozua zijn erfdeel. Tot nog toe heeft hij zichzelf opgeofferd voor de hem toevertrouwde stammen; als laatste denkt hij aan zichzelf, hij geeft ons hierin weer een getrouwe afspiegeling van de Grote Jozua, de Koning der Joden, die nimmer iets ten eigen bate gedaan heeft, Wiens lust het is, wanneer maar de Zijnen verheugd kunnen zijn. Maar nu-op het einde van de verdeling-wordt aan Jozua de stad Thimnath-Serah op het gebergte van Efraïm toegewezen, die hem reeds vroeger in het bijzonder door de Heere beloofd was. Daarmee sluit het bericht over de verovering van het land.

49. Toen zij nu geëindigd hadden het gehele land erfelijk te verdelen, naar zijn grenzen, volgens de hierboven breedvoerig geschetste grenzen, gaven de kinderen van Israël, namelijk zij, die onder de leiding van de Hogepriester tot de verdelingscommissie behoorden, aan Jozua, de zoon van Nun, een erfdeel in het midden van hen, en wel in de stam, waartoe hij behoorde-in Efraïm.

1) Eindelijk wordt hier nog verteld over een gunstbewijs van het volk jegens Jozua. Want, ofschoon er een gelijke verdeling moest plaats hebben onder de nakomelingen van Abraham, toch had Jozua, wegens zijn voortreffelijke dapperheid, een eervolle vermelding verdiend. Niemand toch heeft zich kunnen beklagen, dat één man is verrijkt, door zichzelf het land toe te delen. Want allereerst in zijn talmen schittert de bezadigdheid van die heilige man, dat hij niet zichzelf iets bezorgd heeft, voordat de publieke toestand was geordend. Waar wordt toch iemand gevonden, die niet na het een of ander bewijs van zijn dapperheid gegeven te hebben, zich haast tot de buit? Niet Jozua, die om zichzelf niet denkt, totdat het land verdeeld is..

Hij verkoos voor zich zo'n erfenis, die in zijn eigen stam was gelegen, willende liever zich in gemeenschap nog nauwer daarmee verenigen, dan de beste plaats van het gehele land, zoals bijvoorbeeld in de stam Juda verkiezen, en daardoor boven zijn broeders uitmunten. Laat niemand, die tot grote eer en aanzien is verheven, zich ooit wegens zijn geslacht, familie of landaard schamen, noch zich vreemd daarvan houden. De tabernakel was nu opgericht in het erfdeel van Efraïm, en voor zoveel Jozua kon voorzien, wilde hij niet ver daar vandaan wonen..

In het kiezen van zijn stad, in Efraïm gelegen, toonde Jozua op sprekende wijze, dat hij de aanwijzing van deze delen door het lot beschouwde als rechtstreeks door de Heere bepaald, maar gaf daardoor ook een blijk van zijn oprechte gehoorzaamheid aan de wil van de Heere..

50. Naar de mond van de HEERE, die waarschijnlijk reeds aan Jozua de belofte gegeven had, toen Hij aan Kaleb een bepaald gebied in het vooruitzicht gaf (Num.14: 24vv. Joz.14: 9,12), als een beloning voor zijn onwankelbare trouw, gaven zij hem die stad, welke hij begeerde, namelijk: Thimnath-Serah, ook Thimnath-Heres genoemd, het hedendaagse Tibneh, 7 uur ten noorden van Jeruzalem, en twee uur ten westen van de in (Jos 8: 35) vermelde tweede legerplaats Gilgal, op het gebergte van Efraïm. En hij bouwde die opeen heuvel gelegen stad, 1) en woonde hierin tot zijn laatste snik; en daar is ook zijn graf geweest (24: 10 Richteren 2: 9).

1) D.i. vernieuwde die stad. De stad zelf zal wel bestaan hebben, maar zij zal door de oorlog vreselijk hebben geleden, zodat een vernieuwen ervan gelijkgesteld kon worden met een stichten of opbouwen..

HOOFDSTUK 20.

VERORDENING VAN DE VRIJSTEDEN.

I. Vs.1-9. Nu, nadat het gehele land verdeeld is onder de stammen van Israël, en deze het erfelijk in bezit genomen hebben, herinnert de Heere Jozua aan de uitvoering van de door Mozes gegeven verordening over de afzondering van vrijsteden voor onopzettelijke doodslag (Num.35: 6,9-34 Deuteronomium 19: 1-13). Daartoe worden Kades in het noordelijk, Sichem in het middelste en Hebron in het zuidelijk gedeelte van het land aan deze zijde, bestemd; daarmee is ook -omdat in het land aan de overzijde reeds een drietal steden voor dit doel was uitgekozen (Deuteronomium 4: 41-43), het in Num.35: 6,18 bepaalde zestal voltallig.

1. Verder sprak de HEERE tot Jozua, nadat hij de uitloting van de erfdelen van de kinderen van Israël geëindigd had (19: 51), zeggende tot hem: óf onmiddellijk uit de tabernakel, óf door de mond van de Hogepriester Eleazar:

6. En hij zal in deze stad wonen, totdat hij staat voor het aangezicht van de vergadering, van de gemeente, waartoe hij behoort heeft, en waarin het feit is geschied, voor het gericht, 1) en wanneer ook die hem verklaard hebben, als hebbende onopzettelijk de doodslag verricht, en hem daarom terugzenden naar de vrijstad, dan zal hij daarin veilig wonen, totdat de Hogepriester sterft, die in die dagen zijn zal, 2) d.i. het hogepriesterlijk ambt bekleedde ten dage van de doodslag. Dan, wanneer de Hogepriester gestorven, en een ander hem opgevolgd is, zal de doodslager terugkeren, en komen tot zijn vaderstad, en tot zijn huis, d.i. tot de stad, vanwaar hij gevlucht is; de bloedwreker mag hem nu geen leed meer toevoegen (Num.35: 25vv.).

1) In verband met Num.35: 24,25 beduidt dit, dat hij in die stad zal vertoeven, totdat het gerecht over hem zal uitspraak hebben gedaan, onderzocht of het een moedwillige doodslag is geweest of een onwillige, waaraan bij zich heeft schuldig gemaakt. Was de uitspraak dat hij een moedwillige begaan had, dan moest hij aan de bloedwreker worden overgeleverd, maar zo niet, dus een onwillige, dan werd hij naar de vrijstad teruggebracht en moest daarin blijven wonen, totdat de Hogepriester was gestorven..

De vrijstad beveiligde dus de doodslager, behalve dat de zaak voor de bevoegde rechters tot een behoorlijk onderzoek werd gebracht (Salvo juris et justitiae examine)..

Ook: "Nu 35: 16" en "De 19: 1".

2) Opdat het volk eraan zou wennen de doodslag te verafschuwen, moest de doodslager, ofschoon hij van misdaad werd vrijgesproken, geboorteplaats en huis ontberen, tot de dood van de Hogepriester. Die tijdelijke ballingschap toonde duidelijk, hoe kostbaar bij God het bloed van mensen is..

8. En aan de overzijde van de Jordaan, van Jericho oostwaarts gaven zij de steden, die reeds eerder (Deuteronomium 4: 41), tot dat doel bestemd waren, Bezer in de woestijn, in het platte

land, in de steppen van de Amoritische hoogvlakte, van de stam van Ruben; en Ramoth in Gilead, van de stam van Gad; en Golan in Bazan, van de stam van Manasse, also ook in het zuider- noorder- en middeldeel van het lands, in elk gedeelte een stad.

De vrijsteden waren bijna allen op bergen gelegen, ten einde van verre te kunnen worden gezien, want een stad op een berg liggende kon niet verborgen zijn. Daardoor waren zij de vluchteling tot een baken en tot aanmoediging, en ofschoon wegens dezelfde ligging, de weg daarheen, naarmate men die steden meer naderde, des te steiler en moeilijker werd, nochthans kon hij zich daarmee troosten, dat hij haast in de rust zou geraken, en dat het hem genoeg was, indien hij slechts de voorsteden kon bereiken (Jos 20: 8)..

9. Dit nu zijn de zes steden, die bestemd waren voor al de kinderen van Israël, en voor de vreemdeling, 1) die in het midden van hen verkeert, opdat daarheen vluchte al wie een ziel slaat door dwaling; opdat hij niet sterve door de hand van de bloedwreker, totdat hij voor het aangezicht van de vergadering van zijn plaats gestaan zal hebben, maar veeleer later volle vrijheid verwerve, alsmede het verlot om naar zijn huis terug te keren, met de dood van de Hogepriester die in die tijd het ambt bekleedde.

1) Ook voor de vreemdeling. Hij mocht niet delen in de godsdienstige voorrechten van Israël, maar wel in de burgerlijke..

Alle vrijsteden waren tevens Levietensteden..

HOOFDSTUK 21.

VERZORGING VAN DE LEVIETEN.

I. Vs.1-42. Omdat volgens Num.15: 6 bij de 6 vrijsteden voor onopzettelijke doodslagers nog 42 andere steden in het gebied van de verschillende stammen moesten komen, die niet de in Num.1-5 nader omschreven voorsteden, voor de stam Levi ingeruimd moeten worden, zo bewerkstelligen nu de hoofden van de vaders van deze stam, dat na de afzondering van de vrijsteden ook dadelijk de bepaling van de overige Levietensteden wordt ondernomen. Nu bestaan de Levieten volgens Num.3-4 uit drie geslachten: die van de Kahathieten, Gersonieten en Merarieten. De eersten nu splitsen zich op hun beurt in Aäroniden of priesters en gewone Kahathieten. Ten gevolge van de vervolgens gehouden verloting verkrijgen de Aäroniden 13 steden in de stamgebieden Juda, Simeon en Benjamin; de overige Kahathieten 10 steden in Dan, Efraïm en West-Manasse, de Gersonieten 13 steden in Issaschar, Aser, Nafthali en Oost-Manasse, de Merarieten 12 steden in Zebulon, Gad en Ruben. Die allen maken tezamen 48 steden uit, zoals de Heere in Num.35: 7 bepaald heeft.

1. Toen, na de vaststelling van de vrijsteden in het West-Jordaanland, a) naderden de hoofden van de vaders van de Levieten tot Eleazar, de Hogepriester, en tot Jozua, de zoon van Nun, en tot de hoofden van de vaders van de stammen van de kinderen van Israël, die de verdeling van het land op zich genomen hadden (14: 1)

a) 1 Kronieken 6: 54

2. En zij spraken tot hen, te Silo, in het land Kanaän, 1) waar sinds 18: 1 de tabernakel stond en de verdere handelingen werden ondernomen, zeggende; de HEERE heeft geboden door de dienst van Mozes, a)dat men ons steden te bewonen geven zou, en haar voorsteden of weiden voor onze beesten. 2)

a) Num.35: 2

1) De nadere bepaling van Silo "in het land Kanaän" wijst terug op de bestemming (Num.34: 29; 35: 10) om den kinderen van Israël hun erfdeel in het land Kanaän te geven..

2) Calvijn is van mening, dat de Levieten waren vergeten, en daarom nu hun recht op hun steden in het midden brengen. O.i. ten onrechte. Eerst moeten de verschillende stammen hun erfdeel hebben en dan uit het erfdeel vrijwillig de Levietensteden afzonderen, opdat zij aldus zouden leren de Bedienaars van het Heiligdom naar Gods bevel te geven, wat hij verordend had..

3. Daarom gaven de kinderen van Israël aan de Levieten van hun erfdeel, naar de mond van de HEERE, deze in de volgende verzen nader omschreven steden en diens voorsteden. 1)

1) Voorsteden, de ruimte van de voorsteden is genoemd (Num.35: 3-6). Zij diende den Levieten tot schuren, stallingen en tuinen. In die velden mochten zij geen huizen bouwen of wijngaarden planten, of landbouw uitoefenen..

In Nehemia 13: 10 wordt het Israël tot zondesschuld aangerekend, dat het volk de Levieten had gedwongen, om hun akkers te bebouwen, om zelf in hun voedsel te voorzien..

Behalve de 6 genoemde, nog 42 daarbij, en wel in deze verhouding: Juda en Simeon gaven er tezamen 9, Nafthali 3 en ieder van de overige negen stammen 4. Hierdoor was de som van 48 steden volkomen. Door het lot werd uitgemaakt, welke van die steden de verschillende geslachten van de Levieten tot hun erfdeel zouden ontvangen..

4. Toen men de verdeling begon, ging het eerste lot uit voor de gezinnen van de Kahathieten, het voornaamste van de drie geslachten (Num.3: 27-30; 4: 1-20), en wel op de ene tak van de Amramieten, de lijn van Aäron (Ex.6: 20); en voor de kinderen van Aäron, de priester, uit de Levieten, waren van de stam van Juda, en van de met deze stam verenigde stam van Simeon negen steden, en van de stam van Benjamin, door het lot, vier steden d.i. gezamenlijk dertien steden¹) (vs.9-19).

1) Hier nu wordt allereerst het getal van de steden genoemd, waarvan hieronder gesproken wordt. In de tweede plaats wordt opzettelijk erop gewezen, dat het lot van de kinderen van Aäron viel in de stam van Juda, wat niet toevallig mag worden genoemd, omdat God, naar Zijn aanbiddelijk raadsbesluit, hen daar een woonplaats heeft bestemd, waar Hij voor Zich zijn Tempel zou laten oprichten. In de derde plaats wordt afgedaald tot de namen zelf van de steden, waarvan Hebron het eerst wordt aangehaald, waarvan beroofd te worden Kaleb met een effen gemoed heeft geduld. Indien iemand de tegenwerping maakt, dat hun het meer aanzienlijke Jeruzalem moest gegeven zijn, waar later hun wettige woonplaats zou zijn, dan is de oplossing gemakkelijk, dat hun middelmatige steden, zoals hun toestand meebracht, zijn gegeven. Allereerst was Jeruzalem toen nog niet in hun macht, omdat de Jebuzieten het nog in hun bezit hadden. Vervolgens zou het een ongerijmde zaak geweest zijn, dat aan priesters een koninklijke zetel was toebedeeld. En hun godsdienst en geloof werd beter op de proef gesteld, wanneer zij telkens van hun geboortegrond moesten verhuizen, om hun zorgen te wijden aan de heilige dingen..

Dit gebeurde niet toevallig, maar reeds wist God-en Hij had dit bij verscheidene gelegenheden beloofd en voorzeggd-in welk gedeelte van het land Hij in de toekomst Zijn tempel wilde doen oprichten. Daar lag nog altijd de berg van de Heere, waarop de Heere het reeds voor Abraham goedgemaakt, voorzien had, als met smart te wachten op de woning van de Heere, waaruit de wateren zouden stromen over het dostige, dorre land. Langzamerhand werd alles voor die woning voorbereid; reeds nu wordt ervoor gezorgd, dat de priesters, die met offers dienst konden doen en verdere dienst waarnemen, de Aäroniden, verspreid waren rondom de berghoogten van Juda, rondom het latere Jeruzalem, dat nu nog ten prooi is aan de Jebusieten..

8. Alzo gaven de kinderen van Israël aan de Leviëten deze $13 + 10 + 13 + 12 = 48$ steden en haar voorsteden, zoals de HEERE geboden had door de dienst van Mozes.

Dit getal van de aan de Leviëten toegedeelde steden zal ons niet te groot toeschijnen, wanneer wij opmerken, dat 1. de steden van Kanaän, gelet op hun aanzienlijk aantal in zo'n klein land, niet al te groot konden zijn; 2. de Leviëten niet de enige bewoners van deze steden waren, maar dat zij in iedere stad de voor hun aantal benodigde huizen met daarbij behorende weidevelden in de omtrek van de stad, ontvingen; terwijl het overige ingenomen werd door de stam, waarin de stad gelegen was; 3. dat de 23.000 van het mannelijk geslacht, (welk getal de Leviëten bereikten bij de tweede volkstelling Num.26: 62) over 35 steden verdeelt, voor iedere stad een bevolking opleverden van 657 mannelijke of omstreeks 1300 mannelijke en vrouwelijke Leviëten. Hiertegen in heeft men zich gestoten aan de inruiming van 13 steden aan de priesters en in overweging nemende, dat de zonen van Aäron, Eleazar en Ithamar, onmogelijk nu reeds een nakomelingschap konden hebben, die 2, laat staan 13 steden vulde, de opgave verklaart, als haar oorsprong hebbende in een oorkonde van latere dagtekening. Maar hierdoor heeft men niet alleen van de verdelingscommissie de verregaande kortzichtigheid aangeleund, dat zij de woonplaatsen alleen zouden bepaald hebben volgens de toenmalige behoefte van de priesters, zonder enigermate hun toekomstige vermeerdering in het oog gehouden te hebben; maar ook heeft men de grootte van de steden te groot en het getal van de priesters voor te klein opgevat. Maar men beoogde niet het vullen van de steden met priesterfamilies; en de volle som van de toendertijd levende priester is wel nergens opgegeven, maar wanneer wij bedenken, dat Aäron bij de uittocht uit Egypte reeds 83 jaar oud was, zo kon nu 47 jaar later zijn nakomelingschap reeds in het vierde lid binnentreden en het aantal mannelijke personen reeds 1000 belopen, of minstens bestond het geslacht uit 200 families..

Zij toch (de nakomelingen van Aäron) waren het, die de Heere onverdeeld moesten toebehoren; zij moesten in Zijn dienst staan, Hem het offer brengen. En zoals het nu een eerste vereiste voor een priester was, ongeschonden en ongerept naar lichaam en ziel te zijn, zo kan het ons geen verwondering baren, wanneer de priesters een ruime en overvloedige maat wordt gegeven die hen in staat stelt zich uit te breiden en te vermenigvuldigen niet alleen, naar die hen ook van menige zorg ontlast en hen zich onbekommerd doet wijden aan de dienst van de Heere. Bij de tempeldienst kwamen allermint neergedrukte gemoederen en uitgevaste gelaatstrekken te pas..

9. Verder gaven zij van de stam van de kinderen van Juda, en van de stam van de kinderen van Simeon, welke twee stammen geheel en al inengevlochten waren, omdat Simeon geen op zichzelf staand gebied, maar slechts een aantal steden in het gebied van Juda had (19: 1-9) deze steden die men bij name noemde 1) een voor een:

1) Ook de Leviëten werden dus door het gehele land verspreid. Wij weten, dat Jakob op zijn sterfbed zowel aan Simeon als aan Levi dat voorspeld had. Voor Levi was echter, zoals wij vroeger hebben gezien, de straf opgeheven, en hier wordt de vloek in een zegen en eer veranderd. Want voortaan treden zij door geheel het land op als dienaren van God, die overal hebben te zorgen voor de zuivere dienst van God en voor de waarneming daarvan. Omdat zij

overal woonden, waren zij als zoveel huisbezorgers van God, die ervoor moesten zorgen, dat de wacht van Zijn huis werd waargenomen, zoals Hij dit had verordend..

27. En aan de kinderen van Gerson, eveneens van de gezinnen van de Levieten, werden gegeven van de andere halve stam van Manasse, aan de overzijde van de Jordaan, de vrijstad van de doodslager Golan (20: 8), in Bazan, en haar voorsteden, en Beësthera, hetzelfde als Astharoth (Deuteronomium 1: 4 Joz.13: 12,31), en haar voorsteden: twee steden.

Beësthera is samentrekking van Beth-Esthera, d.i. huis van Astharte. In 1 Kronieken 6: 71 wordt die stad dan ook Astarôth genoemd. Wellicht is zij de residentie geweest van Og (Genesis14: 5)..

28. En van hen werden van de stam van Issaschar, Kisjon, onbekend (19: 20), en haar voorsteden, en Dobrath, 1) aan de westzijde van de Tabor (19: 12), en haar voorsteden.

1) Volgens V.d.Velde nu Debouri, en door hem gehouden voor het dorp, waar de Heere Jezus bij het afkomen van de Tabor, de maanzieke jongeling genas (Mat.17: 14-21)..

41. Al die steden van de Levieten in het algemeen, van de Aärons, van de overige kinderen van Kahath, de Gersonieten en de Merarieten, tezamen in het midden van de erfenis van de kinderen van Israël, waren 1) achtenveertig steden en haar voorsteden.

1) Het blijkt niet, dat Levi, de minste van alle stammen, een groter deel verkreeg dan alle anderen, ofschoon hier een groter stedental gevonden wordt. Want alle steden van de Levieten worden opgenoemd, terwijl zeer waarschijnlijk niet alle van de overige stammen zijn opgenoemd. Bovendien moet men in aanmerking nemen, dat de Levieten niet het omliggende land hadden..

Toch is het stellig, dat zij naar evenredigheid ook vooral niet minder hadden dan de andere stammen; maar zij waren ook, om de dienst van Jehovah te bewaren en het volk de wet te onderwijzen, opdat niet zou gezegd worden: "Mijn volk gaat verloren, omdat het geen kennis heeft", en dan mocht hun immers wel van de kant van het volk een onbekommerd bestaan worden verzekerd, want "de arbeider is zijn loon waardig"..

Maar terwijl de Heere zorgde, dat de dienaars van de wet het hunne ontvingen, zorgde Hij tevens, dat zij het niet om niet van het volk kregen; Hij verstrooide hen onder het gehele volk en voorkwam daardoor die ziekelijker toestand, die ontstaat door opeenhoping van bestanddelen van enerlei gehalte en soort. Om hiervan bevrijd te blijven, moesten zij werken tot nut van anderen, en daardoor konden zij alleen de verslapping en de teruggang ontgaan, die een bijna onvermijdelijk gevolg is van alle uitsluiting en terugtrekking uit de wereld; bedienaars van het Evangelie vooral moeten niet lui zijn, noch alleen voor zichzelf leven, noch alleen voor elkaar. Het vermengen van de Levieten met de overige stammen zou hun de verplichting opleggen om behoedzaam te wandelen, zoals dit aan hun gewijde bediening voegde, en om ieder ding te vermijden, dat hen in diskrediet zou kunnen brengen..

Dit zij boven alles een les voor de Evangeliedienaar van de huidige tijd!.

II. Vs.43-45. Hiermee is niet alleen de verdeling van het land, die de inhoud uitmaakt van de tweede helft van dit boek, ten einde gebracht, maar bovendien is alles in vervulling gegaan, wat de Heere eens Zijn volk beloofd heeft betreffende Kanaän. Israël kan zich nu veilig verheugen in het rustig bezit van zijn erfdeel en heeft niets te vrezen van zijn vijanden, ofschoon die nog niet met wortel en tak uitgeroeid zijn, als het maar zijn God getrouw blijft, en volhardt in Zijn Verbond te staan.

43. Alzo, zoals vanaf 1 tot hiertoe beschreven is, gaf de HEERE aan Israël het gehele land, dat Hij meer dan 400 jaar geleden (Genesis 12: 7; 22: 16vv.) gezworen had hun vaders te geven, en zij beërfdten het, en woonden daarin.

44. En de HEERE gaf hun, zolang zij Hem dienden, rust rondom, van al de vroegere bezitters, naar alles wat Hij ook hun vaders gezworen had (Exod. 33: 14 Deuteronomium 3: 20; 12: 9). En er bestond niet één man van al hun vijanden voor hun aangezicht, 1) al hun vijanden gaf de HEERE in hun hand, zodat die, al waren zij niet verdelgd, volgens goddelijk bevel (Exod. 23: 28 Deuteronomium 7: 22) geheel machteloos voor hun aangezicht waren.

1) Er waren nog wel Kanaänieten overgebleven, maar deze waren zo met vrees vervuld voor Israël, dat zij het niet durfden wagen, iets tegen het volk van God te doen. Zij zouden dan ook nimmer als vijanden tegen het nageslacht van Abraham zijn opgetreden indien Israël zich aan de Wet van God had gehouden en de bevelen van de Heere had gehoorzaamd. Als Israël echter later de Wet van God verlaat en het Verbond met God nalaat te houden, worden die zwakke en schier overwonnen vijanden weer zo machtig, dat zij tijdelijk de heerschappij voeren en het volk onderdrukken, totdat na boete en schuldbelijdenis de Heere weer een richter verwekt..

45. Er viel niet één woord bij de vervulling van al de goede woorden die de HEERE gesproken had tot het huis van Israël; integendeel: het kwam allemaal uit.

Het is mooi, als de vervulling van Gods belofte wordt opgemerkt en God de eer wordt gegeven wegens Zijn waarheid en trouw. Zo wist Jezus aan het kruis, dat de Schrift vervuld was, en sprak toen: "het is volbracht!" Er ontbrak alzo niets aan al het goede, dat God door de profeten gesproken had van de werken en het lijden van de Messias; alles werd vervuld en gebeurde. Zo moet ieder, die wandelt in de voetstappen van het geloof van Abraham, er acht op geven, hoe de beloften van God van Zijn zorg en genade jegens de zondaren in het algemeen, en in het bijzonder jegens armen, verlatenen en treurigen, jegens weduwen en wezen, hier en ginds aan hen vervuld zijn. Zo'n opmerkzaamheid zet de Christen aan 's morgens Gods genade en 's avonds Gods waarheid te verkondigen, en-in plaats van in het klagen-zich in het danken te oefenen, dat in de Schrift een "kostelijk ding" genoemd wordt. Maar hoe zal het dan zijn in de zalige eeuwigheid, wanneer zij die voleind hebben tot het laatste met een ten volle verlicht oog terug- en neer kunnen zien op alles, wat vóór of na hun dood gebeurd is en nog gebeurt; wanneer zij op het duidelijkst zullen doorzien, dat alles juist gegaan is volgens de uitspraken van de Heilige Schrift; en dat de Schrift dagelijks, in kleine

en grote dingen aan vromen en goddelozen evenzeer vervuld is! En dan, wanneer die verheerlijkten zullen zien, dat van al die goede woorden geen enkel on vervuld blijft, dat alles gebeurt, maar- ver boven het oordeel van zwakke stervelingen, -niet boven de getuigenis van de Schrift, dan zullen zij God prijzen en loven voor Zijn waarheid. Hier komt het uit, hoeveel er gelegen is aan het geloof. Wil iemand het goede genieten, dat God aan Zijn dienaren en kinderen belooft, zo moet hij geloof hechten aan de trouwe en ware woorden van God, zoals Israël in de woestijn moest geloven, voordat het nog in Kanaän gekomen was; maar dan zal het ook gaan volgens de regel van Christus: "u geschiedde naar uw geloot" Maar een mens, die door zijn ongeloof God tot een leugenaar maakt, geniet niets van al het goede, dat God beloofd heeft..

De gehele vervulling van al de beloften van God, omtrent de in bezitneming van Kanaän, stond in het nauwste verband met de gehoorzaamheid van Israël. Dat daarom niet alle steden hun eigendom werden, lag niet aan de trouw van God, maar aan hun eigen ongehoorzaamheid..

HOOFDSTUK 22.

DE TWEE EN EEN HALVE STAMMEN RICHTEN BIJ HET HUISWAARTS GAAN EEN ALTAAR OP.

I. Vs.1-10. Nadat aldus ook de 9 1/2 stammen tot rustig bezit van hun erfdelen gekomen zijn, laat Jozua de hulptroepen van de stammen Ruben, Gad en half-Manasse naar hun haardsteden gaan met dankerkentenis, voor de aan hun broeders bewezen diensten met een liefderijke vermaning om toch getrouw vast te houden aan de Heere en zijn wet. Tevens geeft hij hun vaderlijke zegenwensen. Zij trekken op van Silo. Na de Jordaanlaagte bereikt te hebben, richten zij aan de overzijde van de stroom, hoewel nog binnen de grens van eigenlijk Kanaän, een groot aanzienlijk altaar op, om daarmee te betuigen, dat zij ook behoren tot de stammen aan deze zijde en tot het algemene heiligdom van het gehele volk.

1. Toen, 1) nadat alles ten einde gebracht was, wat bij de inbezitname van het beloofde land behoorde, riep Jozua de Rubenieten, en de Gadieten, en de halve stam van Manasse, de 40.000 krijgslieden van deze 2 1/2 stammen, die de verdelingsoorlog aan deze zijde meegemaakt hadden (4: 12).

1) Volgens sommigen heeft deze gebeurtenis plaatsgevonden, nog vóór de verdeling van het land onder de 9 1/2 stammen, volgens anderen na de verdeling. Ons komt het meest waarschijnlijk voor, dat deze gebeurtenis heeft plaatsgevonden na de verdeling, in elk geval, nadat Israël naar Silo was opgetrokken. Vooral in verband met de verdeling van de steden voor de Levieten, waarbij meer dan hoogstwaarschijnlijk die stammen aanwezig zijn geweest..

Deze stammen hadden niet hoeven te blijven, totdat het land onder de anderen was verdeeld, maar toch zijn zij gebleven, naar onze mening, totdat alles was afgelopen..

3. Gij hebt uw broeders van de 9 1/2 stammen niet verlaten, nu de lange tijd, van omtrent 8 jaar geleden tot op deze dag toe; maar gij hebt waargenomen de onderhouding van

1) de geboden van de HEERE, uw God, die hij u door Mozes heeft verkondigd.

1) Een uitdrukking, die ook vertaald kan worden, zoals in Lev.8: 35, met door de wacht waarnemen. Zij wordt gebruikt voor het onderhouden van alles, wat met de bevelen van God in verband staat. Een kostelijke getuigenis wordt hier van die stammen gegeven, een getuigenis van stipte gehoorzaamheid aan de geboden de Heere..

4. En nu de HEERE, uw God, heeft uw broeders rust gegeven, zoals Hij hun toegezegd had, en hiermee is ook het doel bereikt, waarom gij voor hen uit moest trekken (1: 14vv.); keert dan nu wederom, en gaat gij naar uw tenten, 1) naar het land van uw bezittinga) dat u Mozes, de knecht van de HEERE, op uw verzoek gegeven heeft2) aan de overzijde van de Jordaan.

a) Num.32: 33 Deuteronomium 3: 13; 29: 8 Joz.13: 8

1) Een klassieke uitdrukking voor "woningen," die nog herinnert aan de dagen en jaren van de woestijn..

2) Gedurig worden deze stammen erop gewezen, dat wat zij hebben ontvangen, zij hebben genoten uit de hand van de Heere, dat het vrije gunst van God was. Als leengoederen uit de hand van de Heere hadden zij hun bezittingen te beschouwen. Het is daarom, dat Jozua terstond ernstige waarschuwingen en vermaningen laat volgen. Zullen zij in het bezit ervan blijven, dan hebben zij naarstig de Wet van God te onderhouden..

5. Alleenlijk neemt naarstig waar te doen het gebod en de wet, die u Mozes, de knecht van de HEERE a) geboden heeft, gij en al uw huisgenoten, die u ginds verwachten, dat gij de HEERE, uw God, liefhebt, en dat gij wandelt in al Zijn wegen, en Zijn geboden houdt, en Hem aanhangt, en dat gij Hem dient met uw gehele hart, en met uw gehele ziel. 1)

a) Deuteronomium 8: 6; 10: 12; 11: 13,22

1) Van hun tijdelijke krijgsdienst ontslaat en bevrijdt hij hen zo, dat zij voor immer zijn gebonden aan de heerschappij van de enige, waarachtige God. Hij geeft hen also verlot, naar huis terug te keren, maar onder deze verplichting, dat zij, waar zij ook mogen zijn, God zullen dienen, terwijl hij hen voorschrijft, dat zij Zijn wet zullen onderhouden. Maar omdat het in de menselijke natuur ligt om onstandvastig en lui te zijn, zodat de vrees voor God gemakkelijk uit de harten kan worden weggevaagd, en zorgeloosheid en geringschatting dan binnensluipen, eist hij van hen ijver en vlijt in het waarnemen van de Wet. Hij spreekt van de wet van Mozes, opdat zij niet door ijdele kunstenaars zouden worden verleid, maar gefundeerd in die wet zouden blijven, die zij van den getrouwe knecht van God hadden geleerd. Hij noemt hen daarom ook doel en hoofdsom van de wet op, om God lief te hebben en Hem aan te hangen, omdat een uitwendige verering overigens van weinig gewicht is. Zo drukt hij hen met andere woorden op het hart, dat zij God zullen dienen met geheel hun hart en met geheel hun gemoed, waarmee de volkomenheid van God te dienen wordt aangeduid..

7. Want-zoals wij reeds weten-aan de ene helft van de stam van Manasse had Mozes een erfdeel gegeven in Bazan, maar aan de andere helft van dezelfde stam gaf Jozua een erfdeel bij hun broeders, aan deze zijde van de Jordaan westwaarts. Verder ook als Jozua hen, die van Oost-Manasse, de Rubenieten en de Gadieten, op de in vs.2 vermelde manier, liet vertrekken naar hun tenten, zo zegende hij hen. 1)

1) Nog eens wordt hier mededeling gedaan van hetgeen eerder was gebeurd, ten opzichte van de verdeling van het land. Niet alleen komt dit, omdat dit de Oosterse verteller eigen is, maar ook, omdat de gewijde Schrijver vooral de aandacht wil vestigen op het feit, dat alles gebeurd is in overeenstemming met de bevelen van God, door Mozes, Zijn knecht..

8. En hij sprak tot hen, zeggende: Keert weer tot uw tenten, en komt aldaar behouden aan met veel rijkdom en met zeer veel vee, met zilver en met goud, en met koper, en met ijzer en met zeer veel kleren; deelt de roof van uw vijanden met uwbroeders, 1) die thuis gebleven zijn; gij zult die volstrekt niet voor u alleen houden; want dat is billijk en recht, zoals ook vroeger, na

de strijd tegen de Midianieten, de Heere door Mozes beval, dat slechts de helft van de buit voor hen was, die de veldtocht meegemaakt hadden, de andere helft evenwel voor de overige gemeente (Num.31: 25). Hierdoor moet noodzakelijk de liefdeband nauwer aangehaald worden.

1) Met uw broeders. Natuurlijk was een groot deel thuis gebleven, om de akker te bebouwen en de bezittingen te bewaren. Alleen het krijgsvolk was meegetrokken, om de andere stammen te helpen. Het was daarom niet meer dan billijk, dat ook zij, die thuis het werk hadden verricht, deelden in de buit. Welk deel deze toekwam wordt niet gezegd, dat wordt overgelaten aan hen zelf. Maar opdat de thuisgeblevenen niet jaloers op hen zouden zijn en opdat de onderlinge band zou worden versterkt, geeft Jozua hun het bevel, om de buit te delen. God zorgt voor allen, voor alle huisgenoten van het geloof, welke rang zij ook bekleden, in welke stand zij ook geplaatst zijn..

9. Zo keerden de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, en de halve stam van Manasse terug, en trokken van de kinderen van Israël, van Silo, dat in het land Kanaän 1) is (21: 2), om te gaan naar hetland van Gilead, het gebied, gelegen aan de overzijde van de Jordaan (Num.21: 30), naar het land van hun bezit, waarin zij bezitters gemaakt waren, naar de mond van de HEERE, door de dienst van Mozes (Num.32: 33).

1) Het land Kanaän en het land Gilead zijn tegenstellingen. Kanaän is hetgeen aan deze zijde van de Jordaan ligt, en Gilead het gehele land aan de overzijde van de Jordaan..

10. a) Toen zij kwamen aan de grenzen van de Jordaan, die in het land Kanaän zijn, in de Jordaan-vlakte, die nog in het eigenlijke Kanaän, hoewel aan de overzijde van de Jordaan, ligt, vermoedelijk aan de plaats waar de Wady Fasail of de beek Krith (1 Koningen .18: 3) in de Jordaan vloeit, zo bouwden de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, en de halve stam van Manasse met de goede bedoeling, om van hen, hun broeders, van wie zij plaatselijk moesten scheiden, toch niet te scheiden, ten opzichte van godsdienst en wetten (vs.24), aldaar een altaar aan de Jordaan, een altaar groot in het aanzien. 1)

a) Joz.18: 7

1) Niets minder was in hun gemoed opgekomen, dan enige vreemdheid in te voeren in de dienst van God. Maar niet op geringe wijze hebben zij gezondigd, dat zij met voorbijgang van de Hogepriester en zonder hun broeders te raadplegen, een nieuwe zaak hebben uitgevonden. Vervolgens, omdat de zaak, op zichzelf tot een getuigenis opgericht, toch tot een verkeerd doel kon voeren. Wij weten, hoe streng de wet twee altaren verbiedt, omdat God op een plaats alleen vereerd wil worden. Omdat alzo bij de enkele beschouwing ervan, het terstond allen in de gedachte had moeten komen, dat zij een tweede altaar stichten: wie zou dan niet hun heiligschennis veroordeeld hebben, omdat zij dan een dienst omhelsden, waarvan de wet niet wist en die met haar in strijd was? Omdat het daarom voor een goddeloos werk gehouden kon worden, hadden zij hun broeders in zo'n grote en ernstige zaak deelgenoten van hun plan moeten maken. Vervolgens hadden zij de Hogepriester niet mogen voorbijgaan, omdat uit zijn mond naar de wil van God moest gevraagd worden. Berispingswaardig hebben zij daarom

gehandeld, omdat zij, alsof zij geheel alleen op de wereld waren, niet hebben gerekend, hoezeer een aanstoot kon ontstaan, vanwege de nieuwigheid van de zaak..

In het Hebreeuws Gadool le-marèh, d.i. groot om gezien te kunnen worden. Aanzien, moet dan ook opgevat worden in de zin van: in het aan te zien. De betekenis is deze, dat het zo'n groot altaar werd, dat het reeds van ver kon worden gezien. Het altaar moest een gedenkteken, een gedenkzuil zijn. Vooral om de nauwe verbinding tussen de stammen, aan weerszijden van de Jordaan gelegen, te onderhouden..

Het altaar schijnt juist aan de overkant opgericht te zijn, dicht bij het veer van Jericho. Het vervolg geeft alle reden tot dit beweren..

II. Vs.11-34. De kinderen van Israël, evenwel, toen zij van het altaar hoorden, vonden in die oprichting de betekenis, dat hun broeders aan de overzijde van de Jordaan zich wilden losrukken van de enige plaats voor de godsdienst en alzo oproerig wilden afvallen van de Heere en Zijn wet; zij besluiten de ban van vernietiging aan hen ten uitvoer te brengen, maar zenden te voren de zoon van de Hogepriester Eleazar met 10 hoofden van de stammen tot hen, om de zaak nauwkeuriger te onderzoeken. Toen pas bleek, wat de bedoeling van de 2 1/2 stammen was met het altaar, en onder lofverheffing tot God, die de broeders voor afval en het gehele volk voor de ondergang bewaard heeft, wordt het denkbeeld van een krijgstoct opgegeven.

11. En de kinderen van Israël, in het West-Jordaanland, hoorden zeggen: Ziet, de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, en de halve stam van Manasse hebben een altaar gebouwd, tegenover 1) het land Kanaän, aan de grenzen, de afhelling van de Jordaan, aan de zijde van de kinderen van Israël, aan de grens, die nog tot eigenlijk Kanaän behoort.

1) Tegenover, eigenlijk in het front van..

12. Toen de kinderen van Israël dit hoorden, verzamelde de gehele vergadering van de kinderen van Israël, verontrust als zij was over dit voornemen, waarin zij een overtreding van Gods gebod meende waar te nemen, dat alle Israëlietenslechts op de éne door God verkoren plaats moesten offeren (Lev.17: 8vv. Deuteronomium 12: 4vv.) te Silo, dat zij tegen hen optrokken met een leger, om volgens het voorschrift in Deuteronomium 13: 12 vv. met hen te handelen.

Deze grote ijver van de Israëlieten van deze zijde was prijzenswaardig en recht; want ofschoon het altaar, waarvan hier sprake was, niet bestemd was voor offeraltaar en daarom niet tegen de wet was, zo hadden toch zijn opbouwers rechtmatige grond tot ijvering aan hun broeders gegeven, doordat zij hun werk ondernomen hadden zonder vooraf de Hogepriester te vragen. Niemand kon daarom het eigenlijke doel weten en de door hen gekozen vorm om te betuigen, dat zij met hun broeders aan deze zijde één waren in weten en godsdienst, dat zij gezamenlijk maar één God hadden, "de sterke", die hen uit Egypte had uitgeleid..

Men moest nooit iets belangrijks ondernemen, zonder gemeenschappelijke beraadslaging en overweging, opdat men verhoede, dat iemand zich aan ons ergere. Een Christen moet zelfs de schijn van kwaad vermijden (1 Thess.5: 22); want die verwekt slechts boze argwaan.

Zij wilden aanstonds met een leger tegen hen optrekken, indien bevonden werd, dat zij tegen God rebelleerden en van Hem afvallig waren geworden, en ofschoon de verdachte stammen been van hun benen en deelgenoten met hen waren geweest in de verdrukkingen in de woestijn en medestrijders in de oorlogen van Kanaän, nochtans indien zij zich leenden tot het dienen van andere goden, dan zouden zij hen niet als zonen van Israël, maar als vijanden en als kinderen van hoererij behandelen, zoals de Heere bevolen had (Deuteronomium 13: 2).

Nog maar weinig tijd geleden hadden zij hun zwaard in de schede gestoken, en na al hun gevaren en geleden ongemakken begonnen zij nu de rust te smaken, die God hun gegeven had, maar desondanks wilden zij liever een nieuwe oorlog beginnen, dan op enigerlei wijze nalatig wezen in het beteugelen, bestraffen en wreken van de afgoderij, en van elke stap die daartoe zou kunnen leiden. Inderdaad een zeer edelmoedig besluit en een blijk, dat zij niet alleen zwak hadden voor de godsdienst, maar ook, zoals wij hopen, dat zij zorgvuldig en naarstig waren in het betrachten hiervan. Bederf in de Godsdienst moet aanstonds worden tegengegaan, opdat het geen aankleving krijgt en zich niet op oudheid of oude gebruikelijkheden kan beroepen (Jos 22: 12)..

13. En de kinderen van Israël zonden aan de kinderen van Ruben en aan de kinderen van Gad, en aan de halve stam van Manasse, in het land Gilead, Pinehas, 1) de zoon en toekomstige opvolger van Eleazar, de Hogepriester.

1) Pinehas had reeds vroeger voor de ere van Jehova geijverd, zoals we weten uit de geschiedenis in Num.25 en 31. Ook nu zal hij zich aanstonds aan het hoofd hebben gesteld van hen, die wensten op te komen voor de eer van God. Hij doet zich ook nu kennen als een heldhaftig man, die met kracht wenst door te tasten, om de zonde bij de wortel af te snijden. Ziet hij echter later, dat zij die stammen verkeerd hebben beoordeeld, dan is hij aanstonds ook gereed, om de hand van de verzoening te reiken. Rechtvaardigheid en liefde gaan bij hem hand in hand..

Zoals wij ons herinneren, had Pinehas reeds vroeger uitgemunt door zijn ijver, voor de Heere, toen hij de plaag te Baäl-Peor, veroorzaakt door de hoererijen van de kinderen van Israël, deed ophouden. Later voerde hij ook de verdedigingsoorlog tegen de Midianieten (Num.25: 7vv.; 31: 6). Wij mogen gerust aannemen, dat Pinehas, die hier opnieuw op de voorgrond treedt als geschiedkundig persoon, in dit krachtdadig besluit een grote rol heeft gespeeld. Terwijl juist de omstandigheid, dat hij gezonden wordt om tot waar verstand van zaken te komen, ten duidelijkste bewijst, dat ook in deze zijn raad werd opgevolgd. Dit alles doet ons een juiste blik werpen op het aldus van twee zijden verlichte karakter van Pinehas: IJverig was hij en doortastend voor de naam van de Heere; vol geneeskracht en tact om een diepgeworteld kwaad uit te roeien, maar niet onbesuisd, niet als iemand die zonder liefde is. Is hij de eerste om een krachtig en snelwerkend besluit te nemen, hij is ook de eerste om een verzoening te bewerkstelligen, waar maar enigszins termen hiervoor aanwezig zijn. Deze

twee trekken uit zijn karakter doen hem voorzeker in onze achting stijgen, en graag kennen wij hem een plaats toe onder de mannen, de helden, die Israël zoveel gehad heeft..

14. En tien vorsten 1) met hem, van ieder vaderlijk huis één vorst (Ex 6: 14), uit al de stammen van Israël; en zij, deze vorsten of hoofden, waren tevens, een ieder een hoofd van het huis van hun vaderen over de duizenden van Israël, of uit de geslachten van Israël.

1) Tien vorsten, dus ook een vorst uit de stam van West-Manasse. Vleselijke banden konden niet verhinderen, dat ook deze stam zich keert tegen de stam van Oost-Manasse, wanneer deze de eer van God heeft aangetast..

De zin van deze woorden is, dat er uit de 9 1/2 stam 10 afgevaardigen, dus ook de West-Manasse, gezonden werden. Het voornaamste hoofd uit het voornaamste geslacht van iedere stam werd daartoe gekozen. Dit was bij de genealogische aanleg van Israël gemakkelijk uit te maken..

16. Aldus 1) spreekt de gehele gemeente van de HEERE, die Hem, de Heere, trouw gebleven is en voor Zijn rechten tegenover U wil optreden: Welke overtreding is dit, waarmee gij overtreden hebt tegen de God van Israël, heden d.i. zo schielijk afkerende van achter de HEERE, mits of, hierin dat gij een bijzonder altaar voor U gebouwd hebt, hetgeen klaarblijkelijk met geen ander plan gebeurd is, dan om heden tegen de HEERE weerspannig 2) te zijn, en u een godsdienst op eigen hand te maken?

1) Alsof het reeds een uitgemaakte zaak was, dat zij met dit enkel altaar tegen God waren opgestaan, beschuldigen zij hen, en wel op een zeer harde en scherpe wijze, van trouweloosheid. Zij nemen daarom voor bewezen aan, dat het altaar was opgericht, opdat daarop de twee stammen hun offeranden zouden brengen. In deze mening bedriegen zij zich, omdat het tot een ander doel en gebruik was bestemd. Verder, indien het waar was geweest, wat zij in hun harten hadden bedacht, dan zou het gehele beklag, wat zij hadden gebezigd, rechtvaardig zijn geweest. Want het was een duidelijke misdaad van trouweloosheid, iets in de dienst van God te veranderen, Wie te gehoorzamen meer waard is dan alle slachtoffers (1 Samuel .15: 22), en op de beste beweeggrond was deze veroordeling gefundeerd, nl. dat zij afvalligen waren, die zich door een eigen altaar lieten verleiden..

2) Uit de grondtekst blijkt duidelijk, dat Pinehas deze woorden uitspreekt in diepe verontwaardiging en in steeds klimmende ernst. Heeft hij eerst gesproken van overtreding, aan het slot van dit vers noemt hij dezelfde zonde weerspannigheid, om daarmee die stammen met de meeste nadruk hun zonde en schuld voor ogen te stellen. Zij moeten goed weten, wat zij hebben gedaan. En, opdat zijn woorden des te meer nadruk zullen maken, haalt hij twee gebeurtenissen aan, die hen nog vers in het geheugen liggen: de zonde met Baäl-Peor en die van Achan..

17. Is ons de ongerechtigheid van Peor te weinig, heugt ons die ongerechtigheid niet meer, die wij weleer bedreven hebben in de dienst van Peor? a) van welke misdaad wij nog niet gereinigd zijn tot op deze dag; 1) hoewelde plaag voor die zonde in de vergadering van de

HEERE geweest is, en 24.000 man weggeraapt heeft. Men moest toch letten op zulke kastijdingen.

a) Num.25: 2 Deuteronomium 4: 3

1) De betekenis is natuurlijk niet, dat Israël nog niet van die misdaad gezuiverd was, dat die misdaad nog niet was vergeven. Calvijn verklaart het, alsof hij wilde zeggen, dat de herinnering nog niet geheel was begraven in het binnenste, of dat die straf nog niet was vergeten. Anderen zijn van mening, dat Pinehas hier het oog heeft op de schande, die daardoor op Israël was gekomen en nog niet geheel was uitgewist bij de Heidense volken, terwijl weer anderen van mening zijn, en ons inziens terecht, dat de bedoeling van deze woorden is, dat bij Israël nog maar al te zeer een verborgen neiging gevonden werd, om zich van God af te keren en de afgoden aan te hangen..

19. Maar toch, indien het land van uw bezitting onrein 1) is, komt dan over in het land van de bezitting van de HEERE, in het land aan deze zijde, waar de tabernakel van de HEERE woont, en neemt bezit in het midden van ons; wij willen u immers een deel van het onze afstaan, maar zijt toch niet weerspanning tegen de HEERE, en zijt daardoor ook niet weerspanning tegen ons, een altaar voor u bouwende, behalve het altaar van de HEERE onze God, 2) Door dit te doen verderft gij niet alleen u zelf maar ook ons.

1) Onrein wordt hier het Overjoodaanse genoemd, niet omdat er niet de tabernakel was gevestigd, maar in de zin van bezoedeld, zodat er een altaar met zijn zondoffers nodig was om de onreinheid weg te nemen. Natuurlijk wordt hier veronderstellenderwijs gesproken..

2) Hieruit zien wij de heilige ijver van Pinehas voor de eer van Gods Naam, en tegelijk een heilige vrees voor Zijn Goddelijk misnoegen. Liever een gedeelte van hun eigen bezittingen afstaan willen zij, dan de toorn van de Heere verwekken, dan dat de eer van God werd geschonden en de heerlijkheid van Zijn dienst werd onteerd..

22. 1) De God der goden, de Heere, de God der goden, de HEERE, die alleen de ware God is en een Richter van gedachten, Die weet het, Israël zelf zal het daarom ook weten, wat wij in de zin hebben gehad! 2) Is het doorweerspanning of is het door overtreding tegen de HEERE, zo behoudt ons heden niet, liever: 3) zo helpt ons heden niet.

1) De samenvoeging van de drie namen van de Heere El, Elohim en Jehova, de aanroeping dus van God als de Sterke, als het Hoogste Wezen en als de Verbondsgod dient, om te versterken, wat zij zullen zeggen. Zo zeker zijn zij van de eerlijkheid van hun zaak, dat zij niet vertoornd worden. Zij weten het en durven zich op Gods alwetendheid te beroepen, dat zij hoegenaamd geen plan hebben gehad, om tegen God te rebelleren..

De drievoudige aanroeping El Elohim, Jehova, geeft de grote verbazing te kennen, die de beschuldiging teweegbrengt en de krachtige afwering van zoiets ondoordachts, Luther geeft: "de sterke God, de Heere" enz. De Godsnaam "El" wordt dan ook gebruikt, wanneer man zich de sterkte als een eigenschap van God voorstelt..

2) In het Hebreeuws staat hier het woordje im en daardoor krijgt deze uitdrukking de vorm van eedzwering. Een betere vertaling is deze: Waarlijk niet in weerspanning of door overtreding tegen de Heere is het, n.l. wat wij hebben gedaan. Helpt ons dan maar heden niet. De bedoeling is, door deze woorden, in de vorm van een eed uitgesproken, duidelijk te kennen te geven, dat zij geheel onschuldig staan aan de hun toegedichte overtreding. Ook alles, wat nu volgt, is in dezelfde vorm geuit..

3) Hier gaat de rede van de derde in de tweede persoon over. Het is dus een eedzwering: "Zo moogt gij ons niet helpen, indien deze aantijging waarheid bevat."

23. Dat wij ons een altaar zouden gebouwd hebben, om ons van achter de HEERE, en van achter de plaats, waar Hij Zijn naam wil doen wonen, af te keren, of om brandoffer en spijsoffer daarop te offeren, of om drankoffer daarop te doen, in plaats van op het altaar, dat Hij ons gewezen heeft, zo eise het de HEERE 1) van ons, wat wij tegen Hem gezondigd hebben, en hij late ons niet ongestraft.

1) Zo eise het de Heere, d.i. zo moge Hij ons tot verantwoording roepen en ons alleen Zijn straffen doen voelen!.

24. En zo wij dit niet veelmeer uit zorg vanwege deze zaak gedaan hebben, zeggende of, denkende bij de oprichting: Morgen mochten uw kinderen tot onze kinderen sprekenzeggende: Wat hebt gij met de HEERE, de God van Israël te doen?1)

1) Alsof de Heere alleen de God was van de stammen aan deze zijde van de Jordaan en niet Die van de Overjordanse stammen. Zij vrezen in de toekomst buitengesloten te worden, buiten de ware en zuivere dienst van God. Dit wensen zij te voorkomen voor hun nakomelingen..

Het woord morgen, in het Hebreeuws staat er Mahor, kan ook vertaald worden door: in de toekomst..

25. De HEERE heeft immers de Jordaan tot grens gezet tussen ons en tussen u; dit is niet bij toeval gebeurd maar door Zijn Voorzienigheid, gij kinderen van Ruben, en gij kinderen van Gad! gij allen aan de overzijde van de Jordaan, gij hebt geen deel aan de HEERE, maar ons alleen behoort Hij toe, aan ons, die aan deze zijde wonen en in wier midden Hij Zijn tent heeft opgericht. Zo mochten uw kinderen onze kinderen doen ophouden, dat zijde HEERE niet vreesden, 1) en zij zich tot andere goden wenden, die wij niet gekend hebben.

1) Men moet alle mogelijke vlijt aanwenden, zodat de ware godsdienst in wezen blijft, en tot op de nakomelingen wordt voortgeplant, want dat is het beste, wat men kan nalaten. 2. Zoals een goede vader vaak een boom plant, waarvan zijn kinderen en kindskinderen pas de vruchten plukken en de aangename schaduw genieten, zo moeten veel meer Christelijke ouders hun kinderen de godsvrucht inscherpen en ze op hun nakomelingen proberen over te brengen. 3. Zij die voor zichzelf

de zoetheid en aangenaamheid van de Godsdienst gesmaakt hebben, kunnen niet anders dan zeer begerig zijn, dat hun kinderen daarvan deelgenoten mogen wezen, omdat niets hen zo zeer bevreesd en bekommerd maakt, dan dat hun nakomelingen op een bepaalde tijd mogen ophouden, de Heere te vrezen en aangezien worden als mensen, die geen deel aan God en aan Christus hebben (Jos 22: 25)..

Deze bezorgdheid was niet zonder grond. Daar namelijk in alle beloften en verordeningen immer slechts Kanaän (aan deze zijde van de Jordaan Num.34: 1-12) als *het* land genoemd is, dat Jehova zijn volk tot erfenis had gegeven, zo kon hierdoor in de toekomst wel de valse gevolgtrekking worden gemaakt, dat slechts de in het eigenlijke Kanaän wonende stammen het echte volk van Jehova uitmaakten..

29. Het zij verre van ons, -hetgeen gij ons toeschrijft als beweeggrond tot het oprichten van een altaar: -van ons dat wij zouden weerspanning zijn tegen de HEERE, of dat wij op deze dag, na pas ons land verlaten te hebben, ons al dadelijk van achter de HEERE afkeren zouden, bouwende een altaar ten brandoffer, ten spijsoffer, of ten slachtoffer, behalve het ene rechtmatige altaar van de HEERE, onze God, dat voor Zijn tabernakel is; veel meer zullen wij èn nu, èn in het vervolg daar alleen onze offers brengen.

Terwijl de twee doelen, waarin de 12 stammen gesplitst werden, uit elkaar gingen en de 2 1/2 stammen naar hun woonplaats terugkeerden, terwijl de 9 1/2 stammen hun erfdeel in eigenlijk Kanaän, aan deze zijde in bezit namen, dreigde aan beide zijden een groot gevaar dat, wanneer het niet op het juiste tijdstip werd erkend en overwonnen door vastere aaneensluiting, vroeger of later een algehele scheiding van die twee hoofdbestanddelen in de godsdienst, en dus weldra in het gehele volksbestaan, ten gevolge gehad zou hebben. Aan de ene kant konden de 2 1/2 stammen in hun rijk gezegend, uitgestrekt land aan de overzijde van de Jordaan, dat bijna 2/3 gedeelte van eigenlijk Kanaän besloeg, allicht hun broeders in het westen vergeten. Veel meer dan deze zich met de veeteelt bezighoudende, konden zij zich gevoegelijk bij de Ammonieten, Moabieten of Midianieten aansluiten. Maar al te spoedig konden zij op de gedachte komen, zich een eigen heiligdom te maken, een bijzondere godsdienst aan te nemen, omdat het opgaan naar de feesten in het land aan deze zijde met veel moeilijkheden gepaard ging. Dit van hun kant dreigend gevaar wordt bij hen tot een levend bewustzijn gebracht door de verdenking, die doorstraalde in de rede van een Pinehas, die hun zo beslist tegemoet trad. Het middel is hard, maar het is ook het enige om het gevaar, dat van deze kant dreigt, in de kiem te smoren. Aan de andere kant kon bij de stammen van deze kant makkelijk de gedachte ontstaan, dat zij alleen de ware gemeente van de Heere vormden; niet alleen toch hadden zij het heiligdom van de Heere in hun midden, maar ook in alle beloften van God aan hun vaders, was het alleen hun land, het Kanaän aan deze zijde, dat de Heere Zijn volk tot erfdeel geven wilde (Nu 32: 5). Wanneer men nu dit bijzonder toebehoren aan de Heere liet gelden, was het maar al te zeer te vrezen dat de stammen van de andere zijde werden teruggestoten, en daardoor genoodzaakt de banden van de onderlinge volksgemeenschap te verbreken. Daarom is het goed, dat de gelegenheid tot die gedachte reeds van te voren wordt afgesneden voor de 9 1/2 stammen, nog vóór de ontwikkeling van het Israëlitisch volksleven door datgene, wat de Rubenieten en Gadieten met hun altaar te kennen geven. In deze geschiedenis merken wij enerzijds menselijke onvoorzichtigheid; aan

de andere kant menselijke kortzichtigheid op: Onvoorzichtigheid aan de kant van hen, die zonder voorafgaande beraadslaging met hun broeders het altaar gebouwd hebben, kortzichtigheid aan de zijde van de anderen, die bij de onderneming al dadelijk aan boze voornemens denken; maar waar in de diepste diepte van het hart een zucht naar God is en liefde voor het goede en rechtvaardige-zoals hier het geval is aan beide zijden-daar weet de Heere de harten, zo snel gescheiden door menselijke zwakheid, toch weer bijeen te voegen, en ook dat, wat de Zijnen in hun zwakheid verkeerd doen, moet tot hun welzijn dienen..

30. Toen de priester Pinehas, en de oversten van de vergadering en de hoofden van de duizenden (geslachten) van Israël, die bij hem waren, de woorden hoorden, die de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, en de kinderen van Manasse gesproken hadden, was het goed in hun ogen. 1)

1) Terecht matigen Pinehas en de afgezanten hun ijver, terwijl zij niet eigenzinnig op hun stuk blijven staan, noch bij hun eenmaal opgevat vooroordeel blijven, maar de verontschuldigungen gul en gaarne aannemen. Velen nu, indien zij in enige zaken beledigd zijn en verbitterd, kunnen door geen verdediging verzoend worden, ja zelfs rakelen zij op, wat zij op kwaadwillige en onbillijke wijze maar kunnen ophalen, liever dan dat zij de schijn willen geven voor een billijke rede te wijken. En dit voorbeeld is daarom wel waardig opgemerkt te worden opdat, wanneer wij door een niet genoeg gekende zaak beledigd zijn, wij ons van hardnekkigheid onthouden, en liever ons laten buigen tot een billijk oordeel. Verder dat de kinderen van Ruben, Gad en Manasse vrij van misdaad worden bevonden, dit schrijven Pinehas en de gezanten toe aan de gunst van God. Want met deze woorden: "Wij weten, dat God in ons midden is" wijzen zij aan, dat God hun gunstig is en Zijn zorg heeft aangewend tot hun behoud. Dit moet zeker opgemerkt worden, omdat daaruit blijkt dat wij nooit van God afvallen, of tot goddeloosheid vervallen, tenzij Hij ons verlaat en ons overgeeft tot een verkeerde zin. Iedere afgoderij toont daarom reeds een te voren van God verlaten zijn, zodat Hij de straf op de misdaden met rechtvaardige vergelding uitvoert. Ondertussen moet men vasthouden, dat wij niet anders in de godsvrucht volharden, dan wanneer God bij ons en met ons is, ons door Zijne hand ondersteunt, en door de kracht van zijn Geest tot volharding bekrachtigt..

32. En Pinehas, de zoon van de hogepriester Eleazar, keerde terug met de oversten, die bij hem waren, van de kinderen van Ruben, en van de kinderen van Gad, uit het land Gilead, naar het land Kanaän, tot de kinderen van Israël, 1)en zij brachten hun antwoord weer, wat zij vernomen hadden over de oprichting van het bewuste altaar.

1)Hoogstwaarschijnlijk was het volk, vertegenwoordigd door zijn oudsten, niet uiteengegaan, maar wachtte op het verslag van Pinehas en zijn medegezanten. Dit antwoord bevredigde hen niet alleen, zodat zij niet besluiten op te trekken met een leger tegen de Overjordaanse stammen, maar zij vonden er ook stof in, om de Heere te loven voor het feit, dat hun broeders trouw waren gebleven aan de dienst van God en aan de onderhouding van de Wet, en hiervoor, dat zij niet behoefden op te treden als wrekers van Gods gerechtigheid. Een goed voorbeeld voor de Kerk van de Heere, voor de verhoudingen in die Kerk. Uit liefde voor de Naam van de Heere en uit liefde voor de broeders tuchtigen, maar niet om te tuchtigen..

33. Het antwoord nu was ook goed in de ogen van de overige kinderen van Israël, die de uitslag verwacht hadden, en de kinderen van Israël, loofden God, die hun Zijn genade niet onthouden had, en zeiden niet meer van tegen hen op te trekken met een leger om het land te verderven, waarin de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad woonden.

Deze verhouding tussen broeders is de ware. De kinderen van Israël hadden zonder twijfel hun broeders van de overzijde, waarmee zij zoveel ervaren hadden, lief; maar die liefde mag niet zijn ten koste van de wet van de Heere, met loslating van het beginsel van het recht. Neen, de roede van God in de hand van dienaren van de gerechtigheid moet evenzeer de liefste broeder, de innigste vriend treffen, zij dan ook, dat die slagen het hart van hem, die slaat als openrijten. Maar nu, het oordeel is afgewend, de roede ingetrokken, de onschuld voor het oog onthuld, is het nu wonder, dat het hart van de Israëlieten dubbel verheugd is? Hun broeders zijn gered, hun is de smart bespaard, zelf een gesel van God te zijn, de Heere is niet geweken met Zijn genade. Hem zij daarvoor dan ook de lof. Zo is ook de verhouding van de Chritelijke gemeente: straffen uit liefde, niet om te straffen..

34. En de kinderen van Ruben en de kinderen van Gad noemden dat altaar, ook en wel allereerst voor de ogen van hun landgenoten: Dat het een getuige zij tussen ons, dat deHEERE God is. 1)

1)Uitdrukkelijk noemen zij dat altaar "Getuige," opdat het nooit aanleiding zou geven tot zonde en afgoderij, tot overtreding van de geboden van de Heere. Het moet van weerszijden een getuigenis zijn van de betrekking waarin zij stonden, tegenover de Heere God en tegenover elkaar. Indien dus later hun kinderen de Wet zouden verlaten, zou dit altaar een getuige tegen hen zijn..

HOOFDSTUK 23.

JOZUA HOUDT EEN LANDDAG OM HET VOLK TE VERMANEN.

I. Vs.1-16. Jozua, die met de verdeling van het land de opdracht van de hem van de Heere geworden roeping ook in de tweede helft vervult, en zich van toen af teruggetrokken heeft in zijn stad Thimnath-Serah op het gebergte Efraïm (19: 10), voelt zich gedwongen bij het naderen van zijn laatste uur om, nog voordat hij voor immer zal scheiden, het volk in zijn vertegenwoordigers op dezelfde wijze te vermanen tot trouwe opvolging van de goddelijke wetten, zoals de Heere hem daartoe vermaand heeft bij het aanvaarden van zijn ambt (1: 1-9), en daarna evenzo het verbond van Israël met de Heere te vernieuwen, zoals Mozes dit vóór zijn heengaan vernieuwd heeft in de vlakke velden van Moab (Deuteronomium 1: 6-30,20). En wel allereerst roept hij de oudsten en hoofden van het volk bijeen te Silo voor de Ark van het Verbond. Hier houdt hij voor hen de eerste redevoering, die in dit hoofdstuk wordt meegedeeld, die meer de uiterlijke of staatkundige zijde behandelt van Israël's toekomst, en tevens tot voorbereiding dient voor de tweede redevoering, die in het volgende hoofdstuk meegedeeld wordt. Terwijl hij, zowel in het eerste deel van de redevoering (vs.2-13) als in het tweede (vs.14-16) uitgaat van zijn hoge ouderdom en zijn naderend einde, roept hij daar het volk de weldaden van de Heere voor de geest, waardoor zij het land Kanaän verkregen hebben. Hij waarschuwt voor iedere vermenging met de overgebleven Kanaänieten, die tot het smadelijkst verderf zou leiden, en herinnert vervolgens hier aan de zware vervloeking, die Israël op zich zou laden door de Heere te verlaten en andere goden te dienen.

1. En het geschiedde na vele dagen, ongeveer 8 of 9 jaar na de verdeling van het land (13-23), nadat de HEERE Israël rust gegeven had van al Zijn vijanden rondom hen, zodat zij nu in het deel van hun erfgoed een rustig, gelukkig leven konden leiden, en Jozua, nog meer dan toen hem de Heere eraan herinnerde oud en wel bedaagd was (hij was reeds 109 jaar oud),

2. Zo riep Jozua, hiertoe door zijn hart gedwongen wordende, heel Israël, d.w.z.: hun oudsten, 1) en hun hoofden en hun rechters, en hun ambtlieden, af naar Thimnath-Serah, waar hij woonde, of, wat nog waarschijnlijker is, naar Silo, de plaats van de Ark van het Verbond (18: 1); en hij zei tot hen: Ik ben oud geworden en welbedaagd en voel mij gedwongen vóór mijn heengaan u nog eenmaal te herinneren al wat de Heere groots aan ons gedaan heeft, en u tevens als mijn geliefde kinderen te vermanen en te waarschuwen, als met mijn laatste ademtocht.

1) "Heel Israël" wordt nader aangeduid door de bepaling "hun oudsten, en hun hoofden, en hun rechters, en hun ambtlieden". Daardoor worden echter niet 4 klassen van oversten van het volk onderscheiden, maar "oudsten" is de algemene naamsaanduiding van alle volksvertegenwoordigers, die in hoofden, rechters en ambtlieden verdeeld worden..

"Oudsten" is de collectieve benaming voor alle vorsten van het volk; zij waren òf hoofden, wier waardigheid aangeboren was, òf rechters en hun helpers, ambtlieden of schrijvers, die gekozen werden. De laatsten moesten de minder geletterde onder de oudsten ten dienste staan

(Deuteronomium 31: 28); ook hielpen zij veelal de genealogische tabellen in orde houden. De zin van de tekst is: "Hun oudsten namelijk, hoofden, richters en ambtlieden"..

3. En, 1) om dit punt kort aan te stippen, gij hebt zelf gezien alles, wat de HEERE, uw God, gedaan heeft aan al deze volken, terwijl Hij die voor uw aangezicht uit het land verdreef; want, zoals Mozes zo terecht voorzegt heeft in Deuteronomium 1: 31; 3: 22 de HEERE, uw God zelf, is het, die voor u gestreden heeft; en denkt toch niet, wat uw grootste verderf zou zijn, dat uw eigen arm sterk genoeg was om al die grote daden te bedrijven.

1) Ofschoon de vrede en rust, die de Israëlieten, gezeten in het midden van de Kanaänitische volken, als een uitstekende weldaad van God wordt genoemd, toch is het niet overbodig te herinneren, dat het vanwege haar vadzigheid was, dat zij te midden van hun vijanden woonden, die zij toch gemakkelijk hadden kunnen verdrijven en vernietigen. Maar als een wonder wordt de genade van God geprezen, dat Hij hun ondankbaarheid geenzins, gedenkt..

5. En met de verdeling zelf van de nog onverwonnen volken zijn u nog meerdere genadebetuigingen van de Heere gewaarborgd. Gij moet daarom niet menen, dat Hij Zijn woord vanbelofte maar gedeeltelijk vervuld, en niet alles gedaan heeft, wat behoort tot de inbeslagname van het land Kanaän; want de HEERE uw God zelf zal hen, de nog aanwezige Kanaänieten, uitstoten voor uw aangezicht, wanneer hiervoor de tijd gekomen is, en Hij zal hen van vooruw aangezicht verdrijven, 1) wanneer uw getal dit het meest vereist; en gij zult hun land erfelijk bezitten, a) zoals de HEERE, uw God, door Mozes tot u gesproken heeft.

a) Exod.14: 14; 23: 27 Num.33: 53 Deuteronomium 6: 19 Joz.13: 6

1) Hij verzekert hen aangaande Gods gereedheid, om op de juiste tijd dit heerlijk werk voort te zetten en te volmaken. Weliswaar waren deze Kanaänieten nog overgebleven en in sommige plaatsen waren zij sterk en onversaagd, maar dit zou Israëls verwachting niet teleurstellen. Wanneer zij in zoverre zouden vermenigvuldigd worden, dat zij in staat waren, om het land te vervullen, dan zou God de Kanaänieten ten enenmale uitroeien, alst de Israëlieten zich van hun voordelen bedienden en de oorlog met kracht tegen hen voortzetten (Jos 23: 5)..

6. Zo weest zeer sterk 1) (immers heeft u de Heere uitkomst gegeven?), om te bewaren en te doen alles, wat geschreven is in het wetboek van Mozes, waarin u Gods wil zo duidelijk is bekend gemaakt, a) opdat gij daarvan niet afwijkt ter rechter- noch ter linkerhand.

a)Deuteronomium 5: 32; 28: 14

1) Nu wijst hij hen op de wijze om te overwinnen, opdat zij niet, zoals meermalen pleegt te gebeuren, grove zorgeloosheid de plaats laten innemen van goede moed. Daarom verzekert God hen, dat Hij hen genadig zal zijn, en belooft hun, dat wat zij zullen ondernemen, hen lukken zal, indien zij slechts in gehoorzaamheid aan Zijn Wet zullen volharden. Ofschoon de hypocrieten God op zorgeloze wijze bespotten en verachten, zouden zij Hem toch wel aan zich willen verbinden; ja, vol opgeblazenheid, niet zonder spotternij, pochen op Zijn beloften.

Maar het ware geloof verliest zich zo in God, dat het tegelijk de mensen in diens vrees bewaart. Ja, opdat God gevonden wordt, moet men Hem oprecht zoeken en indien wij begeren door Hem gadeslagen te worden, moeten wij ervoor zorgen Hem de rug niet toe te keren. Met het woord "weest sterk", zoals ergens anders gezegd is, wijst hij op een ernstige ijver, omdat bij zo grote krachteloosheid niemand in het bewaren van de wet zich zo geheel en al kan aangorden, als hij niet boven zijn kracht worde gesteund. Op te merken valt ook de bepaling van de ware gehoorzaamheid, omdat deze uit Mozes wordt herhaald, om niet af te wijken ter rechter- of ter linkerhand..

Israël wordt hier door Jozua nog eens ernstig bepaald bij de door God gestelde voorwaarden, om het land erfelijk te blijven bezitten. Alleen dan, als het volk van Israël Gods Wet in ere zal houden en de Heere dienen, naar de uitspraken van Zijn getuigenis, zou het rustig blijven kunnen verkeren in het land van belofte. Israël had het land Kanaän als een geschenk van God ontvangen. Als zodanig moest het dit beschouwen. Onder conditie, dat het de enige en waarachtige God zou blijven dienen, zou het in zijn bezit gehandhaafd blijven..

7. Dat gij niet ingaat tot, u niet vermengt met deze volken, deze, namelijk die overgebleven zijn bij u; a) gedenkt ook niet-wat van uw vriendschap met de heidenen al dadelijk een gevolg zou zijn en dikwijls geweest is-aan de naam van hun goden, neemt dit zelfs niet in de mond, en doet er niet bij zweren, en dient hen niet met offeranden, en buigt u voor die niet. 1)

a)Exod.23: 18 Psalm 16: 4 Jer.5: 7 Zef.1: 5 Efe.5: 3

1) Hier worden de vier verschillende vormen van de verering van de afgoden aangeduid in opklimmende vorm. Zal men een afgod kunnen vereren, dan moet men diens naam kennen. Zweren bij die naam, is hun werkelijk bestaan erkennen. Het dienen is van hen heil en zegen verwachten, en voor hen buigen, niets minder dan een erkennen, dat men alles aan hen te danken heeft, op tijdelijk en geestelijk gebied zichzelf als niets erkennen en hen als alles..

8. Maar alleen de HEERE, uw God zult gij a) aanhangen, zoals gij tot op deze dag, zolang ik midden onder u gewoond heb (Richteren 2: 7), gedaan hebt. 1)

a)Deuteronomium 11: 22

1) Wij moeten niet vergeten, dat Jozua hier spreekt tot het volk als een geheel, en niet tot een enkele persoon. Bovendien tot het volk, dat naar Kanaän was opgetrokken en niet tot het geslacht, dat in de woestijn was gevallen..

9. Want de HEERE heeft van uw aangezicht verdreven grote en machtige volken; en 1) u aangaande, niemand heeft voor uw aangezicht bestaan tot op deze dag toe.

1) Het eerste gedeelte van dit vers geeft de reden aan van het tweede. Daarom kan niemand voor hun aangezicht bestaan, omdat God, de Heere, dit machtige volk verdreven heeft..

Jozua wijst bij herhaling op de trouw van God jegens Zijn volk, wijst erop, dat Hij de getrouwe Vervuller is van de beloften, opdat Israël gedwongen zou worden God, de Heere, te blijven aanhangen. In het volgende vers wordt dan ook die zegen geschetst, die Israël zal genieten, indien het de Wet van de Heere opvolgt..

11. Daarom, om deze bijzondere hulp nog verder te kunnen genieten, bewaart uw zielen naarmogelijk en laat het immer uw voornaamste streven zijn, dat gij de HEERE, uw God, liefhebt.
1)

1) De liefde tot God wordt hier ook door Jozua geschetst als de enige ware bron van alle gehoorzaamheid. Alleen dan zou Israël de Wet kunnen gehoorzamen en de geboden van de Heere houden, als de liefde tot Hem in het hart zetelde. Dan zal het geen last zijn die men spoedig, zo spoedig mogelijk van de schouders afwerpt, maar een lust die men steeds meer en meer koestert..

12. Want zo gij enigzins 1) afkeert van de rechte weg, die gij tot nog toe bewandeld hebt, en, in plaats van de Heere, uw God, het overige van deze volken aanhangt, van deze, die bij u overgebleven zijn, en u met henverzwagert, en gij tot hen zult ingaan en zij tot u, zodat gij tezamen tot één volk ineenstemt.

1) Jozua bindt het zo scherp mogelijk aan. Hij zegt niet als gij u afkeert, maar als gij u enigzins afkeert. Hij eist in de naam van zijn God stipte gehoorzaamheid, wetende; dat indien het volk ook maar enigzins begint af te wijken, de afval spoedig volkomen zal zijn..

13. Weet voorzeker, dat de HEERE, uw God, niet voort zal gaan deze volken van voor uw aangezicht te verdrijven; maar zij, die volken, waartoe gij u zo aangetrokken voelde met vleselijke lusten en aardse hartstochten, zullen u zijn tot een strik voor uw voet, en tot een net voor uw schreden, en tot een gesel aan uw zijden, en tot doornen in uw ogen; op alle mogelijke manieren zal dat kwaad dat gij u zelf verkoren hebt, u kwellen, totdat gij omkomt van dit goede land, dat de HEERE, uw God, ugegeven heeft. 1) Uw zonden zullen u zelf straffen. Het is ook voorzeggd in Num.33: 55 Deuteronomium 7: 16; 11: 17; 28: 20.

1) Jozua zegt hen, dat de toorn van de Heere tegen hen zal ontbranden. Niet alleen zouden zij door hun gemeenschapsoefening met de Kanaänieten en door hen als slangen aan hun eigen boezem te koesteren, aan hen gelegenheid geven om hen te plagen en te kwellen en hen allerlei onheil toe te brengen, maar ook zouden zij daardoor God op zo'n wijze tegen zich krijgen, dat Hij hen in een vijand zou verteren, dat het vuur van Zijn grimmigheid tegen hen ontstoken zou worden en de vloek, de kwellingen en de bestraffingen van God hen zolang zouden vervolgen, totdat zij zouden omkomen in het goede land, dat de Heere hun gegeven had..

14. En ziet, ik ga heden in de weg van de gehele aarde, 1) reeds voel ik, dat mijn einde nadert; en gij weet in uw gehele hart en in uw gehele ziel, als gij het nog niet voldoende opgemerkt hebt, moet ik het u nu nog met de kracht van mijn overtuiging op het hart binden, dat er niet

een enkel woord gevallen is van al die goede woorden, die de HEERE, uw God, over u gesproken heeft; zij zijn u allen overkomen, er is van deze niet een enkel woord gevallen. 2)

1) Omdat het ieders lot is eenmaal te sterven, zegt Jozua, dat de uitgang, die alle stervelingen wacht, voor hem aanstaande is, omdat hij ook zelf een sterveling is. Deze woorden dienen vooral, om het volk te troosten, opdat zij zich niet met een onmatige smart zouden kwellen wegens het verlies, wanneer hij hen zou worden ontruikt. Want het is niet twijfelachtig of een onberekenbaar verlangen naar hem zou er bij hen overblijven, wanneer zij werkelijk zouden zien dat zij als geknot en verminkt zouden wezen na als het ware van hun hoofd beroofd te zijn. Daarom vermaant hij hen dat, wanneer zijn levensloop zou volbracht zijn, zij niet moesten eisen, dat hem een ander lot ten deel viel als het gehele menselijke geslacht..

2) Op de avond van zijn leven, bij een terugblik op de vervlogen jaren, bij de herdenking van al Zijn weldaden; betoond in het uitdelgen van en sterken tegen de vijand, moet Jozua voor het gehele volk nog eens getuigen van de trouw van God en het zijn volk op het hart binden, dat al Zijn beloften zijn vervuld, dat Zijn trouw door de trouweloosheid van Zijn volk niet is teniet gedaan. En dat niet alleen voor het Israël van die tijd, maar ook en bovenal voor het Israël van God, tot troost en bemoediging voor alle gelovigen..

"Wat is waarheid?" vraagt zo dikwijls het twijfelend gemoed, als een stroom van ongeloof de smeulende vlaswiek van het geloof dreigt uit te blussen. Angstige ziel is uw vraag gemeend, dan vindt ge hier een antwoord in de mond van de grijsaard, die op de avond van zijn leven kon getuigen met een kracht van overtuiging die ons roert, met een zeggingskracht, die ons weldadig aandoet, met geloof dat ons doet blozen, dat de profetiën, de woorden van God zijn vervuld! En de toetssteen, die hij gebruikt, hebben wij nog, maar oneindig volmaakter en zuiverder, want de tijden zijn vervuld. Lees de profetiën van het Oude Testament, hoor de vervullingen van het Nieuwe, en ge ziet twee zijden van de openbaring van God, die u de rots van de eeuwen tonen, waarop gij van nu voortaan steunen kunt, waarop gij u veilig verlaten kunt. Er is geen woord ter aarde gevallen, het kwam allemaal. Er zal geen woord ter aarde vallen, het zal allemaal komen..

15. En het zal geschieden, zoals al die goede dingen over u gekomen zijn, die de HEERE, uw God, tot u gesproken heeft, also zeker zal de HEERE over u komen laten al die kwade dingen, 1) waarmee Hij in Zijn wet heeft gedreigd (Lev.26: 14 Deuteronomium 28: 15; 29: 22), totdat Hij u tenslotte geheel en al verdelge van dit goede land, dat u de HEERE, uw God, gegeven heeft;

1) In het Hebreeuws Kol-hadabar harà. Letterlijk: al het kwade woord. Kennelijk wordt hiermee bedoeld, de vloek uitgesproken in Deuteronomium 28: 15vv...

16. Wanneer gij het Verbond met de HEERE, uw God, overtreedt, dat Hij u geboden heeft, en gij heengaat en andere goden dient, en u voor deze neerbuigt, zo zalzoals reeds Mozes zo nadrukkelijk betuigt heeft in Deuteronomium 11: 16, de toorn van de HEERE over u ontsteken, en gij zult haastig omkomen van het goede land, dat Hij u gegeven heeft. 1)

1) Met de woorden in vs.15,16 voorkomende, wil Jozua hen nogmaals in verscherpte vorm wijzen op het ontzettende kwaad, dat zij over zich en hun nakomelingen zullen brengen, indien zij de stem van de Heere ongehoorzaam zijn..

HOOFDSTUK 24.

LAATSTE LANDDAG VAN JOZUA. ZIJN EN ELEAZARS DOOD.

I. Vs.1-28. Daarop verzamelt Jozua de oudsten, de hoofden van het volk in Sichem (vs.1), en richt daar een tweede redevoering tot hen. Hierin herinnert hij allereerst, als een woordvoerder van de Heere, alle genadebewijzen, die Israël sinds de roeping van Abraham tot nu toe van God ondervonden heeft, om te worden wat het is: een van alle volken afgezonderd, met bijzondere beloften gezegend en in het beloofde land ingeleid geslacht (vs.2-13). Daarop lokt hij hun de belofte uit het hart, om met onwrikbare trouw vast te houden aan het Verbond met de Heere, en vernieuwt dus plechtig dit verbond (vs.14-27). Na het eindigen van dit alles laat hij het volk naar hun erfdeel terugkeren in het bewustzijn, dat zijn roeping is volbracht, dat zijn levensdraad weldra afgesneden zal worden.

1. Daarna 1)verzamelde Jozua, om de reeds bij de vorige vergadering voorbereide akte van Verbondsvernieuwing plechtig te voltrekken, al de stammen van Israël, in hun vertegenwoordigers, te Sichem (= bergrug), tussen de bergen Ebal en Gerizim, waar het altaar was opgericht, en de wet op stenen gegriffeld na de intocht in het beloofde (Joz.8: 30,32) land, en hij riep de oudsten van Israël, en diens hoofden, en diens richters, en diens ambtlieden daarom dezelfde als te Silo (Jos 23: 2). En zij stelden zich voor het aangezicht van God, 2) zij schaarden zich plechtig voor het aangezicht van God en diens aanwezigheid.

1) Geen gedachte zo drukkend voor Jozua, dan dat de vrucht van Gods machtige ondersteuning en van zijn eigen moeitevol leven nog door de afval van het volk voor de nakomelingschap tenslotte kon verloren gaan. Innig overtuigd, dat Israëls toekomstige welvaart in de eerste plaats zal afhangen van zijn voortdurende trouw aan God, kon hij het toneel van zijn aardse strijd niet verlaten, zonder dat hij de natie in haar geheel op de plechtigste wijze in het verbond met God heeft bevestigd. Daartoe reeds die vergadering, hoogst waarschijnlijk te Silo. Maar daartoe in het bijzonder die plechtige nationale bijeenkomst, te Sichem samengeroepen, die waarschijnlijk het laatste openbare bedrijf, en zeker een van de aandoenlijkste bladzijden uitmaakt van Jozua's levensgeschiedenis. Te midden van de onafzienbare schare plaatst zich de eerbiedwaardige grijsaard eerbiedig voor het aangezicht van die God, voor wie hij altijd gewandeld had, en spreekt als in de onzichtbare tegenwoordigheid van Hem, die tussen de Cherubim woont. Hier waar Abraham zich vestigde en Jakob zich na zijn terugkomst uit Mesopotamië neerzette, en Jozef begraven ligt, hier schijnt alles van rijke herinneringen uit de voortijd te spreken, en Jozua zelf, "de laatste en jongste van de ouden", zoals men hem niet ten onrechte genoemd heeft, hij staat daar, op reeds meer dan honderdjarige leeftijd, als een aartsvaderlijke eik, met jonger geboomte omgeven. Het is alsof de veldheersstaf met de profetenmantel verwisseld is, zo ernstig en nadrukkelijk spreekt hij. In naam van de Heere slaat hij de geschiedboeken van het verleden op, en overziet al de weg waar langs God Zijn volk heeft geleid..

2) Er wordt gezegd, dat zij zich stelden voor het aangezicht van God, opdat de waardigheid en de plechtigheid van de samenkomst als van des te gewijder karakter zou worden aangeduid. Want het is niet twijfelachtig, of Jozua heeft de naam van God op plechtige wijze

aangeropen en als onder Diens aanblik tot het volk gesproken, opdat zij, ieder voor zich, zouden berekenen, dat God van alles wat behandeld werd, de voorzitter was, dat zij dus geen private zaak behandelden, maar het heilig en onverbrekelijk Verbond met God Zelf bevestigden..

Dit betekent niet, dat ook de Ark daar was. Dan moest er staan voor de Heere en niet voor God. De Ark bleef te Silo. Maar dit betekent, dat wat hier gebeurt en wat hier zou plaats hebben, gebeurde als in de heilige aanwezigheid van God. En Jozua en Israël moesten ervan overtuigd zijn, dat God de onzichtbare toeschouwer was van de plechtige bevestiging van het Verbond..

2. Toen zei Jozua tot het gehele volk, dat zuiver in zijn geheel voor hem vertegenwoordigd was door hoofden, richters en ambtlieden: Alzo zegt de HEERE, de God van Israël als wiens mond of profeet ik heden tot u spreek: a) Over de overzijde van de rivier de Eufraat hebben uw voorvaders vanouds gewoond, eerst te Ur in Chaldea, daarna te Haran in Mesopotamië, namelijk b) Terah, de vader van Abraham en de vader van Nahor, 1) en zij hebben toen in het begin-als was het niet zo sterk als bij de overige geslachten van de mensheid-andere goden gediend. 2)

a) Deuteronomium 26: 5 b) Genesis 11: 26,31

1) Nahor wordt hier genoemd, omdat van Nahor afstammen Rebekka en Rachel en Lea, de vrouwen van Izak en Jakob, uit wie de stamvaders van de Israëlieten zijn voortgekomen..

2) Opdat het duidelijk zou blijken, dat zij niets hadden, waarop zij zich konden verheffen, voert hij hun tot hun oorsprong terug en vermeldt, dat hun vader zo in Chaldéa hebben gewoond, dat zij in het algemeen met de anderen de afgoden hebben gediend, en nu in niets verschilden van het gewone volk..

Welke goden Terah diende, weten wij niet; alleen is bekend, dat hij de Terafim aanbad. Deze waren echter niet meer dan huisgoden, die door de huisgenoten bij voorkomende gelegenheden werden geraadpleegd..

Jozua wijst op dit feit, om Israël erbij te bepalen, dat de roeping en afzondering van hun geslacht niet was, omwille van henzelf, maar een daad van Gods vrije genade..

3. Toen nam Ik, uit onverdiende genade uw stamvader Abraham van de overzijde van de rivier, uit een omgeving die hem meer en meer aanstak en verdierf, en plaatste, om dit te verhoeden, hem op andere bodem (Genesis 12: 1), en deed hem onder Mijn bijzondere hoede en opvoeding, wandelen door het gehele land Kanaän, 1) dat Ik beloofde in zijn gehele uitgestrektheid aan zijn nakomelingen te zullen geven (Genesis 12: 7; 13: 14. Ik vermeerde ook zijn nageslacht, volgens Mijn belofte, en gaf hem Izak tot zoon, in wie de belofte haar vervulling moest krijgen (Genesis 21).

1) Met deze woorden wordt nog nader bevestigd, dat Abraham niet door eigen kracht is uitgevoerd uit de diepe afgrond van de onwetendheid en dwaling, maar door Gods hand. Want er wordt niet gezegd, dat hij het uit eigen beweging van God gevraagd heeft, maar dat hij door Hem is aangenomen en naar elders is overgebracht. Zijn weldaden verhoogt hij door de voorstelling, dat Hij Abraham gedurende de langdurige vreemdelingschap op een bijzondere wijze ongedeerd heeft bewaard. Vandaar, wat volgt enige bedenking kan verwekken, dat God het nageslacht van Abraham heeft vermeerderd, en echter heeft Hij hem alleen Izak gegeven, omdat alleen van hem sprake is. Maar deze vergelijking doet de zorgvolle gunst van God jegens hen uitkomen, omdat waar het nakroost over het algeheel talrijk was, hun vader alleen de wettige erfgenaam is geweest. In dezelfde zin wordt straks op de voorgrond gezet dat, terwijl Ezau en Jakob wettige tweelingbroeders waren, één van de twee is behouden met voorbijgang van de ander. Wij zien daarom, dat Hij zowel in de persoon van Ismaël en zijn broeders, als in die van Ezau, de goedertierenheid en de goedheid van God jegens Jakob schitterend tevoorschijn doet komen, alsof hij wilde zeggen, dat zijn geslacht niet boven anderen uitblonk, dan voor zover het God zo behaagd heeft..

7. Zij nu riepen 1) tot de HEERE, in grote angst, en Hij baande u een weg midden door de zee, en Hij stelde een duisternis tussen u en tussen de vervolgende Egyptenaars; en Hij bracht, nadat gij behouden overgekomen was, de zee over hen en bedekte hen, zodat zij verdronken; en uw ogen hebben, toen gij al die Egyptenaars gedood zag, gezien, 2)wat Ik in Egypte gedaan heb. Daarna hebt gij vele dagen, veertig jaren, in de woestijn gewoond, en ook daar heeft Mijn hand zich niet afgetrokken; aan voedsel en deksel heeft het u niet ontbroken (Deuteronomium 8: 3; 29: 5).

1)Uitdrukkelijk wordt er vermeld, dat de Israëlieten riepen, zo wel om hen te wijzen op de grote nood, waarin zij hadden verkeerd, als wel hen te bepalen bij de grote reden van dankbaarheid, die zij hadden, omdat de Heere op hun noodschreeuw grote wonderen had verricht..

2) Jozua spreekt tot het geslacht, dat nog geen twintig jaar was, toen het uit Egypte trok. Omdat zij echter voor een gedeelte om en nabij de twintig jaar waren, waren zij ooggetuigen geweest van de redding uit de handen van de Egyptenaren..

8. Toen 1) bracht Ik u, na veertig jaar omzwerven in de woestijn, in het land van de Amorieten, die aan de overzijde van de Jordaan woonden, in Gilead en Bazan; die streken tegen u, maar tevergeefs, want Ik gaf hen in uw hand, en gij bezat hun land erfelijk, en Ik verdelgde hen, die u nog verhinderden, voor uw aangezicht (Num.21: 21-35).

1) Eindelijk begint Hij over de overwinningen te spreken, die de weg hebben geopend, om hun huidige woonplaats te bezitten. Ofschoon nu de landstreek aan de overzijde van de Jordaan niet als een erfelijke bezit was beloofd-echter sinds volgens zijn besluit, Hij deze aan het land Kanaän heeft verbonden, als de kroon op zijn weldaden-verbindt Jozua haar eraan, niet zonder bedoeling, om de gerechtigheid van God jegens zijn volk te vermelden. En niet slechts verkondigt hij hen, dat zich vertrouwen op de kracht van God met hun wapens en krachten de overhand had verkregen, maar ook dat zij beschermd waren tegen de

verderfelijke handelingen, waarmee Bileam hen de ondergang had willen berokkenen. Ofschoon nu de bedrieger Bileam niets vermocht met zijn magische verwensingen en vervloekingen, toch was het goed, dat zij de verwonderlijke macht van God erkenden, die diens kwade bedoeling had verijdeld..

10. Maar Ik wilde Bileam, die zo graag Balak ter wille zou zijn geweest, en alles deed, opdat Ik zijn voornemen maar zou begunstigen, niet horen, 1) daarom zegende hij u, daartoe door Mijn Goddelijke almacht gedwongen, gestadig, hoewel hij gekomen was om u te vervloeken, en Ik verlost u daardoor uit zijn hand, dat hij aan zijn boze voornemens geen gehoor kon geven (Num.22-24).

1) Hieruit mag worden afgeleid, dat Bileam, de valse profeet, het heeft durven wagen van God te vragen om hem Israël te laten vervloeken. Zo weinig kende hij de God van Israël, en hieruit blijkt dan ook alles, wat wij eerder reeds hebben gezegd, dat bij Bileam een vermenging was van heidense waarzeggerij en een gedeeltelijke kennis van de God van Israël. Bileam heeft wellicht gemeend, het hart van God te kunnen vertederen, zoals de heidense afgoden, of liever hun priesters, zich dat door allerlei geschenken lieten doen. Toen Bileam verlof kreeg om te gaan, moest hij echter precies het tegenovergestelde doen van dat, wat hij van voornemens was..

14. En nu, gij kinderen van Israël, die zoveel onverdiende weldaden, geestelijk en lichamelijk genoten hebt, die overladen zijt met zegeningen, vreest de HEERE, die u dat alles uit genade geschonken heeft, en dient Hem in oprechtheid en in waarheid; 1) en doet geheel en voor altijd weg de goden, die uw eerste stamvaders-Ik heb hen uit de afgoderij geroepen-gediend hebben aan de overzijde van de rivier, waar zij toch nevens Mij, ook Terafim of huisgoden hadden (Ge 11: 29" en zie DACHS "Ge 31: 19), en uw voorvaderen in Egypte, die de veldduivels in de woestijn een gedeelte van hun offergaven brachten (Le 7: 17); en dient de HEERE onverdeeld.

1) In oprechtheid en in waarheid, of in eenvoudigheid en in waarheid, dat is, zonder huichelarij, niet in schijn, maar in wezen. Het is daarom dan ook, dat terstond de eis erbij wordt gevoegd om de goden weg te doen, die hun vaderen in Mesopotamië en in Egypte hadden gediend. Welke goden dat waren, wordt ook nu niet nader aangeduid. In Ezech.20: 7,8; 23: 3,8 en Amos 5: 26 wordt er ook over gesproken, en uit die teksten blijkt duidelijk, dat het volk wel de dienst aan de Heere waarnam, maar toch niet vrij was van afgoderij, van het dienen van vreemde goden of demonen. En daarom wijst Jozua hen erop, sprekende in de Naam van de Heere, om toch niet langer te blijven hinken op twee gedachten, om een besliste keuze te doen. Om òf de Heere aan te hangen met hun hele hart en alle afgoderij ver weg te bannen, òf als zij dit niet wilden, dan ook voorgoed de dienst aan de Heere vaarwel te zeggen en zich geheel te werpen in de armen van de afgoderij. Jozua wast hen erop, dat alle halfheid bij de Heere Heere vervloekt is..

15. Doch overijlt u niet in uw keuze, want ik wil u die niet opdringen, ook is een dienst met een wederstrevig en verdeeld hart Hem geenszins aangenaam. Daarom, als het kwaad is in uw ogen de HEERE te dienen, kiest u dan heden, 1) nog voordat gij u door een plechtige belofte

aan Zijn dienst verbonden hebt, wie, welke goden, gij dienen zult: hetzij de goden, die uw vaders die aan de andere zijde van de rivier waren, gediend hebben, of de goden van de Amorieten en Kanaänieten, in wiens land gij woont; maar wat ook uw beslissing moge zijn, aangaande mij en mijn huis, wij zullen de HEERE dienen! 2)

1) Niet zonder oorzaak wordt hun de vrijheid gegeven, om te kiezen, opdat zij naderhand niet zouden voorwenden, dat zij ertoe gedwongen waren, wanneer zij zich uit eigen beweging tot het houden van het Verbond hadden verplicht. Ondertussen, opdat hij hen over zichzelf beschaamd deed zijn, getuigt hij dat hij met zijn huis in de dienst van God zou volharden..

Het gehele gewicht van Jozua's vermaning, die nadat hij vs.2-13 de Heere heeft laten spreken, van vs.14 zelf spreekt (De 11: 14) rust op de woorden "in oprechtheid en in waarheid" d.i. zonder huichelarij en schijnheiligheid, in eenvoud en waarheid van hart. Naar het uiterlijk vereerden de kinderen van Israël immers toen de Heere; grove afgodsdienstigheid kwam onder hen niet voor; alleen het hart was nog niet geheel en onverdeeld aan de Heere geschonken, maar neigde in zekere mate naar de vreemde goden, die hun vaders aan de overzijde van de rivier en in Egypte gediend hadden. Die neiging die ook nu nog sluimerde op de boden van de ziel, die evenwel maar al te spoedig zou ontwaken, zoals Jozua door Gods Geest zag, en die de kinderen van Israël tot de Baäls- en Astartedienst van de Kanaänieten zou brengen, wil hij zo mogelijk verstikken en doden; daarom dringt hij de volksvertegenwoordigers tot een vormelijke beslissing. De beslissing is nu: òf de Heere geheel en onverdeeld te dienen, òf de afgoden, zoals het reeds ten dele is; voor de laatste keuze stelt hij òf de afgoderij van hun voorvaders, òf die van de Amorieten-het ene al slechter dan het andere; natuurlijk is zijn gehele krachtdadige rede daarop gericht, dat zij de goede keuze, die van de ware God doen..

De dienst van God is niet beneden de waardigheid van de grootste mannen, ja het is zeer verre, dat daardoor de eer van vorsten of van lieden van de eerste rang in het allerm minst zou verminderd of bezwakt worden, dat integendeel God te dienen hun grootste eer is, en dat daardoor hun hoofd een allerkostelijkste kroon wordt toegevoegd (Jos 24: 15)..

2) Dat is de hoogste zegepraal voor satan en de vijanden van het kruis van Christus, als zij, die zich de schijn geven, als dienden zij de Heere, in stilte de wereld toelonken en hun lusten botvieren. Zij zijn het, die de Christennaam schande aandoen, het geloof een slechte naam brengen en Christus nog eens kruisigen. Weg daarom met alle halfheid! God geeft iedereen vrijheid; ook aan iedereen de vrijheid-om verloren te gaan en ter helle te varen. Wie dat wil kiezen, die diene de afgoden van deze wereld, en spare dan maar de vergeefse moeite, om daarbij ook God te willen dienen. Wie een kind van God wil zijn, die zij het met de daad en waarheid..

Niet alleen geeft hij voor zichzelf de verzekering, dat hij de Heere zal dienen, maar ook voor zijn gezin, voor zijn kinderen en dienstbaren. Zoals van Abraham gezegd wordt, dat hij zijn gezin had verordend om de Heere te dienen, zo verzekert Jozua het ook van zijn gezin..

Hij stelt hier zijn huis tegenover de Israëlieten. Mochten deze nog de vreemde goden willen dienen, hij zou in zijn huis geen dienst aan de vreemde goden toelaten. De ijver voor de Naam en de zaak van Jehova, zijn God, zou hij ook over zijn gezin uitstrekken..

Had hij over de Israëlieten als volk slechts een algemene macht, over zijn gezin had hij een bijzondere, en zo was hij overtuigd van het heerlijke en zalige van de dienst van God, dat hem geen keuze overblijft, dat hij niet nodig heeft één ogenblik te aarzelen, om het uit te spreken: "Ik en mijn huis, wij zullen de Heere dienen."

16. Toen antwoordde het in zijn vertegenwoordigers voor Jozua verzamelde volk en zei: Het zij verre van ons, dat wij de HEERE verlaten zouden, om andere goden te dienen. 1)

1)Vrijwillig verklaren zij, dat zij de Heere zullen dienen en de dienst van de vreemde goden geheel en al opzij zullen zetten. Wel mag men het ervoor houden, dat zij ook voor een deel meegesleept worden door het voorbeeld van Jozua, maar toch meent Israël het op dit ogenblik hartelijk, dat de Heere alleen hun God zal zijn. Israël vertoont immer hetzelfde beeld, dezelfde karaktertrek, volk van het ogenblik. Als eeuwen daarna Elia door het offer Israël plaatst voor de keuze tussen Jehova en Baäl, en het volk ziet hoe het vuur uit de hemel het offer van Elia verteert, roept het ook als uit één mond, vol geestdrift uit: Jehova is God. Zoals de koning of aanvoerder was, was het volk. Niet ten onrechte is Israëls karakter vergeleken met de bewegelijke baren van de zee. Jozua wist dat. Hij kende zijn volk en spreekt daarom ook in vs.19 ervan, dat Israël spoedig weer geneigd zal zijn de dienst aan de Heere te verlaten..

17. Want de HEERE is onze God; Hij is het, die ons en onze vaders uit het land van Egypte, uit het diensthuis heeft opgebracht (Exod.20: 2 Deuteronomium 5: 6), en die deze grote tekens voor onze ogen gedaan heeft, 1) die er nodig waren voor onze uitleiding, en ons veertig jaar lang bewaard heeft op alle wegen, waarover wij getrokken zijn, en onder alle volken, door wiens midden wij getrokken zijn, Amalekieten, Edomieten, Moabieten, Midianieten.

1) Israël herinnert zelf, wat een grote zegen de Heere bereid heeft en verklaart daarmee, dat het uit dankbaarheid de Heere zal dienen. Hiermee geeft het echter duidelijk te kennen, dat het geen oog heeft voor het rechte beginsel, volgens hetgeen de Heere moet vereerd worden. De Heere moet toch niet in de eerste plaats gediend worden uit dankbaarheid, om Hem iets weer te vergelden; dit kan niet, nu het werkverbond is verbroken, maar omdat Hij de Heere is, die God, die er recht op heeft, als Souvereine God van hemel en aarde, dat alle Zijn schepselen Hem aanbidden en vrezen..

18. En de HEERE heeft, toen wij de bodem van het lang beloofde land betraden, voor ons aangezicht uitgestoten al die volken, zelfs de Amoriet, inwoner van het land. Wij zullen ook 1) de HEERE dienen, zoals gij en uw huis, want Hij is onze God, die ons weldoet en onze dank verdient.

1) "Wij zullen ook" is met terugslag op hetgeen Jozua gezegd heeft. Israël verklaart zich in de keuze met Jozua één van hart en ziel te zijn..

Dit antwoord, zoals het daar de stempel van de waarheid op het voorhoofd draagt, door zijn ongekunsteldheid, doet ons een diepe blik slaan in het volkskarakter van Israël. En die blik moet noodzakelijkerwijs juist zijn, omdat de volkvertegenwoordiging in Israël met recht die naam verdiende. De oudsten, die voor Jozua staan, zijn òf gekozen, òf als zodanig geboren. Die schare dus, die daar voor de Ark geschaard staat, met die bewegelijke gelaatstreken, die opgewekte hartstochten aanduiden, is met recht Israël te noemen, want het is een Israël in het klein, maar gelijkvormig met de grote massa, uit dezelfde bestanddelen samengesteld. En nu, wat nemen wij bij hen waar? Zij zijn getroffen door woorden van hem, die zij eerden, ja beminden. Met natuurlijke aanleg begaafd voor vurige gemoedsbewegingen, zijn zij geroerd, meegesleept door het indrukwekkende van het ogenblik, door de woorden, van die grijsaard, die hun gehele ziel overheersten. En, wat meer is, ook van de waarheid van die woorden voelen zij zich overtuigd. Daarom aarzelen zij niet lang met een antwoord geven, dat gunstig luidde, weliswaar, maar toch te wensen overliet. Geen bezadigheid, geen krachtadig besluit! Wellicht zouden zij maar al te spoedig die uren vergeten, waarvan zij nu dachten ze nooit weer te vergeten. Israëls karakter was omstuimig, bewegelijk als de baren van een woelige zee..

19. Toen zei Jozua, die er maar al te zeer van overtuigd was, dat hun voornemens wel goed waren, maar dat zij zich zo spoedig aan de verzoeking overgaven, om het volk voor te spiegelen, dat de belofte, die zij daar eenstemmig gedaan hadden, van hoge ernst en zwaar gewicht was, dat het niet genoeg was in een ogenblik van geroerdheid een goed voornemen op te vatten tot het volk: Gij zult de HEERE niet kunnen dienen, 1) als gij u niet van harte bekeert, en u zuivert van de smet van de afgoden want Hij is een heilig God; Hij is ook een ijverig God, 2) die u geheel en al tot Zijn eigendom wil hebben, Hij zal uw overtredingen en uw zonden niet vergeven, als gij in de mening verkeert, dat gij Hem wel kunt dienen, en tevens volop de genietingen van de zonde hebben.

1) Dit zegt Jozua niet, om hen kleinmoedig te maken, maar om hen erbij te bepalen, wat het betekent, de Heere God te dienen. Het is daarom dan ook, dat hij terstond ervan spreekt, dat de Heere een heilig en een ijverig God is, die geen halfheid duldt, voor Wie geen heulen met de afgoden bestaan kan. Hij spreekt also, opdat Israël van alle schepselen, ook van zichzelf, zal afzien, om alleen bij de Heere de kracht te zoeken, om aan Zijn dienst trouw te blijven..

2) De Heere is een heilig God, een ijverig God. Wat volgt daaruit? Hij zal uw overtreding noch uw zonden niet vergeven. Aldus volgt uit de heiligheid ijver en uit de ijver straf.

20. Indien gij de HEERE verlaten en vreemde goden dienen zult, wat maar al te spoedig plaats zal vinden bij een half geloof, a) zo zal Hij zich omkeren, een andere houding tegenover u aannemen, en Hij zal u kwaad doen, en Hij zal u ten laatste verdoen, naar dezelfde mate, dat Hij u goed gedaan zal hebben. Bedenkt daarom nog eenmaal, wat gij nu belooft hebt, en neemt uw belofte liever weer terug, als gij niet tevens van ganser en van ganser ziele besloten zijt ze te houden.

a) Joz.23: 15

22. Jozua nu zei tot het volk: Gij zijt getuigen over u zelf, 1) als er ooit afval komt van de Heere en gij er de kwade gevolgen van ziet, zult gij tegen u zelf moeten getuigen, dat gij u de HEERE verkoren hebt, om Hem te dienen, en dat daarom al de straffen voor uw afval rechtvaardig zijn. En zij zeiden: Wij zijn getuigen.

1) Hij veronderstelt, dat zij de plechtigheid van die dag nooit vergeten zouden, doch hij betuigt hen, dat indien het gebeuren mocht, dat zij naderhand dit Verbond vernietigden, de plechtige belijdenis en beloften, die zij met overleg en in het openbaar gedaan hadden, als dan in het gerichte van God tegen hen opkomen en hen veroordelen zouden, en dit stemden zij toe (Jos 24: 22)..

23. En nu, zo sprak Jozua verder, doet de vreemde goden weg, die in het midden van u zijn, laat alles wat u nog aankleeft van de afgoderij varen en neigt uw harten, geheel en al tot de HEERE, de God van Israël.

Omdat het mij zeer waarschijnlijk voorkomt, dat zij, na de dood van Achan zich niet hebben gewaagd aan de openbare verkrachting van Gods wetten, deel ik liever de mening, dat zij worden vermaand, om alle mogelijke vormen van heidense goden verre van zich te houden. Want te voren in dit zelfde hoofdstuk heeft hij hen vermaand, om de goden weg te doen, welke hun vaders aan de overzijde van de rivier hadden gediend en in Egypte..

Men moet deze woorden niet verstaan van werkelijke afgodsbeelden, die de kinderen van Israël toen nog heimelijk bij zich zouden gehad hebben, zoals dit bij hun vaders in de woestijn het geval was (Amos 5: 25vv. Hand.7: 42vv.), dan zou Jozua ze wel hebben laten afgeven om ze te begraven, zoals Jakob deed (Genesis35: 4 1 Samuel .7: 4). Veelmeer is er hier sprake, bij het van grove afgodendienst nog onbevleete geslacht, van de innerlijke losmaking van alle afgodische wezens, opdat de harten zich geheel en zonder beding mochten overgeven aan de dienst van de Heere. De woorden schijnen evenwel met voordacht zo gekozen te zijn, wijl de plaats, waar Jozua het volk om zich verzameld had, dezelfde was waar eens de aartsvader Jakob de reiniging van zijn huis ondernomen had. En de vermaning tot trouw jegens de Heere, tot reiniging van alle afgodische wezens moest een bijzonder diepe indruk maken op de plaats, waar de hoogvereerde stamvader reeds voor jaren gedaan had, waartoe zijn nakomelingen nu werden aangezet; het gedenkteken predikte op deze plaats luider dan overal elders..

Wij kunnen ons bijna niet voorstellen (als wij de zaak namelijk zonder diep nadenken beschouwen), hoe het mogelijk kan zijn, dat zo'n vermaning tegen zucht tot afgoderij, die daarom nog moest bestaan, nog nodig is. Maar men moet daarbij wel in het oog houden, hoe moeilijk de gedachte aan een God, die almachtig is en het alles omvat en vervult, wortel schieten kan bij een volk, zozeer van heidense denkbeelden doordrongen; hoe zij in dat geloof geheel alleen stonden in de wereld, en hoe zij daarom, steeds opnieuw door de geest van de tijd overwonnen, gedurig naar andere hulpmiddelen uitzagen bij en benevens de hun voorgeschreven middelen van genade, waardoor hun wereldse begeerte niet werd bevredigd..

En denken wij bovendien eens aan de talrijke afgoden, die wij wieroken!.

24. En het volk zei tot Jozua: Wij zullen de HEERE onze God dienen, zoals wij hiermee ten derde male verklaren; en wij zullen Zijn stem gehoorzamen. 1)

1) Nu Israël nog eens plechtig verzekert, dat het de Heere zal dienen, maakt Jozua met hen een Verbond, d.w.z. vernieuwt met hen het Verbond, reeds bij Sinai gesloten..

25. Alzo maakte Jozua op dezelfde dag een Verbond met het volk, vernieuwde Israëls Verbond met de Heere, en hij stelde het hun tot een instelling en recht te Sichem, 1) deed hen zich daarbij op nieuw verbinden tot trouwe vervulling van al hun Verbondsplichten, maar verzekerde hun ook opnieuw de trouwe vervulling van alle Verbondsbeloften van God (Exod.15: 25).

1) Deze woorden herinneren aan Exod.15: 25, waar de tocht van Israël naar het bittere water en de drinkbaarmaking van dit water door het van de Heere aan Mozes aangegeven middel, een stellen van een instelling en recht voor Israël wordt genoemd, en door de belofte, dat de Heere, wanneer zij naar zijn stem zouden horen, hen voor alle krankheden van Egypte zou bewaren, verhoogd wordt. Hierom wordt door de Verbondsvernieuwing te Sichem Israël een instelling gesteld, die het volk tot vernieuwde nauwkeurige houding van het Verbond verplichtte en een recht uit kracht waarvan het, onder deze voorwaarden, de vervulling van alle Verbondsbeloften van de Heere mocht verwachten..

26. En Jozua schreef deze woorden, die tussen hem en Israël te Sichem gewisseld waren, in het wetboek van God, in een oorkonde, die hij voegde bij het wetboek van Mozes (Deuteronomium 31: 9, 24vv.); en hij nam een grote steen, 1) en hij richtte die daar op onder de eik, 2) die bij het heiligdom van de HEERE was.

1) Zoals bekend is werden dikwijls stenen gebruikt tot gedenktekenen van bijzondere gebeurtenissen. Denkt aan Jakob vroeger en Samuël later. Zo ook richt Jozua een steen op ter gedachtenis aan deze vernieuwing van het Verbond. Er wordt gezegd, dat hij die oprichte "onder de eik, die bij het heiligdom van de Heere was". Wat hebben we hier onder het "heiligdom van de Heere" te verstaan. De tabernakel of de Ark van het Verbond? Maar in het gehele hoofdstuk wordt daarvan geen melding gemaakt. Het heiligdom stond te Silo en Israël is hier te Sichem. Wij hebben hier te denken aan het altaar, dat Abraham hier (Genesis 12: 6) opgericht heeft, en tevens moeten wij niet vergeten, dat deze gehele plaats reeds een heiligdom was, omdat Israël, zoals in vs.1 gezegd wordt, zich hier gesteld had "voor het aangezicht van de Heere".

2) Dit is dezelfde eik of Terebinth, in wiens schaduw Abraham eens zijn tent opgeslagen heeft, en in wiens nabijheid hij toen een altaar had opgericht (Genesis 12: 6); dezelfde, waaronder Jakob naderhand de amuletten van zijn familieleden, die hem uitgeleverd moesten worden, begroef. De plaats, waarop hij stond, was dus reeds vanzelf geheiligd (Ge 35: 4). Maar alleen daarom kan hij nog niet genoemd worden: "een heiligdom van de Heere" zoals vele uitleggers menen; veeleer geeft deze uitdrukking te kennen, dat òf het gehele heiligdom,

òf althans haar voornaamste gedeelte, de Ark van het Verbond, na van plaats tot plaats meegevoerd te zijn, uiteindelijk hier opgericht is, toen Jozua met de oudsten de vernieuwing van het Verbond ondernam. Daarop slaan dan ook de woorden in vs.1: "En zij stelden zich voor het aangezicht van God," alsmede de omstandigheid, dat Jozua (vs.26), de door hem geschreven oorkonde bij het wetboek van Mozes voegde, dat rustte naast de Ark van het Verbond. Het is nu wel niet waarschijnlijk, dat de gehele tabernakel meegenomen is naar Sichem, wat ten dienste van een enkele heilige handeling niet gebeurde; maar het is, dunkt ons, genoeg als de Ark van het Verbond, het belangrijkste huisraad uit de tabernakel, daar geplaatst werd. Zij toch was "het heiligdom in het heiligdom."

27. En Jozua zei tot het gehele volk, terwijl hij de steen oprichtte: Ziet deze steen zal ons tot een getuigenis zijn, een getuige tegen ons, wanneer wij niet houden, wat wij heden beloofd hebben, want hij, de steen (Habak.2: 11 Luk.19: 40), heeft gehoord al de redenen van de HEERE, die Hij tot ons gesproken heeft; ja hij zal tot een getuigenis tegen u zijn, 1) bestendig zal hij u herinneren aan de afgelegde belofte, en u voortdurend waarschuwen, opdat gij uw God, niet liegt. 2)

1) De steen wordt hier als een levend persoon voorgesteld, die alles gehoord heeft, wat Israël beloofd heeft. De steen is een stille toeschouwer geweest van het vernieuwen van het Verbond. Wordt daarvan Israël later afvallig, dan zal deze steen tegen het volk van God getuigen..

2) Opdat gij uw God, niet liegt, wil zeggen, opdat gij uw God niet verloochent. Liegen moet hier worden opgevat in de zin van, ontrouw worden, verloochenen..

28. Toen, na alles, wat in zijn vermogen was, gedaan te hebben, om Israël in zijn trouw jegens de Heere te bevestigen, zond Jozua het volk van zich weg, een ieder naar zijn erfdeel.

De nauwgezette zorgvuldigheid van Jozua wordt hier allen, die over anderen gesteld zijn, voorgehouden tot navolging, want evenals het niet genoeg is, als een huisvader alleen tot aan het einde van zijn leven op zijn kinderen let, maar hij zijn zorg verder moet uitbreiden, en zoveel in hem is zorg moet dragen, om ook nog na zijn dood, zijn kinderen van nut te zijn, zo moeten ook goede heren en hooggeplaatsten vooruit zorgen, om een welgeordende toestand na te laten, niet alleen, maar ook die te bevestigen, opdat hij lange tijd blijft bestaan. In deze zin schrijft Petrus (2 Petr.1: 13-15), dat hij de gemeente vermanen wil, zolang hij nog is, maar ook bovenal alle krachten inspannen, dat zijn wenken en lessen ook na zijn dood vrucht mochten dragen..

Een vormelijke neerlegging van zijn ambt had niet plaats van de zijde van Jozua, omdat hij geen door God geroepen, onmiddellijke opvolger had. Nadat Israël ingevoerd was in het erfdeel, reeds zijn vaders beloofd, had het geen leidsman meer nodig, die onmiddellijk door God gegeven werd; voor het wonen in Kanaän was de gewone overheid van de gemeente voldoende, de oudsten als hoofden en richters van het volk, en de Hogepriester, die het volk in zijn betrekkingen tot de Heere vertegenwoordigde en de goddelijke openbaringen kon meedelen, met zijn tekenen van licht en waarheid..

II. Tot besluit volgen nu nog enige korte opmerkingen over de dood en de begrafenis van Jozua (vs.29,30); over het gedrag van het volk na diens dood (vs.31); over de begrafenis van het uit Egypte meegebrachte gebeente van Jozef (vs.32); als ook over de dood van de Hogepriester Eleazar, die bijna gelijktijdig met die van Jozua invalt (vs.33).

29. En het gebeurde niet lang na deze dingen, dat Jozua, de zoon van Nun, de knecht van de HEERE, stierf, oud zijnde honderd en tien jaar, volgens gewone berekening tien jaar na de verovering van Kanaän (11: 18) dus in het jaar 1435 v. Chr. geb.

30. En zij begroeven hem in het gebied van zijn erfdeel, te Thimnath-Serah, die gelegen is op een berg van het gebergte Efraïm (19: 50), aan het noorden van de berg Gaäs.

Bij het tegenwoordige Tibneh, dat zonder twijfel de plaats is van het oude Thimnath-Heres of Thimnath-Serah, verheft zich een schuine berg met ruïnen en fundamenteën van een vroeger grote stad; ten zuiden daarvan is een veel hogere berg, aan wiens noordzijde men verscheidene grafspelonken waarneemt, gelijk aan de koningsgraven te Jeruzalem. Of dit de berg Gaäs is, is niet uitgemaakt, zelfs terwijl veel ervoor pleit. Volgens de traditie moet men ook naast Jozua in het graf gelegd hebben de stenen messen, waarmee hij eens de besnijdenis aan Israël voltrokken had (5: 2)..

31. Israël nu, getrouw aan de verplichting, door zichzelf vrijwillig opgenomen in vs.16, diende de HEERE al de dagen van Jozua, en niet alleen dit, maar ook al de dagen van de oudsten, die nog lang na Jozua leefden (Richteren 2: 6) en die al het werk van de HEERE wisten (d.w.z. bij eigen ervaring wisten), dat Hij aan Israël gedaan had. 1)

1) Men ziet hieruit van hoeveel aangelegenheid het voor een volk is, een godvruchtige heerser te hebben, en hoe ongelukkig hem te moeten missen. Gelukkig is daarom de Kerk, dat Christus, onze Jozua, met haar is door Zijn Geest en altijd bij haar wezen zal tot aan de voleindiging der eeuwen (Jos 24: 31)..

Hieruit blijkt, dat Jozua's werkzaamheid niet ongezegend was geweest. Zo groot was de invloed van deze "knecht van de Heere", dat nog lang daarna Israël aan zijn belofte trouw is gebleven..

32. Zij begroeven ook-om hier een weinig laat te vermelden, wat reeds volgens de tijd plaatsvond, toen de kinderen van Efraïm hun erfdeel ontvingen en dat betrokken (16: 5), maar dat zich daar nietgoed liet invlechten in de draad van het verhaal-de beenderen van Jozef, die de kinderen van Israël uit Egypte meegebracht hadden (Ex.13: 19), te Sichem, in dat stuk veld, dat Jakob gekocht had van de kinderen van Hemor, de vader van Sichem, voor honderd stukken geld, (Ge 33: 18 De 11: 31); want zij, dit stuk land, waren (was) -en de uitslag van het lot vervulde in bijzondere zin het woord van Jakob (Genesis48: 22) aan de kinderen van Jozef tot erfenis geworden, 1) alsmede de stad Sichem (20: 7; 21: 21).

1) De tijd, wanneer de beenderen van Jozef zijn begraven, wordt niet aangegeven, maar eenvoudig is op te maken, dat sinds de Israëlieten de stad Sichem rustig in hun bezit hadden,

zij zich van hun plicht hebben gekweten. Ofschoon nu een plaats voor zijn graf niet duidelijk was aangegeven, hebben zij toch gemeend, dat het eershalve moest zijn op een akker, die Jakob gekocht had. Wellicht ook wordt dit vermeld, om de luiheid van het volk te berispen, waardoor het kwam, dat Jozef niet bij Abraham werd begraven, omdat daar nog de vijanden heersten. Stéphanus maakt melding van de beenderen van de twaalf patriarchen (Hand.7: 16) en het is mogelijk, dat de andere stammen uit naijver de as van hun vaders hebben verzameld. Doch dat hij zegt, dat die akker door Abraham is gekocht, dat is een vergissing in de naam. Wat nu begraven worden betreft, men mag het ervoor houden, dat daarom daarvan zo dikwijls in de Schrift sprake is, omdat het een symbool was van een toekomstige opstanding..

33. Ook stierf Eleazar, 1) de zoon van Aäron, die in de tijd van Jozua Hogepriester was; misschien stierf hij nog vroeger dan Jozua, en zij begroeven hem op de 2) heuvel van Pinehas, zijn zoon, die hem gegeven was geweest, door de kinderen van Israël tot een erfelijk bezit, op het gebergte van Efraïm; waarschijnlijk werd hem dit bijzonder erfgoed, als een blijk van openbare hulde voor alles, wat hij ten diepste voor het volk gedaan had.

1) Met de dood van Eleazar had het tijdperk van Jozua zijn einde bereikt, en daarom wordt ook nog diens dood bericht. Nu begint voor Israël het tijdperk, om als onder de onmiddellijke regering van God te leven, zonder in het bezit te zijn van één man, die de plaats van Mozes of Jozua inneemt. Israël moet nu leren op zichzelf te staan, en tonen, dat het een geheel ander geslacht is als dat van Sinaï, en dus geen behoefte heeft aan een zichtbaar opperhoofd..

2) Het woord "Gibea" (= heuvel) is in andere vertalingen onvertaald gebleven; "en zij begroeven hem te Gibea". Naar de meeste uitleggers moet hieronder verstaan worden het hedendaagse Dschibia, noordoostelijk van Gofna, maar volgens Keil de priesterstad Geba in de stam Benjamin (18: 24; 21: 17). Volgens de eerste opvatting zou men de stad, hoewel zij geen priester- of Levietenstad was, aan Pinehas geschonken hebben tot loon voor zijn bijzondere verdiensten jegens de gemeente (Num.25: 7), om dan tevens de fungerende Hogepriester dichter bij het heiligdom te Silo te hebben; volgens de andere beschouwing daarentegen kon volgens de wet alleen die priesterstad aan Pinehas gegeven worden, en dit wel in zoverre, als de priester- en levietensteden slechts voor een zeker gedeelte de priesters en levieten toebehoorden (de benodigde woonhuizen en bepaalde afgemeten voorsteden), terwijl het overige gedeelte een eigendom was van de stam, waarin de stad lag. Dit gedeelte zou men dan tot loon aan Pinehas en zijn nakomelingen hebben kunnen geven, zodat hij tevens in de priesterstad privaatzittingen had. Tegen deze tweede opvatting strijdt niet, dat Geba niet in Efraïm, maar in Benjamin lag, want zoals Keil terecht opmerkt, strekte "het gebergte van Efraïm" waarop het lag, zich ver uit in het gebied van Benjamin..

We voegen hierbij de drie gewichtigste gedeelten in het leven van Jozua volgens de tijdrekening:

Jozua's ambtsaanvaarding 1452 v.Chr.

Einde van de veroveringsstrijd 1445

Jozua's dood 1435

Hierbij voegen wij al dadelijk een chronologisch overzicht van de hoofdgebeurtenissen vanaf de uittocht van de kinderen van Israël uit Egypte tot Salomo's tempelbouw, die volgens 1 Kronieken 6: 1 in het 480ste jaar na deze uittocht en in het 4de jaar van het koninkrijk van Salomo plaatsvond, om ons in het vervolg, bij het verklaren van de overige boeken daaraan te houden. Op deze wijze alleen zal men tot waar verstand kunnen geraken van de gebeurtenissen, vermeld in het Boek van de Richteren en in de beide boeken van Samuël tot 1 Koningen .6: 1 vooral die vermeld zijn in de gedeelten van Richteren 10: 1 tot 1 Samuel .12: 25.

v. Chr. Geb.

- 1) 40 jaar: Israëls tocht door de woestijn 1492-1452
- 2) 7 jaar: Verovering van Kanaän door Jozua 1452-1445
- 3) 10 jaar: Verdeling van het land tot Jozua's dood 1445-1435
- 4) 13 jaar: De tijd van Jozua tot aan het begin van de richterperiode 1435-1422
- 5) 8 jaar: Onderdrukking door Cuschan 1422-1414
- 6) 40 jaar: Redding door Othniël en rust 1414-1374
- 7) 18 jaar: Onderdrukking door Eglon 1374-1356
- 8) 80 jaar: Redding door Ehud en rust 1356-1276
- 9) 20 jaar: Onderdrukking door Jabin 1276-1256
- 10) 40 jaar: Redding door Debora en Barak; rust 1256-1216
- 11) 7 jaar: Onderdrukking door de Midianieten 1216-1209
- 12) 40 jaar: Redding door Gideon, rust 1209-1169
- 13) 34 jaar: Tussenperiode van verscheidene naast elkaar werkende richters 1169-1135
de tijd van Abimelech 1169-1166
de tijd van Thola in het West-Jordaanland 1166-1143
de tijd van Jaïr in het Oost-Jordaanland 1157-1135
- 14) 40 jaar: De tijd van de Filistijnenheerschappij 1135-1095
Eli's Hogepriesterschap van veertigjarige duur; in de eerste helft daarvan (omstreeks 1140) wordt Samuël geboren 1155-1115
- 15) 40 jaar: Samuëls werkzaamheid en Sauls koningschap 1095-1055
- 16) 40 jaar: Davids koningschap 1055-1015
- 17) 3 jaar: Salomo's eerste regeringsjaren 1015-1012

Totaal: 480 jaar v. Chr. geb. 1487-1012

Bijzondere zwaarigheden zijn er verbonden aan No. 14, "de tijd van de Filistijnenheerschappij", waarin niet alleen de verdrukking door de Ammonieten in het Oost-Jordaanland (Richteren 10: 8-12,14) plaatsvindt, maar waarin ook de tweede helft van Eli's Hoge priesterschap met de daden van Simson (Richteren 14: 1-16: 31) en van Samuël (1 Samuel 2: 12-7: 14) valt. Wij plaatsen de gebeurtenissen, zoals zij chronologisch naast elkaar staan; daaruit blijkt, dat Elon nog Richter was in het Oost-Jordaanland, toen Samuël reeds een jaar lang dat ambt bekleedde in het West-Jordaanland.

1. IN 'T WESTEN:

a. Eerste 20 jaren van de verdrukking door de Filistijnen tot de roof van de Verbondsark en Eli's dood: 1135-1115. (In het begin van deze tijd werd Simson geboren, nog vóór het einde ervan, omstreeks in 1117, begint hij zijn bedrijven, gelijktijdig met Jeftha).

b. De andere 20 jaar van de Filistijnenverdrukking tot hun nederlaag bij Eben-Haëzer: 1115-1095. (Simsons werkzaamheid van 1117-1097; Samuël als profeet werkzaam).

c. Samuëls richtertijd: 1095-1077.

2. IN 'T OOSTEN:

a. Achttienjarige verdrukking door de Ammonieten 1135-1117

b. Jeftha's 6 jarig richterambt 1117-1111

c. Ebzan, 7 jaar 1111-1104

d. Elon, 10 jaar 1104-1094

e. Abdon, 8 jaar 1094-1086

SLOTWOORD.

Het boek Jozua moet als een afzonderlijk boek worden beschouwd, vervaardigd onafhankelijk van de Schrijver van de Pentateuch, hoewel geheel en al zich daaraan aansluitend, omdat het de geschiedenis van Israël voortzet, welke in "de vijf boeken van Mozes is begonnen".

Het boek Jozua staat tot de vijf boeken van Mozes in verhouding als de vervulling tot de Profetie. Hierin wordt toch vermeld, dat God de Heere Zijn beloften heeft vervuld, omtrent de inbezitneming van Kanaän door het nageslacht van Abraham, aan die aartsvader en zijn kinderen gedaan, en in de woestijn aan en door Mozes herhaald.

Hoogstwaarschijnlijk is Jozua, onder de leiding van de Geest, voor het grootste gedeelte zelf de vervaardiger van dit boek geweest, en is het later door één of meer van de oudsten, die tijdens en na hem leefden onder dezelfde Goddelijke leiding aangevuld. Er komen toch berichten in voor van veroveringen van steden en streken, die pas na Jozua's dood hebben plaats gehad. Wij vermelden o.a. de verovering van Hebron door Kaleb, van Debir door Othniël, van Lesem door de Danieten en de bestrijding van de Jebusieten door Juda;

gebeurtenissen die later in de tijd van de Richteren plaats vonden. Men vindt deze beschreven in 13: 19; 15: 63; 19: 47

De bedoeling van het boek is duidelijk, om namelijk aan te tonen, wat Jozua zelf meer dan eenmaal aan het volk van Israël heeft betuigd, dat niet één van de goede woorden van God ter aarde zijn gevallen, dat de Heere God een waarmaker is van Zijn Woord, en om de grote daden van God bij het nageslacht in levendige herinnering te houden, opdat zij de kinderen en kindskinderen werden ingescherpt.

Dit Bijbelboek draagt zijn naam naar de hoofdpersoon van het verhaal Jozua. Om hem scharen zich alle gebeurtenissen, zijn geschiedenis is die van het gehele Israël. Het boek staat geheel en al op zichzelf, hoewel het de draad van het verhaal, bij Deuteronomium afgebroken, onmiddellijk opvat. Niemand heeft er ooit aan gedacht het bij de Pentateuch in te lijven; het een is de belofte, het andere het tijdperk van de vervulling. Zeer gemakkelijk laat dit tijdperk zich in vier delen.

1. Voorbereiding tot de inname van Kanaän: de ordening van Jozua, het overtrekken van de Jordaan enz. (1-6). 2. Strijd en zegepraal. De belofte vervuld, dat één Israëliet duizend vijanden zal verjagen (6-13). 3. Verdeling van het overwonnen onder de stammen. Vrij- en Levietensteden (13-23).

4. Na een tijdperk van rust houdt Jozua twee landdagen om te herinneren dat nu alle beloften vervuld zijn, dat het Verbond van Sinäi van Gods zijde gehouden is; daarop sterft hij, alsmede zijn medestrijder Eleazar (23-24).

Zeer waarschijnlijk is het, dat Jozua zelf, voor een gedeelte althans, de vervaardiger van het boek is. Meerdere gedeelten evenwel zijn van andere, onbekende hand, zoals de verovering van Hebron door Kaleb, van Debir door Othniël (13-19), van Lesem door de Danieten (19) en de bestrijding van de Jebusieten door die van Juda (15: 63), welke gebeurtenissen na zijn dood hebben plaatsgevonden (Richteren 1: 10-15; 18: 1vv.; 1: 8 Ook zijn er gedeelten, die uit de verhaaltrant blijken van latere datum te zijn (4: 9; 5: 9; 7: 26; 8: 28v.; 9: 27; 13: 13; 14: 14; 15: 63; 16: 10; 24: 31 Stelling, evenwel, schijnen 24: 1-28 en hoofdzakelijk Hoofdstuk 23 van zijn hand te zijn. Maar hoe het moge zijn, het is beschreven door personen, die onder goede indruk van zaken leefden. En het boek van Jozua, zoals het daar voor ons ligt, ogenschijnlijk dor, doch doorgeweven met treffende tonelen, spreekt tot ons uit al die opgaven van steden en landstreken "' s Heeren woord kwam altemaal". Met oog hierop is het boek van Jozua een kaart van de vervulling van Gods beloften. Die kan men bij wijze van spreken met de vinger nagaan en zich overtuigen, dat de woorden van God trouw zijn.